

Masarykova univerzita

Pedagogická fakulta

Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání

Sestava byla vytvořena: 4. 10. 2018 14:01

Obsah

1 Základní údaje o studijním programu	2
1.1 Charakteristika programu	2
1.2 Studijní plány	5
1.2.1 Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání (hlavní prezenční)	5
1.2.2 Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání (vedlejší prezenční)	9
1.2.3 Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání (hlavní kombinovaný)	12
1.2.4 Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání (vedlejší kombinovaný)	16
2 Charakteristiky předmětů	19
2.1 Základní teoretické předměty profilujícího základu (Z)	19
2.2 Předměty profilujícího základu (P)	40
2.3 Ostatní povinné a povinně-volitelné předměty	66
3 Personální zabezpečení	102
3.1 Garanti profilujících předmětů	102
3.2 Vyučující a cvičící	106
3.3 Struktura pedagogických pracovníků dle věku	111
3.4 Počet zahraničních pedagogických pracovníků	111
3.5 Publikační činnost	111

Sestavu vytvořil: doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D., učo 17410

1 Základní údaje o studijním programu

Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání

<i>Fakulta</i>	Pedagogická fakulta	<i>Standardní doba studia</i>	3 r.
<i>Garant</i>	doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.	<i>Zkratka</i>	B-SP3S_
<i>Forma</i>	prezenční a kombinovaná	<i>Titul</i>	Bc.
<i>Ve spolupráci s</i>	-----	<i>Kód</i>	P210
<i>Typ</i>	bakalářský	<i>Vyučovací jazyk</i>	čeština
<i>Profil</i>	akademický	<i>Rigorózní řízení</i>	ne
<i>Oblast vzdělávání</i>	Učitelství (100 %)	<i>Stav</i>	v akred. procesu

1.1 Charakteristika programu

Cíle

Studium je přednostně zaměřeno na vytváření oborových, pedagogických, psychologických, komunikačních a dalších osobnostně kultivačních kompetencí jako předstupeň k navazujícímu magisterskému studiu speciální pedagogiky pro základní nebo střední školu (minor nebo major).

Program je realizován ve formě prezenční a kombinované. Je vnitřně členěn do kombinace šesti oborů (povinně volitelných předmětů). Jedná se o psychopedii ve spojení s logopedií, surdopedií, somatopedií, oftalmopedií a etopedií. Tyto obory tvoří základ pro jejich prohloubení v navazujícím magisterském studiu.

Vědomosti, dovednosti a postoje získané během studia jsou základem kompetencí pro vykonávání profese asistenta pedagoga ve škole hlavního vzdělávacího proudu ve výchovné a pomocné edukační práci se zaměřením na speciální pedagogiku (podle zákona č. 379/2015 Sb., novely zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících). Uvedené kompetence dávají též plnou kvalifikaci pro práci instruktora ve střediscích volného času a speciálních zařízeních, řešících problematiku speciální pedagogiky.

Bakalářský studijní program Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání je zpracován v souladu s aktuálními předpisy dostatečnou hodinovou dotací diagnostické a intervenční praxe. Strukturou a obsahem přednášek, seminářů a praxí reflektuje studijní program požadavky zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a jeho novely č. 379/2015 Sb.

Studijní program Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání patří mezi studijní programy, jejichž absolvováním lze získat kvalifikaci pedagogických pracovníků, kteří jsou v nařízení vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání ve vysokém školství, zařazeni pod oblasti vzdělávání neučitelská pedagogika, učitelství a psychologie.

Studiem bakalářského stupně absolvent získá potřebné kompetence, které mu umožní kriticky uvažovat o využití pedagogických a psychologických poznatků v praxi asistenta pedagoga či jiného pedagogického pracovníka (např. vychovatel v domovech mládeže, vychovatel v družinách, v různých občanských sdruženích zabývajících se pedagogickou činností) a jednat odpovídajícím způsobem.

Studium rozvíjí analytické a komparativní schopnosti, které umožňují porozumět rozmanité pedagogické realitě a využívat při své práci oborové, pedagogické, psychologické publikace pro plánování, realizaci i reflexi výchovně vzdělávací činnosti. Rozvíjí komunikativní dovednosti významné pro komunikaci a spolupráci s žáky/klienty, kolegy na pracovišti, s rodiči žáků/klientů i odborníky z praxe. Významným benefitem studia je rozvoj sebereflektivních dovedností, jež poskytují prostor pro rozvoj postojů k sobě, k vychovávaným jedincům a k profesi: vnímání odpovědnosti pedagogické profese, přijetí morálních závazků pomáhající profese a její etiky.

Studium akcentuje princip interdisciplinarity (propojení některých pedagogických a psychologických předmětů); princip postupnosti a gradace témat a předmětů, od obecnějších ke konkrétnějším. Koncepte je dále charakteristická provázaností teorie a praxe. Významnou součástí koncepte jsou reflektované pedagogické praxe. Principy reflexe praxe a sebereflexe se váží jak na praxe, tak i na další zkušenostně orientované předměty. Důležitou součástí koncepte je také podpora inkluze, která je vnímána jako průřezové téma (zároveň podpořené samostatným předmětem).

Výstupy z učení

Absolvent je po úspěšném ukončení studia schopen:

- Prakticky využít osvojené všeobecné vědomosti a dovednosti speciální a inkluzivní pedagogiky. Umí se orientovat v systému poradenských služeb
- Aktivně využít odborné speciální znalosti a dovednosti speciální pedagogiky, speciálně pedagogické diagnostiky a dílčí oblasti medicínských oborů; Získané znalosti umí aplikovat při práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)
- Ovládá pomocné edukační, výchovné a komunikační vědomosti a dovednosti, orientuje se v oblasti etiologie, klasifikace, diagnostiky, symptomatologie, přístupech ve vzdělávání a kompenzace včetně vhodné volby pomůcek jednotlivých oborů spec. ped.
- aplikovat přístupy ke vzdělávání a výchově dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) do jejich výuky
- ovládá práci s dětmi/žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) na pozici asistenta pedagoga
- metodologicky navrhnout a zpracovat případovou studii žáka se SVP

- kriticky uvažovat o využití pedagogických a psychologických poznatků v praxi asistenta pedagoga či jiného pedagogického pracovníka, číst běžné pedagogické a psychologické texty pro pedagogy a tvořivě jim rozumět
- popsat a analyzovat s využitím odborné terminologie a pravidel efektivní pedagogické komunikace výukovou či výchovnou situaci a navrhnout její alteraci; svoje znalosti a dovednosti využívat při komunikaci s žáky, rodiči i učiteli v praxi
- spolupracovat s různými učiteli ve škole a pod jejich vedením plánovat, realizovat a reflektovat sekvence výuky a aktivity ve vztahu k odpovídajícímu školnímu vzdělávacímu programu
- využívat sebereflektivní dovednosti při reflexi svého jednání: např. lépe zdůvodňovat a hodnotit své argumenty, pojmenovávat své emoce a jejich souvislost s jednáním nebo kriticky nahlédnout vlastní postoje k edukaci
- používat základní metody a nástroje pedagogické diagnostiky v praxi na podporu diferenciací a individualizace ve výuce a získává tak data dostupná pro individuální podporu žáka/klienta. Výsledky vhodným způsobem komunikovat
- formulovat vlastní pojetí výchovy, které by rád uplatňoval ve své budoucí profesi; toto pojetí podloží argumenty z teorie i praxe;
- vysvětlit základní principy inkluzivního a speciálního vzdělávání; reflektovat svůj postoj k diverzitě a jeho vliv na vlastní pedagogickou praxi
- vysvětlit základní pojmy vývojové a sociální psychologie a identifikovat případné vývojové obtíže či potíže v sociálních kompetencích či adaptaci žáka ve škole na základě znalostí dynamiky vývojových i sociálně psychologických aspektů života žáka

Uplatnění absolventa

Uplatnění absolventa bakalářského studijního programu Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání se předpokládá v asistentských pracovních pozicích ve školství, zdravotnictví a v resortu ministerstva práce a sociálních věcí, na kterých jsou v osobním kontaktu s dětmi, žáky nebo dospělými osobami se zdravotním postižením. Absolvent je připraven na komunikaci a spolupráci s rodiči dětí a žáků a pedagogy speciálních i běžných škol.

Kvalifikační připravenost a míru profesní adaptability na podmínky a požadavky praxe: získání kompetencí k edukaci dětí/žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu se zákonem č. 379/2015 Sb., který je novelou zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.

Charakteristika profesí a institucí, kde může uplatnit získané vzdělání: asistenti pedagoga ve školách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, učitelé v mateřských školách, logopedičtí asistenti (pokud mají specializaci logopedie a surdopedie) v mateřských školách, v zařízeních sociálních služeb, vychovatelé ve speciálních školách a školských zařízeních pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, a ve státní správě, firemním managementu apod.

Regulovaná povolání

- Asistent pedagoga

Pravidla a podmínky pro vytváření studijních plánů

Bakalářské a magisterské studium probíhá podle celouniverzitního kreditního systému, který je v souladu s pravidly European Credit Transfer System (ECTS). Povinné volitelné předměty jsou ve studijním plánu organizovány do jedné či více skupin; student volí povinně volitelné předměty na základě stanoveného minimálního počtu kreditů v každé skupině.

Na Masarykově univerzitě došlo k celouniverzitnímu konsensu na pravidlech pro tvorbu studijních programů, které zpřesňují pravidla vymezená v metodice Národního akreditačního úřadu Doporučené postupy pro přípravu studijních programů. Pravidla pro tvorbu studijních programů byla schválena ve stejnojmenné směrnici MU (Směrnice MU č. 11/2017: Pravidla pro tvorbu studijních programů) a vymezují šest typů studijních plánů a jejich použití a kombinace v jednotlivých typech studijních programů. Jedná se o

1. jednooborový studijní plán,
2. studijní plán se specializací,
3. hlavní studijní plán (maior),
4. vedlejší studijní plán (minor),
5. studium podle dvou hlavních studijních plánů,
6. plán na dostudování (určen pouze studentům z obdobného studijního oboru, kterému zaniká akreditace).

Premisou pravidel je, že studijní plány umožňují naplnění cílů studia a dosažení profilu absolventa studijního programu. Výjimkou je pouze vedlejší studijní plán, který slouží jako komplementární doplněk hlavního studijního plánu jiného studijního programu. Student nemůže studovat pouze podle vedlejšího studijního plánu.

Praxe

Povinnou součástí bakalářského studijního programu Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání (major) je odborná praxe ve výši 10 kreditů.

Katedra speciální pedagogiky zajišťuje studentům pracoviště, se kterými dlouhodobě spolupracuje a na nichž je možné praxi vykonat.

Cílem průběžné praxe je seznámit se se základními diagnostickými postupy ve speciálních školách a zařízeních ve vybrané profilaci (psychopedie a logopedie, psychopedie a oftalmopedie, psychopedie a somatopedie, psychopedie a etopedie). Student si vede deník (portfolio). Cílem odborné praxe je seznámit se s chodem pracoviště, personálním obsazením složením dané skupiny žáků, provádět asistentské práce na přiděleném pracovišti pod supervizí určeného pracovníka se zřetelem na zvolenou profilaci.

Systém povinných pedagogických praxí směřuje k rozvoji profesních kompetencí studenta a připravuje ho na plnohodnotné zvládnutí role asistenta pedagoga. Cílem asistentských praxí je osvojit si dovednosti nezbytné jednak při individuální práci se žákem mimo proces vyučování (doučování na půdě školy nebo v rodinách dětí) a jednak při práci s učitelem ve třídě během výuky.

Praxe tvoří ucelený systém na sebe navazujících předmětů, které jsou realizovány od třetího do pátého semestru studia. Jedná se o předměty asistentská praxe - doučování 1, asistentská praxe - doučování 2, které spočívají v doučování jednotlivců (60 hodin), asistentská praxe - asistent pedagoga 1 (60 hodin) a asistentská praxe - asistent pedagoga 2 (60 hodin) a asistentská praxe - asistent pedagoga 3. Celkově jde tedy o 180 hodin praxe v terénu. Ve třetím a čtvrtém semestru pak na praxi navazují předměty sebezkušenostní příprava na profesi 1 a sebezkušenostní příprava na profesi 2, v rámci kterých studenti asistentské praxe reflektují (24 hodin). Jejich cílem je umožnit studentům reálnou sebezkušenost s vybranými tématy (viz témata semináře) osobnostního a profesního rozvoje skrze zkušenostní učení s důrazem na reflexi; podněcovat studenty k postupnému přebírání odpovědnosti za vlastní proces učení (self-directed learning); umožnit studentům uvědomit si a případně revidovat své postoje ke své budoucí profesi.

Systém praxí je pravidelně evaluován, jak pomocí uzavřených tak pomocí otevřených otázek, a to studenty i provázejícími učiteli. Evaluovány jsou také reflektivní semináře.

Cíle kvalifikačních prací

Student prokáže schopnost orientovat se v aktuálních otázkách oboru speciální pedagogika, umí jasně a srozumitelně vymezit téma své práce (výzkumu), popsat výchozí stav poznání a navrhnout adekvátní metody řešení, jasně a logicky vytvořit název práce.

Student dovede pracovat s adekvátními primárními a sekundárními studijními prameny, citovat je dle platných norem a v souladu s etikou vědecké práce. Je schopen/a vést diskusi a polemizovat s autory, vyvozovat vlastní závěry a doporučení.

Student umí navrhnout vlastní kvantitativní nebo kvalitativní výzkumné šetření, včetně jasného vymezení cílů a volby adekvátních výzkumných metod ve vztahu k charakteru zkoumaného jevu, pracovat s příslušnou metodou, včetně dovednosti analyzovat kvantitativní a kvalitativní data (údaje) a vhodným způsobem je interpretovat a vyvozovat závěry.

Student prostřednictvím tvorby vlastního textu prokáže kompetence stylistické, je schopen vytvořit odborný text, udržuje logickou linii kompozice práce bez gramatických chyb.

Student prokáže schopnost dobře klást otázky a řešit problémy nekonvenčním způsobem, formulovat nové myšlenky a závěry práce, které by přinesly alespoň dílčí nové poznatky o zkoumaném jevu, nebo by obohatily (nové) metodologické (v oblasti výzkumu) nebo metodické postupy (v oblasti edukace), a to ve vztahu k jasně definovaným a vymezeným cílovým skupinám (žáci ZŠ, studenti SŠ, skupiny se specifickými vzdělávacími potřebami atd.).

Oborové standardy závěrečných prací - speciální pedagogika jsou zpracovány podle Pokynu děkana č. 1/2015 K realizaci závěrečných prací (bakalářských, diplomových, rigorózních a závěrečných prací ČŽV).

Závěrečnou prací studující prokazuje schopnost aplikovat znalosti a dovednosti získané v průběhu studia na řešení konkrétního odborně-pedagogického problému. Typ závěrečné práce odpovídá obsahu a úrovni daného stupně studia. Student si volí z následujících typů prací: a) teoreticko-aplikační, b) teoreticko-empirická (výzkumná), c) teoretická. Typy prací a doporučení pro jejich realizaci se dále řídí manuálem APA. Rozsah závěrečné práce je v rozmezí 81 000 - 130 000 znaků včetně mezer, tj. 45 - 60 normostran.

Standardy pro realizaci závěrečných bakalářských prací kateder jsou v souladu s Pokynem děkana č. 1/2015 K realizaci závěrečných prací (bakalářských, diplomových, rigorózních a závěrečných prací ČŽV) ve znění účinném od 1. 11. 2015.

Závěrečné práce sledují níže uvedené cíle dle profilu absolventa PdF MU. Student/ka:

- prokáže schopnost orientovat se v aktuálních otázkách svého oboru, umí jasně a srozumitelně vymezit téma závěrečné práce a její cíle, popsat výchozí stav poznání a navrhnout adekvátní metody řešení ve vztahu k stanoveným cílům;

- pracuje s adekvátními primárními a sekundárními informačními prameny, cituje je dle platné normy (APA) a v souladu s etikou vědecké práce;

- prostřednictvím tvorby vlastního textu prokáže kompetence stylistické, dokáže vytvořit odborný text.

- prokáže schopnost klást otázky a řešit problémy, formulovat nové myšlenky a závěry, které přinášejí alespoň dílčí nové poznatky o zkoumaném jevu, případně obohacují metodologické (v oblasti výzkumu) nebo metodické (v oblasti edukace) postupy, a to ve vztahu k jasně definovaným a vymezeným cílovým skupinám (žáci ZŠ, studenti SŠ, skupiny se specifickými vzdělávacími potřebami atd.).

Návaznost na další studijní programy

Absolvent bakalářského studijního programu Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání může (po splnění podmínek přijetí) pokračovat v navazujícím magisterském studijním programu Učitelství speciální pedagogiky pro základní nebo střední školy, v oboru nebo kombinaci oborů, které navazují na obory v bakalářském studijním programu: edukace žáků s narušenou komunikační schopností a s mentálním postižením, edukace žáků se sluchovým postižením a český znakový jazyk, edukace žáků s tělesným a zrakovým postižením, edukace žáků s poruchami chování a s mentálním postižením na Pedagogické fakultě MU.

Motto

„Studium je zaměřeno na vytváření oborových, pedagogických, psychologických a komunikačních kompetencí jako předstupeň k navazujícímu magisterskému studiu učitelství speciální pedagogiky pro základní nebo střední školy.“

1.2 Studijní plány**1.2.1 Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání (hlavní prezenční)**

<i>Kód</i>	P21003
<i>Zkratka</i>	BSP3S03
<i>Forma</i>	bakalářský prezenční hlavní
<i>Stav</i>	v akred. procesu

Návrh témat kvalifikačních prací a témata obhájených prací

Návrh témat kvalifikačních prací

Podpora učitelů dítěte s ADHD

Podpora, posilování, provázení dítěte externalizovanou poruchou chování se zaměřením na rodinu, školu, vrstevníky
Inkluzivní škola

Rizika/problémy/porucha chování v různých formách a projevech v kontextu výuky a učení

Využití programu SymWriter pro rozvoj slovní zásoby dětí se specificky narušeným vývojem řeči

Význam sluchové výchovy pro děti s těžkým sluchovým postižením a jejich rodiny

Témata obhájených prací

Volnočasové aktivity osob s mentálním postižením <<https://is.muni.cz/auth/th/407019/>>

Uplatnění dospělé ženy s mentálním postižením na trhu práce <https://is.muni.cz/th/406861/pedf_b/>

Využití osobnostní a sociální výchovy jako prevence poruch chování na základní škole <https://is.muni.cz/th/361430/pedf_b/>

Třídní klima v městských a malotřídních školách <https://is.muni.cz/th/391970/pedf_b/>

Komunikační dovednosti dítěte s kochleárním implantátem <http://is.muni.cz/th/345020/pedf_b/>

Lingovy zvuky a jejich využití při logopedické péči u dětí se sluchovým postižením <http://is.muni.cz/th/383868/pedf_b/>

Komunikativní kompetence u žáků 1. stupně běžné základní školy z hlediska pragmatické jazykové roviny <http://is.muni.cz/th/382445/>

Rozvoj komunikačních schopností žáků s mentálním postižením s využitím systémů AAK http://is.muni.cz/th/392005/pedf_b/

Environmentální vzdělávání žáka s mentálním postižením <https://is.muni.cz/th/358105/pedf_b/>

Problematika agresivity a šikany na základní škole <https://is.muni.cz/th/350916/pedf_b/Bakalarska_prace.pdf>

Inkluzivní škola pro efektivní vzdělávání všech dětí v hlavním vzdělávacím proudu <https://is.muni.cz/th/56539/pedf_b_b1/BP_Inkluzivni_škola.pdf>

Rozvoj slovní zásoby u dětí se sluchovým postižením pomocí her a cvičení <https://is.muni.cz/th/389088/pedf_b/Bakalarska_prace_ev.pdf>

Rozvoj lexikálně-sémantické roviny u jedinců se sluchovým postižením <https://is.muni.cz/th/386441/pedf_b/BC_-_prace.pdf>

Rozvoj komunikační schopnosti u osob s mozkovou obrnou <https://is.muni.cz/th/407486/pedf_b/Bakalarska_prace_Andrea_Hladikova.pdf>

Rozvoj komunikačních schopností žáků s mentálním postižením s využitím systémů AAK <https://is.muni.cz/th/392005/pedf_b/BP_Me.pdf>

Vývoj kresebného projevu u dítěte s PAS <https://is.muni.cz/th/385421/pedf_b/Bakalarska_prace.pdf>

Vliv dramatické výchovy na psychickou a emoční stránku dětí v riziku poruch chování <https://is.muni.cz/auth/th/371530/pedf_b/>

Šikana v souvislostech morální kognice <https://is.muni.cz/auth/th/362439/pedf_b/>

Možnosti uplatnění etopedie na dětském oddělení psychiatrické léčebny <https://is.muni.cz/auth/th/362303/pedf_b/>

V archivu závěrečných prací is.muni.cz jsou uloženy příslušné posudky

Součásti SZZ a jejich obsah

Struktura SZZ

Povinné předměty (oba předměty)

Inkluzivní speciální pedagogika (test)

Psychopedie

Povinně volitelné předměty (výběr jednoho předmětu)

Logopedie

Surdopedie

Somatopedie

Oftalmopedie

Etopedie

SZZ je tematickými okruhy zaměřena na získání přehledu a základních poznatků o problematice inkluzivní a speciální pedagogiky a z patopsychologie. Dále je zaměřena na následující kompetence studentů ovládat pomocné edukační, výchovné a práce, mít komunikační vědomosti a dovednosti, umět aplikovat přístupy ke vzdělávání a výchově dětí se speciálními vzdělávacími potřebami na pozici asistenta pedagoga.

Obsah tematických okruhů navazuje na níže uvedené studijní předměty

Inkluzivní speciální pedagogika

Inkluzivní vzdělávání

Obor: Psychopedie

Obor: Logopedie

Obor: Surdopedie

Obor: Somatopedie

Obor: Oftalmopedie

Obor: Etopedie

Bakalářská státní zkouška se koná formou písemného testu s 60 položkami s výběrem jedné správné odpovědi. Na test je k dispozici 60 minut. Testové položky jsou v rozsahu odpovídajícímu kreditové zátěži předmětů: úvod do pedagogiky a psychologie, teorie a metodika výchovy, pedagogická komunikace, výzkum v pedagogické praxi, speciální a inkluzivní pedagogika, základy pedagogické diagnostiky, vývojová a sociální psychologie, asistentská praxe. U každého předmětu jsou stanoveny tematické okruhy s odpovídající literaturou ke studiu. Podrobný přehled tematických okruhů je zveřejněn na stránkách katedry pedagogiky.

Doporučený průchod studijním plánem

Učitel'ská propedeutika (36 kr.)

Povinné předměty

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SZ6000	Úvod do pedagogiky a psychologie	K. Lojdrová	zk	2/0/0	4	1	Z
SZ6001	Seminář k úvodu do pedagogiky a psychologie	K. Lojdrová	z	0/1/0	2	1	Z
SZ6003	Vývojová psychologie	T. Kohoutek	k	1/1/0	3	2	Z
SZ6004	Teorie a metodika výchovy	J. Němec	k	1/0/0	2	2	Z
SZ6005	Speciální a inkluzivní pedagogika	K. Pančocha	z	1/1/0	3	3	Z
SZ6006	Výzkum v pedagogické praxi	K. Vlčková	zk	1/1/0	4	3	Z
SZ6010	Základy pedagogické diagnostiky	J. Kratochvílová	z	0/1/0	2	4	Z
SZ6012	Pedagogická komunikace	L. Škarková	k	0/2/0	3	4	Z
SZ6009	Sociální psychologie	J. Krása	k	1/1/0	3	5	Z

26 kreditů

Povinně volitelné předměty

Pravidla pro výběr: 1 předmět za studium

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SZ6013	Dramatická výchova v pedagogické praxi	L. Polánková	z	0/2/0	2	2	-
SZ6014	Globální rozvojové vzdělávání v přípravě učitele	M. Kurowski	z	0/2/0	2	2	-
SZ6015	Metodika průřezových témat v RVP	K. Lojdrová	z	0/2/0	2	2	-
SZ6016	Metodika respektující výchovy	J. Nehyba	z	0/2/0	2	2	-
SZ6017	Multikulturní lekce na základních školách	L. Gulová	z	0/2/0	2	2	-

pokračování na další straně

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SZ6018	Osobnostní a sociální příprava	P. Soják	z	0/2/0	2	2	-
SZ6019	Podpora seberozvoje žáka skrze koučovací techniky	P. Svojanovský	z	0/2/0	2	2	-
SZ6020	Práce se žáky s odlišným mateřským jazykem	M. Kurowski	z	0/2/0	2	2	-
SZ6022	Výchova k hodnotám jako součást pedagogické profese	L. Gulová	z	0/2/0	2	2	-
SZ6023	Výchova nadaných žáků	E. Trnová	z	0/2/0	2	2	-
SZ6024	Výchova v práci učitele	-	z	0/2/0	2	2	-
SZ6025	Výchovné situace ve škole: analýza a interpretace	K. Lojdrová	z	0/2/0	2	2	-

24 kreditů

Cizí jazyk

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
JVp001	Vstupní test A2 - AJ	B. Kašpárková	z	0/0/0 Úvodní konzultace na začátku semestru, dále samostudium.	1	1	-
JVp011	Angličtina pro pedagogy - A	B. Kašpárková	z	0/2/0	2	2	-
JVp012	Angličtina pro pedagogy - B	B. Kašpárková	zk	0/2/0	3	3	-

6 kreditů

Sportovní aktivity

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
P925	Tělesná výchova - Sporty v přírodě	Z. Zítka	z	0/2	1	1	-
p991	Tělesná výchova - Posilovny	A. Pokorná	z	0/2/0	1	2	-

2 kredity

Oborová část (61 kr.)**Povinné předměty (43 kr.)**

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPp101	Neurologie	R. Šlapal	zk	1/0/0	3	3	-
SPp103	ORL - Foniatrie	I. Šlapák	zk	1/0/0	3	2	-
SPp104	Oftalmologie	M. Vrubel	zk	1/0/0	3	1	-
SPp105	Internacionalizace oboru speciální pedagogika	V. Vojtová	z	0/0/0	-	3	-
SPp106	Patopsychologie 1	E. Řehulka	zk	2/0/0	4	2	P
SPp107	Pediatrie	P. Kachlík	zk	1/0/0	3	3	-
SPp108	Psychiatrie	P. Kachlík	zk	1/0/0	3	3	-
SPp110	Speciální pedagogika	L. Gajzlerová	zk	0/1/0	4	1	Z

pokračování na další straně

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPp112	Speciálně pedagogická diagnostika	D. Opatřilová	k	0/2/0	3	3	-
SPp126	Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1	K. Pančocha	zk	2/0/0	3	2	P
SPp131	ICT - Speciální pedagogika	P. Pitnerová	z	0/2/0	2	6	-
SPp401	Obor: Psychopedie	J. Pipeková	zk	0/4/0	6	4	P
SPp407	Sociologie pro speciální pedagogy-bakaláře	L. Slepíčková	k	0/1/0	3	1	-
SPp408	Základy zdravotních nauk pro bakaláře	P. Kachlík	k	1/0/0	3	1	-
					43 kreditů		

Povinně-volitelné předměty (12 kr.)

Student si volí předměty ze skupiny 1 nebo ze skupiny 2

Skupina 1

Student si volí k předmětu Obor: Logopedie jeden z nabízených předmětů (Obor: Surdopedie, Obor: Oftalmopedie, nebo Obor: Etopedie). Celkem 2 předměty ze skupiny.

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPp402	Obor: Logopedie	P. Kopečný	zk	0/4/0	6	4	P
SPp404	Obor: Surdopedie	P. Pitnerová	zk	0/4/0	6	5	P
SPp405	Obor: Oftalmopedie	P. Röderová	zk	0/4/0	6	5	P
SPp406	Obor: Etopedie	K. Červenka	zk	0/4/0	6	5	P
					24 kreditů		

Skupina 2

Student si volí k předmětu Obor: Somatopedie jeden z nabízených předmětů (Obor: Surdopedie, Obor: Oftalmopedie, nebo Obor: Etopedie). Celkem 2 předměty ze skupiny.

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPp403	Obor: Somatopedie	D. Zámečnicková	zk	0/4/0	6	4	P
SPp404	Obor: Surdopedie	P. Pitnerová	zk	0/4/0	6	5	P
SPp405	Obor: Oftalmopedie	P. Röderová	zk	0/4/0	6	5	P
SPp406	Obor: Etopedie	K. Červenka	zk	0/4/0	6	5	P
					24 kreditů		

Volitelné předměty (6 kr.)

Uvedený předmět je pouze příkladem, student si vybírá z nabídky volitelných předmětů Pedagogické fakulty MU předměty v hodnotě 6 kreditů.

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPp001	Alternativní komunikace	B. Chleboradová	z	0/2/0	2	2	-
SPp006	Logopedická prevence	P. Kopečný	z	0/2/0	2	5	-
SPp013	Sociologie rodiny	L. Slepíčková	z	0/2/0	2	4	-
					6 kreditů		

Oborové didaktiky (5 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPp102	Inkluzivní speciální pedagogika	L. Gajzlerová	zk	0/1/0	3	5	Z
SPp400	Inkluzivní vzdělávání	I. Fialová	k	0/2/0	2	6	Z

5 kreditů

Praxe (10 kr.)

Pravidla pro výběr: Student vybírá jednu z dvojic předmětů **SZ6055+SZ6085** nebo **SZ6007+SZ6086**, všichni pak povinně plní SZ6008, SZ6011 a SZ6084.

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SZ6055	Asistentská praxe - asistent pedagoga 1	L. Škarková	z	0/0/5 60 hodin.	2	3	P
SZ6085	Asistentská praxe - asistent pedagoga 2	L. Škarková	z	0/0/5 60 hodin.	2	4	P
SZ6007	Asistentská praxe - doučování 1	E. Štěpařová	z	0/0/5 60 hodin.	2	3	P
SZ6086	Asistentská praxe - doučování 2	E. Štěpařová	z	0/0/5 60 hodin.	2	4	P
SZ6008	Sebezkušenostní příprava na profesi I	J. Nehyba	z	0/1/0 3x180 minut.	2	3	P
SZ6011	Sebezkušenostní příprava na profesi II	J. Nehyba	z	0/1/0 3x180 minut.	2	4	P
SZ6084	Asistentská praxe - asistent pedagoga 3	L. Škarková	z	0/0/5 60 hodin.	2	5	P

14 kreditů

Bakalářská práce (8 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SP_BPp	Bakalářská práce - Projekt	D. Opatřilová	z	0/0/1 individuálně.	2	4	P
SP_BP	Bakalářská práce	D. Opatřilová	z	0/0/1 individuálně.	2	5	P
SP_BPd	Bakalářská práce - Dokončení	D. Opatřilová	z	0/0/1 Odevzdání BP.	4	6	P

8 kreditů

[†] Rozsah informuje o týdenní hodinové dotaci v závislosti na formě výuky. Ve formátu (Přednáška/cvičení/praktické a jiné aktivity).

[†] Profilace značí, zda je předmět "Profilujícího základu (P)" nebo "Základní teoretický profilujícího základu (Z)".

1.2.2 Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání (vedlejší prezenční)

Kód	P21004
Zkratka	BSP3S04
Forma	bakalářský prezenční vedlejší
Stav	v akred. procesu

Návrh témat kvalifikačních prací a témata obhájených prací

Návrh témat kvalifikačních prací
 Podpora učitelů dítěte s ADHD
 Podpora, posilování, provázení dítěte externalizovanou poruchou chování se zaměřením na rodinu, školu, vrstevníky
 Inkluzivní škola
 Rizika/problémy/porucha chování v různých formách a projevech v kontextu výuky a učení
 Využití programu SymWriter pro rozvoj slovní zásoby dětí se specificky narušeným vývojem řeči
 Význam sluchové výchovy pro děti s těžkým sluchovým postižením a jejich rodiny
 Témata obhájených prací
 Volnočasové aktivity osob s mentálním postižením
 Uplatnění dospělé ženy s mentálním postižením na trhu práce
 Využití osobnostní a sociální výchovy jako prevence poruch chování na základní škole
 Třídní klima v městských a malotřídních školách
 Komunikační dovednosti dítěte s kochleárním implantátem
 Lingovy zvuky a jejich využití při logopedické péči u dětí se sluchovým postižením
 Komunikativní kompetence u žáků 1. stupně běžné základní školy z hlediska pragmatické jazykové roviny <http://is.muni.cz/th/382445>
 Rozvoj komunikačních schopností žáků s mentálním postižením s využitím systémů AAK http://is.muni.cz/th/392005/pedf_b/
 Environmentální vzdělávání žáka s mentálním postižením <https://is.muni.cz/th/358105/pedf_b>
 Problematika agresivity a šikany na základní škole
 Inkluzivní škola pro efektivní vzdělávání všech dětí v hlavním vzdělávacím proudu
 Rozvoj slovní zásoby u dětí se sluchovým postižením pomocí her a cvičení
 Rozvoj lexikálně-sémantické roviny u jedinců se sluchovým postižením
 Rozvoj komunikační schopnosti u osob s mozkovou obrnou
 Rozvoj komunikačních schopností žáků s mentálním postižením s využitím systémů AAK
 Vývoj kresebného projevu u dítěte s PAS
 Vliv dramatické výchovy na psychickou a emoční stránku dětí v riziku poruch chování
 Šikana v souvislostech morální kognice
 Možnosti uplatnění etopedie na dětském oddělení psychiatrické léčebny
 V archivu závěrečných prací is.muni.cz jsou uloženy příslušné posudky

Součásti SZZ a jejich obsah

Struktura SZZ
 Povinné předměty (oba předměty)
 Inkluzivní speciální pedagogika (test)
 Psychopedie
 Povinně volitelné předměty (výběr jednoho předmětu)
 Logopedie
 Surdopedie
 Somatopedie
 Oftalmopedie
 Etopedie

SZZ je tematickými okruhy zaměřena na získání přehledu a základních poznatků o problematice inkluzivní a speciální pedagogiky a z patopsychologie. Dále je zaměřena na následující kompetence studentů ovládat pomocné edukační, výchovné a práce, mít komunikační vědomosti a dovednosti, umět aplikovat přístupy ke vzdělávání a výchově dětí se speciálními vzdělávacími potřebami na pozici asistenta pedagoga.

Obsah tematických okruhů navazuje na níže uvedené studijní předměty

Inkluzivní speciální pedagogika

Inkluzivní vzdělávání

Obor: Psychopedie

Obor: Logopedie

Obor: Surdopedie

Obor: Somatopedie

Obor: Oftalmopedie

Obor: Etopedie

Bakalářská státní zkouška se koná formou písemného testu s 60 položkami s výběrem jedné správné odpovědi. Na test je k dispozici 60 minut. Testové položky jsou v rozsahu odpovídajícímu kreditové zátěži předmětů: úvod do pedagogiky a psychologie, teorie a metodika výchovy, pedagogická komunikace, výzkum v pedagogické praxi, speciální a inkluzivní pedagogika, základy pedagogické diagnostiky, vývojová a sociální psychologie, asistentická praxe. U každého předmětu jsou stanoveny tematické okruhy s odpovídající literaturou ke studiu. Podrobný přehled tematických okruhů je zveřejněn na stránkách katedry pedagogiky.

Doporučený průchod studijním plánem

Povinné předměty (P+PV 55 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPp101	Neurologie	R. Šlapal	zk	1/0/0	3	3	-
SPp103	ORL - Foniatrie	I. Šlapák	zk	1/0/0	3	2	-
SPp104	Oftalmologie	M. Vrubel	zk	1/0/0	3	2	-
SPp105	Internacionalizace oboru speciální pedagogika	V. Vojtová	z	0/0/0	-	2	-
SPp106	Patopsychologie 1	E. Řehulka	zk	2/0/0	4	2	P
SPp107	Pediatric	P. Kachlík	zk	1/0/0	3	2	-
SPp108	Psychiatrie	P. Kachlík	zk	1/0/0	3	3	-
SPp110	Speciální pedagogika	L. Gajzlerová	zk	0/1/0	4	1	Z
SPp112	Speciálně pedagogická diagnostika	D. Opatřilová	k	0/2/0	3	4	-
SPp126	Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1	K. Pančocha	zk	2/0/0	3	2	P
SPp131	ICT - Speciální pedagogika	P. Pitnerová	z	0/2/0	2	6	-
SPp401	Obor: Psychopedie	J. Pipeková	zk	0/4/0	6	4	P
SPp407	Sociologie pro speciální pedagogy-bakaláře	L. Slepíčková	k	0/1/0	3	1	-
SPp408	Základy zdravotních nauk pro bakaláře	P. Kachlík	k	1/0/0	3	1	-

43 kreditů

Povinně-volitelné předměty (12 kr.)

Student si volí předměty ze skupiny 1 nebo ze skupiny 2.

Skupina 1

Student si volí k předmětu Obor: Logopedie jeden z nabízených předmětů (Obor: Surdopedie, Obor: Oftalmopedie, nebo Obor: Etopedie). Celkem 2 předměty ze skupiny.

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPp402	Obor: Logopedie	P. Kopečný	zk	0/4/0	6	4	P
SPp404	Obor: Surdopedie	P. Pitnerová	zk	0/4/0	6	5	P
SPp405	Obor: Oftalmopedie	P. Röderová	zk	0/4/0	6	5	P
SPp406	Obor: Etopedie	K. Červenka	zk	0/4/0	6	5	P

24 kreditů

Skupina 2

Student si volí k předmětu Obor: Somatopedie jeden z nabízených předmětů (Obor: Surdopedie, Obor: Oftalmopedie, nebo Obor: Etopedie). Celkem 2 předměty ze skupiny.

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPp403	Obor: Somatopedie	D. Zámečnicková	zk	0/4/0	6	4	P
SPp404	Obor: Surdopedie	P. Pitnerová	zk	0/4/0	6	5	P
SPp405	Obor: Oftalmopedie	P. Röderová	zk	0/4/0	6	5	P
SPp406	Obor: Etopedie	K. Červenka	zk	0/4/0	6	5	P
					24 kreditů		

Oborové didaktiky (5 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPp102	Inkluzivní speciální pedagogika	L. Gajzlerová	zk	0/1/0	3	5	P
SPp400	Inkluzivní vzdělávání	I. Fialová	k	0/2/0	2	6	P
					5 kreditů		

[†] Rozsah informuje o týdenní hodinové dotaci v závislosti na formě výuky. Ve formátu (Přednáška/cvičení/praktické a jiné aktivity).

[†] Profilace značí, zda je předmět "Profilujícího základu (P)" nebo "Základní teoretický profilujícího základu (Z)".

1.2.3 Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání (hlavní kombinovaný)

<i>Kód</i>	P21006
<i>Zkratka</i>	1
<i>Forma</i>	bakalářský kombinovaný hlavní
<i>Stav</i>	v akred. procesu

Návrh témat kvalifikačních prací a témata obhájených prací

Návrh témat kvalifikačních prací

Podpora učitelů dítěte s ADHD

Podpora, posilování, provázení dítěte externalizovanou poruchou chování se zaměřením na rodinu, školu, vrstevníky
Inkluzivní škola

Rizika/problémy/porucha chování v různých formách a projevech v kontextu výuky a učení

Využití programu SymWriter pro rozvoj slovní zásoby dětí se specificky narušeným vývojem řeči

Význam sluchové výchovy pro děti s těžkým sluchovým postižením a jejich rodiny

Témata obhájených prací

Volnočasové aktivity osob s mentálním postižením <<https://is.muni.cz/auth/th/407019/>>

Uplatnění dospělé ženy s mentálním postižením na trhu práce <https://is.muni.cz/th/406861/pedf_b/>

Využití osobnosti a sociální výchovy jako prevence poruch chování na základní škole <https://is.muni.cz/th/361430/pedf_b/>

Třídní klima v městských a malotřídních školách <https://is.muni.cz/th/391970/pedf_b/>

Komunikační dovednosti dítěte s kochleárním implantátem <http://is.muni.cz/th/345020/pedf_b/>

Lingovy zvuky a jejich využití při logopedické péči u dětí se sluchovým postižením <http://is.muni.cz/th/383868/pedf_b/>

Komunikační kompetence u žáků 1. stupně běžné základní školy z hlediska pragmatické jazykové roviny <<http://is.muni.cz/th/382445/>>

Rozvoj komunikačních schopností žáků s mentálním postižením s využitím systémů AAK <http://is.muni.cz/th/392005/pedf_b/>

Environmentální vzdělávání žáka s mentálním postižením <https://is.muni.cz/th/358105/pedf_b/>

Problematika agresivity a šikany na základní škole <https://is.muni.cz/th/350916/pedf_b/Bakalarska_prace.pdf>

Inkluzivní škola pro efektivní vzdělávání všech dětí v hlavním vzdělávacím proudu <https://is.muni.cz/th/56539/pedf_b_b1/BP_Inkluzivni_skola.pdf>

Rozvoj slovní zásoby u dětí se sluchovým postižením pomocí her a cvičení <https://is.muni.cz/th/389088/pedf_b/Bakalarska_prace_ev.pdf>

Rozvoj lexikálně-sémantické roviny u jedinců se sluchovým postižením <https://is.muni.cz/th/386441/pedf_b/BC_-_prace.pdf>

Rozvoj komunikační schopnosti u osob s mozkovou obrnou <https://is.muni.cz/th/407486/pedf_b/Bakalaska_prace_Andrea_Hladikova>
 Rozvoj komunikačních schopností žáků s mentálním postižením s využitím systémů AAK <https://is.muni.cz/th/392005/pedf_b/BP_Me>
 Vývoj kresebného projevu u dítěte s PAS <https://is.muni.cz/th/385421/pedf_b/Bakalarska_prace.pdf>
 Vliv dramatické výchovy na psychickou a emoční stránku dětí v riziku poruch chování <https://is.muni.cz/auth/th/371530/pedf_b/>
 Šikana v souvislostech morální kognice <https://is.muni.cz/auth/th/362439/pedf_b/>
 Možnosti uplatnění etopedie na dětském oddělení psychiatrické léčebny <https://is.muni.cz/auth/th/362303/pedf_b/>
 V archivu závěrečných prací is.muni.cz jsou uloženy příslušné posudky

Součásti SZZ a jejich obsah

Struktura SZZ

Povinné předměty (oba předměty)

Inkluzivní speciální pedagogika (test)

Psychopedie

Povinné volitelné předměty (výběr jednoho předmětu)

Logopedie

Surdopedie

Somatopedie

Oftalmopedie

Etopedie

SZZ je tematickými okruhy zaměřena na získání přehledu a základních poznatků o problematice inkluzivní a speciální pedagogiky a z patopsychologie. Dále je zaměřena na následující kompetence studentů ovládat pomocné edukační, výchovné a práce, mít komunikační vědomosti a dovednosti, umět aplikovat přístupy ke vzdělávání a výchově dětí se speciálními vzdělávacími potřebami na pozici asistenta pedagoga.

Obsah tematických okruhů navazuje na níže uvedené studijní předměty

Inkluzivní speciální pedagogika

Inkluzivní vzdělávání

Obor: Psychopedie

Obor: Logopedie

Obor: Surdopedie

Obor: Somatopedie

Obor: Oftalmopedie

Obor: Etopedie

Bakalářská státní zkouška se koná formou písemného testu s 60 položkami s výběrem jedné správné odpovědi. Na test je k dispozici 60 minut. Testové položky jsou v rozsahu odpovídajícímu kreditové zátěži předmětů: úvod do pedagogiky a psychologie, teorie a metodika výchovy, pedagogická komunikace, výzkum v pedagogické praxi, speciální a inkluzivní pedagogika, základy pedagogické diagnostiky, vývojová a sociální psychologie, asistentská praxe. U každého předmětu jsou stanoveny tematické okruhy s odpovídající literaturou ke studiu. Podrobný přehled tematických okruhů je zveřejněn na stránkách katedry pedagogiky.

Doporučený průchod studijním plánem

Učitelská propedeutika (36 kr.)

Povinné předměty

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SZ6026	Úvod do pedagogiky a psychologie	K. Lojdrová	zk	0/0/.7 8 hodin.	6	1	Z
SZ6028	Vývojová psychologie	T. Kohoutek	k	0/0/.5 6 hodin.	3	2	Z
SZ6029	Teorie a metodika výchovy	J. Němec	zk	0/0/.5 6 hodin.	4	2	Z
SZ6030	Speciální a inkluzivní pedagogika	K. Pančocha	z	0/0/.5 6 hodin.	3	3	Z
SZ6031	Výzkum v pedagogické praxi	K. Vlčková	zk	0/0/.5 6 hodin.	4	3	Z
SZ6035	Základy pedagogické diagnostiky	J. Kratochvílová	z	0/0/.3 4 hodiny.	2	4	Z
SZ6038	Pedagogická komunikace	L. Škarková	k	0/0/.5 6 hodin.	3	4	Z
SZ6090	Výchova nadaných žáků	E. Trnová	z	0/0/.3 4 hodiny.	2	4	Z
SZ6034	Sociální psychologie	J. Krása	k	0/0/.5 6 hodin.	3	5	Z

Cizí jazyk

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
JVk001	Vstupní test A2 - AJk	D. Dvořáková	z	0/0/0 Úvodní konzultace na začátku semestru, dále samostudium.	1	1	-
JVk011	Angličtina pro pedagogy I	B. Kašpárková	zk	0/0/1.3 15 hodin.	5	2	-
					6 kreditů		

Oborová část (61 kr.)**Povinné předměty (43 kr.)**

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPk101	Neurologie	R. Šlapal	zk	0/0/.7 8 hodin.	3	3	-
SPk103	ORL - Foniatrie	I. Šlapák	zk	0/0/.7 8 hodin.	3	2	-
SPk104	Oftalmologie	M. Vrubel	zk	0/0/.7 8 hodin.	3	1	-
SPk105	Internacionalizace oboru speciální pedagogika	V. Vojtová	z	0/0/0	-	3	-
SPk106	Patopsychologie 1	J. Magerová	k	0/0/1.3 16 hodin.	4	2	P
SPk107	Pediatric	P. Kachlík	zk	0/0/.7 8 hodin.	3	3	-
SPk108	Psychiatrie	P. Kachlík	zk	0/0/.7 8 hodin.	3	3	-
SPk110	Speciální pedagogika	M. Vítková	zk	0/0/1.3 16 hodin.	4	1	-
SPk112	Speciálně pedagogická diagnostika	D. Opatřilová	k	0/0/1 12 hodin.	3	3	Z
SPk126	Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1	K. Pančocha	zk	0/0/1 12 hodin.	3	2	P
SPk131	ICT - Speciální pedagogika	P. Pitnerová	z	0/0/.7 8 hodin.	2	6	-
SPk401	Obor: Psychopedie	J. Pipeková	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	4	P
SPk407	Sociologie pro speciální pedagogy-bakaláře	L. Slepíčková	k	0/0/.7 8 hodin.	3	1	-
SPk408	Základy zdravotních nauk pro bakaláře	P. Kachlík	k	0/0/.7 8 hodin.	3	1	-
					43 kreditů		

Povinně-volitelné předměty (12 kr.)

Student si volí předměty ze skupiny 1 nebo ze skupiny 2

Skupina 1

Student si volí k předmětu Obor: Logopedie jeden z nabízených předmětů (Obor: Surdopedie, Obor: Oftalmopedie, nebo Obor: Etopedie). Celkem 2 předměty ze skupiny

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPk402	Obor: Logopedie	P. Kopečný	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	4	P
SPk404	Obor: Surdopedie	P. Pitnerová	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	5	P
SPk405	Obor: Oftalmopedie	P. Röderová	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	5	P
SPk406	Obor: Etopedie	K. Červenka	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	5	P
					24 kreditů		

Skupina 2

Student si volí k předmětu Obor: Somatopedie jeden z nabízených předmětů (Obor: Surdopedie, Obor: Oftalmopedie, nebo Obor: Etopedie). Celkem 2 předměty ze skupiny

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPk403	Obor: Somatopedie	D. Zámečnicková	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	4	P
SPk404	Obor: Surdopedie	P. Pitnerová	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	5	P
SPk405	Obor: Oftalmopedie	P. Röderová	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	5	P
SPk406	Obor: Etopedie	K. Červenka	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	5	P
					24 kreditů		

Volitelné předměty (6 kr.)

Uvedený předmět je pouze příkladem, student si vybírá z nabídky volitelných předmětů Pedagogické fakulty MU předměty v hodnotě 6 kreditů.

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPk001	Alternativní komunikace	B. Chleboradová	z	0/0/7 8 hodin.	2	2	-
SPk006	Logopedická prevence	P. Kopečný	z	0/0/7 8 hodin.	2	5	-
SPk013	Sociologie rodiny	L. Slepíčková	z	0/0/7 8 hodin.	2	4	-
					6 kreditů		

Oborové didaktiky (5 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPk102	Inkluzivní speciální pedagogika	L. Gajzlerová	zk	0/0/1.3 16 hodin.	3	5	Z
SPk400	Inkluzivní vzdělávání	I. Fialová	k	0/0/1.3 16 hodin.	2	6	Z
					5 kreditů		

Praxe (10 kr.)

Pravidla pro výběr: Student vybírá jednu z dvojic předmětů **SZ6036+SZ6088** nebo **SZ6032+SZ6087**, všichni pak povinně plní SZ6033, SZ6037 a SZ6089.

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SZ6036	Asistentská praxe - asistent pedagoga 1	L. Škarková	z	0/0/5 60 hodin.	2	3	P
SZ6088	Asistentská praxe - asistent pedagoga 2	L. Škarková	z	0/0/5 60 hodin.	2	4	P
SZ6032	Asistentská praxe - doučování 1	E. Štěpařová	z	0/0/2.5 30 hodin.	2	3	P
SZ6087	Asistentská praxe - doučování 2	E. Štěpařová	z	0/0/2.5 30 hodin.	2	4	P
SZ6033	Sebezkušenostní příprava na profesi I	J. Nehyba	z	0/0/1 (3 x 180 minut).	2	3	P
SZ6037	Sebezkušenostní příprava na profesi II	J. Nehyba	z	0/0/1 3 x 180 minut.	2	4	P
SZ6089	Asistentská praxe - asistent pedagoga 3	L. Škarková	z	0/0/5 60 hodin.	2	5	P

14 kreditů

Bakalářská práce (8 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SP_BPp	Bakalářská práce - Projekt	D. Opatřilová	z	0/0/1 individuálně.	2	4	P
SP_BP	Bakalářská práce	D. Opatřilová	z	0/0/1 individuálně.	2	5	P
SP_BPd	Bakalářská práce - Dokončení	D. Opatřilová	z	0/0/1 Odevzdání BP.	4	6	P

8 kreditů

[†] Rozsah informuje o týdenní hodinové dotaci v závislosti na formě výuky. Ve formátu (Přednáška/cvičení/praktické a jiné aktivity).

[†] Profilace značí, zda je předmět "Profilujícího základu (P)" nebo "Základní teoretický profilujícího základu (Z)".

1.2.4 Speciální pedagogika se zaměřením na vzdělávání (vedlejší kombinovaný)

Kód	P21007
Zkratka	1
Forma	bakalářský kombinovaný vedlejší
Stav	v akred. procesu

Návrh témat kvalifikačních prací a témata obhájených prací

Návrh témat kvalifikačních prací

Podpora učitelů dítěte s ADHD

Podpora, posilování, provázení dítěte externalizovanou poruchou chování se zaměřením na rodinu, školu, vrstevníky
Inkluzivní škola

Rizika/problémy/porucha chování v různých formách a projevech v kontextu výuky a učení

Využití programu SymWriter pro rozvoj slovní zásoby dětí se specificky narušeným vývojem řeči

Význam sluchové výchovy pro děti s těžkým sluchovým postižením a jejich rodiny

Témata obhájených prací

Volnočasové aktivity osob s mentálním postižením

Uplatnění dospělé ženy s mentálním postižením na trhu práce
Využití osobnostní a sociální výchovy jako prevence poruch chování na základní škole
Třídní klima v městských a malotřídních školách
Komunikační dovednosti dítěte s kochleárním implantátem
Lingovy zvuky a jejich využití při logopedické péči u dětí se sluchovým postižením
Komunikační kompetence u žáků 1. stupně běžné základní školy z hlediska pragmatické jazykové roviny <http://is.muni.cz/th/382445>
Rozvoj komunikačních schopností žáků s mentálním postižením s využitím systémů AAK http://is.muni.cz/th/392005/pdf_b/
Environmentální vzdělávání žáka s mentálním postižením <https://is.muni.cz/th/358105/pdf_b>
Problematika agresivity a šikany na základní škole
Inkluzivní škola pro efektivní vzdělávání všech dětí v hlavním vzdělávacím proudu
Rozvoj slovní zásoby u dětí se sluchovým postižením pomocí her a cvičení
Rozvoj lexikálně-sémantické roviny u jedinců se sluchovým postižením
Rozvoj komunikační schopnosti u osob s mozkovou obrnou
Rozvoj komunikačních schopností žáků s mentálním postižením s využitím systémů AAK
Vývoj kresebného projevu u dítěte s PAS
Vliv dramatické výchovy na psychickou a emoční stránku dětí v riziku poruch chování
Šikana v souvislostech morální kognice
Možnosti uplatnění etopédie na dětském oddělení psychiatrické léčebny
V archivu závěrečných prací is.muni.cz jsou uloženy příslušné posudky

Součásti SZZ a jejich obsah

Struktura SZZ

Povinné předměty (oba předměty)

Inkluzivní speciální pedagogika (test)

Psychopedie

Povinné volitelné předměty (výběr jednoho předmětu)

Logopedie

Surdopedie

Somatopedie

Oftalmopedie

Etopedie

SZZ je tematickými okruhy zaměřena na získání přehledu a základních poznatků o problematice inkluzivní a speciální pedagogiky a z patopsychologie. Dále je zaměřena na následující kompetence studentů ovládat pomocné edukační, výchovné a práce, mít komunikační vědomosti a dovednosti, umět aplikovat přístupy ke vzdělávání a výchově dětí se speciálními vzdělávacími potřebami na pozici asistenta pedagoga.

Obsah tematických okruhů navazuje na níže uvedené studijní předměty

Inkluzivní speciální pedagogika

Inkluzivní vzdělávání

Obor: Psychopedie

Obor: Logopedie

Obor: Surdopedie

Obor: Somatopedie

Obor: Oftalmopedie

Obor: Etopedie

Bakalářská státní zkouška se koná formou písemného testu s 60 položkami s výběrem jedné správné odpovědi. Na test je k dispozici 60 minut. Testové položky jsou v rozsahu odpovídajícímu kreditové zátěži předmětů: úvod do pedagogiky a psychologie, teorie a metodika výchovy, pedagogická komunikace, výzkum v pedagogické praxi, speciální a inkluzivní pedagogika, základy pedagogické diagnostiky, vývojová a sociální psychologie, asistentská praxe. U každého předmětu jsou stanoveny tematické okruhy s odpovídající literaturou ke studiu. Podrobný přehled tematických okruhů je zveřejněn na stránkách katedry pedagogiky.

Doporučený průchod studijním plánem

Povinné předměty (P+PV 55 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPk101	Neurologie	R. Šlapal	zk	0/0/.7 8 hodin.	3	3	-
SPk103	ORL - Foniatrie	I. Šlapák	zk	0/0/.7 8 hodin.	3	2	-
SPk104	Oftalmologie	M. Vrubel	zk	0/0/.7 8 hodin.	3	1	-
SPk105	Internacionalizace oboru speciální pedagogika	V. Vojtová	z	0/0/0	-	3	-
SPk106	Patopsychologie 1	J. Magerová	k	0/0/1.3 16 hodin.	4	2	P
SPk107	Pediatric	P. Kachlík	zk	0/0/.7 8 hodin.	3	3	-
SPk108	Psychiatrie	P. Kachlík	zk	0/0/.7 8 hodin.	3	3	-
SPk110	Speciální pedagogika	M. Vítková	zk	0/0/1.3 16 hodin.	4	1	-
SPk112	Speciálně pedagogická diagnostika	D. Opatřilová	k	0/0/1 12 hodin.	3	3	Z
SPk126	Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1	K. Pančocha	zk	0/0/1 12 hodin.	3	2	P
SPk131	ICT - Speciální pedagogika	P. Pitnerová	z	0/0/.7 8 hodin.	2	6	-
SPk401	Obor: Psychopedie	J. Pipeková	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	4	P
SPk407	Sociologie pro speciální pedagogy-bakaláře	L. Slepíčková	k	0/0/.7 8 hodin.	3	1	-
SPk408	Základy zdravotních nauk pro bakaláře	P. Kachlík	k	0/0/.7 8 hodin.	3	1	-
					43 kreditů		

Povinně-volitelné předměty (12 kr.)

Student si volí předměty ze skupiny 1 nebo ze skupiny 2

Skupina 1

Student si volí k předmětu Obor: Logopedie jeden z nabízených předmětů (Obor: Surdopedie, Obor: Oftalmopedie, nebo Obor: Etopedie). Celkem 2 předměty ze skupiny

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPk402	Obor: Logopedie	P. Kopečný	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	4	P
SPk404	Obor: Surdopedie	P. Pitnerová	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	5	P
SPk405	Obor: Oftalmopedie	P. Röderová	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	5	P
SPk406	Obor: Etopedie	K. Červenka	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	5	P
					24 kreditů		

Skupina 2

Student si volí k předmětu Obor: Somatopedie jeden z nabízených předmětů (Obor: Surdopedie, Obor: Oftalmopedie, nebo Obor: Etopedie). Celkem 2 předměty ze skupiny

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPk403	Obor: Somatopedie	D. Zámečnicková	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	4	P
SPk404	Obor: Surdopedie	P. Pitnerová	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	5	P
SPk405	Obor: Oftalmopedie	P. Röderová	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	5	P
SPk406	Obor: Etopedie	K. Červenka	zk	0/0/3.3 40 hodin.	6	5	P
					24 kreditů		

Oborové didaktiky (5 kr.)

Kód	Název	Garant	Uk.	Rozsah [†]	Kreditů	Sem.	Profilace [†]
SPk102	Inkluzivní speciální pedagogika	L. Gajzlerová	zk	0/0/1.3 16 hodin.	3	5	Z
SPk400	Inkluzivní vzdělávání	I. Fialová	k	0/0/1.3 16 hodin.	2	6	Z
					5 kreditů		

[†] Rozsah informuje o týdenní hodinové dotaci v závislosti na formě výuky. Ve formátu (Přednáška/cvičení/praktické a jiné aktivity).

[†] Profilace značí, zda je předmět "Profilujícího základu (P)" nebo "Základní teoretický profilujícího základu (Z)".

2 Charakteristiky předmětů

Tato kapitola obsahuje charakteristiky povinných a povinně-volitelných předmětů ze šablon studijních plánů.

2.1 Základní teoretické předměty profilujícího základu (Z)

Jedná se o podmnožinu předmětů profilujícího základu (P) (viz 2.2), které jsou pro dosažení profilu absolventa natolik významné, že tvoří zpravidla základní jádro všech studijních plánů studijního programu.

PdF:SPk102 **Inkluzivní speciální pedagogika**

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je prohloubit znalost studentů o edukaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu, seznámit je se současnou školskou legislativou a poradenskými službami.

Výukové metody

Teoretická příprava v oblasti vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Metody hodnocení

Písemná zkouška - test. Pro úspěšné absolvování nutná 70% úspěšnost

Výstupy z učení

- Student se dobře orientuje v problematice oboru speciální pedagogiky;
- zná základní charakteristiky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami podle jednotlivých druhů postižení;
- umí získané poznatky použít při edukaci žáků se SVP v pozici asistenta pedagoga;
- má teoretické znalosti o inkluzivním vzdělávání žáků se SVP;
- umí jich v praxi využít v rámci individualizace a diferenciací výuky.

Osnova

1. Inkluze - pojetí, inkluzivní vzdělávání, inkluzivní didaktika.
2. Rámcové podmínky pro inkluzivní výchovu a vzdělání (legislativní podmínky, školský zákon, vyhlášky MŠMT ČR).
3. Pedagogicko-psychologické poradenské služby (školní poradenská pracoviště, specializovaná poradenská zařízení).

4. Systém kurikulárních dokumentů (Bílá kniha, RVP, RVP ZV, dvě úrovně RVP, vzdělávací oblasti).
5. Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální a střední odborné vzdělávání.
6. Diagnostika ve speciální pedagogice ve školním věku.
7. Podpůrná opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
8. Logopedie (řeč, komunikace, narušená komunikační schopnost, etiologie a klasifikace vad a poruch komunikačních schopností).
9. Symptomatické poruchy řeči (pojetí, řeč u žáků s MO, charakteristika dysartrie, řeč u žáků s mentálním postižením, zvláštnosti ve vývoji řeči žáků nevidomých).
10. Alternativní a augmentativní komunikace (charakteristika AAK, výhody a nevýhody užití, dynamické a statické komunikační systémy).
11. Surdopedie (pojetí, etiologie, klasifikace sluchových vad, komunikační systémy, sluchová protetika, vzdělávací programy pro žáky se sluchovým postižením).
12. Komunikace žáků se sluchovým postižením (mluvená hlásková řeč, psaná forma řeči, odezírání, pomocné artikulační znaky, daktylní řeč, znakový jazyk - vlastní znakový jazyk neslyšících, znakový jazyk).
13. Specifické poruchy učení nebo chování (pojetí, etiologie, klasifikace SPU, diagnostika SPU, charakteristika dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, specifických poruch chování, legislativa).
14. Somatopedie (pojetí, klasifikace, charakteristika vybraných druhů tělesného postižení, podmínky inkluzivního vzdělávání žáka s tělesným postižením, kompenzační pomůcky, předprofesní a profesní příprava).
15. Mozková obrna (charakteristika MO, formy MO, MO jako kombinované postižení, speciálně pedagogická diagnostika žáka s MO, úkoly SPC).
16. Chronické nemoci a jejich vliv na edukaci a profesní přípravu žáků (epilepsie, alergie a astmatická onemocnění).
17. Oftalmopedie (pojetí, etiologie, klasifikace zrakových vad, edukace žáků s těžkým zrakovým postižením, poradenské služby dle věkových skupin).
18. Psychopedie (pojetí, etiologie, klasifikace, charakteristika jednotlivých stupňů, edukace žáků s mentálním postižením, předprofesní a profesní příprava, poradenské služby).
19. PAS (pojetí, etiologie, znaky autistického chování, diagnostická kritéria, cíle výchovy a vzdělávání žáků s PAS, TEACCH program, SPC, možnosti vzdělávání).
20. Souběžné postižení více vadami (pojetí, okruh osob a základní charakteristika těžkého zdravotního postižení, definice kombinovaných vad podle MŠMT ČR, klasifikace, charakteristika vybraných vad, možnosti edukace).
21. Etopedie (charakteristika poruch chování - hledisko speciálněpedagogické - etopedické, hledisko sociologické, klasifikace poruch chování, možnosti prevence a řešení poruch chování, ústavní a ochranná výchova, přehled školských zařízení, legislativa).
22. Patologické závislosti (pojetí, drogová závislost, závislost na alkoholu, tabakismus, závislost na hracích automatech - klasifikace diagnostická kritéria).
23. Patopsychologie - charakteristika základních pojmů.

Literatura

povinná literatura

Inkluzivní pedagogika. Edited by Viktor Lechta, Translated by Tereza Hubáčková. Vydání první. Praha: Portál, 2016. 463 stran. ISBN 9788026211235.

VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Vzdělávání se zaměřením na inkluzivní didaktiku a vyučování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu*. 3. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 279 s. ISBN 978-80-210-6678-6.

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, L. HLOUŠKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, P. KOPEČNÝ, B. LAZAROVÁ, D. OPATŘILOVÁ, K. PANČOCHA, J. PIPEKOVÁ, M. POL, L. SLEPIČKOVÁ, K. TRNKOVÁ a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. *Inclusion in schools and society as an interdisciplinary issue*. 2., upravené vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 270 stran. ISBN 9788021081406.

doporučená literatura

VALENTA, M. a kol. *Přehled speciální pedagogiky. Rámcové kompendium oboru*. 1. vydání. Praha: Portál, s.r.o., 2014. ISBN 978-80-262-0602-6

BARTOŇOVÁ, M. a M. VÍTKOVÁ. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy. Texty k distančnímu vzdělávání*. 1. vydání. Brno: Paido Brno, 2016. 389 s. ISBN 978-80-7315-255-0.

SLOWÍK, J. *Speciální pedagogika*. 2., aktualizované a doplně. Praha: Grada, 2016. 162 stran. ISBN 9788027100958.

VALENTA, M. *Slovník speciální pedagogiky*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 317 stran. ISBN 9788026209379.

FISCHER, S. *Speciální pedagogika : edukace a rozvoj osob se specifickými potřebami v oblasti somatické, psychické a sociální*. 1. vyd. V Praze: Stanislav Juhaňák - Triton, 2014. 299 s. ISBN 9788073877927.

BARTOŇOVÁ, M., P. PITNEROVÁ, M. VÍTKOVÁ, L. PROCHÁZKOVÁ, D. PŘINOSILOVÁ, P. RÖDEROVÁ, B. BOČKOVÁ, J. KLENKOVÁ a L. DOLEŽALOVÁ. *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve středním školství. Texty k distančnímu vzdělávání.* Brno: Paido, 2013. 259 s. ISBN 978-80-7315-243-7.

KUCHARSKÁ, A., J. MRÁZKOVÁ, R. WOLFOVÁ a V. TOMICKÁ. *Školní speciální pedagog.* Vydání první. Praha: Portál, 2013. 223 stran. ISBN 9788026204978.

ŠVAMBERK ŠAUEROVÁ, M., K. ŠPAČKOVÁ a E. NECHLEBOVÁ. *Speciální pedagogika v praxi : [komplexní péče o děti se SPUCHJ].* Vyd. 1. Praha: Grada, 2012. 248 s. ISBN 9788024743691.

VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Strategie ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a specifické poruchy učení.* 1. vyd. Brno: Paido Brno, 2007. 159 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-140-9.

PdF:SPk112 **Speciálně pedagogická diagnostika**

3 kredity, ukončení k, garant předmětu doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.

Vyučující

doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s problematikou speciálněpedagogické diagnostiky u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Výukové metody

teoretická příprava

Metody hodnocení

Písemný test, 20 otázek, úspěšnost 70 %

Výstupy z učení

Očekávané výstupy: na konci kurzu budou studenti schopni se orientovat v základní problematice spec. ped. diagnostiky a na základě nabytých znalostí tyto aplikovat při diagnostice žáků s SVP.

Osnova

1. Pojetí, předmět a vymezení diagnostiky ve speciální pedagogice 2. Základní kategorie diagnostických přístupů ve speciální pedagogice 3. Úkoly speciálně pedagogické diagnostiky v období kojeneckého a batolecího věku 4. Diagnostika v období předškolního věku 5. Diagnostika zralosti a připravenosti pro zahájení povinné školní docházky 6. Úkoly spec. ped. diagnostiky v období školního věku 7. Diagnostika rodinného prostředí 8. Diagnostika profesionální orientace 9. Hlavní úkoly spec. ped. diagnostiky v období dospělosti 10. Spec. ped. diagnostika v období stáří 11. Klasifikace diagnostických metod 12. Charakteristika klinických metod 13. Přehled oibecných a speciálních metod z hlediska spec. ped. diagnostiky 14. Hlavní oblasti diagnostiky ve spec. pedagogice 15. Diagnostika vybrtaných druhů postižení v období dětství 16. Specifika procesu diagnostiky v dětském věku

Literatura

PŘINOSILOVÁ, D. *Diagnostika ve speciální pedagogice : texty k distančnímu vzdělávání.* Brno: Paido, 2007. 178 s. ISBN 9788073151423.

MONATOVÁ, L. *Speciálně pedagogická diagnostika z hlediska vývoje dětí.* Brno: Paido, 2000. 92 s. ISBN 8085931869.

OPATŘILOVÁ, D. *Pedagogicko- psychologické poradenství a intervence v raném a předškolním věku u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.* 1. vyd. Tišnov.: SURSUM, 2006. 300 s. 4313/Pd-9/06-17/99. ISBN 80-210-3977-9.

SVOBODA, M., D. KREJČÍŘOVÁ a M. VÁGNEROVÁ. *Psychodiagnostika dětí a dospívajících.* 2. vyd. Praha: Portál, 2009. 792 s. Studium. ISBN 978-80-7367-566-0.

PdF:SPk400 **Inkluzivní vzdělávání**

2 kredity, ukončení k, garant předmětu PhDr. Mgr. Ilona Fialová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Ilona Fialová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je získání základních vědomostí o problematice integrace a inkluze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v současném vzdělávacím systému v ČR a jeho komparace s vybranými vzdělávacími systémy v jiných státech.

Výukové metody

Seminář, diskuse, skupinové projekty a jejich prezentace a diskuse nad nimi.

Metody hodnocení

Studenti zpracují úvahu na téma: Inkluzivní vzdělávání (vlastní zkušenosti s inkluzí v praxi, vlastní názory a hodnocení inkluzivních snah v naší společnosti). Rozsah: 3 - 5 i více stran A4. Práci mohou studenti zavěsit

do Odevzdárny předmětu, nebo poslat mailem vyučujícímu. Nebo zpracují skupinový projekt: 1. Vytvořit modelový individuální vzdělávací plán žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. 2. Připravit vyučovací hodinu v modelové inkluzivní třídě s využitím osvojených výukových strategií. 3. Na modelovém případě promyslet materiálně-technická a organizační opatření nezbytná pro úspěšnou integraci modelového žáka se SVP. 4. Připravit podklady pro interview s rodiči žáka se SVP. Projekt bude následně ve výuce prezentován, diskutován a hodnocen. Náhradní práce (pro studenty, kteří budou v zahraničí): zpracování eseje na téma - Podmínky integrace a inkluze v základním vzdělávání v zahraničí. Pro hodnocení je nutné, aby se každý student podílel na přípravě projektu.

Výstupy z učení

Student bude po absolvování předmětu schopen zformulovat teoretické znalosti a aplikovat praktické dovednosti, které jsou nezbytné pro úspěšnou organizaci výuky v inkluzivní třídě a spolupráci s ostatními pedagogy.

Osnova

Osnova 1. Historický vývoj přístupů k osobám s postižením 2. Definice pojmů (inkluze, inkluzivní učitel) 3. Systém vzdělávání s důrazem na inkluzivní vzdělávání 4. Legislativní podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 5. Individuální vzdělávací plán 6. Materiální a organizační podmínky pro realizaci inkluzivního vzdělávání 7. Výukové strategie v inkluzivním vzdělávání 8. Spolupráce s rodiči žáka se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí. 9. Strategie pro samostatné učení. 10. Úloha asistenta pedagoga při společném vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků intaktních.

Literatura

doporučená literatura

Lechta, V. (ed.). Základy inkluzivní pedagogiky. Vydání první. Praha : Portál, s.r.o., 2010. s. 435. ISBN 978-80-7367-679-7.

Hájková, V., Strnadová, I. Inkluzivní vzdělávání. Praha: Grada, 2010. 217 s. ISBN 978-80-247-3070-7.

Němec, Z., Šimáčková-Laurenčíková, K., Hájková, V. Asistent pedagoga v inkluzivní škole. Vydání první. Praha: PedF Univerzita Karlova, 2014. s. 80. ISBN 978-80-7290-712-0.

HAVEL, J. *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na 1. stupni základní školy jako východisko inkluzivní didaktiky*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 256 s. ISBN 978-80-210-7150-6.

KRATOCHVÍLOVÁ, J. *Inkluzivní vzdělávání v české primární škole: teorie, praxe, výzkum*. první. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 207 s. ISBN 978-80-210-6527-7.

BARTOŇOVÁ, M. *Kapitoly ze specifických poruch učení II. Reeducace specifických poruch učení (ed)*. Brno. Brno: MU, 2005. 152 s. Paido. ISBN 80-210-3613-3.

PdF:SPp102 Inkluzivní speciální pedagogika

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je prohloubit znalost studentů o edukaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu, seznámit je se současnou školskou legislativou a poradenskými službami.

Výukové metody

Teoretická příprava v oblasti vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Metody hodnocení

V rámci výuky plní studenti zadané úkoly, které vždy upřesní vyučující. Písemná zkouška - test. Pro úspěšné absolvování nutná 70% úspěšnost

Výstupy z učení

- student se dobře orientuje v problematice oboru speciální pedagogiky;
- zná základní charakteristiky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami podle jednotlivých druhů postižení;
- umí získané poznatky použít při edukaci žáků se SVP v pozici asistenta pedagoga;
- má teoretické znalosti o inkluzivním vzdělávání žáků se SVP;
- umí jich v praxi využít v rámci individualizace a diferenciací výuky.

Osnova

1. Inkluze - pojetí, inkluzivní vzdělávání, inkluzivní didaktika.
2. Rámcové podmínky pro inkluzivní výchovu a vzdělání (legislativní podmínky, školský zákon, vyhlášky MŠMT ČR).
3. Pedagogicko-psychologické poradenské služby (školní poradenská pracoviště, specializovaná poradenská zařízení).
4. Systém kurikulárních dokumentů (Bílá kniha, RVP, RVP ZV, dvě úrovně RVP, vzdělávací oblasti).
5. Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální a střední odborné vzdělávání.
6. Diagnostika ve speciální pedagogice ve školním věku.
7. Podpůrná opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
8. Logopedie (řeč, komunikace, narušená komunikační schopnost, etiologie a klasifikace vad a poruch komunikačních schopností).

9. Symptomatické poruchy řeči (pojetí, řeč u žáků s MO, charakteristika dysartrie, řeč u žáků s mentálním postižením, zvláštnosti ve vývoji řeči žáků nevidomých).
10. Alternativní a augmentativní komunikace (charakteristika AAK, výhody a nevýhody užití, dynamické a statické komunikační systémy).
11. Surdopedie (pojetí, etiologie, klasifikace sluchových vad, komunikační systémy, sluchová protetika, vzdělávací programy pro žáky se sluchovým postižením).
12. Komunikace žáků se sluchovým postižením (mluvená hlásková řeč, psaná forma řeči, odezírání, pomocné artikulační znaky, daktylní řeč, znakový jazyk - vlastní znakový jazyk neslyšících, znakový jazyk).
13. Specifické poruchy učení nebo chování (pojetí, etiologie, klasifikace SPU, diagnostika SPU, charakteristika dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, specifických poruch chování, legislativa).
14. Somatopedie (pojetí, klasifikace, charakteristika vybraných druhů tělesného postižení, podmínky inkluzivního vzdělávání žáka s tělesným postižením, kompenzační pomůcky, předprofesní a profesní příprava).
15. Mozková obrna (charakteristika MO, formy MO, MO jako kombinované postižení, speciálně pedagogická diagnostika žáka s MO, úkoly SPC).
16. Chronické nemoci a jejich vliv na edukaci a profesní přípravu žáků (epilepsie, alergie a astmatická onemocnění).
17. Oftalmopedie (pojetí, etiologie, klasifikace zrakových vad, edukace žáků s těžkým zrakovým postižením, poradenské služby dle věkových skupin).
18. Psychopedie (pojetí, etiologie, klasifikace, charakteristika jednotlivých stupňů, edukace žáků s mentálním postižením, předprofesní a profesní příprava, poradenské služby).
19. PAS (pojetí, etiologie, znaky autistického chování, diagnostická kritéria, cíle výchovy a vzdělávání žáků s PAS, TEACCH program, SPC, možnosti vzdělávání).
20. Souběžné postižení více vadami (pojetí, okruh osob a základní charakteristika těžkého zdravotního postižení, definice kombinovaných vad podle MŠMT ČR, klasifikace, charakteristika vybraných vad, možnosti edukace).
21. Etopedie (charakteristika poruch chování - hledisko speciálněpedagogické - etopedické, hledisko sociologické, klasifikace poruch chování, možnosti prevence a řešení poruch chování, ústavní a ochranná výchova, přehled školských zařízení, legislativa).
22. Patologické závislosti (pojetí, drogová závislost, závislost na alkoholu, tabakismus, závislost na hracích automatech - klasifikace diagnostická kritéria).
23. Patopsychologie - charakteristika základních pojmů.

Literatura

povinná literatura

Inkluzivní pedagogika. Edited by Viktor Lechta, Translated by Tereza Hubáčková. Vydání první. Praha: Portál, 2016. 463 stran. ISBN 9788026211235.

Valenta, M. a kol. (2014) *Přehled speciální pedagogiky*. Praha: Portál.

Bílá kniha : národní program rozvoje vzdělávání v České republice (Variant.) : Národní program rozvoje vzdělávání v České republice : Bílá kniha.

BARTOŇOVÁ, M. *Inkluzivní didaktika v základní škole se zřetelem na edukaci žáků s lehkým mentálním postižením*. 2. dotisk 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 224 s. ISBN 978-80-210-6560-4.

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, L. HLOUŠKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, P. KOPEČNÝ, B. LAZAROVÁ, D. OPATŘILOVÁ, K. PANČOCHA, J. PIPEKOVÁ, M. POL, L. SLEPIČKOVÁ, K. TRNKOVÁ a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. *Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma*. 2., upravené vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 270 s. ISBN 978-80-210-8140-6.

VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Vzdělávání se zaměřením na inkluzivní didaktiku a vyučování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu*. 3. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 279 s. ISBN 978-80-210-6678-6.

VALENTA, M. *Slovník speciální pedagogiky*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 317 stran. ISBN 9788026209379.

BARTOŇOVÁ, M., P. PITNEROVÁ, M. VÍTKOVÁ, L. PROCHÁZKOVÁ, D. PŘINOSILOVÁ, P. RÖDEROVÁ, B. BOČKOVÁ, J. KLENKOVÁ a L. DOLEŽALOVÁ. *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve středním školství. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2013. 259 s. ISBN 978-80-7315-243-7.

VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Specifika ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 257 s. ISBN 978-80-210-6646-5.

HORÁKOVÁ, R. *Sluchové postižení - úvod do surdopedie*. Praha: Portál, 2012. 159 s. 376 - Výchova a vzdělávání zvláštních skupin osob. ISBN 978-80-262-0084-0.

KLENKOVÁ, J., B. BOČKOVÁ a I. BYTEŠNÍKOVÁ. *Kapitoly pro studenty logopedie : Text k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. 103 s. ISBN 978-80-7315-229-1.

FIALOVÁ, I., D. OPATŘILOVÁ a L. PROCHÁZKOVÁ. *Somatopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. 222 s. Učební texty. ISBN 978-80-7315-233-8.

BARTOŇOVÁ, M. *Specifické poruchy učení: text k distančnímu vzdělávání*. 1. vyd. Brno: Paido, 2012. ISBN 978-80-7315-232-1.

HORÁKOVÁ, R. *Surdopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. první. Brno: Paido, 2011. 126 s. ISBN 978-80-7315-225-3.

VOJTOVÁ, V. *Úvod do etopedie*. 1. vydání. Brno: Paido, 2008. 128 s. pedagogická literatura. ISBN 978-80-7315-166-9.

RÖDEROVÁ, P., Z. NOVÁKOVÁ a L. KVĚTOŇOVÁ. *Oftalmopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. 124 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-159-1.

BARTOŇOVÁ, M. a BAZALOVÁ, B. a PIPEKOVÁ, J. *Psychopedie*. 2. vyd. Brno : Paido, 2007. 150 s. ISBN 978-80-7315-161-4.. 2007.

PŘINOSILOVÁ, D. *Diagnostika ve speciální pedagogice : texty k distančnímu vzdělávání*. 2. vyd. Brno: Paido, 2007. 178 s. ISBN 9788073151577.

doporučená literatura

VALENTA, M. a kol. *Přehled speciální pedagogiky. Rámcové kompendium oboru*. 1. vydání. Praha: Portál, s.r.o., 2014. ISBN 978-80-262-0602-6

Baslerová, P., Michalík, J., Monček, J. a kol. (2014) *Katalog podpůrných opatření – I. obecná část*. Olomouc: UP.

Bartoňová, M., Bytešníková, I., Vítková, M. (2012) *Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole*. Brno: Paido.

PIPEKOVÁ, J. a M. VÍTKOVÁ. *Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení*. 1. dotisk 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 246 s. ISBN 978-80-210-7689-1.

BARTOŇOVÁ, M. a M. VÍTKOVÁ. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy. Texty k distančnímu vzdělávání*. 1. vydání. Brno: Paido Brno, 2016. 389 s. ISBN 978-80-7315-255-0.

BARTOŇOVÁ, M. a M. VÍTKOVÁ. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy. Texty k distančnímu vzdělávání*. 1. vydání. Brno: Paido Brno, 2016. 389 s. ISBN 978-80-7315-255-0.

SLOWÍK, J. *Speciální pedagogika*. 2., aktualizované a doplně. Praha: Grada, 2016. 162 stran. ISBN 9788027100958.

OPATŘILOVÁ, D. *Edukace osob s těžkým postižením a souběžným postižením více vadami*. 2. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 186 s. ISBN 978-80-210-6221-4.

MERTIN, V. a L. KREJČOVÁ. *Metody a postupy poznávání žáka : pedagogická diagnostika*. 2., doplněné a aktualizova. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 398 stran. ISBN 9788075520142.

OSLEJŠKOVÁ, H. a M. VÍTKOVÁ. *Východiska, podmínky a strategie ve vzdělávání žáků s těžkým postižením na základní škole speciální*. 3. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 310 s. ISBN 978-80-210-6673-1.

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, L. HLOUŠKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, P. KOPEČNÝ, B. LAZAROVÁ, D. OPATŘILOVÁ, K. PANČOCHA, J. PIPEKOVÁ, M. POL, L. SLEPIČKOVÁ, K. TRNKOVÁ a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. *Inclusion in schools and society as an interdisciplinary issue*. 2., upravené vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 270 stran. ISBN 9788021081406.

VALENTA, M. *Slovník speciální pedagogiky*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 317 stran. ISBN 9788026209379.

FISCHER, S. *Speciální pedagogika : edukace a rozvoj osob se specifickými potřebami v oblasti somatické, psychické a sociální*. 1. vyd. V Praze: Stanislav Juhaňák - Triton, 2014. 299 s. ISBN 9788073877927.

VÍTKOVÁ, M., D. PŘINOSILOVÁ, L. GAJZLEROVÁ, J. KLENKOVÁ, P. KOPEČNÝ, L. DOLEŽALOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, P. RÖDEROVÁ, I. FIALOVÁ a B. BAZALOVÁ. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy. Texty k distančnímu vzdělávání*. první. Brno: Paido, 2014.

Terapie ve speciální pedagogice. Edited by Oldřich Müller. 2., přeprac. vyd. Praha: Grada, 2014. 508 s. ISBN 9788024741727.

PANČOCHA, K. *Postižení jako axiologická kategorie sociální participace*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 219 s. ISBN 978-80-210-6344-0.

VALENTA, M., O. MÜLLER, M. VÍTKOVÁ, J. MICHALÍK, Z. KOZÁKOVÁ, P. JURKOVIČOVÁ, J. DOSEDLOVÁ, I. STRNADOVÁ a M. MUŽÁKOVÁ. *Psychopedie : teoretické základy a metodika*. 5. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Parta, 2013. 495 s. ISBN 978-80-7320-187-6.

BARTOŇOVÁ, M., D. OPATŘILOVÁ a M. VÍTKOVÁ. *Přístupy k dětem a mládeži se zdravotním postižením a sociálním znevýhodněním mimo školu : texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2013. 211 stran. ISBN 9788073152420.

PANČOCHA, K. a L. SLEPIČKOVÁ. *Aktéři školní inkluze. Actors of School Inclusion..* 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 156 s. ISBN 978-80-210-6688-5.

KUCHARSKÁ, A., J. MRÁZKOVÁ, R. WOLFOVÁ a V. TOMICKÁ. *Školní speciální pedagog*. Vydání první. Praha: Portál, 2013. 223 stran. ISBN 9788026204978.

OPATŘILOVÁ, D. *Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním v základních školách*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 159 s. ISBN 978-80-210-6304-4.

PRŮCHA, J., E. WALTEROVÁ a J. MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 7., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2013. 395 s. ISBN 9788026204039.

BAZALOVÁ, B. *Poruchy autistického spektra v kontextu české psychopedie*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 279 s. ISBN 978-80-210-5930-6.

VÍTKOVÁ, M., Z. NOVÁKOVÁ a D. OPATŘILOVÁ. *Intervence u dětí se zdravotním postižením v raném věku*. 1. vydání. Brno: Paido Brno, 2012. 159 s. ISBN 978-80-7315-240-6.

PŘINOSILOVÁ, D. *Diagnostika ve speciální pedagogice v období předškolního věku*. In Bartoňová, M., Bytešnicková, I. et al. *Předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Preschool Education of Children with Special Educational Needs*. první. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 43-74, 32 s. ISBN 978-80-210-6044-9.

BARTOŇOVÁ, M., P. PITNEROVÁ, B. BOČKOVÁ, L. DOLEŽALOVÁ, J. KLENKOVÁ, L. PROCHÁZKOVÁ, D. PŘINOSILOVÁ, P. RÖDEROVÁ, M. VÍTKOVÁ a V. VOJTOVÁ. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na střední škole*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 221 s. ISBN 978-80-210-6001-2.

ŠVAMBERK ŠAUEROVÁ, M., K. ŠPAČKOVÁ a E. NECHLEBOVÁ. *Speciální pedagogika v praxi : [komplexní péče o děti se SPUCH]*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012. 248 s. ISBN 9788024743691.

VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 5., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2012. 870 s. ISBN 9788026202257.

VALENTA, M., J. MICHALÍK a M. LEČBYCH. *Mentální postižení : v pedagogickém, psychologickém a sociálně-právním kontextu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012. 349 s. ISBN 9788024738291.

BOČKOVÁ, B. *Podpora žáků se specificky narušeným vývojem řeči*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 165 s. ISBN 978-80-210-5609-1.

BAZALOVÁ, B. *Poruchy autistického spektra. Teorie, výzkum, zahraniční zkušenosti..* 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 249 s. ISBN 978-80-210-5781-4.

FIALOVÁ, I. *Analýza faktorů determinujících edukaci a profesní orientaci jedinců se zdravotním postižením*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 207 s. ISBN 978-80-210-5591-9.

HRICOVÁ, L. *Analýza komunikačních kompetencí žáků a učitelů na základních školách pro žáky se sluchovým postižením v České republice a v Německu*. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 203 s. ISBN 978-80-210-5564-3.

OPATŘILOVÁ, D. a M. VÍTKOVÁ. *Speciálně pedagogická podpora dětí a mládeže se speciálními vzdělávacími potřebami mimo školu*. první. Brno: MU, 2011. 258 s. ISBN 978-80-210-5693-0.

FRIEDMANN, Z. *Profesní orientace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich uplatnění na trhu práce. Professional Assessment to Students with Special Educational Needs and Their Success at the Job Market*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 314 s. ISBN 978-80-210-5602-2.

ŠVARCOVÁ-SLABINOVÁ, I. *Mentální retardace : vzdělávání, výchova, sociální péče*. Vyd. 4., přeprac. Praha: Portál, 2011. 221 s. ISBN 9788073678890.

- VÍTEK, J. a M. VÍTKOVÁ. *Teorie a praxe v edukaci, intervenci, terapii a psychooční podpoře jedinců se zdravotním postižením se zaměřením na neurologická onemocnění*. 1. vyd. Brno: Paido, 2010. 250 s. ISBN 978-80-7315-210-9.
- PROCHÁZKOVÁ, L. *Podpora osob se zdravotním postižením při integraci na trh práce*. 1. vyd. Brno: MSD, spol. s r.o., 2009. 172 s. speciální pedagogika. ISBN 978-80-7392-094-4.
- ZELINKOVÁ, O. *Poruchy učení : dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie, ADHD*. 11. vyd. Praha: Portál, 2009. 263 s. ISBN 9788073675141.
- BAERTOŇOVÁ, M. *Strategie ve vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním se zřetelem na romské etnikum v počátečním vzdělávání*. Brno: MSD, 2009. 223 s. pedagogická oblast. ISBN 978-80-210-5103-4.
- JUCOVIČOVÁ, D. a H. ŽÁČKOVÁ. *Dyslexie*. 2. upravené vydání. Praha: D + H, 2008. 64 stran. ISBN 9788090386976.
- VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Strategie ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a specifické poruchy učení*. 1. vyd. Brno: Paido Brno, 2007. 159 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-140-9.
- BARTOŇOVÁ, M. a M. VÍTKOVÁ. *Strategie ve vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami : texty k distančnímu vzdělávání*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2007. 247 s. ISBN 9788073151584.
- DVOŘÁK, J. *Logopedický slovník : [terminologický a výkladový]*. 3. dopl. a rozš. vyd. Žďár nad Sázavou: Logopedické centrum, 2007. 248 s. ISBN 9788090253667.
- BYTEŠNÍKOVÁ, I., R. HORÁKOVÁ a J. KLENKOVÁ. *Logopedie & surdopedie : texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2007. 118 stran. ISBN 9788073151362.
- VÍTEK, J. *Medicínská propedeutika pro speciální pedagogy. Úvod do neurologie. Úvod do oftalmologie..* 1. vyd. Brno: Paido Brno, 2007. 128 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-154-6.
- VÍTKOVÁ, M. *Somatopedické aspekty*. druhé. Brno: Paido Brno, 2006. 302 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-7315-134-0.
- MÜLLER, O. *Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami v běžné škole*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2001. 289 s. ISBN 8024402319.
- ŠVECOVÁ - KVĚTOŇOVÁ, L. *Oftalmopedie*. Brno: Paido, 2000. 70 s. ISBN 80-85931-84-2.
- POKORNÁ, V. *Teorie, diagnostika a náprava specifických poruch učení*. Vyd. 2., opr. Praha: Portál, 2000. 303 s. ISBN 8071781517.
- SELIKOWITZ, M. *Dyslexie a jiné poruchy učení : co jsou specifické poruchy učení a jak se diagnostikují, o poruchách koordinace a o nemotornosti, sociální a emocionální vývoj dítěte, jak mohou svým dětem pomoci rodiče a jak to bývá v dospělosti*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2000. 136 s. ISBN 8071697737.
- MICHALÍK, J. *Školská integrace dětí s postižením*. 1. vyd. V Olomouci: Univerzita Palackého v Olomouci, 1999. 135 s. ISBN 8070679816.
- MATOUŠEK, O. *Práce s rizikovou mládeží : projekt LATA a další alternativy věznění mládeže*. 1. vyd. Praha: Portál, 1996. 87 s. ISBN 8071780642.
- MATĚJČEK, Z. *Dyslexie : specifické poruchy čtení*. Vydání 3. upravené a roz. Jinočany: H & H, 1995. 269 stran. ISBN 808578727X.
- neurčeno**
- PROCHÁZKOVÁ, L., K. SAYOUD SOLÁROVÁ, M. VÍTKOVÁ, M. VRUBEL, P. KOPEČNÝ, L. DOLEŽALOVÁ a M. BARTOŇOVÁ. *Speciální andragogika. Texty k distančnímu vzdělávání*. 1. vyd. Brno: Paido, 2014. ISBN 978-80-7315-254-3.
- Specifické poruchy učení : dyslexie, dysgrafie, dysortografie*. Edited by Lenka Krejčová, Illustrated by Alice Trojanová. 1. vyd. Brno: Edika, 2014. 248 s. ISBN 9788026606000.
- NOVÁKOVÁ, J. *Biodromální vývoj jedinců s poruchami autistického spektra v kontextu podpory a vzdělávání*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 286 s. ISBN 978-80-210-6661-8.
- MICHALOVÁ, Z. *Metody vyučování čtení : vývoj řeči a komunikace, souvislost s dyslexií a volba metody nácviku čtení jako prevence dyslexie*. 1. vyd. Praha: Lumen Vitale - Centrum vzdělávání, 2011. [16] s. ISBN 9788090486263.

JOŠT, J. *Čtení a dyslexie*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2011. 384 s. ISBN 9788024730301.

ZELINKOVÁ, O. *Dyslexie v předškolním věku?*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. 197 s. ISBN 9788073673215.

PdF:SPp110 **Speciální pedagogika**

4 kredity, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Specifikovat proces edukace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s akcentem na základní vzdělávání. Součástí předmětu je osvojení základní terminologie a legislativy daného předmětu.

Výukové metody

Teoretická příprava v oblasti vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Metody hodnocení

Diskuze nad specifikovanými tématy a odbornou literaturou.

Výstupy z učení

- Student získá základní teoretické poznatky v rámci jednotlivých typů postižení žáků se SVP;
- ovládá základní terminologii vztahující se k oborům speciální pedagogiky;
- orientuje se v systému péče o žáka se SVP.

Osnova

1. Inkluze, rámcové podmínky pro inkluzivní výchovu a vzdělávání (legislativní podmínky inkluze, školský zákon, vyhlášky MŠMT ČR).
2. Pedagogicko-psychologické poradenské služby (školní poradenská pracoviště, specializovaná poradenská zařízení)
3. Systém kurikulárních dokumentů (podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, RVP)
4. Speciálně pedagogická diagnostika (pojetí, diagnostika v raném a předškolním věku, diagnostika školní zralosti, přehled základních diagnostických metod ve speciálně pedagogické diagnostice, hlavní oblasti speciálně pedagogické diagnostiky)
5. Logopedie (komunikace, narušená komunikační schopnost, etiologie a klasifikace vad a poruch komunikačních schopností, předměty speciálně pedagogické péče)
6. Surdopedie (etiologie, klasifikace sluchových vad, komunikační systémy, sluchová protetika, předměty speciálně pedagogické péče, komunikace)
7. Specifické poruchy učení (pojetí, etiologie, klasifikace SPU, diagnostika SPU, charakteristika dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, legislativa)
8. Somatopedie (pojetí, klasifikace, charakteristika vybraných druhů tělesného postižení, výuka žáků s tělesným postižením na základní škole, předměty speciálně pedagogické péče, chronické nemoci a jejich vliv na edukaci a profesní přípravu žáka)
9. Oftalmopedie (pojetí, klasifikace zrakových vad, edukace dětí/žáků s těžším zrakovým postižením, poradenství dle věkových skupin, předměty speciálně pedagogické péče, vzdělávání, raná péče, služby sociální rehabilitace)
10. Psychopedie (pojetí, etiologie, klasifikace, charakteristika jednotlivých stupňů, edukace dětí/žáků s mentálním postižením, předprofesní a profesní příprava vzdělávání, poruchy autistického spektra - PAS)
10. Souběžné postižení více vadami (pojetí, okruh osob a základní charakteristika těžkého zdravotního postižení, definice kombinovaných vad, klasifikace podle MŠMT, možnosti edukace, mozková obrna)
11. Etopedie (charakteristika poruch chování, klasifikace poruch chování, ústavní a ochranná výchova, přehled a charakteristika školských zařízení, legislativa, zákon č. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů)

Literatura

povinná literatura

BARTOŇOVÁ, M. a M. VÍTKOVÁ. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy. Texty k distančnímu vzdělávání*. 1. vydání. Brno: Paido Brno, 2016. 389 s. ISBN 978-80-7315-255-0.

VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Vzdělávání se zaměřením na inkluzivní didaktiku a vyučování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu*. 3. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 279 s. ISBN 978-80-210-6678-6.

doporučená literatura

VALENTA, M. a kol. *Přehled speciální pedagogiky. Rámcové kompendium oboru*. 1. vydání. Praha: Portál, s.r.o., 2014. ISBN 978-80-262-0602-6

VALENTA, M. *Slovník speciální pedagogiky*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 317 stran. ISBN 9788026209379.

POTMĚŠILOVÁ, P. *Speciální pedagogika nejen pro sociální pedagogy*. 1. vyd. Praha: Parta, 2013. 186 s. ISBN 9788073201791.

KUCHARSKÁ, A., J. MRÁZKOVÁ, R. WOLFOVÁ a V. TOMICKÁ. *Školní speciální pedagog*. Vydání první. Praha: Portál, 2013. 223 stran. ISBN 9788026204978.

ŠVAMBERK ŠAUEROVÁ, M., K. ŠPAČKOVÁ a E. NECHLEBOVÁ. *Speciální pedagogika v praxi : [komplexní péče o děti se SPUCHJ]*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012. 248 s. ISBN 9788024743691.

VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Strategie ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a specifické poruchy učení*. 1. vyd. Brno: Paido Brno, 2007. 159 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-140-9.

PdF:SPp400 **Inkluzivní vzdělávání**

2 kredity, ukončení k, garant předmětu PhDr. Mgr. Ilona Fialová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Ilona Fialová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je získání základních vědomostí o problematice integrace a inkluze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v současném vzdělávacím systému v ČR a jeho komparace s vybranými vzdělávacími systémy v jiných státech.

Výukové metody

Seminář, diskuse, skupinové projekty a jejich prezentace a diskuse nad nimi.

Metody hodnocení

Studenti zpracují úvahu na téma: Inkluzivní vzdělávání (vlastní zkušenosti s inkluzí v praxi, vlastní názory a hodnocení inkluzivních snah v naší společnosti). Rozsah: 3 - 5 i více stran A4. Práci mohou studenti zavést do Odevzdárny předmětu, nebo poslat mailem vyučujícímu. Nebo zpracují skupinový projekt: 1. Vytvořit modelový individuální vzdělávací plán žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. 2. Připravit vyučovací hodinu v modelové inkluzivní třídě s využitím osvojených výukových strategií. 3. Na modelovém případě promyslet materiálně-technická a organizační opatření nezbytná pro úspěšnou integraci modelového žáka se SVP. 4. Připravit podklady pro interview s rodiči žáka se SVP. Projekt bude následně ve výuce prezentován, diskutován a hodnocen. Náhradní práce (pro studenty, kteří budou v zahraničí): zpracování eseje na téma - Podmínky integrace a inkluze v základním vzdělávání v zahraničí. Pro hodnocení je nutné, aby se každý student podílel na přípravě projektu.

Výstupy z učení

Student bude po absolvování předmětu schopen zformulovat teoretické znalosti a aplikovat praktické dovednosti, které jsou nezbytné pro úspěšnou organizaci výuky v inkluzivní třídě a spolupráci s ostatními pedagogy.

Osnova

Osnova 1. Historický vývoj přístupů k osobám s postižením 2. Definice pojmů (inkluze, inkluzivní učitel) 3. Systém vzdělávání s důrazem na inkluzivní vzdělávání 4. Legislativní podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 5. Individuální vzdělávací plán 6. Materiální a organizační podmínky pro realizaci inkluzivního vzdělávání 7. Výukové strategie v inkluzivním vzdělávání 8. Spolupráce s rodiči žáka se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí. 9. Strategie pro samostatné učení. 10. Úloha asistenta pedagoga při společném vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků intaktních.

Literatura

doporučená literatura

Lechta, V. (ed.). *Základy inkluzivní pedagogiky*. Vydání první. Praha : Portál, s.r.o., 2010. s. 435. ISBN 978-80-7367-679-7.

Němec, Z., Šimáčková-Laurenčíková, K., Hájková, V. *Asistent pedagoga v inkluzivní škole*. Vydání první. Praha: PedF Univerzita Karlova, 2014. s. 80. ISBN 978-80-7290-712-0.

Hájková, V., Strnadová, I. *Inkluzivní vzdělávání*. Praha: Grada, 2010. 217 s. ISBN 978-80-247-3070-7.

HAVEL, J. *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na 1. stupni základní školy jako východisko inkluzivní didaktiky*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 256 s. ISBN 978-80-210-7150-6.

KRATOCHVÍLOVÁ, J. *Inkluzivní vzdělávání v české primární škole: teorie, praxe, výzkum*. první. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 207 s. ISBN 978-80-210-6527-7.

BARTOŇOVÁ, M. *Kapitoly ze specifických poruch učení II. Reeducace specifických poruch učení (ed)*. Brno. Brno: MU, 2005. 152 s. Paido. ISBN 80-210-3613-3.

PdF:SZ6026 **Úvod do pedagogiky a psychologie**

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D.

Vyučující

doc. PaedDr. Hana Horká, CSc. (přednášející)

doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D. (přednášející)
PhDr. Josef Lukas, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Radek Pospíšil (přednášející)
doc. PhDr. Stanislav Strželec, CSc. (přednášející)

Cíle předmětu

Předmět slouží studentům k základní orientaci při vstupu do rozsáhlé problematiky učitelské a asistentské profese. Studenti porozumí základnímu obsahu a terminologii pedagogiky a psychologie tak, aby ji mohli používat nejen v navazujících předmětech, ale především při soustavné kultivaci svého profesního smýšlení. Cílem předmětu je seznámit posluchače se základními pojmy a teoriemi pedagogiky, obecné psychologie a psychologie osobnosti a jejich vývojem. Studium předmětu má ukázat vztahy pedagogiky a psychologie k ostatním společenským oborům a naznačit možnosti využívání pedagogických a psychologických poznatků v práci učitelů a asistentů pedagoga. Absolvování tohoto kurzu je předpokladem ke studiu dalších pedagogických a psychologických disciplín. Ve dvouhodinových přednáškách se budou střídát přednášející z katedry pedagogiky a psychologie.

Výukové metody

přednáška

Metody hodnocení

písemný test (k absolvování předmětu je třeba 70% správných odpovědí)

Výstupy z učení

Výstupy z učení:

Na konci kurzu bude student schopen:

- rozumět základnímu obsahu a terminologii pedagogiky a psychologie;
- číst běžné pedagogické a psychologické texty pro pedagogy a tvořivě jim rozumět;
- odlišit poznatky akademické pedagogiky a psychologie od běžných lidových pedagogických a psychologických poznatků.

Osnova

Hlavní témata:

1. Pedagogika jako vědní obor. Determinanty výchovy a vzdělávání. Základní kategorie a pojmy.
2. Předmět psychologie a jeho vývoj. Podmíněnost psychiky. Vědomí, čítí a vnímání.
3. Proces výchovy a vzdělávání. Vybrané modely výchovy a vzdělávání.
4. Pozornost, paměť, představivost. Myšlení, řešení problémů.
5. Pedagogické profese a jejich podstata. Reflexe a sebereflexe pedagoga. Profesní portfolio.
6. Myšlení a řeč. Inteligence, schopnosti. Tvořivost. 7. Žák ve škole. Charakteristika žáků (gender, sociální status,...).
8. Učení. Výsledky učení, druhy učení. Emoce. 9. Národní kurikulum a vzdělávací standardy. Škola jako instituce, organizace, společenství.
10. Osobnost - pojem, vymezení, struktura a dynamika. Motivace, potřeby.
11. Školský systém v České republice. Výsledky a efekty vzdělávání.
12. Stres, stresory, syndrom vyhoření, psychohygienu. Vůle a volní procesy, rozhodování.

Doplňující informace:

Průřezová témata

1. Edukační aspekty inkluze, diverzita (inkluze) z pohledu pedagogiky a psychologie.
2. Jak využívat poznatků z pedagogiky a psychologie.
3. Profesní portfolio pedagoga - charakteristika.

Literatura

povinná literatura

VÁGNEROVÁ, M. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2010. 467 s. ISBN 9788024618326.

PRŮCHA, J. *Přehled pedagogiky: úvod do studia oboru*. 2009.

VÁGNEROVÁ, M. *Základy psychologie*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2004. 356 s. ISBN 9788024608419.

PLHÁKOVÁ, A. *Učebnice obecné psychologie*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2004. 472 s. ISBN 9788020014993.

PRŮCHA, J. *Moderní pedagogika. 2., přeprac. a aktualiz. vy.* Praha: Portál, 2002. 481 s. ISBN 80-7178-631-4.

PELIKÁN, J. *Výchova jako teoretický problém*. 1. vyd. Ostrava: Amosium servis, 1995. 234 s. ISBN 80-85498-27-8.

doporučená literatura

BLACK-HAWKINS, K., L. FLORIAN a M. ROUSE. *Achievement and inclusion in schools*. First published. vii, 161. ISBN 9780415391986.

HARTL, P. a H. HARTLOVÁ. *Velký psychologický slovník*. Vyd. 4., V Portálu 1. Praha: Portál, 2010. 797 s. ISBN 9788073676865.

PRŮCHA, J., E. WALTEROVÁ a J. MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 5. aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. 322 s. ISBN 978-80-7367-416-8.

ATKINSON, R.L. *Hilgard's introduction to psychology*. Edited by Carolyn D. Smith. 13th ed. Fort Worth: Harcourt College, 2000. xxiii, 768. ISBN 015508044X.

PAŘÍZEK, V. *Základy obecné pedagogiky*. Praha: Pedagogická fakulta UK, 1996. 76 s.

PdF:SZ6028 **Vývojová psychologie**

3 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. Tomáš Kohoutek, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Tomáš Kohoutek, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Předmět "Vývojová psychologie" seznamuje se základními principy a zákonitostmi psychického vývoje, s biodromální perspektivou v přístupu ke člověku, se základními charakteristikami jednotlivých fází lidského vývoje a především s věkovými zvláštnostmi dětí a dospívajících. Seznamuje se specifiky vývojových fází s důrazem na typické formy učení, přiměřenou stimulaci i typické problémy v jednotlivých stádiích vývoje. Věnuje se rovněž otázkám výchovy, vztahů mezi generacemi a adekvátního chápání dětí a dospívajících v jednotlivých ontogenetických etapách. Studující budou rovněž seznámeni se základními metodami vývojové psychologie, s aktuálními otázkami oboru a s výběrem mezinárodně reprezentativních teorií psychického vývoje i příspěvků, které formovaly uvažování v českém a slovenském kulturním kontextu. Cílem semináře je prohloubit znalosti z přednášek psychologie duševního vývoje v následujících oblastech: 1. Obecné zákony dynamiky vývojových změn 2. Periodizace vývoje 3. Vývojové změny psychiky v raném dětství 4. Charakteristika duševních projevů předškolního období 5. Kvality rozumově-poznávacích procesů v dětství a dospívání 6. Vnější vlivy a jejich dopad v období dětství a dospívání 7. Adaptační potíže, poruchy a neurotické příznaky v dětství a dospívání 8. Dopad obvyklých stylů výchovy 9. Principy optimalizace výchovného působení v dětství 10. Úroveň kognitivních procesů a socializace v průběhu dospívání.

Výukové metody

přednášky, diskuse

Metody hodnocení

písemná zkouška

Výstupy z učení

Po absolvování tohoto kurzu budou studující schopni: - základní orientace ve východiscích současné vývojové psychologie, jejich specifických metodách a v principech periodizace psychického vývoje;

- rozlišit mezi procesy zrání a učení a rozumět jejich souvislostem;
- rozumět principům vývojové změny, kritického a senzitivního období a vývojové krize;
- orientovat se v reprezentativních vývojových teoriích, které mají přesah do pedagogických disciplín nebo přispívají k porozumění fungování osobnosti v dospělém věku;
- rozumět specifikům jednotlivých stádií ontogeneze lidské psychiky, znát vývojové možnosti i typické problémy jednotlivých fází ontogeneze;
- rozumět vývoji základních psychických funkcí, ale i sociálnímu kontextu vývoje a významu sociálního prostředí;
- znát potřeby, související se sociálním a emočním vývojem dětí a dospívajících;
- znát reprezentativní teorie kognitivního vývoje a učení v jednotlivých věkových stádiích;
- znát školsky významné vývojové fenomény (vývoj schopností, učení, pozornosti, motivace a exekutivních funkcí);
- rozumět fenoménům sebepojetí a identity ve vývojovém kontextu;
- orientačně uvažovat o narušení psychického vývoje.

V semináři se studující naučí pracovat s odbornou literaturou, orientovat se v probírané problematice, prakticky si procvičit teoretické znalosti nabyté na přednáškách a budou schopni porozumět základním zákonitostem psychického vývoje a dále: - provádět samostatná pozorování;

- konfrontovat výsledky vlastních pozorování s poznatky z odborné literatury;
- analyzovat situace vzhledem k věkovým zvláštnostem jejich aktérů;
- aplikovat poznatky o vývoji jednotlivých psychických funkcí na úrovni jejich interakce v konkrétní situaci.

Osnova

1. týden: 1. Vývojová psychologie v systému psychologických disciplín, vztah k dalším vědám o člověku. Pojetí a hlavní činitelé vývoje.
2. týden: 2. Vývojová změna, kritická a senzitivní období, periodizace lidské ontogeneze, vývojové úkoly a krize (Erikson).
3. týden: 3. Raný vývoj: charakteristika duševního vývoje dítěte v prenatálním období, novorozence, kojence a batolete.
4. týden: 4. Psychologické koncepce se vztahem k ranému vývoji: teorie raného citového přilnutí (attachment – Bowlby, Ainsworthová), koncepce psychické deprivace v dětství (Langmeier a Matějček).
5. týden: 5. Předškolní věk: charakteristiky emočního, sociálního a kognitivního vývoje. Hra, kresba, školní zralost.
6. týden: 6. Mladší a střední školní věk: charakteristiky emočního, sociálního a kognitivního vývoje.
7. týden: 7. Koncepce psychického vývoje a jeho aspektů se zřetelem k vývoji od dětství k dospívání: kognitivní vývoj (Piaget), morální vývoj (Kohlberg).

8. týden: 8. Dospívání – adolescence. Charakteristiky emočního, sociálního a kognitivního vývoje. Utváření a změny sebepečetí. Vývoj identity, stavy identity (Marcia).
9. týden: 9. Dospělost – sociální kritéria, aspekty identity dospělého. Koncepce „vynořující se dospělosti“ („emerging adulthood“ – Arnett).
10. týden: 10. Aspekty psychického vývoje od raného dětství k dospělosti: vývoj emoční, kognitivní, vývoj motivace a volných vlastností, socializace a vývoj vztahů, vývojový aspekt sebepečetí a identity.
11. až 12. týden: 11. Poruchy psychického vývoje.

Literatura

povinná literatura

LANGMEIER, J. a D. KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie*. Vyd. 3., přeprac. a dopl.,. Praha: Grada, 1998. 343 s. ISBN 807169195X.

VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie. Dětství a dospívání..* 2. vyd. Praha: Univerzita Karlova, 2012. 531 s. ISBN 978-80-246-2153-1.

neurčeno

ERIKSON, E.H. *Dětství a společnost*. Vyd. 1. Praha: Argo, 2002. 387 s. ISBN 8072033808.

MACEK, P. *Adolescence*. Vydání druhé, upravené. Praha: Portál, 2003. 141 stran. ISBN 8071787477.

LANGMEIER, J. a Z. MATĚJČEK. *Psychická deprivace v dětství*. Vyd. 4., dopl., V nakl. Karo. Praha: Karolinum, 2011. 399 s. ISBN 9788024619835.

Exploring developmental psychologyunderstanding theory and methods. Edited by Margaret Harris. Los Angeles: SAGE Publications, 2008. xiv, 345 p. ISBN 9781412903356.

GEDDES, H. *Attachment in the classroom : the links between children's early experience, emotional well-being and performance in school*. First published. London: Worth Publishing, 2006. vii, 152. ISBN 9781903269084.

PIAGET, J. a B. INHELDER. *Psychologie dítěte*. Edited by Eva Vyskočilová. Vyd. 4., V nakl. Portál 3. Praha: Portál, 2001. 143 s. ISBN 807178608X.

The Oxford handbook of developmental psychology. Edited by Philip David Zelazo. New York: Oxford University Press, 2013. xx, 624. ISBN 9780199958474.

PdF:SZ6029 Teorie a metodika výchovy

4 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Lenka Gulová, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D. (přednášející)
doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D. (přednášející)
doc. Mgr. Radim Šíp, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cíle předmětu: Předmět teorie a metodika výchovy je do inovovaného kurikula zařazen s ohledem na profil absolventa bakalářského studia, jehož součástí jsou také obecné edukativní kompetence, zejména schopnost připravit atraktivní výchovné činnosti z vybrané oblasti zájmu (viz koncepce seminářů k předmětu), ale také studentům zprostředkovat subjektivní nezprostředkovanou zkušenost s metodami rozvoje osobnosti (oblast volní, mravní, estetická, sociální apod.). Dílčí přednášky jsou koncipovány jako soubor specifických výchovných konceptů (teorií), jejichž znalost je součástí širších profesních kompetencí, které absolvent může uplatnit ať už jako pracovník mimoškolních zařízení (vychovatel, animátor apod.) nebo následně jako učitel. V rámci přednášek jsou představována témata, která mají v současné době vysokou společenskou relevanci. Dle svého zájmu si student volí praktický (aktivizující) seminář, kde se prostřednictvím sebezkušenostních forem vzdělávání seznámí s praktickými postupy (metodikou) a specifickými oblastmi rozvoje kompetence. Např. Teorie a metodika her, TaM multikulturní výchovy, TaM dramatické výchovy, TaM estetické výchovy, TaM environmentální výchovy, TaM výchovy ke zdraví, Základy axiologie, apod. Součástí přednáškových bloků jsou také organizovány setkání s mimořádně zajímavými osobnostmi, kteří na základě vlastní zkušenosti mohou studentům zprostředkovat jinak obtížné sdělitelné obsahy jako například téma holokaustu, apod.

Výukové metody

Prostudovat si jednotlivá témata uvedená v sylabu, seznámit se s doporučenou literaturou a připravit se na písemný test.

Metody hodnocení

písemný test

Výstupy z učení

Po absolvování předmětu bude student umět: • popsat oblasti výchovy a provázat jejich vybrané teorie s praktickými příklady • vytvořit jednoduchý výchovný koncept vícedenní akce (školy v přírodě, tábora, kurzu apod.), včetně návrhu konkrétních činností ve vztahu ke specifickým skupinám (účastníkům) • popsat a na konkrétních příkladech rozvést podstatu sociálního a osobnostního vzdělávání • vytvořit soubor her ve vztahu k rozvoji konkrétních kognitivních procesů, oblastí rozvoje osobnosti • navrhnout konkrétní edukativní strategie pro žáky

pocházející z různého kulturního prostředí, se sociálním znevýhodněním apod. s cílem vytvořit pozitivní klima ve třídě • popsat procesy, které vedou k vyčleňování dětí (žáků) z přirozeného sociálního prostředí (např. třídy, party, rodiny apod.) a navrhnout preventivní opatření • popsat procesy, které vedou k vyčleňování dětí (žáků) z přirozeného sociálního prostředí (např. třídy, party, rodiny apod.) a navrhnout preventivní opatření • popsat oblasti výchovy a provázat jejich vybrané teorie s praktickými příklady • pracovat s tématem hodnot v procesu výchovy a vzdělávání • charakterizovat význam multikulturní výchovy ve školním prostředí • orientovat se v nových výchovných přístupech uplatňovaných v pedagogické praxi Klíčové pojmy: výchova k hodnotám, jinakost, multikulturní výchova, výchova ve volném čase, sociálně pedagogický aspekt výchovy, respekt, kultura uznání, společnost, rodina, škola

Osnova

1. Škola pro 21. století. Cílem přednášky je poukázat na přeměnu společnosti v souvislosti s aktuálními celosvětovými problémy, které dopadají na jedince, rodinu a celou společnost. Otevřít možná řešení těchto problémů. Naznačit kontext přeměny společnosti a transformaci školního procesu. Představení nových přístupů ve školní praxi a aplikace těchto trendů do výchovného procesu. Příklady zajímavých praxí reformy kurikulů - např. Alberta, Singapore, Austrálie a reflektování základních principů, na kterých jsou postaveny a v čem tkví jejich úspěch. Otevřít diskuzi o možné přenositelnosti těchto konceptů. 2. Náročné situace v práci pedagoga. Cílem přednášky je představit studentům sociálně pedagogický aspekt výchovy a vzdělávání. Poukázat na náročné situace v práci pedagoga související se sociálním znevýhodněním dětí, žáků a dospívajících. Propojit oblasti výchovy, sociální pedagogiky a sociální práce a představit možná řešení. Přiblížit význam pedagogizace prostředí a aktivizace jedince a skupiny jako součástí výchovného procesu. 3. Přirozená prostředí výchovy. Cílem přednášky je nahlédnout do proměny podob rodiny v prostoru a čase. Studenti se seznámí se s pásmo funkčnosti rodiny a s indikátory funkčnosti rodiny, které mohou zaznamenat v pozici pedagogického pracovníka. Jako nástroj intuitivní diagnostiky rodiny bude představena interpretace dětské kresby. Studenti budou obeznámeni s institucemi, které s rodinou spolupracují. 4. Výchova k hodnotám jako součást pedagogické činnosti, axiologická dimenze v práci učitele. Cílem přednášky je otevřít téma hodnot v souvislosti s výchovným procesem. Ukázat studentům, jak lze pracovat s hodnotami, s hodnotovou orientací dětí a žáků. Hodnotová výchova jako reakce na krizi společnosti. Spoluodpovědnost za předávání hodnot; rodina, společnost, škola. 5. Kultura uznání v prostředí školy. Cílem přednášky je otevřít téma jinakosti ve školním prostředí, poukázat na význam multikulturní výchovy jako výchovy k respektu, toleranci a konstruktivní spolupráci. Představit možnosti aplikace multikulturní výchovy do vzdělávacího a výchovného procesu. Jednota v různosti jako reakce na multikulturní prostředí školy. 6. Hry a zážitkové metody výchovy. Cílem přednášky bude vysvětlit studentům, jak hry zprostředkovávají žákům poznání, které je obtížné verbálně sdělitelné, vysvětlitelné, zprostředkovatelné. Bude představen obecný model hry jako „obrazu lidské reality“, podstata simulace, osvojování rolí, principy a funkce na kterých je podstata edukativních her založena. 7. Co a jak se učíme ve volném čase. Platforma zkušenostně reflektivního učení - teoretické přístupy s praktickými příklady. Cílem přednášky je zprostředkovat studentům problematiku zkušenostně reflektivního učení, které se rozvíjí zejména v oblasti zájmového vzdělávání, ale v současné době se stává silnou alternativou pro školní edukační strategie. Zkušenostně reflektivní učení, reflexe, zážitek, učení, konstruktivismus, sociální teorie učení, John Dewey, David Kolb, C. Lewin, David Schön, Ch. Argyris. Ukázka praktické aplikace teorií do konkrétní vzdělávací aktivity. 8. Alternativní výchovné metody v práci pedagoga. Cílem přednášky je představit aktuální alternativní metody a jejich možnou aplikaci do školního prostředí. Příklady dobré praxe ve vybraných českých školách. Význam alternativních přístupů v práci učitele. 9. Dramatická výchova ve školní praxi. Cílem přednášky je představit vybrané metody dramatické výchovy, které lze aplikovat do učitelské praxe. Souvislosti mezi metodami aplikovaného dramatu a osobnostním rozvojem pedagogického pracovníka. Praktické ukázky práce aplikace metod. 10. Vyčleňování žáků ze sociálního prostředí. Cílem přednášky je zjistit, na koho se jako asistenti pedagoga či učitelé mohou obrátit v případě vyčleňování žáků ze sociálního prostředí, a to ve škole (školní poradenské pracoviště) a mimo školu (poradenská zařízení v resortu MŠMT). Studenti se setkají se s vybranými nástroji diagnostiky klimatu a sociálních vztahů v sociální skupině, včetně využití jejich výsledků k prevenci sociálního vylučování žáků. Porozumí výchovnému významu prostředí vrstevnických skupin a možnostem preventivního působení pedagoga ve vrstevnických skupinách. 11. Jak se utváří postoje a předsudky? Cílem přednášky je představit teorie, které vysvětlují proces utváření předsudků ve školní třídě (společnosti) a vysvětlit principy, které jsou na pozadí utváření vztahů. Struktura postoje, význam médií, význam zkušenosti v konstituování postoje. Jak pracovat s postoji, jaká je role učitele při vytváření pozitivního třídního prostředí. Příklady konkrétních experimentů a reálných situací. 12. Sociálně pedagogické aspekty komunikace ve školní třídě - Cílem přednášky je představit význam neverbální a paralingvistické složky komunikace ve školní třídě. Upozornit na význam fyziologických, neurologických procesů pro tuto komunikaci. Celá přednáška bude zastřešena analýzou videa konfliktní situace v multietnické třídě a zdrojů tohoto konfliktu pramenících z neverbálních složek komunikace. 13. Dítě jako klíč k celoživotnímu učení. Základní premisa uvádí, že pokud chceme vzdělávat děti a motivovat je k celoživotnímu učení, je nutné pracovat i s rodiči a širší komunitou - vytvářet učící se komunitu. Škola je pouze jedním z nástrojů předávání, přítomná je práce s dalšími prostory, které vzdělávají, propojování formálního a neformálního vzdělávání, reflektování potřeby učící se komunity (designovat potřeby a na tomto základě je individuálně rozvíjet). 14. Inspirativní praxe. Náhled do uvažování osobností z řad učitelů a ředitelů.

Literatura

doporučená literatura

BREZINKA, W. *Východiska k poznání výchovy : úvod k základům vědy o výchově, k filozofii výchovy a k praktické pedagogice*. Translated by Alexandr Tuček. 1. vyd. Brno: L. Marek, 2001. 310 s. ISBN 8086263231.

neurčeno

DAMASIO, A.R. *Descartesův omyl : emoce, rozum a lidský mozek*. Translated by Lucie Motlová - Alžběta Hesová. Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 2000. 259 s. ISBN 8020408444.

3 kredity, ukončení z, garant předmětu doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D. (přednášející)
doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D. (přednášející)
PhDr. Mgr. Helena Vaďurová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Na konci tohoto kurzu student: • dokáže vysvětlit základní principy inkluzivního a speciálního vzdělávání; • dokáže reflektovat svůj postoj k diverzitě a jeho vliv na vlastní pedagogickou praxi; • dokáže vysvětlit výhody a nevýhody různých forem vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s ohledem na potřebný druh a stupeň podpory, včetně odkazu na relevantní legislativu; • dokáže popsat specifika plynoucí ze speciálních vzdělávacích potřeb žáků; • bude znát základní komunikační pravidla při pedagogické práci s žáky se SVP; • bude schopen využít prvky vybraných metod a forem práce podporující inkluzivní vzdělávání (včetně podpůrných opatření); • bude vybaven základními teoretickými vědomostmi a praktickými dovednostmi jak pro práci s jednotlivcem podle jeho individuálních potřeb, tak s heterogenním kolektivem.

Výukové metody

přednáška, skupinové diskuse, diskuse s odborníky, setkání a diskuse s lidmi se speciálními vzdělávacími potřebami, problémové učení, zážitkové aktivity, hry v roli, samostatná četba zadaných textů (dle e-learningové opory předmětu), skupinový projekt práce s kazuistikami.

Metody hodnocení

Předmět je zakončen zápočtem. Pro udělení zápočtu student má nejméně 80% docházku. Požadavky: - odevzdání úkolů z četby do ISu a jejich schválení vyučujícím - samostatná četba dle tématu semináře, splnění úkolů k četbě - aktivní zapojení do výuky a setkání s odborníky a lidmi se speciálními vzdělávacími potřebami - vypracování týmového zápočtového projektu (zpracování konkrétní aktivity), prezentace ve výuce.

Výstupy z učení

Student bude po absolvování předmětu

- seznámen s problematikou inkluzivního vzdělávání;
- schopen definovat okruh osob se speciálními potřebami;
- seznámen se školskou legislativou související se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami;
- znát základní komunikační pravidla při pedagogické práci s žáky se SVP;
- schopen využít prvky vybraných metod a forem práce podporující inkluzivní vzdělávání (včetně podpůrných opatření);
- vybaven základními teoretickými vědomostmi a praktickými dovednostmi jak pro práci s jednotlivcem podle jeho individuálních potřeb, tak s heterogenním kolektivem.

Osnova

1. Inkluzivní vzdělávání 2. Legislativní rámec inkluzivního vzdělávání 3. Dítě, žák, student se speciálními vzdělávacími potřebami 4. Práce s heterogenní skupinou ve škole a při mimoškolních aktivitách 5. Spolupráce v multidisciplinárním týmu 6. Potřeba podpory ve vzdělávání vyplývající ze zdravotního postižení nebo zdravotního stavu žáka 9. Potřeba podpory ve vzdělávání vyplývající z kulturního prostředí žáka a jiných životních podmínek 10. Potřeba podpory ve vzdělávání vyplývající ze zvýšeného rizika školního neúspěchu

Literatura

povinná literatura

Anderlík, L. (2014). Cesty k inkluzi. Praha: Triton.

Modul „Asistent pedagoga“: Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR. Dostupné z .

Preissová, A., Cichá, M., & Gulová, L. (2012). Jinakost, předsudky, multikulturalismus: možnosti a limity multikulturální výchovy. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.

Lacková, E., & Hübschmannová, M. (2010). Narodila jsem se pod šťastnou hvězdou. Praha: Triáda

Chvátalová, H. (2012). Jak se žije dětem s postižením: po deseti letech. Praha: Portál.

doporučená literatura

Valenta, M. (2014). Přehled speciální pedagogiky: rámcové kompendium oboru. Praha: Portál.

Heward, W. L. (2014). Exceptional children: An introduction to special education. Pearson: Harlow.

PdF:SZ6031 Výzkum v pedagogické praxi

4 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. Mgr. et Mgr. Kateřina Vlčková, Ph.D.

Vyučující

doc. Mgr. et Mgr. Kateřina Vlčková, Ph.D. (přednášející)
doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem kurzu je seznámit studenty se specifickou podobou výzkumu a jeho realizací, která je blízká práci pedagogických pracovníků (učitelů, asistentů pedagoga) a vybavit je základními metodologickými znalostmi a dovednostmi.

Výukové metody

Přednáška a samostatná práce studentů.

Metody hodnocení

Studenti kombinovaného studia zpracovávají projekt a zprávu z výzkumu (individuální úkoly), které odevzdávají do učebního prostředí IS v elektronické podobě. Přednášky jsou zakončeny testem, je třeba mít min. 70 % správně. Za tyto aktivity je udělována zkouška.

Výstupy z učení

• Student bude znát základní přístupy ke zkoumání školní reality (především ke zkoumání chování a postojů aktérů školního vzdělávání a výsledků vzdělávání). • Umí naplánovat, zrealizovat a evaluovat jednoduchý projekt (akčního) výzkumu. • Dokáže zvolit vhodnou metodu sběru dat, vzorek a postup analýzy dat. • Umí data zpracovat a interpretovat zjištěné výsledky a srozumitelným způsobem je písemně i ústně prezentovat.

Osnova

Hlavní témata (osnova) **** VÝUKOVÝ BLOK 1 (1-3 HODINA)*** 1. Výzkum ve vazbě na školní praxi. Základní přístupy ke zkoumání školní reality. Příklady realizovaných výzkumů. Kdo jsou aktéři výzkumů realizovaných ve škole? Respondent, účastník výzkumu; výzkumník jako návštěvník, zúčastněný pozorovatel, aktér... Data ve školní praxi (žakovské výtvary, výsledky testů, slohové práce, diskuse, portfolia, sešity,...). Jak pomáhá výzkum zkvalitňovat pedagogickou práci? Příklady využití výsledků výzkumu v každodenní pedagogické práci. Účast školy, třídy, žáka ve výzkumu (mezinárodní, národní, účelové – studenti aj.). Designy a typy výzkumu. Kvalitativní, kvantitativní, smíšený výzkum. Příklady designů výzkumů: • Případová studie (životní příběhy/biografie, portréty žáků, učitelů, případové studie škol). Studium literatury: vícečetné případové studie týmu E. Walteřové apod. • Školní etnografie a další. Studium literatury: k přečtení něco od Pražské školní etnografie – výběr dle zájmu: např. Rvačka od Bittnerové, typy žáků. • Pedagogický (kvazi)experiment. • Evaluace. Studium literatury: Cesta ke kvalitě – evaluační nástroje, TIMSS, PISA aj. • Akční výzkum, charakteristika, fáze, příklady realizovaných výzkumů.**** 2. Výzkumný projekt (plán práce výzkumníka) – co chci zkoumat (výzkumná otázka, hypotézy, proměnné), kde, na kom (výběr a velikost vzorku), jak (volba nástroje sběru dat v závislosti na designu výzkumu, postup při sběru, zpracování a vyhodnocení dat s použitím softwaru) a kdy (časový harmonogram). Validita, reliabilita.**** Cvičení 1 (dovednost rozumět výzkumným sdělením a zpracovávat je pro vlastní účely): Student vytvoří dle zadaných kritérií APA anotaci o rozsahu max. 1 NS z doporučené nebo vlastní ukázky výzkumu. Anotace obsahuje téma, výzkumnou otázku, metody, výběr vzorku, vzorek, použité analýzy, informace k validitě a reliabilitě, hlavní výsledky, doporučení pro praxi a citaci daného výzkumu dle APA. Práci vloží do ISu.**** VÝUKOVÝ BLOK 2 (4-6 HODINA)**** 3. Pozorování (pozorovací schémata, vyhodnocení, práce s videonahrávkou, stínování činnosti učitele, ředitele, žáka). 4. Rozhovor (techniky dotazování, funkce otázek).**** Cvičení 2 (pozorování – kódování nebo rozhovor – sběr dat): Student si volí buď cvičení na pozorování, nebo rozhovor: Studenti mezi sebou navzájem realizují polostrukturovaný rozhovor (max. 20 min.) na zadané téma, rozhovor doslovně přepíše dle transkripčních pravidel, navrhnou úpravy ve struktuře rozhovoru, zlepšení provedení dalších rozhovorů, nebo zaznamenají do vybraného pozorovacího archu vybrané interakce ve školní třídě (1 vyučovací hodina), navrhnou způsob práce se získanými daty. Práci vloží do ISu.**** 5. Sběr dokumentů a produktů činnosti – obsahová analýza. Cvičení 3 (obsahová analýza, realizované ve výuce, reflektivní psaní – posilování sebereflexe v práci pedagogických asistentů). Práce s vlastními reflektivními zápisky v deníku z asistentké praxe, reflexe praxe jako jeden z nástrojů autoevaluace,... Práce s deníky z praxe, nápady pro podporu psaní u žáků ZŠ, práce se žakovským portfoliem apod.**** 6. Dotazník, anketa...(sestavení a vyhodnocení). Cvičení 4 (dotazník): Studenti mají v ISu k dispozici naskenovaných několik dotazníků od velmi dobře formulovaných a sestavených až po ty nevhodné, porušující veškerá pravidla. Studenti doplňují komentáře, v čem vidí chyby, zda dotazník zjišťuje to, co měl zadavatel v plánu apod., navrhnou jiné formulace otázek nebo celých dotazníků. Úkol se vkládá do ISu. Studenti úkol realizují před výukou tématu Dotazník, kde se budeme tématem zabývat.**** 7. Znalostní (didaktický) test (sestavení a vyhodnocení). Cvičení 5 (znalostní test): Student si dle zadaných kritérií zkusí sestavit didaktický test na vyučovací hodinu, ve které asistoval, na ověření konkrétních znalostí žáků, test po domluvě s cvičným učitelem zadá žákům a vyhodnotí ho, bude interpretovat výsledky, navrhne klasifikaci a navrhne opatření, která se na praxi pokusí implementovat. Zprávu vloží do ISu.

Povinná literatura*** Gavora, P., et al. (2010). Elektronická učebnice pedagogického výzkumu. [online]. Bratislava: Univerzita Komenského. Dostupné z <http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk>

Švaříček, R., & Šedová, K., et al. (2007). Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách: pravidla hry. Praha: Portál.*****

APA styl: Požadavky na úpravu rukopisů. Pedagogická orientace: URL: <https://journals.muni.cz/public/journals/10/pokynyproau>

Další doporučená literatura

Creswell, J. W. (2009). Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches. Thousand Oaks: Sage Publications. Gall, J. P., Gall, M. D., & Borg, W. R. (1999). Applying educational research. New York: Longman.

Gavora, P. (2002). Úvod do pedagogického výzkumu. Brno: Paido.

Hendl, J. (1997). Úvod do kvalitativního výzkumu. Praha: UK.

Chvál, M., Procházková, I., & Straková, J. (2015). Hodnocení výsledků vzdělávání didaktickými testy. Praha: ČŠI. Dostupné z: <http://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Hodnoceni-vysledku-vzdelavani-didaktickymi-testy>

Němec, J. Metodologický kurz v moodle: <http://moodlinka.ped.muni.cz/course/view.php?id=847>

Pelikán, J. (1998). Základy empirického výzkumu pedagogických jevů. Praha: Karolinum.

Strauss, A., & Corbinová, J. (1999). Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie. Boskovice: Albert.*****

Ukázky výzkumů

Dvořák, D., Starý, K., Urbánek, T., Chvál, M., & Walterová, E. (2011). Česká základní škola. Vícepřípadová studie. Praha: Karolinum.

Katrňák, T. (2004). Odsouzení k manuální práci: vzdělanostní reprodukce v dělnické rodině. Praha: Sociologické nakladatelství.

OECD (2014). Výsledky PISA 2012: Kreativní řešení problémů. Schopnosti žáků řešit problémy z reálného života. Paříž: OECD. Dostupné z: <http://www.csicr.cz/html/PISA-KreativRP/html5/index.html?&locale=CSY&pn=3>

Pražská skupina školní etnografie (1995). Typy žáků: zpráva z terénního výzkumu. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy.

Šedová, K. (2005). Možnosti uplatnění zakotvené teorie v pedagogickém výzkumu: rodinná socializace dětského televizního diváctví. In Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity, Studia paedagogica, U 10 (s. 123-132). Brno: Masarykova univerzita.

Tomášek, V. et al. (2012). Národní zpráva TIMSS 2011. Praha: ČŠI. Dostupné z: <http://www.csicr.cz>

Vlčková, K., Lojdrová, K., Lukas, J., Mareš, J., Šalamounová, Z., Kohoutek, T., Bradová, J., & Ježek, S. (2015). Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství. Brno: MuniPress. Dostupné z: <https://munispace.muni.cz/i/>

Literatura

povinná literatura

APA styl: Požadavky na úpravu rukopisů. Pedagogická orientace: URL: <https://journals.muni.cz/public/journals/10/pokynyproau>

Gavora, P., et al. (2010). Elektronická učebnice pedagogického výzkumu. [online]. Bratislava: Univerzita Komenského. Dostupné z: <http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk>

ŠVARČEK, R. a K. ŠEĎOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vydání druhé. Praha: Portál, 2014. 377 stran. ISBN 9788026206446.

PdF:SZ6034 Sociální psychologie

3 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. Jan Krása, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Jan Krása, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem kurzu je seznámit studenty se stěžejními sociálně-psychologickými teoriemi a se základními koncepty a fenomény, které sociální psychologie zkoumá. Jednotlivá témata přednášek jsou vybrána tak, aby je student mohl využít ve svém povolání. Výklad učiva bude navazovat na znalosti z předmětu Úvod do pedagogiky a psychologie (teorie základních emocí, druhy učení, motivace, osobnost) a předmětu Vývojová psychologie (teorie citové vazby, socializace, vývoj vztahů). Semináře jsou zaměřeny na sebezkušenost a na zvýšení senzitivity v sociálních aktivitách a na diskuzi o klíčových tématech sociální psychologie. Na závěrečném hodnocení se podílí jak aktivita během semestru, tak i výsledky písemného testu.

Výukové metody

Přednáška, skupinové diskuse, samostatná četba vybraných textů,

Metody hodnocení

Předmět je zakončen zápočtem. Pro udělení zápočtu student: • průběžně, dle zadání vyučujícího, studuje povinnou literaturu (odevzdává výtah z povinné literatury, popř. odpovídá na otázky vztahující se k povinné literatuře) • aktivně se zapojuje do výuky • napíše závěrečný test, který prověřuje znalost základních termínů, fenoménů a teorií. V testu musí správně odpovědět na 60% otázek.

Výstupy z učení

Student bude po absolvování předmětu:

rozumět základním termínům sociální psychologie a bude je umět vysvětlit.

schopen popsat a vysvětlit několik klíčových teorií sociální psychologie (citové vazby, sociálního učení, frustrace-agrese, základních emocí, atribuce) a několik sociálních jevů (konformitu, poslušnost k autoritě, vznik sociálních stereotypů a jiných sociálních zkreslení).

porozumí vlivu skupiny na jedince, vzniku stereotypů a předsudků, vztahům mezi skupinami a tlakům uvnitř skupiny.

porozumí užitečnosti empirických zjištění sociální psychologie při plánování a reflexi vlastní pedagogické praxe.

si prohloubí schopnost sebereflexe v oblasti sociálně-psychologických jevů.

schopen reflektovat problematiku inkluze z perspektivy sociální psychologie.

Osnova

Sylabus přednášek:

1. blok: Role socializace v utváření osobnosti; Sociální fenomény z hlediska evoluce; Sociální vztahy v raném dětství: teorie citové vazby (J. Bowlby a M. Ainsworthová), vliv raných sociálních zkušeností na pozdější život, teorie sociálního učení (A. Bandura)

2. blok: Emoce: komunikační funkce emocí, role neverbálního chování; Agrese: teorie vzniku a průběh agrese; Konflikt: typy a průběh konfliktů, konflikt na půdě školy a jeho řešení;

3. blok: Meziskupinové vztahy: teorie a faktory působící v meziskupinovém chování, role sociálních skupin v školním věku a v dospívání; Sociální identita a sebepojetí: jak jedince ovlivňuje členství v sociálních skupinách, vývoj sebepojetí v předškolním a školním věku a v dospívání; Sociální percepce

4. blok: Dynamika sociální skupiny: sociální facilitace, sociální lenost, konformita, poslušnost vůči autoritě, vliv sociální role na chování jedince

Literatura**povinná literatura**

HAYES, N. *Základy sociální psychologie*. Translated by Irena Štěpaníková. Vydání sedmé. Praha: Portál, 2013. 166 stran. ISBN 9788026205340.

Sociální psychologie : moderní učebnice sociální psychologie. Edited by Miles Hewstone - Wolfgang Stroebe, Translated by Dagmar Brejlová - Pa. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006. 769 s. ISBN 8073670925.

ŘEZÁČ, J. *Sociální psychologie*. Brno: Paido, 1998. 268 s. ISBN 80-85931-48-6.

doporučená literatura

DENZIN, N.K. *Childhood socialization*. Rev. 2nd ed. New Brunswick, N.J.: Transaction Publishers, 2010. xv, 235. ISBN 9781412810593.

Sociální psychologie. Edited by Jozef Výrost - Ivan Slaměník. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008. 404 s. ISBN 9788024714288.

VÁGNEROVÁ, M. *Kognitivní a sociální psychologie žáka základní školy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2001. 304 s. ISBN 8024601818.

neurčeno

NAKONEČNÝ, M. *Sociální psychologie*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Academia, 2009. 498 s. ISBN 9788020016799.

KOMÁRKOVÁ, R., I. SLAMĚNÍK a J. VÝROST. *Aplikovaná sociální psychologie III*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0180-4.

VÝROST, J. a I. SLAMĚNÍK. *Aplikovaná sociální psychologie II*. první. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0042-5.

MAREŠ, J. a J. KŘIVOHLAVÝ. *Komunikace ve škole*. Vydání první. Brno: Masarykova univerzita, 1995. 210 stran. ISBN 8021010703.

Pdf:SZ6035 Základy pedagogické diagnostiky

2 kredity, ukončení z, garant předmětu doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Jarmila Bradová (přednášející)
doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Jana Obrovská, Ph.D. (přednášející)
RNDr. Eva Trnová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Záměrem předmětu je vybavit studenty základními teoretickými poznatky z oboru pedagogické diagnostiky a získat zkušenosti s jejich aplikací v praxi při konkrétní diagnostické činnosti. Předmět směřuje k tomu, aby student chápal smysl diagnostické činnosti učitele a spolupráce s odborníky při zjišťování schopností, znalostí, dovedností, potřeb a zvláštností žáka.

Cílem je studenty učit:

- používat základní diagnostické metody, (zejména pozorování, rozhovor a obsahovou analýzu prací žáků) a získávat tak data dostupná ve škole pro rozhodování a změny ve výuce a udržování či rozvíjení úspěšné výuky (evidence based instruction);
- na základě dat pak rozhodovat o diferenciaci a individualizaci ve výuce, podpoře specialistou, evaluaci efektivit vlastní praxe;
- komunikovat výsledky kolegům, žákům, rodičům a specialistům.

Výukové metody

přednáška (povinná účast).

Metody hodnocení

- 1) Portfoliový úkol: diagnostická činnost žáka/klienta v praxi a její písemné zpracování s plánem pedagogické podpory.
- 2) Peer-assessment portfoliového úkolu.
- 3) Znalostní test.

Výstupy z učení

Na konci tohoto kurzu student:

- aplikuje základní pojmy pedagogické diagnostiky při popisu vlastní diagnostické činnosti v praxi a postupuje dle fází diagnostické činnosti;
- formuluje cíl diagnostické činnosti a vůči němu zvolí vhodnou metodu a vhodný screeningový diagnostický nástroj;
- užívá v praxi při diagnostické činnosti metodu pozorování, rozhovoru a obsahové analýzy prací žáka;
- reflektuje svoji zkušenost s diagnostickou činností v praxi a svoje znalosti z oboru pedagogické diagnostiky;
- vytvoří jednoduchý plán pedagogické podpory (PLPP) podle platných legislativních požadavků;
- zná základní legislativu související s diagnostickou rolí asistenta pedagoga ve výchovně vzdělávacím procesu.

Osnova**Seminář č. 1**

Základní pojmy pedagogické diagnostiky: diagnostika, typy diagnostiky, diagnóza, semiformální diagnóza ve škole. Využití pedagogické diagnostiky v různých školních kontextech a její cíle. Diagnostická role pedagogického pracovníka a spolupráce se školním poradenským zařízením. Historie pedagogické diagnostiky. Požadavky na ukončení předmětu.

Seminář č. 2

Diagnostický postup (diagnostická rozvaha, diagnostická hypotéza, sběr dat, vyhodnocení a interpretace, diagnostická opatření, komunikace diagnózy a diagnostická prognóza. Strategie a postupy pedagogické diagnostiky. Etika v diagnostickém procesu, etika práce s výsledky. Systém poradenství ve školství. Platná legislativa: školský zákon a vyhláška ovzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v platném znění, podpůrná opatření a plán pedagogické podpory.

Seminář č. 3

Pozorování ve výuce a ve školních situacích: typy pozorování a jejich využití; pozorovací systémy, archy, chyby při pozorování. Příklady pozorovacích systémů ze zahraničí a jejich adaptace na české podmínky (např. Flandersův systém komunikace).

Diagnostický rozhovor: typy, způsoby vedení rozhovoru, kontextuální rámec (podmínky, způsob záznamu). Vedení rozhovoru s rodiči, žáky. Otázky diagnostického rozhovoru.

Dynamická diagnostika: její východiska, metody a využití ve školním prostředí. Anamnéza: typy a jejich využití ve školní praxi.

Seminář č. 4

Portfolio jako diagnostický nástroj. Zkušenosti s portfoliem v zahraničí. Analýza učebních produktů: strukturované (pojmové mapy, skici, diagramy, tabulky, plány), kreativní (plakát, obraz, malba, texty). Analýza produktů činnosti – tematické kresby, sešity, slohové práce apod.

Sebereflexe diagnostické činnosti realizované v praxi a peer-assessment diagnostické činnosti spolužáka. Autonomní hodnocení testu.

Literatura**povinná literatura**

AERA, APA, NCME. (2001). Standardy pro pedagogické a psychologické testování (APA).

KRATOCHVÍLOVÁ, JANA. Systém hodnocení a sebehodnocení žáků. Zkušenosti z České republiky i Evropských škol. Brno: MSD.

MERTIN, V. a L. KREJČOVÁ. *Metody a postupy poznávání žáka : pedagogická diagnostika*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. 343 s. ISBN 9788073576790.

HRABAL, V. a I. PAVELKOVÁ. *Jaký jsem učitel*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010. 239 s. ISBN 9788073677558.

ZELINKOVÁ, O. *Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program : [nástroje pro prevenci, nápravu a integraci]*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. 207 s. ISBN 9788073673260.

doporučená literatura

KASÁČOVÁ, Bronislava a Mariana CABANOVÁ et al. (2013). *Pedagogická diagnostika v teorii a aplikacích*. Banská Bystrica: Belianum.

GAVORA, Peter. (1999). *Akí sú moji žiaci? Pedagogická diagnostika žiaka*. Bratislava: Práca.

MAREŠ, J. *Pedagogická psychologie*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2013. 702 s. ISBN 9788026201748.

VALIŠOVÁ, A. a H. KASÍKOVÁ. *Pedagogika pro učitele*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007. 402 s. ISBN 9788024717340.

DITTRICH, P. *Pedagogicko-psychologická diagnostika*. Vyd. 2., upr. Jinočany: H & H, 1993. 121 s. ISBN 8085467062.

neurčeno

Tomlinson, A. (2013). *Assessment and Student Success in a Differentiated Classroom*. Alexandria: ASCD.

Katz, J. (2013). *Resource Teachers: a Changing Role in the Three-Block Model of Universal Design for Learning*. Winnipeg: PORTAGE and MAIN PRESS.

KUBISZYN, T. *Educational testing and measurement : classroom application and practice*. Edited by Gary D. Borich. 9th ed. Hoboken, NJ: Wiley, 2010. xv, 495. ISBN 9780470522813.

MÁLKOVÁ, G. *Zprostředkované učení : jak učit žáky myslet a učit se*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009. 116 s. ISBN 9788073675851.

Vyučující

Mgr. Kateřina Lojdrová, Ph.D. (přednášející)

Mgr. Lucie Škarková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je:

(a) seznámit studenta (prostřednictvím témat 1 až 10) se specifiky pedagogické komunikace. K tomu budou vyučujícími využívány různé výukové metody a formy, které umožní studentům pozorovat a vyhodnocovat odlišnost pedagogické komunikace při využívání těchto metod a forem výuky;

(b) rozvíjet studentovu dovednost reflektovat konkrétní pedagogické situace ve vztahu k vlastnostem pedagogické komunikace i ve vztahu k jednotlivým aktérům pedagogické komunikace (učitel, asistent pedagoga, žák, rodič žáka).;

Výukové metody

Prezentace, zpětná vazba, sebereflexe, diskuse.

Metody hodnocení

Pro absolvování předmětu;

- je požadavkem pořízení video záznamu vlastního výstupu a vypracování písemné reflexe nebo sebereflexe (v rozsahu 1-2 strany, 5000 znaků). Individuální zpětná vazba k tomuto úkolu bude studentovi poskytnuta prostřednictvím hodnotícího bloku v IS MUNI.

Výstupy z učení

Na konci tohoto kurzu:

- student diskutuje o vybraných otázkách pedagogické komunikace. Při argumentaci využívá poznatky získané studiem odborné literatury (viz témata 1-10).
- student zhodnotí svou dosavadní pedagogickou komunikaci, pojmenuje její silné stránky, identifikuje možnosti, jak ji zlepšovat.;
- student poskytne spolužákovi, který vystoupí v semináři, funkční zpětnou vazbu, a prokáže tak osvojení této dovednosti na potřebné úrovni a současně také porozumění pedagogické komunikaci v konkrétním pedagogické situaci.;
- student popíše a analyzuje výukovou či výchovnou situaci (je využíváno mimo jiné virtuálních hospitací z webu rvp.cz) z hlediska pedagogické komunikace, využívá při tom odbornou terminologii. Navrhne alteraci výukové či výchovné situace, která koresponduje s pravidly efektivní pedagogické komunikace.;

Osnova

1. Pedagogická komunikace a pedagogická interakce, vliv sebepojetí učitele na jeho pedagogické jednání.1. Pedagogická komunikace a pedagogická interakce, vliv sebepojetí učitele na jeho pedagogické jednání.
2. Komunikace verbální (mluvený i psaný projev) a neverbální. Specifika pedagogické komunikace (IRF komunikační struktura, dialog ve výuce, podmínky, metody, obsah, prostředky, cíle).
3. Efektivní komunikace s rodiči žáků: učitel – žák – rodič.
4. Otázky pedagoga – podle fází výuky a podle výukových metod. Otázky pedagoga – podle kognitivních a afektivních cílů. Zpětná vazba – její druhy, funkce a význam pro učení jedince. 5. Využití prostoru v pedagogické komunikaci, proxemika.
6. Techniky vedení rozhovoru, naslouchání, shrnování, rekapitulace. Emocionální stránka pedagogické komunikace (akceptace, empatie, pozitivita, expresivita, humor apod.).
2. Komunikace verbální (mluvený i psaný projev) a neverbální. Specifika pedagogické komunikace (IRF komunikační struktura, dialog ve výuce, podmínky, metody, obsah, prostředky, cíle).
3. Efektivní komunikace s rodiči žáků: učitel – žák – rodič.
4. Otázky pedagoga – podle fází výuky a podle výukových metod. Otázky pedagoga – podle kognitivních a afektivních cílů. Zpětná vazba – její druhy, funkce a význam pro učení jedince.
5. Využití prostoru v pedagogické komunikaci, proxemika.
6. Techniky vedení rozhovoru, naslouchání, shrnování, rekapitulace. Emocionální stránka pedagogické komunikace (akceptace, empatie, pozitivita, expresivita, humor apod.).

Literatura**doporučená literatura**

CAZDEN, C.B. *Classroom discourse : the language of teaching and learning*. 2nd ed. Portsmouth: Heinemann, 2001. vi, 208. ISBN 0325003785.

neurčeno

Švaříček, R., & Šalamounová, Z. (2013). Vizuální akty ve výukové komunikaci. *Pedagogická orientace*, 23(1), 48-71.

Vybrané studie z časopisu Komenský: <http://www.ped.muni.cz/komensky/predesle-rocniky>

VLČKOVÁ, K., K. LOJDOVÁ, J. LUKAS, J. MAREŠ, Z. ŠALAMOUNOVÁ, T. KOHOUTEK, J. BRADOVÁ a S. JEŽEK. *Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství*. 1., elektronické vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 237 s. ISBN 978-80-210-8097-3. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-8097-2015. Čítárna Munispace <https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/book/800>

ŠEĐOVÁ, K., R. ŠVAŘÍČEK a Z. ŠALAMOUNOVÁ. *Komunikace ve školní třídě*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2012. 293 s. ISBN 978-80-262-0085-7.

- MEŠKOVÁ, M. *Motivace žáků efektivní komunikací*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2012. 135 s. ISBN 9788026201984.
- PALENČÁROVÁ, J. a K. ŠEBESTA. *Aktivní naslouchání při vyučování : rozvíjení komunikačních dovedností na 1. stupni ZŠ*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006. 102 s. ISBN 8073671018.
- GAVORA, P. *Učitel a žáci v komunikaci*. Translated by Veronika Lyková. Brno: Paido, 2005. 165 stran. ISBN 8073151049.
- NELEŠOVSKÁ, A. *Pedagogická komunikace v teorii a praxi : význam komunikace, vztah učitele k žákovi, komunikace ve škole, ukázky*. Vydání 1. Praha: Grada, 2005. 171 stran. ISBN 8024707381.
- CANGELOSI, J.S. *Strategie řízení třídy : jak získat a udržet spolupráci žáků při výuce*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2000. 289 s. ISBN 8071784060.
- MAREŠ, J. a J. KŘIVOHLAVÝ. *Komunikace ve škole*. Vydání první. Brno: Masarykova univerzita, 1995. 210 stran. ISBN 8021010703.

PdF:SZ6090 **Výchova nadaných žáků**

2 kredity, ukončení z, garant předmětu RNDr. Eva Trnová, PhD.

Vyučující

RNDr. Eva Trnová, PhD. (přednášející)

Cíle předmětu

Vědomosti: vymezení pojmů nadání, talent a inteligence; modely nadání psychologická podstata nadání; projevy nadání a druhy nadání; charakteristika nadaných dětí, aktuální typologie nadaných žáků; charakteristika nadaných žáků, mýty o nadání; rozdíl mezi nadaným a chytrým žákem; latentní nadání a underachievement.

Dovednosti: aplikovat vhodné metody pro výchovu nadaných, sestavit vhodný program pro výchovu nadaných, diagnostikovat projevy nadání, rozpoznat nadané a chytré dítě.

Postoje: akceptovat odlišnosti projevů chování nadaných, osvojit si hodnoty objektivity a spravedlnosti v hodnocení chování nadaných žáků.

Výukové metody

Výuka se bude skládat z případových studií nadaných žáků, sledování souvisejících filmů, studování odpovídající literatury.

Metody hodnocení

Poskytování zpětné vazby.

Výstupy z učení

Výstupy: • Student chápe podstatu nadání. • Student dokáže identifikovat nadání pomocí jeho charakteristik. • Student vybere a implikuje metody vhodné pro rozvoj nadaných žáků do výuky. • Student aplikuje při práci s nadanými aspekt individualizace a diferenciaci ve vzdělávání. • Student aplikuje individuální přístup při hodnocení nadaných žáků. • Student je schopen vytvořit výukové materiály pro nadané.

Osnova

Sylabus předmětu: 1. - 2. Úvod - základní pojmy; psychologická podstata nadání - základní linie úvah o nadání; nadání - talent; typy inteligence a vztah inteligence a nadání; modely nadání jako východisko pohledů na edukaci nadaných žáků. 3. - 4. Diagnostika nadání - nominace, identifikace a diagnostika nadaného žáka; projevy nadání; aktuální typologie nadaných žáků; charakteristika nadaných žáků, mýty o nadání; rozdíl mezi nadaným a chytrým žákem. 5. Zákonné normy pro vzdělávání nadaných - zákonný rámec pro vzdělávání nadaných; péče o nadané v RVP; úpravy vzdělávání pro nadané žáky. 6. Nadání jako jedinci se specifickými vzdělávacími potřebami - implementace aspektu individualizace a diferenciaci do vzdělávání nadaných; role učitele při integraci/inkluzi nadaných žáků do školní třídy; tvorba individuálního studijního plánu; dvojí výjimečnost. 7. Rozvoj nadaných žáků - problematika latentního nadání; underachievement jako nebezpečí omezení rozvoje nadaných; strategie vhodné pro rozvoj nadání. 8. -9. Speciální metody rozvoje nadání - akcelerace a obohacení - jejich výhody a nevýhody, doporučení pro jejich použití, návrhy konkrétních materiálů pro obohacení. 10. Motivace nadaných žáků - motivace jako součást modelů nadání, problematika motivování nadaných; strategie motivování nadaných; jak hodnotit nadaného žáka. 11. Základní způsoby práce s nadanými žáky - model logické struktury edukačního procesu pro nadaného žáka; výuka nadaných a řešení jejich vzdělávacích problémů; vytváření materiálů pro výuku nadaných žáků. 12. Spolupráce učitele s rodinou nadaného žáka - rodinné prostředí nadaných žáků; specifika komunikace učitele s nadanými žáky a jejich rodiči; sociální a emocionální přizpůsobivost nadaných.

Literatura

povinná literatura

PORTEŠOVÁ, Š., M. BUDÍKOVÁ a H. KOUTKOVÁ. *Kontakt s nadáním jako jedna z důležitých proměnných ovlivňujících postoj pedagogů a rodičů k mimořádně nadaným žákům a k jejich vzdělávání*. *Pedagogika*, Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, 2009, LVIV, č. 1, s. 38-53. ISSN 0031-3815.

HŘÍBKOVÁ, L. *Nadání a nadaní : pedagogicko-psychologické přístupy, modely, výzkumy a jejich vztah ke školské praxi*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 255 s. ISBN 9788024719986.

PORTEŠOVÁ, Š. *Nadání jako předmět výzkumu a vzdělávání na MU Brno*. 128.klinicko-psychologický den, přednáška. 2005. <http://www.ssp-pedagog.cz/klinikopsychden.htm>

doporučená literatura

Freeman, J. (1998). *Educating the very able: Current international research*. London: Stationery Office.

PORTEŠOVÁ, Š. *Rozumově nadané děti s dyslexií*. 1. vyd. Praha: Portál, 2011. 216 s. Speciální pedagogika. ISBN 978-80-7367-990-3. <http://obchod.portal.cz/produkt/rozumove-nadane-deti-s-dyslexii/>

PORTEŠOVÁ, Š. *Skryté nadání. Psychologická specifika rozumově nadaných žáků s dyslexií*. 1. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 166 s. ISBN 978-80-210-5014-3.

PORTEŠOVÁ, Š. *Nadaný? Vždyť neumí číst ani počítat!*. *Psychologie DNES*, Praha: Portál, 2010, roč. 16, č. 6, s. 57-59. ISSN 1212-9607.

PORTEŠOVÁ, Š. a J. ČIHOUNKOVÁ. *Diagnostics of Czech intellectually gifted children with dyslexia via WISC-III method*. In *From giftedness in childhood to successful intelligence in adulthood*. Praha: The center of giftedness, 2008. s. 108-119, 12 s. ISBN 978-80-7387-172-7.

LAZNIBATOVÁ, J. *Nadané dieťa : jeho vývin, vzdelávanie a podporovanie*. Bratislava: Iris, 2001. 394 s. ISBN 8088778328.

2.2 Předměty profilujícího základu (P)

Jedná se o povinný nebo povinně volitelný předmět, jehož absolvováním student získává znalosti nebo dovednosti podstatné pro dosažení výstupů z učení studijního programu – obsah těchto předmětů je zahrnut ve státní závěrečné zkoušce.

PdF:SP_BP Bakalářská práce

2 kredity, ukončení z, garant předmětu doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Ilona Fialová, Ph.D. (přednášející)

doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Hlavním cílem předmětu SP_BP je: struktura bakalářské práce, výběr metod, technik a odborné literatury.

Výukové metody

Teoretické a praktické zpracování bakalářské práce. Konzultace s vedoucím BP.

Metody hodnocení

Student předkládá průběžně zpracované části bakalářské práce. Zápočet.

Výstupy z učení

Na konci kurzu je student připraven ke zpracovávání bakalářské práce a zpracovává bakalářskou práci. Bakalářská práce se zpracovává dle Pokynu děkana č. 1/2015. Dostupné na <http://www.ped.muni.cz>.

Osnova

Student individuálně konzultuje s vedoucím své bakalářské práce.

Literatura**doporučená literatura**

REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 2009. 192 s. ISBN 978-80-247-3006-6.

English-Czech educational dictionary. Edited by Jiří Mareš - Peter Gavora. 1. vyd. Praha: Portál, 1999. 215 s. ISBN 80-7178-310-2.

Výzkumné metody v pedagogice : příručka pro studenty, učitele a výzkumné pracovníky. Edited by Peter Gavora. [1. vyd.]. Brno: Paido, 1996. 130 s. ISBN 80-85931-15-X.

neurčeno

GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Translated by Vladimír Jůva. Brno: Paido, 2000. 207 stran. ISBN 8085931796.

PdF:SP_BPd Bakalářská práce - Dokončení

4 kredity, ukončení z, garant předmětu doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Ilona Fialová, Ph.D. (přednášející)

doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu SP_BPd je schopnost absolventa bakalářského studia zpracovat bakalářskou práci v rozsahu 30 stran, se zřetelem na strukturu práce, uvádění citací z odborné literatury a použití vybrané výzkumné metody.

Výukové metody

Při přípravě bakalářské práce student zpracovává vybrané téma BP a konzultuje s vedoucím BP. Také provádí výzkum buď ve vybraném zařízení nebo spolupracuje s vybranými osobami, popř. zpracovává dotazník. Výsledky svého šetření i obsah teoretické části BP konzultuje s vedoucím práce. Vypracovanou BP předá vedoucímu práce.

Metody hodnocení

Odevzdání bakalářské práce, zápočet.

Výstupy z učení

Na konci kurzu student odevzdá vypracovanou bakalářskou práci.

Osnova

Individuální konzultace s vedoucím bakalářské práce.

Literatura**doporučená literatura**

REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů..* Praha: Grada, 2009. 192 s. ISBN 978-80-247-3006-6.

GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu.* Translated by Vladimír Jůva. Brno: Paido, 2000. 207 stran. ISBN 8085931796.

Pdf:SP_BPp **Bakalářská práce - Projekt**

2 kredity, ukončení z, garant předmětu doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Ilona Fialová, Ph.D. (přednášející)

doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Hlavním cílem předmětu SP_BPp je: výběr tématu, vypracování projektu bakalářské práce, výběr metod, technik a odborné literatury. Respektuje zásady Pokynu děkana č. 1/2015.

Výukové metody

Teoretické příprava na zpracovávání bakalářské práce. Konzultace s vedoucím BP.

Metody hodnocení

Student předloží zpracovaný projekt bakalářské práce. Zápočet.

Výstupy z učení

Na konci kurzu je student připraven k zahájení tvorby bakalářské práce.

Osnova

Student individuálně konzultuje s vedoucím své bakalářské práce.

Literatura**doporučená literatura**

REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů..* Praha: Grada, 2009. 192 s. ISBN 978-80-247-3006-6.

GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu.* Translated by Vladimír Jůva. Brno: Paido, 2000. 207 stran. ISBN 8085931796.

Výzkumné metody v pedagogice : příručka pro studenty, učitele a výzkumné pracovníky. Edited by Peter Gavora. [1. vyd.]. Brno: Paido, 1996. 130 s. ISBN 80-85931-15-X.

neurčeno

English-Czech educational dictionary. Edited by Jiří Mareš - Peter Gavora. 1. vyd. Praha: Portál, 1999. 215 s. ISBN 80-7178-310-2.

Pdf:SPk106 **Patopsychologie 1**

4 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. et Mgr. Jana Magerová

Vyučující

Mgr. et Mgr. Jana Magerová (přednášející)

Cíle předmětu

Kurz vede posluchače k chápání etiologie a patogeneze duševních poruch a k popisu a klasifikaci psychických poruch v oblasti vědomí, kognitivních procesů, paměti a pozornosti, emotivity, inteligence, vůle, pudů, jednání, motivace a osobnosti. Akcentuje se psychologický, pedagogický a sociální pohled na danou problematiku.

Výukové metody

přednášky

Metody hodnocení

Písemný test.

Výstupy z učení

Student po absolvování předmětu bude znát východiska a okolnosti interpretace psychopatologických jevů, zejména v sociálních souvislostech.

Osnova

1. Úvod, vymezení, obsah předmětu 2. Psychologická problematika nemocných a zdravotně postižených 3. Etiologie duševních poruch a jejich klasifikace 4. Stres, vyhoření, únava 5. Frustrace, trauma, deprivace, krize 6. Poruchy vědomí 7. Poruchy vnímání 8. Poruchy pozornosti 9. Poruchy intelektu 10. Poruchy emocí 11. Poruchy myšlení 12. Poruchy pudů 13. Poruchy vůle a volního jednání 14. Poruchy paměti 15. Poruchy osobnosti

Literatura**povinná literatura**

PUGNEROVÁ, M. a J. KVINTOVÁ. *Přehled poruch psychického vývoje*. Vydání 1. Praha: Grada, 2016. 293 stran. ISBN 9788027195190.

OREL, M. *Psychopatologie : nauka o nemocech duše. 2.*, aktualizované a doplně. Praha: Grada, 2016. 338 stran. ISBN 9788024755168.

ČEŠKOVÁ, E. a H. KUČEROVÁ. *Psychopatologie a psychiatrie : pro psychology a speciální pedagogy*. Edited by Mojmír Svoboda. Vyd. 2. Praha: Portál, 2012. 317 s. ISBN 9788026202165.

PdF:SPk126 Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Lucie Jarkovská, Ph.D. (přednášející)
doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je poskytnout studentům základní informace nezbytné pro tvorbu odborného textu, potažmo bakalářské práce. Studenti se stručně seznámí s jednotlivými fázemi výzkumu a získají základní informace o kvalitativním a kvantitativním výzkumu. Prostor bude věnován také zásadám pro tvorbu odborného textu a informačním zdrojům.

Výukové metody

přednáška

Metody hodnocení

zkouška (písemný test) (80%), hodnocení samostatné práce v průběhu semestru (20=)

Výstupy z učení

- student má základní informace potřebné pro tvorbu odborného textu;
- je seznámen s fázemi výzkumu;
- má základní informace o kvalitativním a kvantitativním výzkumu

Osnova

- Odborný vs. ne odborný text – použití, styl, odborné zdroje pro výzkum ve speciální pedagogice.
- Co je to věda? Kvantitativní a kvalitativní výzkum (rozdíly, výhody a nevýhody, použití).
- Jak zahájit výzkum: výzkumný cíl (nápad), výzkumný problém, plán výzkumu a jeho struktura, výzkumné otázky (typy výzkumných otázek, základní znaky dobrých výzkumných otázek).
- Kvantitativní výzkum – hypotéza a operacionalizace (pravidla pro formulování hypotézy, operacionalizace jako proces hledání indikátorů).
- Výzkumný soubor, základní soubor, reprezentativní a nereprezentativní výběr, náhodný a nenáhodný výběr, popis výzkumného souboru.
- Kvantitativní výzkum, základní techniky sběru dat: dotazník, experiment, formulace otázek.
- Kvalitativní výzkum – tradice a principy kvalitativního výzkumu, rozhovor, pozorování, terénní výzkum, nevtíravé techniky výzkumu, případová studie.
- Jak sbírat kvalitativní data – základní nástroje sběru dat v kvalitativním výzkumu, specifika kvalitativního výzkumu ve speciální pedagogice.
- Etika ve výzkumu – informovaný souhlas, problémy a specifika pedagogického výzkumu.
- Jak analyzovat kvalitativní data: provázanost teorie a analýzy, kódování poznámek, tematizace.
- Jak psát odborný text, struktura seminární a bakalářské práce; struktura odborného textu; pokyny děkana a katedry, volba tématu práce, vyplnění projektu v ISu.
- Informace a práce se zdroji: informační prameny, informační instituce, jak hledat informace, hodnocení informací; elektronické zdroje a databáze, vhodné a nevhodné zdroje, citace: jak a kdy citovat; citační norma ČSN 690.
- Sekundární analýza dat: kde hledat data a jak k nim přistoupit.

Literatura**povinná literatura**

ŠEĐOVÁ, K. a R. ŠVARÍČEK. *Jak psát kvalitativně orientované výzkumné studie. Kvalita v kvalitativním výzkumu. Pedagogická orientace*, Brno: Česká pedagogická společnost, 2013, roč. 23, č. 4, s. 478-510. ISSN 1211-4669. doi:10.5817/PedOr2013-4-478. Full text http://www.ped.muni.cz/pedor/archiv/2013/PedOr13_4_Kvalitativni_SedovaSvaricek.pdf

ŠVARÍČEK, R. a K. ŠEĐOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál, 2007.

Jak se vyrábí sociologická znalost : příručka pro uživatele. Edited by Miroslav Dismán. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2000. 374 s. ISBN 978-80-246-0139-7.

GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Translated by Vladimír Jůva. Brno: Paido, 2000. 207 stran. ISBN 8085931796.

GAVORA, P. *Výzkumné metody v pedagogice : příručka pro studenty, učitele a výzkumné pracovníky*. Brno: Paido, 1996. 130 s. ISBN 808593115X.

doporučená literatura

PUNCH, K. *Základy kvantitativního šetření*. Translated by Jan Hendl. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. 150 s. ISBN 9788073673819.

HENDL, J. *Kvalitativní výzkum : základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 407 s. ISBN 8073670402.

HENDL, J. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1999. 278 s. ISBN 8024600307.

neurčeno

SKUTIL, M. *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství*. Vydání první. Praha: Portál, 2011. 254 stran. ISBN 9788073677787.

CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu : základy kvantitativního výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007. 265 s. ISBN 9788024713694.

SILVERMAN, D. *Ako robiť kvalitatívny výskum : praktická príručka*. Translated by Martin Štulrajter. Bratislava: Ikar, 2005. 327 s. ISBN 8055109044.

ŠANDEROVÁ, J. a A. MILTOVÁ. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách : několik zásad pro začátečníky*. Vydání první. Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. 209 stran. ISBN 9788086429403.

Pdf:SPk401 Obor: Psychopedie

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu doc. PhDr. Mgr. Jarmila Pipeková, Ph.D.

Vyučující

doc. PhDr. Mgr. Jarmila Pipeková, Ph.D. (přednášející)

PhDr. Mgr. Jan Viktorin (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je osvojit si současné pojetí terminologie v oblasti pedagogiky osob s mentálním postižením a poruchami autistického spektra, aktuální poznatky a možnosti speciálněpedagogické diagnostiky, systému edukace žáků s mentálním postižením, včetně inkluzivního vzdělávání a osobnosti osob s mentálním postižením a poruchami autistického spektra.

Výukové metody

Seminář s aktivní účastí studentů.

Metody hodnocení

Anotace odborné publikace z oboru psychopedie. Aktivní účast (80 %). Písemný test, pro úspěšné absolvování předmětu je nutných 70 % správných odpovědí.

Výstupy z učení

Na konci tohoto kurzu bude student: mít obecné vědomosti z oblasti pedagogiky osob s mentálním postižením; schopen aplikovat přístupy ke vzdělávání a výchově dětí a žáků s mentálním postižením; ovládat práci s žáky s mentálním postižením na úrovni asistenta pedagoga.

Osnova

1. Psychopedie jako vědní obor. Pojem, předmět, cíle, postavení v systému věd.
2. Legislativa týkající se školské problematiky vzdělávání žáků s mentálním postižením. Legislativní dokumenty vztahující se k inkluzivnímu vzdělávání.
3. Definice a charakteristika mentálního postižení. Terminologická východiska.
4. Historické pojetí péče o osoby s mentálním postižením.
5. Etiologie mentálního postižení. Biologické a sociální příčiny vzniku mentálního postižení.
6. Klasifikace mentálního postižení.
7. Charakteristika jednotlivých stupňů mentálního postižení.
8. Demence. Definice, charakteristika, projevy, typy.
9. Osobnost lidí s mentálním postižením. Psychický a somatický vývoj.
10. Speciálně pedagogická diagnostika psychopedická. Obsahová a metodologická stránka.
11. Downův syndrom. Charakteristika, etiologie, typy, vzdělávání, poradenství.
12. Poruchy autistického spektra. Charakteristika, etiologie, edukace.
13. Symptomatické poruchy řeči. Alternativní a augmentativní komunikace u osob s mentálním postižením.
14. Systém vzdělávání dětí a žáků s mentálním postižením.
15. Poradenské služby v České republice. Speciálně pedagogické centrum poskytující služby žákům s mentálním postižením.
16. Předškolní vzdělávání dětí s mentálním postižením. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.
17. Základní vzdělávání žáků s mentálním postižením. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.
18. Základní škola speciální. Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální.
19. Profesionální příprava žáků s mentálním postižením. Pracovní uplatnění osob s mentálním postižením.

20. Sociální služby pro osoby s mentálním postižením. Domovy pro osoby se zdravotním postižením. Denní a týdenní stacionáře. Legislativa.
21. Nestátní neziskové organizace a církevní organizace zabývající se péčí o osoby s mentálním postižením.
22. Rodina a dítě s mentálním postižením.
23. Vzdělávací oblast Umění a kultura (Hudební výchova, Výtvarná výchova), Člověk a svět práce a tělesná výchova v edukaci žáků s mentálním postižením.
24. Terapeutické přístupy a jejich využití u osob s mentálním postižením.

Literatura

povinná literatura

Bachmann, P., Vítek, A. (2014) Vybrané kapitoly managementu nejen pro speciální pedagogy. Hradec Králové: Gaudeamus.

BAZALOVÁ, B. *Autismus v edukační praxi*. Vydání první. Praha: Portál, s. r. o., 2017. 207 s. ISBN 978-80-262-1195-2.

ČERNÁ, M. *Česká psychopedie : speciální pedagogika osob s mentálním postižením*. Vydání druhé. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. 222 stran. ISBN 9788024630717.

BARTOŇOVÁ, M. *Inkluzivní didaktika v základní škole se zřetelem na edukaci žáků s lehkým mentálním postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 224 s. ISBN 978-80-210-6560-4.

BENDOVI, P. a P. ZIKL. *Dítě s mentálním postižením ve škole*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3854-3.

BARTOŇOVÁ, M., B. BAZALOVÁ a J. PIPEKOVÁ. *Psychopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. 150 s. 1. vydání. ISBN 978-80-7315-144-7.

doporučená literatura

BAZALOVÁ, B. *Dítě s mentálním postižením a podpora jeho vývoje*. Vydání první. Praha: Portál, 2014. 183 s. ISBN 978-80-262-0693-4. <http://obchod.portal.cz/dite-s-mentalnim-postizenim-a-podpora-jeho-vyvoje/>

PdF:SPk402 **Obor: Logopedie**

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Na konci předmětu bude student/ka ovládat problematiku vymezení vědního oboru logopedie; principy komunikace a průběh ontogeneze dětské řeči; bude seznámen/a s formami komunikačních obtíží.

Výukové metody

domácí příprava, diskuze, seminární práce/prezentace

Metody hodnocení

průběžné testování, závěrečný písemný test (podmínkou úspěšného zvládnutí je nutné 75 % správných odpovědí); ústní zkouška, reflexe seminární práce

Výstupy z učení

Student si osvojí poznatky o etiologii, klasifikaci, diagnostice a terapii jednotlivých forem narušené komunikační schopnosti.

Osnova

Logopedie, koncepce oboru logopedie, mezioborová spolupráce. Proces lidské komunikace charakteristika, význam, verbální, nonverbální komunikace Ontogeneze dětské řeči, psychologické a společenské faktory vývoje řeči. Pojetí, klasifikace, symptomatologie, diagnostika a terapie jednotlivých forem narušené komunikační schopnosti.

Literatura

povinná literatura

KLENKOVÁ, J. *Logopedie*. In Pipeková, J. et al. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. 3., přepr. a rozšíř.vyd. Brno: Paido Brno, 2010. s. 117-129, 13 s. ISBN 978-80-7315-198-0.

KLENKOVÁ, J. *Logopedie*. , Praha: Grada Publishing, a.s., 2006.

doporučená literatura

KLENKOVÁ, J., B. BOČKOVÁ a I. BYTEŠNÍKOVÁ. *Kapitoly pro studenty logopedie : Text k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. 103 s. ISBN 978-80-7315-229-1.

BYTEŠNÍKOVÁ, I., J. KLENKOVÁ a R. HORÁKOVÁ. *Logopedie a surdopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-136-2.

KLENKOVÁ, J. *Logopedie : narušení komunikační schopnosti, logopedická prevence, logopedická intervence v ČR, příklady z praxe*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2006. 224 s. ISBN 9788024711102.

LEJSKA, M. *Poruchy verbální komunikace a foniatrie*. Brno: Paido, 2003. 156 s. ISBN 8073150387.

KLENKOVÁ, J. *Kapitoly z logopedie*. 2. vyd. Brno: Paido, 2000. 94 s. ISBN 8085931885.

KLENKOVÁ, J. *Kapitoly z logopedie II a III*. In *Kapitoly z logopedie II a III*. Brno: Paido, 1998. 101 s. ISBN 80-85931-62-1.

LECHTA, V. *Logopedické repetitorium : teoretická východiska současné logopedie, moderné přístupy*. Bratislava: SPN, 1990. 278 s. ISBN 80-08-00447-9.

PdF:SPk403 Obor: Somatopedie

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Mgr. Dana Zámečnicková, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Dana Zámečnicková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je získat hlubší informace o problematice osob s tělesným postižením, možnosti jejich vzdělávání, podpory a intervence. Po absolvování předmětu bude student schopen aplikovat získané vědomosti v edukačním procesu dětí a žáků s tělesným postižením či zdravotním znevýhodněním.

Výukové metody

seminář, diskuse, exkurze

Metody hodnocení

Účast na semináři i na exkurzích, seminární práce, ústní zkouška - student zodpoví 3 otázky.

Výstupy z učení

Orientace v teoretických základech oboru. Orientace v možnostech podpory osob s tělesným postižením. Orientace v oblasti edukace jedinců s tělesným postižením

Osnova

- 1. Vývoj přístupů společnosti k osobám s tělesným a zdravotním postižením
- 2. Vznik a vývoj oboru somatopedie, hlavní představitelé oboru • 3. Klasifikace pohybových vad
- 4. Centrální obrny při zasažení mozku
- 5. Centrální obrny při zasažení míchy
- 6. Centrální obrny při degenerativním onemocnění mozku a míchy
- 7. Mozková obrna, etiologie, formy, vliv na psychický vývoj
- 8. Diparéza (diparetický vývoj, reflexy v 6ti měsících, terapie, prognóza, intervence, možnosti podpory)
- 9. Hemiparéza (rozvoj hemiparézy, reflexní zvláštnosti, poškození dominance motoriky ruky, asymetrie hemisféry a řeč, držení těla a chůze, rozdvojené vnímání, narušené sebevědomí a rozvoj osobnosti, terapie, prognóza, intervence, možnosti podpory)
- 10. Kvadruparéza (rozvoj kvadruparézy, reflexní odpovědi typické pro 6ti měsíční dítě s kvadruparézou, význam narušeného vnímání, terapie a prognóza, intervence, možnosti podpory)
- 11. Mozková obrna jako těžké postižení a přidružená postižení, intervence, podpora a specifika
- 12. Symptomatické poruchy řeči u dětí s mozkovou obrnou, narušená komunikační schopnost dětí s mozkovou obrnou
- 13. Deformace, klasifikace, charakteristika jednotlivých druhů
- 14. Perthesova choroba, etiologie, důsledky, léčba
- 15. Progresivní svalová dystrofie (myopatie), etiologie, průběh onemocnění, důsledky, léčba, Spinální svalová atrofie - SMA(charakteristika, přístupy v podpoře osob s SMA)
- 16. Degenerativní poškození pohybového aparátu
- 17. Charakteristika chronických onemocnění, specifika práce, přístupy pedagoga
- 18. Charakteristika jedinců s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem (kardiovaskulární onemocnění, onemocnění plic a dýchacích cest, poruchy metabolických procesů, nádorová onemocnění), specifika přístupů, edukace
- 19. Epileptický syndrom, specifika práce, vliv na vzdělávání
- 20. Školský systém vzdělávání jedinců s tělesným postižením (předškolní, základní, střední - legislativa)
- 21. Integrace žáků s tělesným postižením do běžných typů škol (legislativa, podmínky, struktura IVP)
- 22. Poradenské služby v ČR (poradenská pracovníci na školách, SPC, PPP, legislativa). SPC pro tělesně postižené (organizace, význam, zaměření činností, specifika)
- 23. Raná intervence u dětí s vývojovými poruchami (cíle a význam, organizace, legislativa)
- 24. Specifika práce u dětí v předškolním vzdělávání. Posuzování školní zralosti u dětí s hybným postižením
- 25. Lateralita - diagnostika, zřetel k jedincům s tělesným postižením, zvláštnosti u amputací, deformací a hemiparéz
- 26. Specifika vzdělávání v základních školách pro tělesně postižené (pracovního prostředí, kompenzační a didaktické pomůcky, speciální formy a metody práce - reedukace, kompenzace)
- 27. Organizace a význam škol při nemoci (cíle vzdělávání, rozsah a obsah vyučování, hodnocení, herní terapie)
- 28. Význam, úkoly a organizace škol v ozdravných a dětských léčebnách (rozsah vzdělávání, hodnocení, klasifikace žáků ve školách, specifika práce)

- 29. Předprofesní příprava žáků s tělesným postižením (hlediska přiměřenosti při výběru školy, možnosti poradenství)
- 30. Profesní orientace žáků s tělesným postižením (možnosti vzdělávání v rámci středního školství)
- 31. Význam práce a pracovního uplatnění osob s tělesným postižením. Zaměstnávání občanů se zdravotním postižením
- 32. Somatické, psychické a sociální aspekty tělesného postižení
- 33. Speciálně pedagogická diagnostika hrubé motoriky, zvláštnosti u dětí a žáků s tělesným postižením, pedagogická intervence
- 34. Speciálně pedagogická diagnostika jemné motoriky, zvláštnosti u dětí a žáků s tělesným postižením, pedagogická intervence
- 35. Speciálně pedagogická diagnostika grafomotoriky, kresby a písma u dětí a žáků s tělesným postižením, pedagogická intervence
- 36. Alternativní a augmentativní komunikace, užití, význam pro výchovu a vzdělávání u jedinců s tělesným postižením. Užití počítačů u osob s tělesným postižením
- 37. Terapie ve speciálně pedagogické péči – úkoly speciálního pedagoga, metody a postupy práce (arteterapie, muzikoterapie, ergoterapie, zooterapie)
- 38. Ucelená rehabilitace, perspektivy a trendy
- 39. Léčebná rehabilitace u osob s poruchou centrálního motoneuronu (Vojtova metoda reflexní terapie, Bobathova metoda)

Literatura

povinná literatura

Bartoňová, M., Byešnicková, I., Vítková, M. et al. (2012) Děti se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole. Texty k distančnímu vzdělávání. Brno: Paido.

VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Vzdělávání se zaměřením na inkluzivní didaktiku a vyučování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu*. 3. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 279 s. ISBN 978-80-210-6678-6.

OŠLEJŠKOVÁ, H. a M. VÍTKOVÁ. *Východiska, podmínky a strategie ve vzdělávání žáků s těžkým postižením na základní škole speciální*. 2. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 310 s. ISBN 978-80-210-6673-1.

OPATŘILOVÁ, D. *Grafomotorika a psaní u žáků s tělesným postižením*. 1. vyd. Brno, Elportál, 2014. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 978-80-210-6769-1. <http://is.muni.cz/elportal/?id=1173211>

VÍTKOVÁ, M. *Somatopedie. Speciální pedagogika osob s tělesným a zrakovým postižením*. In VALENTA, M. a kol. *Přehled speciální pedagogiky. Rámcové kompendium oboru*. 1. vydání. Praha: Portál, s.r.o., 2014. s. 104-130, 27 s. ISBN 978-80-262-0602-6.

BARTOŇOVÁ, M., P. PITNEROVÁ, B. BOČKOVÁ, L. DOLEŽALOVÁ, J. KLENKOVÁ, L. PROCHÁZKOVÁ, D. PŘI-NOSILOVÁ, P. RÖDEROVÁ, M. VÍTKOVÁ a V. VOJTOVÁ. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na střední škole*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 221 s. ISBN 978-80-210-6001-2.

BARTOŇOVÁ, M. a P. PITNEROVÁ. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na střední škole*. První vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2012. viii, 221. ISBN 9788021060012.

FIALOVÁ, I., D. OPATŘILOVÁ a L. PROCHÁZKOVÁ. *Somatopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. 222 s. Učební texty. ISBN 978-80-7315-233-8.

OPATŘILOVÁ, D. a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. *Somatopedie : texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2007. 123 stran. ISBN 9788073151379.

doporučená literatura

LECHTA, V. *Symptomatické poruchy řeči u dětí*. Vyd. 3., dopl. a přeprac. Praha: Portál, 2011. 190 s. ISBN 9788073679774.

OPATŘILOVÁ, D. *Analýza současného stavu inkluzivního vzdělávání v České republice u jedinců s tělesným postižením v předškolním a základním vzdělávání*. První. Brno: MSD, s.r.o., 2009. 322 s. Pol-36/09-02/58. ISBN 978-80-210-5030-3.

PROCHÁZKOVÁ, L. *Podpora osob se zdravotním postižením při integraci na trh práce*. 1. vyd. Brno: MSD, spol. s r.o., 2009. 172 s. speciální pedagogika. ISBN 978-80-7392-094-4.

ŠLAPAL, R. *Vybrané kapitoly z dětské neurologie pro speciální pedagogy*. první. Brno: Paido, 2002. 35 s. Edice pedagogické literatury - 128. publikace. ISBN 80-7315-017-4.

Vyučující

PhDr. Pavla Pitnerová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Po absolvování tohoto předmětu bude student schopen definovat specifika péče o osoby se sluchovým postižením od narození do konce života. Prohloubí si znalosti získané v předmětu Základy surdopedie a bude se umět orientovat v možnostech diagnostiky sluchových vad; bude umět vyjmenovat typické odchylky ve vývoji řeči u osob se sluchovým postižením; bude umět odůvodnit potíže při čtení s porozuměním u těchto osob a znát zvláštnosti jejich písemného projevu; bude se orientovat v možnostech kompenzace sluchových vad a bude umět vyjmenovat kompenzační pomůcky využívané osobami se sluchovým postižením. Zároveň si osvojí jednoruční i dvouruční prstovou abecedu, Lormovu abecedu a základy českého znakového jazyka na jednoduché konverzační úrovni v základních oblastech. Požadavky budou upřesněny na začátku semestru.

Výukové metody

Studium odborného textu, průběžné testování, diskuse nad odborným textem a praktickými ukázkami. Zpracování případové studie jedince se sluchovým postižením dle pokynů vyučujícího.

Metody hodnocení

Student v průběhu semestru absolvuje průběžné testování (online) a zpracuje seminární práci. Téma a forma budou upřesněny vyučujícím: studium odborného textu, myšlenková mapa, případová studie. Informace budou aktualizovány v Interaktivních osnovách v Informačním systému MU.

Výstupy z učení

- student zná specifika péče o osoby se sluchovým postižením od narození do konce života;
- má teoretické znalosti a praktické dovednosti v oblasti edukace dětí a žáků se sluchovým postižením;
- zná možnosti tlumočení z/do znakového jazyka;
- umí popsat způsob péče možnosti komunikace u osob s duálním smyslovým postižením.

Osnova

- Úvod do surdopedie – vymezení základních terminologických pojmů.
- Sluch.
- Řeč, hlas, artikulace jedinců se sluchovým postižením.
- Komunikace.
- Sluchová protetika.
- Raná péče – zajištění včasné intervence.
- Možnosti vzdělávání dětí, žáků a studentů se sluchovým postižením.
- Komunita Neslyšících.
- Sluchová vada a další kombinovaná postižení.
- Historie péče o jedince se sluchovým postižením.

Literatura**povinná literatura**

HORÁKOVÁ, R. *Sluchové postižení - úvod do surdopedie*. Praha: Portál, 2012. 159 s. 376 - Výchova a vzdělávání zvláštních skupin osob. ISBN 978-80-262-0084-0.

BYTEŠNÍKOVÁ, I., J. KLENKOVÁ a R. HORÁKOVÁ. *Logopedie a surdopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-136-2.

doporučená literatura

Zákon o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob. Předpis č. 423/2008 Sb., Úplné znění zákona č. 155/1998 Sb., o znakové řeči a o změně dalších zákonů, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 384/2008 Sb.

JUNGWIRTHOVÁ, I. *Dítě se sluchovým postižením v MŠ a ZŠ*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 191 stran. ISBN 9788026209447.

KRAHULCOVÁ, B. *Komunikační systémy sluchově postižených*. 1. vyd. Praha: Beakra, 2014. 375 s. ISBN 9788090386327.

HORÁKOVÁ, R. *Uvedení do surdopedie*. In Pipeková, J. et. al. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. 3. přepracované a rozšířené. Brno: Paido, 2010. s. 141-156, 15 s. 376 - Výchova a vzdělávání zvláštních skupin osob. ISBN 978-80-7315-198-0.

ŠKODOVÁ, E., I. JEDLIČKA a KOL. *Klinická logopedie*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2007. 615 s. ISBN 978-80-7367-340-6.

LEJSKA, M. *Poruchy verbální komunikace a foniatrie*. Brno: Paido, 2003. 156 s. ISBN 8073150387.

HRUBÝ, J. *Velký ilustrovaný průvodce neslyšících a nedoslýchavých po jejich vlastním osudu..* 2. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Federace rodičů a přátel sluchově postižených, 1999. 395 s. ISBN 8072160966.

HRUBÝ, J. *Velký ilustrovaný průvodce neslyšících a nedoslýchavých po jejich vlastním osudu..* 1. vyd. Praha: Federace rodičů a přátel sluchově postižených, 1998. 321 s. ISBN 8072160753.

neurčeno

STRNADOVÁ, V. *Jaké je to neslyšet : doplňková četba pro studenty speciální pedagogiky*. Illustrated by Z. Košátková. 1. vyd. Praha, 1995. 165 s.

PdF:SPk405 **Obor: Oftalmopedie**

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Petra Röderová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Petra Röderová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem kurzu je podrobné seznámení s oborem oftalmopedie na úrovni bakalářského studia se zaměřením na vzdělávání v celoživotním pojetí. Studentům bude prezentováno vymezení oboru a jeho mezioborového postavení, systém vzdělávání této cílové skupiny u nás a specifická opatření a podpor v raném, předškolním a ve školním věku.

Výukové metody

Videa, prezentace, diskuse.

Metody hodnocení

Požadavky k ukončení - úspěšné složení zkoušky (70% správných odpovědí), seminární práce, prezentace na zvolené téma. Účast min. 70%.

Výstupy z učení

studenti by měli být v závěru kurzu schopni: - vymezit zrakové postižení, výskyt a příčiny, kombinované postižení, zvláštnosti psychických procesů a vývoj osobnosti u osob se zrakovým postižením; - znát specifika u dítěte s postižením zraku v raném, předškolním a ve školním věku, poradenství a intervenci; - rozumět systému vzdělávání pro zrakově postižené u nás, znát technické pomůcky a vybavení, úlohu speciálně pedagogických center; - umět specifikovat Braillovo písmo, způsoby jeho zápisu a základní pomůcky pro osoby s postižením zraku různého věku

Osnova

1. Paradigma oftalmopedie - vymezení oboru, historie podpory osob s postižením zraku u nás a v zahraničí, mezioborová spolupráce
2. Okruh osob se zrakovým postižením. Vliv zrakového postižení na osobnost jedince (vnímání, myšlení, pozornost, chování, řeč). Psychomotorický vývoj těžce zrakově postiženého dítěte.
3. Fyziologie procesu vidění. Vývoj zrakového vnímání.
4. Zrakové vady, typy zrakových vad, etiologie, projevy. Vyšetření zraku a zrakových funkcí.
5. Raná péče - teoretická východiska rané péče, formy a služby. Dítě raného věku a jeho rodina.
6. Dítě se zrakovým postižením v předškolním věku, školní zralost a školní připravenost(předškolní výchova, dítě s narušeným binokulárním viděním a reedukace těchto vad)
7. Dítě se zrakovým postižením ve školním věku. Specifika výuky. Práce asistenta pedagoga.
8. Kompenzační pomůcky pro osoby se zrakovým postižením a práce s nimi. Využití výpočetní techniky ve vzdělávání žáků s postižením zraku.
9. Systém vzdělávání žáků se zrakovým postižením v ČR od předškolního věku po adolescenci.
10. Poradenství, podpora a intervence v období předškolní a školní docházky. Poradenství v oblasti přípravy a volby povolání.
11. Komunikace osob s postižením zraku - výuka Braillova písma a jeho zápis. Přístup k informacím.

Literatura**povinná literatura**

RÖDEROVÁ, P., Z. NOVÁKOVÁ a L. KVĚTOŇOVÁ. *Oftalmopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. 124 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-159-1.

FINKOVÁ, D., L. LUDÍKOVÁ a V. RŮŽIČKOVÁ. *Speciální pedagogika osob se zrakovým postižením*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. 158 s. ISBN 9788024418575.

doporučená literatura

KOCHOVÁ, K. a M. SCHAEFFEROVÁ. *Dítě s postižením zraku : rozvíjení základních dovedností od raného po školní věk*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2015. 174 s. ISBN 9788026207825.

OPATŘILOVÁ, D. a Z. NOVÁKOVÁ. *Raná podpora a intervence u dětí se zdravotním postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 321 s. ISBN 978-80-210-5880-4.

VÍTKOVÁ, M. *Integrativní speciální pedagogika. Integrace školní a sociální*. 2. vyd. Brno: Paido Brno, 2004. 463 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-7315-071-9.

neurčeno

BARTOŇOVÁ, M. *Metody ve vyučování žáků s mentálním postižením se zaměřením na čtení a psaní* In Bartoňová, M., Pipeková, J., Vítková, M. eds. *Strategie ve vzdělávání žáků v základní škole speciální. Texty k distančnímu vzdělávání*. 1. vydání. Brno: Paido, 2016. 26 s. ISBN 978-80-7315-256-7.

VÍTKOVÁ, M. *Otázky speciálně pedagogického poradenství. Základy, teorie, praxe*. 2. vyd. Brno: MSD, spol.s.r.o., 2004. 261 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-86633-23-3.

KUDELOVÁ, I. a L. KVĚTOŇOVÁ-ŠVECOVÁ. *Malé dítě s těžkým poškozením zraku : raná péče o dítě se zrakovým a kombinovaným postižením*. Brno: Paido, 1996. 41 s. ISBN 8085931249.

PdF:SPk406 **Obor: Etopedie**

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu Mgr. et Mgr. Karel Červenka, Ph.D.

Vyučující

Mgr. et Mgr. Karel Červenka, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je kompetentní znalost speciálně pedagogického procesu edukace v etopedii, v aplikaci jejích postupů v edukační praxi škol i v zařízeních preventivně výchovné péče a pro výkon ústavní a ochranné výchovy. V předmětu je kladen důraz na aktivní participaci studentů během výuky, na individuální přípravu (čtení textů a psaní jejich reflexí), na rozvíjení schopnosti nahlížet etopedickou problematiku kriticky a kreativně - samostatně i ve spolupráci s kolegy.

Výukové metody

Výuka formou semináře - individuální příprava, skupinová práce, diskuse, skupinové aktivity.

Metody hodnocení

- docházka a aktivní účast na seminářích
- individuální příprava, četba a písemné reflexe četby
- ve dvojicích - příprava diskuse o textech
- ve skupině - příprava a realizace skupinového projektu
- recenze knihy - ve skupinách
- zkouška: ústní forma

Výstupy z učení

Po úspěšném absolvování předmětu budou studenti mít základní vědomosti o souvislostech poruch chování a emocí, o rizikových i protektivních faktorech ovlivňujících rozvoje PCHE, o jejich projevech a formách, o edukačních potřebách dětí v riziku/s poruchou chování. Budou se orientovat v systému poradenských služeb a výchovných zařízení.

Osnova

1. Etopedie - základní informace, východiska, terminologie, trendy.
2. Souvislosti poruch chování a kvality života dítěte - aktuálně i do budoucnosti. Porucha chování jako bariéra v přístupu ke vzdělávání a vzdělanosti.
3. Dynamický přístup k poruchám chování. Cílové skupiny etopedie. Teorie rezilience - ochranné a rizikové faktory. Včasná (raná) intervence. Definice poruchy chování. Porucha řízeného chování, neposlušnost a opoziční chování u dětí.
4. Speciálně pedagogický proces v etopedii, principy, cíle a úkoly, fáze (prevence, intervence, rehabilitace). Informovaná intervence. Vedení případu. Základní způsoby hodnocení chování a vyhodnocení situace dítěte/žáka (strukturované hodnocení chování, situace). Uvažování v kontextu 3P strategií. Perspektivní orientace. Plánování intervence, zásady.
5. Spolupráce pedagogů se školním poradenským pracovištěm a externími institucemi (PPP, SVP, OSPOD). Systém poradenských a intervenčních zařízení. Systém školských výchovných zařízení (preventivně výchovná péče, ústavní a ochranná výchova), tzv. náhradní výchovná péče.
6. Legislativní rámec (nejlepší zájem dítěte, úmluva o právech dítěte, zákony, vyhlášky, oficiální dokumenty - OSPOD, Občanský zákoník, metodické pokyny...).
7. Systémový přístup k řešení edukace žáků s poruchami chování (škola, třída, pravidla kázně, hodnocení, efektivita výuky, individuální výchovný program, individuální výchovný plán, individuální plán rozvoje, standardy péče (ÚV/OV, SVP).
8. Rozmanité přístupy ke klasifikacím poruch emocí a chování. Poruchy chování spojené s konfliktem - lež, záškoláctví, krádeže. Poruchy chování spojené se závislostí - závislostní chování.
9. Poruchy chování spojené s problémy v pozornosti - ADD, ADHD, LMD. Vztah SPCH a PCHE.
10. Poruchy chování spojená s agresí - agresivita a agrese, vandalismus, loupež, šikana, kyberšikana. Problematika kriminality mládeže (dětí a mladistvých). Trestní odpovědnost mládeže, probace a mediace, alternativní trestů a alternativní tresty, vězeňství.
11. Syndrom CAN, edukační kontext, vztah k rozvoji PCHE. Specifika poruchového chování dětí ze sociokulturně znevýhodněných rodin.
12. Vliv vrstevnického okolí na dospívající v riziku/s problémem/s poruchou chování. Identifikace, vzory. Subkultury mládeže.

Literatura

povinná literatura

HELUS, Z. *Dítě v osobnostním pojetí : obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2009. 286 s. ISBN 9788073676285.

VOJTOVÁ, V. *Úvod do etopedie : texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2008. 127 s. ISBN 9788073151669.

PELIKÁN, J. *Pomáhat být : otevřené otázky teorie provázející výchovy*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2002. 159 s. ISBN 9788024603452.

ELLIOTT, J. a M. PLACE. *Dítě v nesnázích : prevence, příčiny, terapie*. Translated by Jaroslava Kubátová - Jiří Štěpo. Vydání 1. Praha: Grada Publishing, 2002. 206 stran. ISBN 8024701820.

doporučená literatura

ČAPEK, R. *Odměny a tresty ve školní praxi. 2.*, přepracované vydání. Praha: Grada, 2014. 186 stran. ISBN 9788024746395.

KAUFFMAN, J.M. a T.J. LANDRUM. *Characteristics of emotional and behavioral disorders of children and youth*. Tenth edition. Singapore: Pearson, 2013. 467 stran. ISBN 9789814576116.

BENDL, S. *Kázeňské problémy ve škole*. Aktualiz. a dopl. Praha: Triton, 2011. 260 s. ISBN 978-80-7387-436-0.

FISCHER, S. a J. ŠKODA. *Sociální patologie : analýza příčin a možnosti ovlivňování závažných sociálně patologických jevů*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 218 s. ISBN 9788024727813.

KYRIACOU, Ch. *Řešení výchovných problémů ve škole*. Translated by Dagmar Tomková. Vydání první. Praha: Portál, 2005. 151 stran. ISBN 8071789453.

PdF:SPp106 **Patopsychologie 1**

4 kredity, ukončení zk, garant předmětu prof. PhDr. Evžen Řehulka, CSc.

Vyučující

Mgr. et Mgr. Jana Magerová (přednášející)
prof. PhDr. Evžen Řehulka, CSc. (přednášející)

Cíle předmětu

Cíle předmětu je naučit studenta základní pojmy, kterými lze charakterizovat a popisovat psychologické fenomény, jež se vyvíjejí mimo normu, pochopit mechanismus vývoje psychických odchylek, zvládnout terminologii poruch jednotlivých psychických funkcí a pochopit psychologickou problematiku nemocných a zdravotně postižených, tak aby absolvent mohl aktivně komunikovat s odbornými psychology a lékaři.

Výukové metody

přednášky

Metody hodnocení

Písemný test.

Výstupy z učení

Student po absolvování předmětu bude znát východiska a okolnosti interpretace psychopatologických jevů, zejména v sociálních souvislostech.

Osnova

- Předmět a význam patopsychologie. Vztah mezi patopsychologií a psychopatologií; patopsychologie v psychologii.
- Příčiny duševních poruch. Dědičnost psychických vlastností a vlivy prostředí. Otázka normality.
- Psychologie handicapu. Handicap a osobnost. Specifické rysy osobnosti postiženého jedince.
- Poruchy psychických funkcí.
- Poruchy kognitivních procesů. Poruchy vnímání.
- Poruchy paměti. Poruchy myšlení. Poruchy řeči.
- Poruchy emocí a motivace. Poruchy pudů. Poruchy vůle.
- Poruchy vědomí a pozornosti. Kvantitativní poruchy vědomí. Kvalitativní poruchy vědomí. Poruchy pozornosti.
- Psychologické vyšetření.

Literatura

povinná literatura

VÁGNEROVÁ, M. *Současná psychopatologie pro pomáhající profese*. Vydání první. 815 stran. ISBN 9788026206965.

PUGNEROVÁ, M. a J. KVINTOVÁ. *Přehled poruch psychického vývoje*. Vydání 1. Praha: Grada, 2016. 293 stran. ISBN 9788027195190.

VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 5., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2012. 870 s. ISBN 9788026202257.

KOHOUTEK, R. *Patopsychologie a psychopatologie pro pedagogy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007. 260 s. Spisy Pedagogické fakulty MU svazek č. 107. ISBN 978-80-210-4434-0.

doporučená literatura

Taylor, M. A., Vaidya, N. A. (2009). *Descriptive Psychopathology. The Signs and Symptoms of Behavioral Disorders*. Cambridge University Press.

Payk, Th. R. (2007): *Psychopathologie. Vom Symptom zur Diagnose*. 2. Auflage, Springer Berlin.

OREL, M. *Psychopatologie : nauka o nemocech duše. 2.*, aktualizované a doplně. Praha: Grada, 2016. 338 stran. ISBN 9788024755168.

ČEŠKOVÁ, E. a H. KUČEROVÁ. *Psychopatologie a psychiatrie : pro psychology a speciální pedagogy*. Edited by Mojmir Svoboda. Vyd. 2. Praha: Portál, 2012. 317 s. ISBN 9788026202165.

PdF:SPp126 **Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1**

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Lucie Jarkovská, Ph.D. (přednášející)
doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je poskytnout studentům základní informace nezbytné pro tvorbu odborného textu, potažmo bakalářské práce. Studenti se stručně seznámí s jednotlivými fázemi výzkumu a získají základní informace o kvalitativním a kvantitativním výzkumu. Prostor bude věnován také zásadám pro tvorbu odborného textu a informačním zdrojům.

Výukové metody

přednáška

Metody hodnocení

zkouška (písemný test) (80%), hodnocení samostatné práce v průběhu semestru (20=)

Výstupy z učení

- student má základní informace potřebné pro tvorbu odborného textu;
- je seznámen s fázemi výzkumu;
- má základní informace o kvalitativním a kvantitativním výzkumu

Osnova

- Odborný vs. ne odborný text - použití, styl, odborné zdroje pro výzkum ve speciální pedagogice.
- Co je to věda? Kvantitativní a kvalitativní výzkum (rozdíly, výhody a nevýhody, použití).
- Jak zahájit výzkum: výzkumný cíl (nápad), výzkumný problém, plán výzkumu a jeho struktura, výzkumné otázky (typy výzkumných otázek, základní znaky dobrých výzkumných otázek).
- Kvantitativní výzkum - hypotéza a operacionalizace (pravidla pro formulování hypotézy, operacionalizace jako proces hledání indikátorů).
- Výzkumný soubor, základní soubor, reprezentativní a nereprezentativní výběr, náhodný a nenáhodný výběr, popis výzkumného souboru.
- Kvantitativní výzkum, základní techniky sběru dat: dotazník, experiment, formulace otázek.
- Kvalitativní výzkum - tradice a principy kvalitativního výzkumu, rozhovor, pozorování, terénní výzkum, nevtíravé techniky výzkumu, případová studie.
- Jak sbírat kvalitativní data - základní nástroje sběru dat v kvalitativním výzkumu, specifika kvalitativního výzkumu ve speciální pedagogice.
- Etika ve výzkumu - informovaný souhlas, problémy a specifika pedagogického výzkumu.
- Jak analyzovat kvalitativní data: provázanost teorie a analýzy, kódování poznámek, tematizace.
- Jak psát odborný text, struktura seminární a bakalářské práce; struktura odborného textu; pokyny děkana a katedry, volba tématu práce, vyplnění projektu v ISu.
- Informace a práce se zdroji: informační prameny, informační instituce, jak hledat informace, hodnocení informací; elektronické zdroje a databáze, vhodné a nevhodné zdroje, citace: jak a kdy citovat; citační norma ČSN 690.
- Sekundární analýza dat: kde hledat data a jak k nim přistoupit.

Literatura

povinná literatura

ŠEĐOVÁ, K. a R. ŠVAŘÍČEK. *Jak psát kvalitativně orientované výzkumné studie. Kvalita v kvalitativním výzkumu. Pedagogická orientace*, Brno: Česká pedagogická společnost, 2013, roč. 23, č. 4, s. 478-510. ISSN 1211-4669. doi:10.5817/PedOr2013-4-478. Full text http://www.ped.muni.cz/pedor/archiv/2013/PedOr13_4_Kvalitativni_SedovaSvaricek.pdf

ŠVAŘÍČEK, R. a K. ŠEĐOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál, 2007.

Jak se vyrábí sociologická znalost : příručka pro uživatele. Edited by Miroslav Dismar. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2000. 374 s. ISBN 978-80-246-0139-7.

GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Translated by Vladimír Jůva. Brno: Paido, 2000. 207 stran. ISBN 8085931796.

GAVORA, P. *Výzkumné metody v pedagogice : příručka pro studenty, učitele a výzkumné pracovníky*. Brno: Paido, 1996. 130 s. ISBN 808593115X.

doporučená literatura

PUNCH, K. *Základy kvantitativního šetření*. Translated by Jan Hendl. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. 150 s.

ISBN 9788073673819.

HENDL, J. *Kvalitativní výzkum : základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 407 s. ISBN 8073670402.

HENDL, J. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1999. 278 s. ISBN 8024600307.

neurčeno

SKUTIL, M. *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství*. Vydání první. Praha: Portál, 2011. 254 stran. ISBN 9788073677787.

CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu : základy kvantitativního výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007. 265 s. ISBN 9788024713694.

SILVERMAN, D. *Ako robiť kvalitatívny výskum : praktická príručka*. Translated by Martin Štulrajter. Bratislava: Ikar, 2005. 327 s. ISBN 8055109044.

ŠANDEROVÁ, J. a A. MILTOVÁ. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách : několik zásad pro začínající*. Vydání první. Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. 209 stran. ISBN 9788086429403.

PdF:SPp401 **Obor: Psychopedie**

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu doc. PhDr. Mgr. Jarmila Pipeková, Ph.D.

Vyučující

doc. PhDr. Mgr. Jarmila Pipeková, Ph.D. (přednášející)
PhDr. Mgr. Jan Viktorin (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je osvojit si současné pojetí terminologie v oblasti pedagogiky osob s mentálním postižením a poruchami autistického spektra, aktuální poznatky a možnosti speciálněpedagogické diagnostiky, systému edukace žáků s mentálním postižením, včetně inkluzivního vzdělávání a osobnosti osob s mentálním postižením a poruchami autistického spektra.

Výukové metody

Seminář s aktivní účastí studentů.

Metody hodnocení

Anotace odborné publikace z oboru psychopedie. Aktivní účast (80 %). Písemný test, pro úspěšné absolvování předmětu je nutných 70 % správných odpovědí.

Výstupy z učení

Na konci tohoto kurzu bude student: mít obecné vědomosti z oblasti pedagogiky osob s mentálním postižením; schopen aplikovat přístupy ke vzdělávání a výchově dětí a žáků s mentálním postižením; ovládat práci s žáky s mentálním postižením na úrovni asistenta pedagoga.

Osnova

1. Psychopedie jako vědní obor. Pojem, předmět, cíle, postavení v systému věd.
2. Legislativa týkající se školské problematiky vzdělávání žáků s mentálním postižením. Legislativní dokumenty vztahující se k inkluzivnímu vzdělávání.
3. Definice a charakteristika mentálního postižení. Terminologická východiska.
4. Historické pojetí péče o osoby s mentálním postižením.
5. Etiologie mentálního postižení. Biologické a sociální příčiny vzniku mentálního postižení.
6. Klasifikace mentálního postižení.
7. Charakteristika jednotlivých stupňů mentálního postižení.
8. Demence. Definice, charakteristika, projevy, typy.
9. Osobnost lidí s mentálním postižením. Psychický a somatický vývoj.
10. Speciálně pedagogická diagnostika psychopedická. Obsahová a metodologická stránka.
11. Downův syndrom. Charakteristika, etiologie, typy, vzdělávání, poradenství.
12. Poruchy autistického spektra. Charakteristika, etiologie, edukace.
13. Symptomatické poruchy řeči. Alternativní a augmentativní komunikace u osob s mentálním postižením.
14. Systém vzdělávání dětí a žáků s mentálním postižením.
15. Poradenské služby v České republice. Speciálně pedagogické centrum poskytující služby žákům s mentálním postižením.
16. Předškolní vzdělávání dětí s mentálním postižením. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.
17. Základní vzdělávání žáků s mentálním postižením. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.
18. Základní škola speciální. Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální.
19. Profesionální příprava žáků s mentálním postižením. Pracovní uplatnění osob s mentálním postižením.
20. Sociální služby pro osoby s mentálním postižením. Domovy pro osoby se zdravotním postižením. Denní a týdenní stacionáře. Legislativa.
21. Nestátní neziskové organizace a církevní organizace zabývající se péčí o osoby s mentálním postižením.
22. Rodina a dítě s mentálním postižením.
23. Vzdělávací oblast Umění a kultura (Hudební výchova, Výtvarná výchova), Člověk a svět práce a tělesná výchova v edukaci žáků s mentálním postižením.
24. Terapeutické přístupy a jejich využití u osob s mentálním postižením.

Literatura**povinná literatura**

Bachmann, P., Vitek, A. (2014) Vybrané kapitoly managementu nejen pro speciální pedagogy. Hradec Králové: Gaudeamus.

BAZALOVÁ, B. *Autismus v edukační praxi*. Vydání první. Praha: Portál, s. r. o., 2017. 207 s. ISBN 978-80-262-1195-2.

ČERNÁ, M. *Česká psychopedie : speciální pedagogika osob s mentálním postižením*. Vydání druhé. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. 222 stran. ISBN 9788024630717.

BARTOŇOVÁ, M. *Inkluzivní didaktika v základní škole se zřetelem na edukaci žáků s lehkým mentálním postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 224 s. ISBN 978-80-210-6560-4.

BENDOVÁ, P. a P. ZIKL. *Dítě s mentálním postižením ve škole*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3854-3.

BARTOŇOVÁ, M., B. BAZALOVÁ a J. PIPEKOVÁ. *Psychopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. 150 s. 1. vydání. ISBN 978-80-7315-144-7.

doporučená literatura

BAZALOVÁ, B. *Dítě s mentálním postižením a podpora jeho vývoje*. Vydání první. Praha: Portál, 2014. 183 s. ISBN 978-80-262-0693-4. <http://obchod.portal.cz/dite-s-mentalnim-postizenim-a-podpora-jeho-vyvoje/>

PdF:SPp402 Obor: Logopedie

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Na konci předmětu bude student/ka ovládat problematiku vymezení vědního oboru logopedie; principy komunikace a průběh ontogeneze dětské řeči; bude seznámen/a s formami komunikačních obtíží.

Výukové metody

domácí příprava, diskuze, seminární práce/prezentace

Metody hodnocení

průběžné testování, závěrečný písemný test (podmínkou úspěšného zvládnutí je nutné 75 % správných odpovědí); ústní zkouška, reflexe seminární práce

Výstupy z učení

Student si osvojí poznatky o etiologii, klasifikaci, diagnostice a terapii jednotlivých forem narušené komunikační schopnosti.

Osnova

Logopedie, koncepce oboru logopedie, mezioborová spolupráce. Proces lidské komunikace charakteristika, význam, verbální, nonverbální komunikace Ontogeneze dětské řeči, psychologické a společenské faktory vývoje řeči. Pojetí, klasifikace, symptomatologie, diagnostika a terapie jednotlivých forem narušené komunikační schopnosti.

Literatura**povinná literatura**

KLENKOVÁ, J. *Logopedie*. In Pipeková, J. et al. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. 3., přepr. a rozšíř.vyd. Brno: Paido Brno, 2010. s. 117-129, 13 s. ISBN 978-80-7315-198-0.

KLENKOVÁ, J. *Logopedie*. , Praha: Grada Publishing, a.s., 2006.

doporučená literatura

KLENKOVÁ, J., B. BOČKOVÁ a I. BYTEŠNÍKOVÁ. *Kapitoly pro studenty logopedie : Text k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. 103 s. ISBN 978-80-7315-229-1.

BYTEŠNÍKOVÁ, I., J. KLENKOVÁ a R. HORÁKOVÁ. *Logopedie a surdopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-136-2.

KLENKOVÁ, J. *Logopedie : narušení komunikační schopnosti, logopedická prevence, logopedická intervence v ČR, příklady z praxe*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2006. 224 s. ISBN 9788024711102.

LEJSKA, M. *Poruchy verbální komunikace a foniatrie*. Brno: Paido, 2003. 156 s. ISBN 8073150387.

KLENKOVÁ, J. *Kapitoly z logopedie*. 2. vyd. Brno: Paido, 2000. 94 s. ISBN 8085931885.

KLENKOVÁ, J. *Kapitoly z logopedie II a III*. In *Kapitoly z logopedie II a III*. Brno: Paido, 1998. 101 s. ISBN 80-85931-62-1.

LECHTA, V. *Logopedické repetitórium : teoretická východiska súčasnej logopedie, moderné prístupy*. Bratislava: SPN, 1990. 278 s. ISBN 80-08-00447-9.

PdF:SPp403 **Obor: Somatopedie**

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Mgr. Dana Zámečnicková, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Dana Zámečnicková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je získat hlubší informace o problematice osob s tělesným postižením, možnosti jejich vzdělávání, podpory a intervence. Po absolvování předmětu bude student schopen aplikovat získané vědomosti v edukačním procesu dětí a žáků s tělesným postižením či zdravotním znevýhodněním.

Výukové metody

seminář, diskuse, exkurze

Metody hodnocení

Účast na semináři i na exkurzích, seminární práce, ústní zkouška - student zodpoví 3 otázky.

Výstupy z učení

Orientace v teoretických základech oboru. Orientace v možnostech podpory osob s tělesným postižením. Orientace v oblasti edukace jedinců s tělesným postižením

Osnova

- 1. Vývoj přístupů společnosti k osobám s tělesným a zdravotním postižením
- 2. Vznik a vývoj oboru somatopedie, hlavní představitelé oboru • 3. Klasifikace pohybových vad
- 4. Centrální obrny při zasažení mozku
- 5. Centrální obrny při zasažení míchy
- 6. Centrální obrny při degenerativním onemocnění mozku a míchy
- 7. Mozková obrna, etiologie, formy, vliv na psychický vývoj
- 8. Diparéza (diparetický vývoj, reflexy v 6ti měsících, terapie, prognóza, intervence, možnosti podpory)
- 9. Hemiparéza (rozvoj hemiparézy, reflexní zvláštnosti, poškození dominance motoriky ruky, asymetrie hemisfér a řeč, držení těla a chůze, rozdvojené vnímání, narušené sebevědomí a rozvoj osobnosti, terapie, prognóza, intervence, možnosti podpory)
- 10. Kvadruparéza (rozvoj kvadruparézy, reflexní odpovědi typické pro 6ti měsíční dítě s kvadruparézou, význam narušeného vnímání, terapie a prognóza, intervence, možnosti podpory)
- 11. Mozková obrna jako těžké postižení a přidružená postižení, intervence, podpora a specifika
- 12. Symptomatické poruchy řeči u dětí s mozkovou obrnou, narušená komunikační schopnost dětí s mozkovou obrnou
- 13. Deformace, klasifikace, charakteristika jednotlivých druhů
- 14. Perthesova choroba, etiologie, důsledky, léčba
- 15. Progresivní svalová dystrofie (myopatie), etiologie, průběh onemocnění, důsledky, léčba, Spinální svalová atrofie - SMA(charakteristika, přístupy v podpoře osob s SMA)
- 16. Degenerativní poškození pohybového aparátu
- 17. Charakteristika chronických onemocnění, specifika práce, přístupy pedagoga
- 18. Charakteristika jedinců s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem (kardiovaskulární onemocnění, onemocnění plic a dýchacích cest, poruchy metabolických procesů, nádorová onemocnění), specifika přístupů, edukace
- 19. Epileptický syndrom, specifika práce, vliv na vzdělávání
- 20. Školský systém vzdělávání jedinců s tělesným postižením (předškolní, základní, střední - legislativa)
- 21. Integrace žáků s tělesným postižením do běžných typů škol (legislativa, podmínky, struktura IVP)
- 22. Poradenské služby v ČR (poradenská pracovníci na školách, SPC, PPP, legislativa). SPC pro tělesně postižené (organizace, význam, zaměření činností, specifika)
- 23. Raná intervence u dětí s vývojovými poruchami (cíle a význam, organizace, legislativa)
- 24. Specifika práce u dětí v předškolním vzdělávání. Posuzování školní zralosti u dětí s hybným postižením
- 25. Lateralita - diagnostika, zřetel k jedincům s tělesným postižením, zvláštnosti u amputací, deformací a hemiparéz
- 26. Specifika vzdělávání v základních školách pro tělesně postižené (pracovního prostředí, kompenzační a didaktické pomůcky, speciální formy a metody práce - reedukace, kompenzace)
- 27. Organizace a význam škol při nemoci (cíle vzdělávání, rozsah a obsah vyučování, hodnocení, herní terapie)
- 28. Význam, úkoly a organizace škol v ozdravných a dětských léčebnách (rozsah vzdělávání, hodnocení, klasifikace žáků ve školách, specifika práce)
- 29. Předprofesní příprava žáků s tělesným postižením (hlediska přiměřenosti při výběru školy, možnosti poradenství)
- 30. Profesní orientace žáků s tělesným postižením (možnosti vzdělávání v rámci středního školství)
- 31. Význam práce a pracovního uplatnění osob s tělesným postižením. Zaměstnávání občanů se zdravotním postižením
- 32. Somatické, psychické a sociální aspekty tělesného postižení

- 33. Speciálně pedagogická diagnostika hrubé motoriky, zvláštnosti u dětí a žáků s tělesným postižením, pedagogická intervence
- 34. Speciálně pedagogická diagnostika jemné motoriky, zvláštnosti u dětí a žáků s tělesným postižením, pedagogická intervence
- 35. Speciálně pedagogická diagnostika grafomotoriky, kresby a písma u dětí a žáků s tělesným postižením, pedagogická intervence
- 36. Alternativní a augmentativní komunikace, užití, význam pro výchovu a vzdělávání u jedinců s tělesným postižením. Užití počítačů u osob s tělesným postižením
- 37. Terapie ve speciálně pedagogické péči – úkoly speciálního pedagoga, metody a postupy práce (arteterapie, muzikoterapie, ergoterapie, zooterapie)
- 38. Ucelená rehabilitace, perspektivy a trendy
- 39. Léčebná rehabilitace u osob s poruchou centrálního motoneuronu (Vojtova metoda reflexní terapie, Bobathova metoda)

Literatura

povinná literatura

Bartoňová, M., Bytešníková, I., Vítková, M. et al. (2012) Děti se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole. Texty k distančnímu vzdělávání. Brno: Paido.

VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Vzdělávání se zaměřením na inkluzivní didaktiku a vyučování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu*. 3. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 279 s. ISBN 978-80-210-6678-6.

OŠLEJŠKOVÁ, H. a M. VÍTKOVÁ. *Východiska, podmínky a strategie ve vzdělávání žáků s těžkým postižením na základní škole speciální*. 2. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 310 s. ISBN 978-80-210-6673-1.

OPATŘILOVÁ, D. *Grafomotorika a psaní u žáků s tělesným postižením*. 1. vyd. Brno, Elportál, 2014. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 978-80-210-6769-1. <http://is.muni.cz/elportal/?id=1173211>

VÍTKOVÁ, M. *Somatopedie. Speciální pedagogika osob s tělesným a zrakovým postižením*. In VALENTA, M. a kol. *Přehled speciální pedagogiky. Rámcové kompendium oboru*. 1. vydání. Praha: Portál, s.r.o., 2014. s. 104-130, 27 s. ISBN 978-80-262-0602-6.

BARTOŇOVÁ, M., P. PITNEROVÁ, B. BOČKOVÁ, L. DOLEŽALOVÁ, J. KLENKOVÁ, L. PROCHÁZKOVÁ, D. PŘI-NOSILOVÁ, P. RÖDEROVÁ, M. VÍTKOVÁ a V. VOJTOVÁ. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na střední škole*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 221 s. ISBN 978-80-210-6001-2.

BARTOŇOVÁ, M. a P. PITNEROVÁ. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na střední škole*. První vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2012. viii, 221. ISBN 9788021060012.

FIALOVÁ, I., D. OPATŘILOVÁ a L. PROCHÁZKOVÁ. *Somatopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2012. 222 s. Učební texty. ISBN 978-80-7315-233-8.

OPATŘILOVÁ, D. a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. *Somatopedie : texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2007. 123 stran. ISBN 9788073151379.

doporučená literatura

LECHTA, V. *Symptomatické poruchy řeči u dětí*. Vyd. 3., dopl. a přeprac. Praha: Portál, 2011. 190 s. ISBN 9788073679774.

OPATŘILOVÁ, D. *Analýza současného stavu inkluzivního vzdělávání v České republice u jedinců s tělesným postižením v předškolním a základním vzdělávání*. První. Brno: MSD, s.r.o., 2009. 322 s. Pol-36/09-02/58. ISBN 978-80-210-5030-3.

PROCHÁZKOVÁ, L. *Podpora osob se zdravotním postižením při integraci na trh práce*. 1. vyd. Brno: MSD, spol. s r.o., 2009. 172 s. speciální pedagogika. ISBN 978-80-7392-094-4.

ŠLAPAL, R. *Vybrané kapitoly z dětské neurologie pro speciální pedagogy*. první. Brno: Paido, 2002. 35 s. Edice pedagogické literatury - 128. publikace. ISBN 80-7315-017-4.

Pdf:SPp404 Obor: Surdopedie

6 kreditů, ukončení zk, garant předmětu PhDr. Pavla Pitnerová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Pavla Pitnerová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Po absolvování tohoto předmětu bude student schopen definovat specifika péče o osoby se sluchovým postižením od narození do konce života. Prohloubí si znalosti získané v předmětu Základy surdopedie a bude se umět orientovat v možnostech diagnostiky sluchových vad; bude umět vyjmenovat typické odchylky ve vývoji řeči u osob se sluchovým postižením; bude umět odůvodnit potíže při čtení s porozuměním u těchto osob a znát

zvláštnosti jejich písemného projevu; bude se orientovat v možnostech kompenzace sluchových vad a bude umět vyjmenovat kompenzační pomůcky využívané osobami se sluchovým postižením. Zároveň si osvojí jednoruční i dvouruční prstovou abecedu, Lormovu abecedu a základy českého znakového jazyka na jednoduché konverzační úrovni v základních oblastech. Požadavky budou upřesněny na začátku semestru.

Výukové metody

Studium odborného textu, průběžné testování, diskuse nad odborným textem a praktickými ukázkami. Zpracování případové studie jedince se sluchovým postižením dle pokynů vyučujícího.

Metody hodnocení

Student v průběhu semestru absolvuje průběžné testování (online) a zpracuje seminární práci. Téma a forma budou upřesněny vyučujícím: studium odborného textu, myšlenková mapa, případová studie. Informace budou aktualizovány v Interaktivních osnovách v Informačním systému MU.

Výstupy z učení

- student zná specifika péče o osoby se sluchovým postižením od narození do konce života;
- má teoretické znalosti a praktické dovednosti v oblasti edukace dětí a žáků se sluchovým postižením;
- zná možnosti tlumočení z/do znakového jazyka;
- umí popsat způsob péče možnosti komunikace u osob s duálním smyslovým postižením.

Osnova

- Úvod do surdopedie – vymezení základních terminologických pojmů.
- Sluch.
- Řeč, hlas, artikulace jedinců se sluchovým postižením.
- Komunikace.
- Sluchová protetika.
- Raná péče – zajištění včasné intervence.
- Možnosti vzdělávání dětí, žáků a studentů se sluchovým postižením.
- Komunita Neslyšících.
- Sluchová vada a další kombinovaná postižení.
- Historie péče o jedince se sluchovým postižením.

Literatura

povinná literatura

HORÁKOVÁ, R. *Sluchové postižení - úvod do surdopedie*. Praha: Portál, 2012. 159 s. 376 - Výchova a vzdělávání zvláštních skupin osob. ISBN 978-80-262-0084-0.

BYTEŠNÍKOVÁ, I., J. KLENKOVÁ a R. HORÁKOVÁ. *Logopedie a surdopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-136-2.

doporučená literatura

Zákon o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob. Předpis č. 423/2008 Sb., Úplné znění zákona č. 155/1998 Sb., o znakové řeči a o změně dalších zákonů, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 384/2008 Sb.

JUNGWIRTHOVÁ, I. *Dítě se sluchovým postižením v MŠ a ZŠ*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 191 stran. ISBN 9788026209447.

KRAHULCOVÁ, B. *Komunikační systémy sluchově postižených*. 1. vyd. Praha: Beakra, 2014. 375 s. ISBN 9788090386327.

HORÁKOVÁ, R. *Uvedení do surdopedie*. In Pipeková, J. et. al. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. 3. přepracované a rozšířené. Brno: Paido, 2010. s. 141-156, 15 s. 376 - Výchova a vzdělávání zvláštních skupin osob. ISBN 978-80-7315-198-0.

ŠKODOVÁ, E., I. JEDLIČKA a KOL. *Klinická logopedie*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2007. 615 s. ISBN 978-80-7367-340-6.

LEJSKA, M. *Poruchy verbální komunikace a foniatrie*. Brno: Paido, 2003. 156 s. ISBN 8073150387.

HRUBÝ, J. *Velký ilustrovaný průvodce neslyšících a nedoslýchavých po jejich vlastním osudu..* 2. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Federace rodičů a přátel sluchově postižených, 1999. 395 s. ISBN 8072160966.

HRUBÝ, J. *Velký ilustrovaný průvodce neslyšících a nedoslýchavých po jejich vlastním osudu..* 1. vyd. Praha: Federace rodičů a přátel sluchově postižených, 1998. 321 s. ISBN 8072160753.

neurčeno

STRNADOVÁ, V. *Jaké je to neslyšet : doplňková četba pro studenty speciální pedagogiky..* Illustrated by Z. Košátková. 1. vyd. Praha, 1995. 165 s.

Vyučující

PhDr. Petra Röderová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem kurzu je podrobné seznámení s oborem oftalmopedie na úrovni bakalářského studia se zaměřením na vzdělávání v celoživotním pojetí. Studentům bude prezentováno vymezení oboru a jeho mezioborového postavení, systém vzdělávání této cílové skupiny u nás a specifická opatření a podpor v raném, předškolním a ve školním věku.

Výukové metody

Videa, prezentace, diskuse.

Metody hodnocení

Požadavky k ukončení - úspěšné složení zkoušky (70% správných odpovědí), seminární práce, prezentace na zvolené téma. Účast min. 70%.

Výstupy z učení

studenti by měli být v závěru kurzu schopni: - vymezit zrakové postižení, výskyt a příčiny, kombinované postižení, zvláštnosti psychických procesů a vývoj osobnosti u osob se zrakovým postižením; -znát specifika u dítěte s postižením zraku v raném, předškolním a ve školním věku, poradenství a intervenci; - rozumět systému vzdělávání pro zrakově postižené u nás, znát technické pomůcky a vybavení, úlohu speciálně pedagogických center; - umět specifikovat Braillovo písmo, způsoby jeho zápisu a základní pomůcky pro osoby s postižením zraku různého věku

Osnova

1. Paradigma oftalmopedie - vymezení oboru, historie podpory osob s postižením zraku u nás a v zahraničí, mezioborová spolupráce
2. Okruh osob se zrakovým postižením. Vliv zrakového postižení na osobnost jedince (vnímání, myšlení, pozornost, chování, řeč). Psychomotorický vývoj těžce zrakově postiženého dítěte.
3. Fyziologie procesu vidění. Vývoj zrakového vnímání.
4. Zrakové vady, typy zrakových vad, etiologie, projevy. Vyšetření zraku a zrakových funkcí.
5. Raná péče - teoretická východiska rané péče, formy a služby. Dítě raného věku a jeho rodina.
6. Dítě se zrakovým postižením v předškolním věku, školní zralost a školní připravenost(předškolní výchova, dítě s narušeným binokulárním viděním a reedukace těchto vad)
7. Dítě se zrakovým postižením ve školním věku. Specifika výuky. Práce asistenta pedagoga.
8. Kompenzační pomůcky pro osoby se zrakovým postižením a práce s nimi. Využití výpočetní techniky ve vzdělávání žáků s postižením zraku.
9. Systém vzdělávání žáků se zrakovým postižením v ČR od předškolního věku po adolescenci.
10. Poradenství, podpora a intervence v období předškolní a školní docházky. Poradenství v oblasti přípravy a volby povolání.
11. Komunikace osob s postižením zraku - výuka Braillova písma a jeho zápis. Přístup k informacím.

Literatura**povinná literatura**

RÖDEROVÁ, P., Z. NOVÁKOVÁ a L. KVĚTOŇOVÁ. *Oftalmopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. 124 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-159-1.

FINKOVÁ, D., L. LUDÍKOVÁ a V. RŮŽIČKOVÁ. *Speciální pedagogika osob se zrakovým postižením*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. 158 s. ISBN 9788024418575.

doporučená literatura

KOCHOVÁ, K. a M. SCHAEFEROVÁ. *Dítě s postižením zraku : rozvíjení základních dovedností od raného po školní věk*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2015. 174 s. ISBN 9788026207825.

OPATŘILOVÁ, D. a Z. NOVÁKOVÁ. *Raná podpora a intervence u dětí se zdravotním postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 321 s. ISBN 978-80-210-5880-4.

VÍTKOVÁ, M. *Integrativní speciální pedagogika. Integrace školní a sociální*. 2. vyd. Brno: Paido Brno, 2004. 463 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-7315-071-9.

neurčeno

BARTOŇOVÁ, M. *Metody ve vyučování žáků s mentálním postižením se zaměřením na čtení a psaní* In Bartoňová, M., Pipeková, J., Vítková, M. eds. *Strategie ve vzdělávání žáků v základní škole speciální. Texty k distančnímu vzdělávání*. 1. vydání. Brno: Paido, 2016. 26 s. ISBN 978-80-7315-256-7.

VÍTKOVÁ, M. *Otázky speciálně pedagogického poradenství. Základy, teorie, praxe..* 2. vyd. Brno: MSD, spol.s.r.o., 2004. 261 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-86633-23-3.

KUDELOVÁ, I. a L. KVĚTOŇOVÁ-ŠVECOVÁ. *Malé dítě s těžkým poškozením zraku : raná péče o dítě se zrakovým a kombinovaným postižením*. Brno: Paido, 1996. 41 s. ISBN 8085931249.

Vyučující

Mgr. et Mgr. Karel Červenka, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je kompetentní znalost speciálně pedagogického procesu edukace v etopedii, v aplikaci jejích postupů v edukační praxi škol i v zařízeních preventivně výchovné péče a pro výkon ústavní a ochranné výchovy. V předmětu je kladen důraz na aktivní participaci studentů během výuky, na individuální přípravu (čtení textů a psaní jejich reflexí), na rozvíjení schopnosti nahlížet etopedickou problematiku kriticky a kreativně - samostatně i ve spolupráci s kolegy.

Výukové metody

Výuka formou semináře - individuální příprava, skupinová práce, diskuse, skupinové aktivity.

Metody hodnocení

- docházka a aktivní účast na seminářích
- individuální příprava, četba a písemné reflexe četby
- ve dvojicích - příprava diskuse o textech
- ve skupině - příprava a realizace skupinového projektu
- recenze knihy - ve skupinách
- zkouška: ústní forma

Výstupy z učení

Po úspěšném absolvování předmětu budou studenti mít základní vědomosti o souvislostech poruch chování a emocí, o rizikových i protektivních faktorech ovlivňujících rozvoje PCHE, o jejich projevech a formách, o edukačních potřebách dětí v riziku/s poruchou chování. Budou se orientovat v systému poradenských služeb a výchovných zařízení.

Osnova

1. Etopedie - základní informace, východiska, terminologie, trendy.
2. Souvislosti poruch chování a kvality života dítěte - aktuálně i do budoucna. Porucha chování jako bariéra v přístupu ke vzdělávání a vzdělanosti.
3. Dynamický přístup k poruchám chování. Cílové skupiny etopedie. Teorie rezilience - ochranné a rizikové faktory. Včasná (raná) intervence. Definice poruchy chování. Porucha řízeného chování, neposlušnost a opoziční chování u dětí.
4. Speciálně pedagogický proces v etopedii, principy, cíle a úkoly, fáze (prevence, intervence, rehabilitace). Informovaná intervence. Vedení případu. Základní způsoby hodnocení chování a vyhodnocení situace dítěte/žáka (strukturované hodnocení chování, situace). Uvažování v kontextu 3P strategií. Perspektivní orientace. Plánování intervence, zásady.
5. Spolupráce pedagogů se školním poradenským pracovištěm a externími institucemi (PPP, SVP, OSPOD). Systém poradenských a intervenčních zařízení. Systém školských výchovných zařízení (preventivně výchovná péče, ústavní a ochranná výchova), tzv. náhradní výchovná péče.
6. Legislativní rámec (nejlepší zájem dítěte, úmluva o právech dítěte, zákony, vyhlášky, oficiální dokumenty - OSPOD, Občanský zákoník, metodické pokyny...).
7. Systémový přístup k řešení edukace žáků s poruchami chování (škola, třída, pravidla kázně, hodnocení, efektivita výuky, individuální výchovný program, individuální výchovný plán, individuální plán rozvoje, standardy péče (ÚV/OV, SVP).
8. Rozmanité přístupy ke klasifikacím poruch emocí a chování. Poruchy chování spojené s konfliktem - lež, záškoláctví, krádeže. Poruchy chování spojené se závislostí - závislostní chování.
9. Poruchy chování spojené s problémy v pozornosti - ADD, ADHD, LMD. Vztah SPCH a PCHE.
10. Poruchy chování spojená s agresí - agresivita a agrese, vandalismus, loupež, šikana, kyberšikana. Problematika kriminality mládeže (dětí a mladistvých). Trestní odpovědnost mládeže, probace a mediace, alternativy trestů a alternativní tresty, vězeňství.
11. Syndrom CAN, edukační kontext, vztah k rozvoji PCHE. Specifika poruchového chování dětí ze sociokulturně znevýhodněných rodin.
12. Vliv vrstevnického okolí na dospívající v riziku/s problémem/s poruchou chování. Identifikace, vzory. Subkultury mládeže.

Literatura**povinná literatura**

HELUS, Z. *Dítě v osobnostním pojetí : obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče. 2.*, přeprac. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2009. 286 s. ISBN 9788073676285.

VOJTOVÁ, V. *Úvod do etopedie : texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2008. 127 s. ISBN 9788073151669.

PELIKÁN, J. *Pomáhat být : otevřené otázky teorie provázející výchovy*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2002. 159 s. ISBN 9788024603452.

ELLIOTT, J. a M. PLACE. *Dítě v nesnázích : prevence, příčiny, terapie*. Translated by Jaroslava Kubátová - Jiří Štěpo. Vydání 1. Praha: Grada Publishing, 2002. 206 stran. ISBN 8024701820.

doporučená literatura

ČAPEK, R. *Odměny a tresty ve školní praxi. 2.*, přepracované vydání. Praha: Grada, 2014. 186 stran. ISBN 9788024746395.

KAUFFMAN, J.M. a T.J. LANDRUM. *Characteristics of emotional and behavioral disorders of children and youth*. Tenth edition. Singapore: Pearson, 2013. 467 stran. ISBN 9789814576116.

BENDL, S. *Kázeňské problémy ve škole*. Aktualiz. a dopl. Praha: Triton, 2011. 260 s. ISBN 978-80-7387-436-0.

FISCHER, S. a J. ŠKODA. *Sociální patologie : analýza příčin a možnosti ovlivňování závažných sociálně patologických jevů*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 218 s. ISBN 9788024727813.

KYRIACOU, Ch. *Řešení výchovných problémů ve škole*. Translated by Dagmar Tomková. Vydání první. Praha: Portál, 2005. 151 stran. ISBN 8071789453.

PdF:SZ6007 Asistentská praxe - doučování 1

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. Ema Štěpařová, Ph.D.

Vyučující

Mgr. František Trapl (přednášející)
Mgr. et Mgr. Markéta Sedláková (přednášející)
Mgr. Lenka Gulová, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Ema Štěpařová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Student v průběhu celého semestru (celkem i s přípravou 60 hodin) provádí pedagogickou praxi, která spočívá v individuálním doučování žáků základní školy, vč. žáků se sociálním znevýhodněním. Student doučuje buď přímo v rodině žáka, na půdě školy, případně v jiné instituci (např. nezisková organizace). Cílem je aplikovat získané znalosti a dovednosti v praxi.

Výukové metody

Trénink dovedností, teoretická příprava formou přednášky se samostatným studiem odborných zdrojů, skupinová diskuse.

Metody hodnocení

Pravidelná spolupráce s doučovaným žákem, odevzdání dokumentace k praxi.

Výstupy z učení

Student bude po absolvování předmětu schopen:

- 1) plánovat a realizovat individuální doučovací plán
- 2) popsat vzdělávací obtíže žáků ze sociálně znevýhodněných rodin
- 3) zaměřit výklad odborného učiva individuálním způsobem

Osnova

• Organizace spolupráce (výběr žáka, domluvení podmínek spolupráce). • Plán doučování. • Studenti budou mít v rámci předmětu možnost navštívit odborné lekce, především z oblasti sociální a speciální pedagogiky, zaměřené na řešení konkrétních situací, s nimiž se v průběhu praxe setkávají (např. práce se žákem se speciálními vzdělávacími potřebami, komunikace s rodiči žáka apod.). • Doučování - 26 hodin přímé práce s žákem, 34 hodin příprava na doučování (pracovní listy, pomůcky), vedení průběžných záznamů o pokroku žáka, o vzdělávacích potřebách - administrativa • Vložení vyplněné dokumentace k doučování v příslušné odevzdávací e-learningového kurzu.

Literatura

ŠTĚPAŘOVÁ, E. *Program Domácí učitel, Aktivní doučování, Asistentská praxe, Doučování dětí ze soc. znev. prostředí*. In *E-learningový kurz pro doučující studenty MU*. 2016.

Roma education in Europe : practices, policies and politics. Edited by Maja Miskovic. First published. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2013. xiii, 206. ISBN 9780415535984.

ŠTĚPAŘOVÁ, E. *Doučování romských dětí z pohledu studentů Masarykovy univerzity*. *Prevence*, Praha: Život bez závislostí, Coolish Press, 2012, roč. 9, č. 6, s. 15 - 18. ISSN 1214-8717.

OBROVSKÁ, J., O. KUSÁ, Z. LEHOTSKÁ, I. MARÁŠKOVÁ a K. DOBEŠOVÁ. *Školní a mimoškolní doučování metodika*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2012. 44 s. ISBN 978-8086-85-3. <http://www.cpiv.cz/images/stories/CPIV/Realizacni-tym/metodika%202.pdf>

GULOVÁ, L., E. ŠTĚPAŘOVÁ a Z. BUCHTOVÁ. *Evaluace předmětu Doučování dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí*. In *Gulová a kol. Analýza vzdělávacích potřeb romských žáků*. 1. vyd. Brno: Muni PRESS, 2010. s. 56 - 91, 35 s. neuvádím. ISBN 978-80-210-5342-7.

PAVLÍČKOVÁ, R. *Postřehy z doučování sociálně znevýhodněných(romských)dětí v jejich domácím prostředí*. In *Vítková, Marie - Vojtová, Věra. Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním. Education of Socially Disadvantaged Students..* 1. vyd. Brno: MU, 2009. 11 s. ISBN 978-80-7315-188-1.

NĚMEC, J. *Doučování nebo sociální opora? Reflexe projektu domácí učitel.* In *Sborník příspěvků XV. konference ČAPV*. 1. vyd. České Budějovice: Katedra pedagogiky a psychologie Pedagogické fakulty JU, 2007. 6 s. ISBN 978-80-7040-991-6.

NĚMEC, J. *Doučování nebo sociální opora? Reflexe projektu domácí učitel.* In *Svět výchovy a vzdělávání v reflexi současného pedagogického výzkumu - sborník abstrakt*. 1. vyd. 2007. s. 96. ISBN 978-80-7040-987-9.

PdF:SZ6008 **Sebezkušenostní příprava na profesi I**

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. Bc. Jan Nehyba, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Tomáš Andrášik (přednášející)
doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Bc. Jan Nehyba, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Veronika Nýdrlová (přednášející)
Mgr. Radek Pospíšil (přednášející)
Mgr. Petr Svojanovský, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Lucie Škarková, Ph.D. (přednášející)
Mgr. et Mgr. Markéta Sedláková (cvičící)

Cíle předmětu

Smyslem semináře je pomoci studentům zvědomovat, jakým způsobem se témata osobnostního a profesního rozvoje navzájem ovlivňují na základě jejich vlastní sebezkušenosti. Konkrétně (1) jak jejich vlastní zkušenost, kterou doposud získali, utváří jejich vnímání sebe v rámci své budoucí profesní dráhy. (2) Dále reflektovat, jak se vzájemně ovlivňuje jejich myšlení, emoce a jednání v rámci jejich osobnostního a profesního rozvoje. Všechny tematické bloky budou založeny na (3) sebezkušenosti studentů, kterou si sebou do předmětu přináší a která vznikne díky aktivitám přímo v předmětu. Pozornost studentů bude záměrně směřována k (4) reflexi jejich zkušeností z asistentské praxe. Dále jsou také tematické bloky založené na reflexi profesních zkušeností studentů z asistentské praxe. Kurz je inspirován konceptem Systemického modelování (Systemic modelling) a modelem Osobního rozvojového plánu (Personal Development Plan). Cílem semináře je tedy umožnit studentům reálnou sebezkušenost s vybranými tématy (viz témata semináře) osobnostního a profesního rozvoje skrze zkušenostní učení s důrazem na reflexi; podněcovat studenty k postupnému přebírání odpovědnosti za vlastní proces učení (self-directed learning) a umožnit studentům uvědomit si a případně revidovat své postoje ke své budoucí profesi.

Výukové metody

Metody výuky: facilitace zkušenostního učení ve skupině s důrazem na reflexi pomocí vybraných metod, které berou v potaz celou osobu učícího (kognitivní, afektivní a konativní aspekty; explicitní i tacitní dimenzi znalostí). Jedná se např. o metody systemické modelování, koučování, aj.

Metody hodnocení

Metody hodnocení: Hodnocení je z velké části založeno na aktivní účasti na seminářích. Aktivní účast znamená, že student reflektuje písemnou nebo ústní formou své zkušenosti s jednotlivými tématy v rámci semináře. Písemná forma reflexe spočívá ve zpracování pracovních listů v rámci semináře nebo v psaní reflektivního deníku. Ústní forma znamená, že se student zapojuje do diskuzí a reflektuje při nich svou vnitřní zkušenost. Jako doplňková metoda hodnocení bude využito plnění průběžných úkolů (max. 3), které vychází z témat seminářů. Tyto úkoly studenti budou průběžně odevzdávat do odevzdávacího informačního systému.

Výstupy z učení

Výstupy z učení: Student po skončení semináře: • je seznámen s rolí osobnostního rozvoje v rámci profesního vývoje pedagoga. • je si vědom role vlastní sebereflexe ve vztahu k tématům semináře (Konkrétně: bezpečí ve skupině, já a moje pocity v rámci různých uspořádání prostoru třídy, moje vyučování, moje dovednosti pedagoga). Student dokáže např. lépe zdůvodňovat a hodnotit své argumenty, pojmenovávat své emoce a jejich souvislost s jednáním nebo kriticky nahlédnout vlastní postoje k edukaci; • prozkoumal své osobní postoje v rámci diskuze nad tématy semináře (Konkrétně: bezpečí ve skupině, já a moje pocity v rámci různých uspořádání prostoru třídy, moje vyučování, moje dovednosti pedagoga). • je seznámen s procesem skupinové reflexe praxe • umí vztahovat témata ze semináře k vlastní zkušenosti z asistentské praxe.

Osnova

1. blok: Úvod do sebezkušenosti (bezpečí ve skupině, já a moje pocity v rámci různých uspořádání prostoru třídy) 2. blok: Můj styl vyučování 3. blok: Moje dovednosti pedagoga v minulosti, tady a teď a v budoucnosti

Literatura

VÁCHA, Marek Orko. *Nevyžádané rady mládeži*. Brno: Cesta, 2017. ISBN 978-80-7295-226-7.

STEPHENS, Dale J. *Vzdělávejte se po svém: nechte přednášek, ušetřete spoustu peněz a naučte se víc, než se kdy naučí vaši vrstevníci*. Brno: Flow, 2013. ISBN 978-80-905480-2-2.

CAREY, Benedict. *How we learn: The surprising truth about when, where, and why it happens*. New York: Random House, 2014.

HATTIE, J. a G.C.R. YATES. *Visible learning and the science of how we learn*. First published. xvii, 349. ISBN 9781315885025.

LUDWIG, P. *Konec prokrastinace : jak přestat odkládat a začít žít naplno*. Vyd. 1. V Brně: Jan Melvil, 2013. 271 s. ISBN 9788087270516.

WAITZKIN, J. *The art of learning : an inner journey to optimal performance*. 1st pbk. ed. New York: Free Press, 2008. xxi, 265. ISBN 9780743277464.

PAVELKOVÁ, I. *Motivace žáků k učení : perspektivní orientace žáků a časový faktor v žákovské motivaci*. Praha: Univerzita Karlova, 2002. 248 s. ISBN 8072900927.

SCHÖN, D.A. *The reflective practitioner : how professionals think in action*. Aldershot: Ashgate, 1991. x, 374. ISBN 9781857423198.

PdF:SZ6011 Sebezkušenostní příprava na profesi II

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. Bc. Jan Nehyba, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Tomáš Andrášik (přednášející)
doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Bc. Jan Nehyba, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Veronika Nýdrlová (přednášející)
Mgr. Radek Pospíšil (přednášející)
Mgr. Petr Svojanovský, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Lucie Škarková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Smyslem semináře je pomoci studentům zvědomovat, jakým způsobem se témata osobnostního a profesního rozvoje navzájem ovlivňují na základě jejich vlastní sebezkušenosti. Konkrétně (1) jak jejich vlastní zkušenost, kterou doposud získali, utváří jejich vnímání sebe v rámci své budoucí profesní dráhy. (2) Dále reflektovat, jak se vzájemně ovlivňuje jejich myšlení, emoce a jednání v rámci jejich osobnostního a profesního rozvoje. Všechny tematické bloky budou založeny na (3) sebezkušenosti studentů, kterou si sebou do předmětu přináší a která vznikne díky aktivitám přímo v předmětu. Pozornost studentů bude záměrně směřována k (4) reflexi jejich zkušeností z asistentské praxe. Dále jsou také tematické bloky založené na reflexi profesních zkušeností studentů z asistentské praxe. Kurz je inspirován konceptem Systemického modelování (Systemic modelling) a modelem Osobního rozvojového plánu (Personal Development Plan). Cílem semináře je tedy umožnit studentům reálnou sebezkušenost s vybranými tématy (viz témata semináře) osobnostního a profesního rozvoje skrze zkušenostní učení s důrazem na reflexi; podněcovat studenty k postupnému přebírání odpovědnosti za vlastní proces učení (self-directed learning) a umožnit studentům uvědomit si a případně revidovat své postoje ke své budoucí profesi.

Výukové metody

Metody výuky: facilitace zkušenostního učení ve skupině s důrazem na reflexi pomocí vybraných metod, které berou v potaz celou osobu učícího (kognitivní, afektivní a konativní aspekty; explicitní i tacitní dimenzi znalostí). Jedná se např. o metody systemického modelování, koučování, aj.

Metody hodnocení

Metody hodnocení: Hodnocení je z velké části založeno na aktivní účasti na seminářích. Aktivní účast znamená, že student reflektuje písemnou nebo ústní formou své zkušenosti s jednotlivými tématy v rámci semináře. Písemná forma reflexe spočívá ve zpracování pracovních listů v rámci semináře nebo v psaní reflektivního deníku. Ústní forma znamená, že se student zapojuje do diskuzí a reflektuje při nich svou vnitřní zkušenost. Jako doplňková metoda hodnocení bude využito plnění průběžných úkolů (max. 3), které vychází z témat seminářů. Tyto úkoly studenti budou průběžně odevzdávat do odevzdávacího informačního systému.

Výstupy z učení

Výstupy z učení: Student po skončení semináře bude: • lépe rozumět vlastnímu procesu sebereflexe ve vztahu k vybraným oblastem (viz témata semináře). Student dokáže např. lépe zdůvodňovat a hodnotit své argumenty, pojmenovávat své emoce a jejich souvislost s jednáním nebo kriticky nahlédnout vlastní postoje k edukaci; • mít více prozkoumaná vybraná témata (viz témata semináře) osobnostního rozvoje (např. jakým způsobem se nejlépe učí aj.) a profesního rozvoje (např. jaké má vlastní subjektivní pojetí výuky aj.). Student dokáže např. pojmenovávat dílčí aspekty těchto témat, kterých si byl dříve méně vědom a vztahovat je k vlastní asistentské praxi.

Osnova

Hlavní témata (osnova): 1. Náhled na to, jak reflektuji a dávám zpětnou vazbu. 2. Techniky reflektivní praxe na příkladu vlastní zkušenosti 3. Nastavení nových osobních a profesních cílů – akční plán.

Literatura

doporučená literatura

Brown, P. C. (2014). *Make it stick: The science of successful learning*. Cambridge: The Belknap Press of Harvard University Press.

Buckler, S., & Castle, P. (2014). *Psychology for teachers*. Los Angeles: Sage.

WILLINGHAM, D.T. *Why don't students like school? : a cognitive scientist answers questions about how the mind works and what it means for your classroom*. 1st ed. San Francisco: Jossey-Bass, 2009. 180 s. ISBN 9780470279304.

SCHÖN, D.A. *The reflective practitioner : how professionals think in action*. Aldershot: Ashgate, 1991. x, 374. ISBN 9781857423198.

neurčeno

Sousa, D. A. (2011). How the brain learns. Thousand Oaks: Corwin Press.

Pacher, P. & Pišková, M. (2017). Průvodce sebezpoznáním aneb Skrze sebe poznám Tebe. Brno: Institute of Applied Psychology.

Coyle, D. (2009). The talent code: Greatness isn't born: It's grown, here's how. New York: Bantam Books.

Manson, M. (2017). Důmyslné umění, jak mít všechno u pr**le. Praha: Omega.

Robinson, K., & Aronica, L. (2013). Ve svém životě: najdete sami sebe a změňte svůj život. Brno: BizBooks.

Ariely, D. (2009). Jak drahé je zdarma: proč chytrí lidé přijímají špatná rozhodnutí : iracionální faktory v ekonomice i v životě. Praha: Práh.

PdF:SZ6055 Asistentká praxe - asistent pedagoga 1

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. Lucie Škarková, Ph.D.

Vyučující

doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D. (přednášející)

Mgr. Lucie Škarková, Ph.D. (přednášející)

Mgr. Petr Svojanovský, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je umožnit studentům získání specifických dovedností nezbytných pro činnost asistenta pedagoga ve škole. Během praxe budou studenti pracovat na konkrétních úkolech spojených s činnostmi asistenta pedagoga ve školní třídě. Konkrétní podobu úkolů si stanoví na začátku praxe se spolupracujícím učitelem ve škole.

Výukové metody

praktický nácvik pedagogických dovedností na praxi, reflektivní psaní, supervize

Metody hodnocení

Metody hodnocení: Student získává průběžnou zpětnou vazbu na odvedenou pedagogickou činnost od spolupracujícího učitele ve škole. Vypracované písemné výstupy z praxe vloží do připravené aplikace v informačním systému. Struktura výstupu je uvedena v učebních materiálech předmětu. Výstupy: 1. plán spolupráce pedagoga a studenta/záznam konkrétních činností 2. reflexe z průběhu praxe dle stanovené struktury 3. dotazník - zpětná vazba k praxi (v učebních materiálech k předmětu) Zároveň s tímto předmětem absolvuje student předmět Sebezkušenostní příprava na profesi 1 a 2., který je mimo jiné zaměřen na facilitovanou reflexi této asistenstské praxe.

Výstupy z učení

Výstupy z učení: Po absolvování předmětu student: • bude schopen porozumět procesu podpory žáků se SVP • dokáže uspořádat cíle a zvolit si metody, které jsou vhodné v procesu doučování s ohledem na konkrétní dítě; • dokáže komunikovat s pedagogem ohledně plánování, realizace a vyhodnocování pedagogických činností ve třídě • koordinuje práci jednoho žáka i skupiny žáků (i žáků se SVP) • dokáže navázat kontakt s rodiči žáků

Osnova

Student si vybere ze seznamu fakultních a spolupracujících škol PdF MU školu, kde chce praxi realizovat (výběr v informačním systému, konzultace možná s Denisou Foltovou (foltova@ped.muni.cz, uciteliskapraxe@ped.muni.cz)). Veškeré organizační i obsahové záležitosti praxi budou součástí programu organizační schůzky na začátku semestru, informaci o datu získáte e-mailem). První setkání studenta a pedagoga proběhne ve vybrané škole, cílem bude formulovat očekávání obou osob, vytvořit harmonogram spolupráce a domluvit se na možnostech spolupráce a požadovaných výstupech. Mezi činnosti asistenta pedagoga mj. patří (Vejrochová, 2015): individuální nebo skupinová podpora žáka/žáků se SVP v rámci vyučování přímo ve třídě o individuální nebo skupinová podpora žáka/žáků v rámci vyučování mimo třídu (např. exkurze); méně kvalifikované činnosti asistenta pedagoga s žáky bez SVP (např. dozor nad skupinovou prací, opakování osvojené látky); pomoc při sebeobsluze a doprovod při pohybu během vyučování u žáků s těžšími formami zdravotního postižení; společná příprava s učitelem na výuku; doučování žáků; komunikace s rodiči žáků; konzultace s poradenským pracovníkem. Podle možnosti vybrané školy a potřeb pedagoga se student bude podílet na vybraných činnostech. Výstupy z učení: Po absolvování předmětu student: • bude schopen porozumět procesu podpory žáků se SVP • dokáže uspořádat cíle a zvolit si metody, které jsou vhodné v procesu doučování s ohledem na konkrétní dítě; • dokáže komunikovat s pedagogem ohledně plánování, realizace a vyhodnocování pedagogických činností ve třídě • koordinuje práci jednoho žáka i skupiny žáků (i žáků se SVP) • dokáže navázat kontakt s rodiči žáků Student bude spolupracovat s učitelem pravidelně každý týden po dobu trvání praxe. Jedná se o průběžnou praxi, kterou student vykonává 10 týdnů během semestru, dle harmonogramu stanoveném na webu praxí. Praxe probíhá v rozsahu 60 hodin, v průběhu 10 týdnů (4 h za týden/ 40 hodin ve škole - přímá pedagogická práce; 20 hodin příprava/supervize/konzultace). Během semestru se student účastní nejméně 1 skupinové supervize v předem vypsáném termínu na PdF MU. Na supervizi se studenti přihlašují v informačním systému.

Literatura**povinná literatura**

JANÍK, T. a P. NAJVAR. *Fred A. J. Korthagen - Jak spojit praxi s teorií: didaktika realistického vzdělávání učitelů..* 1. vyd. Brno: Paido, 2011. 294 s. ISBN 978-80-7315-221-5.

doporučená literatura

NEHYBA, J., B. LAZAROVÁ, D.A. KOLB, F.A.J. KORTHAGEN, D. BOUD, P. JARVIS, J.A. MOON, J. KOLÁŘ, S. DOBROVOLNÁ, J. ŠVEC a J. VALENTA. *Reflexe v procesu učení. Desetkrát stejně a přece jinak....* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 120 s. ISBN 978-80-210-6489-8.

Teaching and learning from within : a core reflection approach to quality and inspiration in education. Edited by F. A. J. Korthagen - Younghee M. Kim - William L. Greene. 1st pub. New York: Routledge, 2013. xii, 212. ISBN 9780203121405.

KORTHAGEN, F.A.J. a J. KESSELS. *Linking practice and theory : the pedagogy of realistic teacher education.* London: Routledge, 2008. xvi, 312. ISBN 9780805839814.

Teachers who teach teachers : reflections on teacher education. Edited by Tom Russell - F. A. J. Korthagen. 1st pub. London: Routledge Falmer, 1995. x, 202. ISBN 0750704667.

neurčeno

Bradley, J. (2016) A co já s tím? Pedagogické úvahy a odborné postřehy asistenta pedagoga. Prostějov: Computer Media s.r.o.

HAVRDOVÁ, Z. a M. HAJNÝ. *Praktická supervize : průvodce supervizí pro začínající supervizory, manažery a příjemce supervize.* Praha: Galén, 2008. 213 s. ISBN 9788072625321.

LAZAROVÁ, B. *Supervize - kontrola, nebo pomoc?. Prevence, Praha, 2006, roč. 3, č. 2, s. 6-8. ISSN 1214-8717.*

PdF:SZ6084 Asistentská praxe - asistent pedagoga 3

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. Lucie Škarková, Ph.D.

Vyučující

doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D. (přednášející)

Mgr. Petr Svojanovský, Ph.D. (cvičící)

Mgr. Lucie Škarková, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je umožnit studentům seznámit se specifickými dovednostmi, jež jsou nezbytné pro činnost asistenta pedagoga ve škole. Během praxe budou studenti pracovat na konkrétních úkolech: společná příprava na výuku s učitelem, příprava pomůcek pro výuku, společná výuka, diskuse výstupů učení u žáků, plánování a realizace vybraných pedagogických aktivit v rámci výukových jednotek ve škole.

Výukové metody

praxe ve školách, trénování pedagogických dovedností, reflektivní psaní

Metody hodnocení

Jedná se o průběžnou praxi, kterou student vykonává 10 týdnů během semestru. Celkem jde o 60 hodin, z toho 40 hodin přímo ve škole a 20 hodin věnovaných především přípravě a konzultacím. Během praxe budou studenti pracovat na konkrétních úkolech, které si stanoví na začátku praxe se spolupracujícím učitelem ve škole. Úkoly budou souviset s činnostmi asistenta pedagoga v konkrétní třídě. Mezi činnostmi asistenta pedagoga mj. patří (Vejrochová, 2015): individuální nebo skupinová podpora žáka/žáků se SVP v rámci vyučování přímo ve třídě; individuální nebo skupinová podpora žáka/žáků v rámci vyučování mimo třídu (např. exkurze; méně kvalifikované činnosti asistenta pedagoga s žáky bez SVP (např. dozor nad skupinovou prací, opakování osvojené látky; pomoc při sebeobsluze a doprovod při pohybu během vyučování u žáků s těžšími formami zdravotního postižení; společná příprava s učitelem na výuku; doučování žáků; komunikace s rodiči žáků; konzultace s poradenským pracovníkem. Podle možností vybrané školy a potřeb pedagoga se student bude podílet na vybraných činnostech. Metody hodnocení: Student získá průběžnou zpětnou vazbu na odvedenou pedagogickou činnost od spolupracujícího učitele ve škole. Vypracované písemné výstupy z praxe vloží do připravené aplikace v informačním systému. Písemné výstupy: 1. záznamový arch o průběhu činnosti v roli asistenta pedagoga, odpovídající domluvenému plánu; 2. reflexe z průběhu praxe dle stanovené struktury; 3. evaluační dotazník. Předmět si student zapisuje opakovaně. Zároveň s tímto předmětem absoluuje předmět Sebezkušenostní příprava na profesi I., II., který je mimo jiné zaměřen na facilitovanou reflexi asistentké praxe. Součástí asistentké praxe-asistent pedagoga je skupinová supervize.

Výstupy z učení

Po absolvování předmětu student: • rozumí tomu, co obnáší proces podpory žáků se SVP • dokáže uspořádat cíle a zvolit si metody, které jsou vhodné v procesu doučování s ohledem na konkrétní dítě; • dokáže komunikovat s pedagogem ohledně plánování, realizace a vyhodnocování pedagogických činností ve třídě • koordinuje práci jednoho žáka i skupiny žáků (i žáků se SVP)

Osnova

Student v průběhu semestru provádí pedagogickou praxi, která spočívá v zastávání role asistenta pedagoga ve školní třídě. Praxe probíhá ve třech blocích po šesti hodinách. Cílem předmětu je umožnit studentům seznámit se specifickými dovednostmi, jež jsou nezbytné pro činnost asistenta pedagoga ve škole. Během praxe budou studenti pracovat na konkrétních úkolech. Konkrétní podobu úkolů si stanoví na začátku praxe se spolupracujícím učitelem ve škole. Úkoly budou souviset s činnostmi asistenta pedagoga v konkrétní třídě. Student si vybere ze seznamu spolupracujících škol pedagoga, se kterým bude realizovat praxi a naplňovat činnosti

pedagogického asistenta. Při nástupu na praxi si student ve spolupráci s kooperujícím učitelem vyjasní vzájemná očekávání, vytvoří harmonogram spolupráce a domluví se na požadovaných výstupech. Praxe probíhá ve stanoveném intervalu v rozsahu 10 týdnů, 40 hodin přímé pedagogické činnosti a 20 hodin na přípravu.

Literatura

doporučená literatura

NĚMEC, Z., ŠÍMÁČKOVÁ-LAURENČÍKOVÁ, K., HÁJKOVÁ, V. Asistent pedagoga v inkluzivní škole. Praha: Karolinum 2014. ISBN 978-80-7290-712-0.

NEHYBA, J., B. LAZAROVÁ, D.A. KOLB, F.A.J. KORTHAGEN, D. BOUD, P. JARVIS, J.A. MOON, J. KOLÁŘ, S. DOBROVOLNÁ, J. ŠVEC a J. VALENTA. *Reflexe v procesu učení. Desetkrát stejně a přece jinak....* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 120 s. ISBN 978-80-210-6489-8.

KORTHAGEN, F.A.J. a J. KESSELS. *Linking practice and theory : the pedagogy of realistic teacher education.* London: Routledge, 2008. xvi, 312. ISBN 9780805839814.

neurčeno

Bradley, J. A co já s tím? Pedagogické úvahy a odborné postřehy asistenta pedagoga. Prostějov: Computer Media s.r.o., 2016.

PdF:SZ6085 Asistentská praxe - asistent pedagoga 2

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. Lucie Škarková, Ph.D.

Vyučující

doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D. (přednášející)

Mgr. Lucie Škarková, Ph.D. (přednášející)

Mgr. Petr Svojanovský, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je umožnit studentům získání specifických dovedností nezbytných pro činnost asistenta pedagoga ve škole. Během praxe budou studenti pracovat na konkrétních úkolech. Konkrétní podobu úkolů si stanoví na začátku praxe se spolupracujícím učitelem ve škole. Úkoly budou souviset s činnostmi asistenta pedagoga v konkrétní třídě.

Výukové metody

praktický nácvik pedagogických dovedností na praxi, reflektivní psaní

Metody hodnocení

Jedná se o průběžnou praxi, kterou student vykonává 10 týdnů během semestru. Celkem jde o 60 hodin, z toho 40 hodin přímo ve škole a 20 hodin věnovaných především přípravě a konzultacím. Během praxe budou studenti pracovat na konkrétních úkolech, které si stanoví na začátku praxe se spolupracujícím učitelem ve škole. Úkoly budou souviset s činnostmi asistenta pedagoga v konkrétní třídě. Mezi činnostmi asistenta pedagoga mj. patří (Vejrochová, 2015): o individuální nebo skupinová podpora žáka/žáků se SVP v rámci vyučování přímo ve třídě o individuální nebo skupinová podpora žáka/žáků v rámci vyučování mimo třídu (např. exkurze) o méně kvalifikované činnosti asistenta pedagoga s žáky bez SVP (např. dozor nad skupinovou prací, opakování osvojené látky) o pomoc při sebeobsluze a doprovod při pohybu během vyučování u žáků s těžšími formami zdravotního postižení o společná příprava s učitelem na výuku o doučování žáků o komunikace s rodiči žáků o konzultace s poradenským pracovníkem Podle možností vybrané školy a potřeb pedagoga se student bude podílet na vybraných činnostech. Studenti budou mít v rámci předmětu možnost navštívit odborné přednášky, především z oblasti sociální a speciální pedagogiky, zaměřené na řešení konkrétních situací, s nimiž se v průběhu praxe setkávají (např. práce se žákem se speciálními vzdělávacími potřebami, komunikace s rodiči žáka apod.). Metody hodnocení: Student získá písemnou zpětnou vazbu na odvedenou pedagogickou činnost od spolupracujícího učitele ve škole. Vypracované písemné výstupy z praxe vloží do připravené aplikace v informačním systému. Výstupy: 1. plán spolupráce pedagoga a studenta 2. záznamový arch o průběhu činností v roli asistenta pedagoga 3. reflexe z průběhu praxe dle stanovené struktury 4. Písemná zpětná vazba učitele zaměřená na činnosti očekávané od asistenta pedagoga. Předmět si student zapisuje opakovaně, celkem 2 krát během bakalářského stupně studia. Zároveň s tímto předmětem absolvuje předmět Sebezkušenostní příprava na profesi 1 a 2., který je mimo jiné zaměřen na facilitovanou reflexi této asistenstké praxe.

Výstupy z učení

Výstupy z učení: Po absolvování předmětu student: • bude schopen porozumět procesu podpory žáků se SVP • dokáže uspořádat cíle a zvolit si metody, které jsou vhodné v procesu doučování s ohledem na konkrétní dítě; • dokáže komunikovat s pedagogem ohledně plánování, realizace a vyhodnocování pedagogických činností ve třídě • koordinuje práci jednoho žáka i skupiny žáků (i žáků se SVP) • dokáže navázat kontakt s rodiči žáků

Osnova

Student si vybere ze seznamu spolupracujících škol pedagoga, se kterým bude realizovat praxi a naplňovat činnosti pedagogického asistenta. První setkání studenta a pedagoga proběhne ve vybrané škole, cílem bude formulovat očekávání obou osob, vytvořit harmonogram spolupráce a domluvit se na možnostech spolupráce a požadovaných výstupech. Student bude spolupracovat s učitelem pravidelně každý týden po dobu trvání praxe. Jedná se o průběžnou praxi, kterou student vykonává 10 týdnů během semestru. Praxe probíhá v rozsahu 60 hodin, v průběhu 10 týdnů (4 h za týden/ 40 hodin ve škole - přímá pedagogická práce; 20 hodin příprava/supervize/konzultace). Během semestru se student účastní nejméně 1 skupinové supervize v předem vpsaném termínu na PdF MU.

Literatura

povinná literatura

JANÍK, Tomáš a Petr NAJVAR. Fred A. J. Korthagen - Jak spojit praxi s teorií: didaktika realistického vzdělávání učitelů. 1. vyd. Brno: Paido, 2011. 294 s. ISBN 978-80-7315-221-5.

doporučená literatura

LAZAROVÁ, Bohumíra. Supervize - kontrola, nebo pomoc? Prevence, Praha, 2006, roč. 3, č. 2, s. 6-8. ISSN 1214-8717.

KORTHAGEN, F. A. J. a Jos KESSELS. Linking practice and theory : the pedagogy of realistic teacher education. London: Routledge, 2008. xvi, 312. ISBN 9780805839814.

neurčeno

SLAVÍK, J., T. JANÍK, P. NAJVAR a E. MINAŘÍKOVÁ. *Jak spojit teorii s praxí: didaktika realistického učitelského vzdělávání*. In *Seminář výzkumného záměru Učitelská profese v měnicích se požadavcích na vzdělávání (na PedF UK)*. 2012.

PdF:SZ6086 Asistentká praxe - doučování 2

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. Ema Štěpařová, Ph.D.

Vyučující

Mgr. František Trapl (přednášející)
Mgr. et Mgr. Markéta Sedláková (přednášející)
Mgr. Lenka Gulová, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Ema Štěpařová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Student v průběhu celého semestru (celkem i s přípravou 60 hodin) provádí pedagogickou praxi, která spočívá v individuálním doučování žáků základní školy, vč. žáků se sociálním znevýhodněním. Student doučuje buď přímo v rodině žáka, na půdě školy, případně v jiné instituci (např. nezisková organizace). Cílem je aplikovat získané znalosti a dovednosti v praxi.

Výukové metody

Trénink dovedností, teoretická příprava formou přednášky se samostatným studiem odborných zdrojů, skupinová diskuse.

Metody hodnocení

Pravidelná spolupráce s doučovaným žákem, odevzdání dokumentace k praxi.

Výstupy z učení

Student bude po absolvování předmětu schopen:

- 1) plánovat a realizovat individuální doučovací plán
- 2) popsat vzdělávací obtíže žáků ze sociálně znevýhodněných rodin
- 3) zaměřit výklad odborného učiva individuálním způsobem

Osnova

• Organizace spolupráce (výběr žáka, domluvení podmínek spolupráce). • Plán doučování. • Studenti budou mít v rámci předmětu možnost navštívit odborné lekce, především z oblasti sociální a speciální pedagogiky, zaměřené na řešení konkrétních situací, s nimiž se v průběhu praxe setkávají (např. práce se žákem se speciálními vzdělávacími potřebami, komunikace s rodiči žáka apod.). • Doučování - 26 hodin přímé práce s žákem, 34 hodin příprava na doučování (pracovní listy, pomůcky), vedení průběžných záznamů o pokroku žáka, o vzdělávacích potřebách - administrativní • Vložení vyplněné dokumentace k doučování v příslušné odevzdávací e-learningového kurzu.

Literatura

NĚMEC, Z. *Asistence ve vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním*. Vyd. 1. Praha: Nová škola, o.p.s., 2014. 138 s. ISBN 9788090363199.

Roma education in Europe : practices, policies and politics. Edited by Maja Miskovic. First published. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2013. xiii, 206. ISBN 9780415535984.

PRESOVÁ, J. *Problematika absencí ve vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním*. In *Opatřilová, D., Vítková, M. et al. Faktory úspěchu ve vztahu k inkluzivnímu vzdělávání u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami II. Factors of success in context with inclusive education of pupils with special educational needs II.. první*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 151-157, 7 s. ISBN 978-80-210-5996-2.

BARTOŇOVÁ, M. *Strategie ve vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním se zřetelem na romské etnikum v počátečním vzdělávání*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2009. 223 s. ISBN 978-80-210-5103-4.

COUFAL, M. *Dramatická výchova v inkluzivním vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním a téma tolerance*. In *Hodnoty a výchova*. Brno: Katedra pedagogiky Pedagogické fakulty MU, 2007. s. 152-161, 10 s. ISBN 978-80-86633-78-7.

2.3 Ostatní povinné a povinně-volitelné předměty

PdF:JVk001 Vstupní test A2 - AJk

1 kredit, ukončení z, garant předmětu Mgr. Daniela Dvořáková

Vyučující

Mgr. Daniela Dvořáková (přednášející)
 Mgr. Radka Mlýnková (přednášející)
 Mgr. Jana Kollárová (přednášející)
 Mgr. Gabriela Hublová, Ph.D. (přednášející)
 Mgr. Eva Tomašíková (cvičící)
 Mgr. Marcela Sekanina Vavřinová (cvičící)

Cíle předmětu

(Pozn.: Studenti studující cizí jazyk jako hlavní obor předmět CJV_AJA2 nezapisují a níže uvedené pro ně neplatí.)
 KDO ZAPISUJE PŘEDMĚT VSTUPNÍ TEST A2: Studium cizího jazyka je součástí kombinovaných bakalářských programů Speciální pedagogika, Sociální pedagogika a Učitelství praktického vzdělávání. Studenti volí z nabídky AJ nebo NJ. V 1. semestru studia si zapisují povinně-volitelný předmět Vstupní test A2 ve zvoleném jazyce. Pokud obdrží zápočet, ve 2. semestru si zapíše předmět "AJ/NJ PRO SOC./SPEC. PEDAGOGY" nebo "AJ/NJ PRO PEDAGOGY I". V případě velmi slabé znalosti je studentům doporučeno předmět Vstupní test A2 poprvé zapsat až ve 3. semestru. CÍLEM PŘEDMĚTU VSTUPNÍ TEST A2 je prověřit, zda student dosáhl minimální požadované vstupní úrovně znalosti jazyka A2, a to zejména s ohledem na zabezpečení kvality následné povinně-volitelné výuky. Navazující výuka povinně-volitelného cizího jazyka na PdF probíhá na úrovních B1 v bakalářském studiu, resp. B2 v magisterském studiu (B2 = úroveň vyšší maturitní zkoušky na gymnáziu). Náplní výuky je odborný a akademický jazyk. Znalost jednoho cizího jazyka minimálně na úrovni B1, resp. B2 je jedním z klíčových pilířů PROFILU ABSOLVENTA MU, což znamená, že cizí jazyk má stejnou důležitost jako Vámi zvolený hlavní obor.

Výukové metody

1) Úvodní konzultace; 2) Cvičný test informující o aktuální dosažené úrovni jazyka; 3) Příprava na zápočtový test formou samostudia na základě doporučené literatury a odpovědníků (is.muni).

Metody hodnocení

Pro získání zápočtu je třeba uspět v ZÁPOČTOVÉM TESTU. ORGANIZACE ZÁPOČTOVÉHO TESTU: Zápočtové testy na úrovni A2 probíhají s roční periodicitou vždy v lednu/únoru. Vyhláší se tři termíny - 1. řádný, 2. řádný a opravný, 3. opravný. Studenti mají povinnost se PŘIHLÁSIT NA ZKUŠEBNÍ TERMÍN prostřednictvím IS.MUNI (termíny jsou vyhlášeny v prosinci). Zápočet je udělen studentům, kteří získají alespoň 70% bodů (tj. 28 ze 40). Části testu: poslech, čtení, gramatika a slovní zásoba. Informace o možnosti uznání předmětu viz <http://www.ped.muni.cz/katedry-a-instituty/cjv/uznavani-predmetu/>

Výstupy z učení

By the end of the course, the student will be able to: - understand spoken texts at A2 level of the CEFR; - understand written texts at A2 level of the CEFR; - use general A2 vocabulary with appropriate command and control; - show a good command of A2 grammar structures.

Osnova

Předmět Vstupní test A2 je organizován následovně: 1) úvodní konzultace (seznámení s předmětem + jazykovým vzděláváním na PdF) - o termínu konání jsou studenti informováni emailem před začátkem semestru; 2) cvičný test v odpovědnících v is.muni; 3) samostatná příprava na zápočtový test na základě doporučené literatury a odpovědníků v is.muni; 4) zápočtový test ve zkušebním období (leden/únor); INFORMACE O ZÁPOČTOVÉM TESTU: Test ověřuje, zda student dosáhl jazykové úrovně A2. Struktura: 1) poslech (cca 10 bodů); 2) porozumění psanému textu (cca 10 bodů); 3) slovní zásoba a gramatika (cca 20 bodů); Pro udělení zápočtu je třeba získat min. 70% bodů; Časový limit: 30 min (bez poslechu). K přípravě doporučujeme využít např. materiály na: <http://moodlinka.ped.muni.cz/course/view.php?id=1565> Výčet gramatických jevů a slovní zásoby na úrovni A2, který by měl student ovládat pro úspěšné zvládnutí testu: GRAMATIKA: to be (časování slovesa "být"), articles (základní pravidla pro používání členů v AJ), this/that/these/those, have got, possessive (přivlastňování v AJ), present simple (přítomný čas prostý), like/hate...sth. /doing sth., adverbs of frequency (sometimes, often, usually, never, ...), can/can't, there is/are..., some, any, no, countables/uncountables (počítatelná/nepočítatelná podstatná jména), how much, how many, was/were, past simple, regular/irregular verbs (minulý čas prostý, min. 40 nejběžnějších nepravidelných sloves), comparative and superlative adjectives (stupňování přídavných jmen) present continuous (přítomný čas průběhový), future intentions: going to/would like to and want to (vyjádření budoucího záměru/plánu v AJ), infinitive of purpose (infinitiv účelový, ekvivalent české vedlejší věty účelové), will, might, present perfect (předpřítomný čas prostý), time phrases with present perfect and past simple (typická časová určení používaná s minulým/předpřítomným časem), prepositions of place, movement and time (základní předložky místa, pohybu a času), must, have to, don't have to. Okruhy SLOVNÍ ZÁSoby: Countries, nationalities. Jobs. Everyday objects. Family and family relations. Common verbs. Daily routines. Transport. Food, eating out. Dates, years, decades and centuries. Shops and shopping. Clothes. Animals and natural features. Weather. City and countryside. Education and careers. Communication. Describing things, people and events - adjectives /-ed, -ing/.

Literatura

Náhradní obsah: Materials for self-study and practice: <http://moodlinka.ped.muni.cz/course/view.php?id=1565>

EALES, F., S. CUNNINGHAM a P. MOOR. *New cutting edge : elementary.*. Edited by Chris Redston. 2nd impression. Essex: Pearson Education Limited, 2006. 184 s. ISBN 1405843489.

MCCARTHY, M. a F. O'DELL. *English vocabulary in use.*. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. vi, 309. ISBN 0521677432.

MARIS, A. *New Headway English course : elementary*. Oxford: Oxford University Press, 2001. 77 s. ISBN 0194375595.

MURPHY, R. *Essential grammar in Use : a self-study reference and practice book for elementary students of English : with answers*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. xi, 319. ISBN 9780521675802.

SWAN, M. a C. WALTER. *The Good Grammar Book : a grammar practice book for elementary to lower-intermediate students of English : with answers*. 2nd impresion. Oxford: Oxford University Press, 2003. 324 s. ISBN 0194315207.

MCCARTHY, M. a F. O'DELL. *English vocabulary in use..* 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2010. 174 s. ISBN 9780521136204.

NAYLOR, H. a R. MURPHY. *Essential grammar in use supplementary exercises : with answers*. 2nd edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. v, 128. ISBN 9780521675420.

CUNNINGHAM, S. a P. MOOR. *Cutting edge : elementary : workbook : [with key]*. Harlow: Longman, 2001. 110 s. ISBN 0582403936.

PdF:JVk011 **Angličtina pro pedagogy I**

5 kreditů, ukončení zk, garant předmětu Mgr. Barbora Kašpárková

Vyučující

Mgr. Jana Kollárová (přednášející)
Mgr. Dita Trčková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

The aim of the course is to help students achieve B1 level knowledge of English by improving all language skills (listening, reading, speaking, writing) and systems of the language (grammar and vocabulary) within the given level. The course also intends to introduce and enhance academic vocabulary and skills (writing assignments, summaries, opinions, presentations, etc.).

Výukové metody

5 seminars in a term focusing on English for specific and academic purposes. Activities developing students' awareness of language skills and systems within B1 level - listening and reading tasks; grammar and vocabulary practice, discussions and other speaking activities.

Metody hodnocení

Credit requirements: 1) Active participation in the consultations (1 absence is admitted), 2) Careful preparation for each consultation (homework, etc.), 3) Final Exam - written + oral part. Only students who complete all assignments can take the exam. Both parts of the exam need to be passed (written part - 49/75 points, oral part - 16/25 points). Pass mark: 65% (65 points out of 100).

Výstupy z učení

By the end of the course, the student will be able to: understand spoken LSP texts at B1 level of the CEFR; understand written LSP texts at B1 level of the CEFR; produce a formal essay; successfully participate in a spoken interaction dealing with relevant LSP issues at B1 level of the CEFR; give an oral presentation on a specialist topic related to the student's field of study; use selected specialist terminology in an accurate, natural way; show a good command of selected grammar structures at B1 level of the CEFR.

Osnova

In-class topics: 1) Education in the Czech Republic 2) Current problems in Czech schools 3) Going abroad 4) Jobs 5) Giving presentations Grammar topics (self-study): Present simple x continuous, Past simple x continuous, Present perfect, Expressing future, Word order + Making questions, Comparatives and Superlatives, Passive voice, Prepositions + Prepositional phrases, Phrasal verbs, Adjectives x Adverbs, Modal verbs, Conditional clauses, Countables + uncountables + quantifiers.

Literatura

povinná literatura

Materials available in the IS.

doporučená literatura

MURPHY, R. *Essential grammar in Use : a self-study reference and practice book for elementary students of English : with answers*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. xi, 319. ISBN 9780521675802.

MURPHY, R. *English grammar in use : a self-study reference and practice book for intermediate learners of English : with answers*. Fourth edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. x, 380. ISBN 9780521189064.

SWAN, M. a C. WALTER. *The good grammar book : a grammar practice book for elementary to lower-intermediate students of English : with answers*. Oxford: Oxford University Press, 2001. 324 s. ISBN 0194315193.

GAIRNS, R. a S. REDMAN. *Oxford word skills : basic : [learn and practise English vocabulary]*. 1st publ. Oxford: Oxford University Press, 2008. 254 s. ISBN 9780194620031.

Cambridge advanced learner's dictionary. Edited by Melisa Good. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University, 2008. xiv, 1699. ISBN 9780521674683.

HARRISON, R. *New Headway academic skills : level 1 student's book : reading, writing, and study skills*. 1st publ. Oxford: Oxford University Press, 2006. 71 s. ISBN 9780194715584.

PdF:JVp001 **Vstupní test A2 - AJ**

1 kredit, ukončení z, garant předmětu Mgr. Barbora Kašpárková

Vyučující

Mgr. Daniela Dvořáková (přednášející)
Mgr. Gabriela Hublová, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Radka Mlýnková (přednášející)
Mgr. Dita Trčková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Pozn.: Studenti studující cizí jazyk jako hlavní obor předmět JVp001 nezapisují a níže uvedené pro ně neplatí.) KDO ZAPISUJE PŘEDMĚT VSTUPNÍ TEST A2: Studium cizího jazyka je součástí prezenčních bakalářských programů Sociální pedagogika, Speciální pedagogika, Pedagogické asistentství pro ZŠ a Obory se zaměřením na vzdělávání. Studenti volí z nabídky AJ nebo NJ. V 1. semestru studia si zapisují povinně-volitelný předmět Vstupní test A2 ve zvoleném jazyce. Pokud obdrží zápočet, ve 2. semestru si запиší předmět "AJ/NJ PRO (SOC./SPEC.) PEDAGOGY A" a ve 3. semestru navazující předmět "B". V případě velmi slabé znalosti je studentům doporučeno předmět Vstupní test A2 poprvé zapsat až ve 3. semestru. CÍLEM PŘEDMĚTU VSTUPNÍ TEST A2 je prověřit, zda student dosáhl minimální požadované vstupní úrovně znalosti jazyka A2, a to zejména s ohledem na zabezpečení kvality následné povinně-volitelné výuky. Navazující výuka povinně-volitelného cizího jazyka na PdF probíhá na úrovních B1 v bakalářském studiu, resp. B2 v magisterském studiu (B2 = úroveň vyšší maturitní zkoušky na gymnáziu). Náplní výuky je odborný a akademický jazyk. Znalost jednoho cizího jazyka minimálně na úrovni B1, resp. B2 je jedním z klíčových pilířů PROFILU ABSOLVENTA MU, což znamená, že cizí jazyk má stejnou důležitost jako Vámi zvolený hlavní obor.

Výukové metody

1) Úvodní konzultace; 2) Cvičný test informující o aktuální dosažené úrovni jazyka; 3) Příprava na zápočtový test formou samostudia na základě doporučené literatury a odpovědníků (is.muni).

Metody hodnocení

Pro získání zápočtu je třeba uspět v ZÁPOČTOVÉM TESTU. ORGANIZACE ZÁPOČTOVÉHO TESTU: Zápočtové testy na úrovni A2 probíhají s roční periodicitou vždy v lednu/únoru. Vyhlášují se tři termíny - 1. řádný, 2. řádný a opravný, 3. opravný. Studenti mají povinnost se PŘIHLÁSIT NA ZKUŠEBNÍ TERMÍN prostřednictvím IS.MUNI (termíny jsou vyhlášovány v prosinci). Zápočet je udělen studentům, kteří získají alespoň 70% bodů (tj. 28 ze 40). Části testu: poslech, čtení, gramatika a slovní zásoba. Informace o možnosti uznání předmětu viz <http://www.ped.muni.cz/katedry-a-instituty/cjv/uznavani-predmetu/>

Výstupy z učení

By the end of the course, the student will be able to: understand spoken texts at A2 level of the CEFR; understand written texts at A2 level of the CEFR; use general A2 vocabulary with appropriate command and control; show a good command of A2 grammar structures.

Osnova

Předmět Vstupní test A2 je organizován následovně: 1) úvodní konzultace (seznámení s předmětem + jazykovým vzděláváním na PdF) - o termínu konání jsou studenti informováni emailem před začátkem semestru; 2) cvičný test v odpovědnících v is.muni; 3) samostatná příprava na zápočtový test na základě doporučené literatury a odpovědníků v is.muni; 4) zápočtový test ve zkuškovém období (leden/únor); INFORMACE O ZÁPOČTOVÉM TESTU: Test ověřuje, zda student dosáhl jazykové úrovně A2. Struktura: 1) poslech (cca 10 bodů); 2) porozumění psanému textu (cca 10 bodů); 3) slovní zásoba a gramatika (cca 20 bodů); Pro udělení zápočtu je třeba získat min. 70% bodů, tj. 28/40 bodů; Časový limit: 25 - 30 min (mimo poslech). K přípravě doporučujeme využít např. materiály na: <http://moodlinka.ped.muni.cz/course/view.php?id=1565> Výčet gramatických jevů a slovní zásoby na úrovni A2, který by měl student ovládat pro úspěšné zvládnutí testu: GRAMATIKA: to be (časování slovesa "být"), articles (základní pravidla pro používání členů v AJ), this/that/these/those, have got, possessive (přivlastňování v AJ), present simple (přítomný čas prostý), like/hate...sth. /doing sth., adverbs of frequency (sometimes, often, usually, never, ...), can/can't, there is/are..., some, any, no, countables/uncountables (počítatelná/nepočítatelná podstatná jména), how much, how many, was/were, past simple, regular/irregular verbs (minulý čas prostý, min. 40 nejběžnějších nepravidelných sloves), comparative and superlative adjectives (stupňování přídavných jmen) present continuous (přítomný čas průběhový), future intentions: going to/would like to and want to (vyjádření budoucího záměru/plánu v AJ), infinitive of purpose (infinitiv účelový, ekvivalent české vedlejší věty účelové), will, might, present perfect (předpřítomný čas prostý), time phrases with present perfect and past simple (typická časová určení používaná s minulým/předpřítomným časem), prepositions of place, movement and time (základní předložky místa, pohybu a času), must, have to, don't have to. Okruhy SLOVNÍ ZÁSoby: Countries, nationalities. Jobs. Everyday objects. Family and family relations. Common verbs. Daily routines. Transport. Food, eating out. Dates, years, decades and centuries. Shops and shopping. Clothes. Animals and natural features. Weather. City and countryside. Education and careers. Communication. Describing things, people and events - adjectives.

Literatura

doporučená literatura

Materials for self-study and practice: <http://moodlinka.ped.muni.cz/course/view.php?id=1565>

MURPHY, R. *Essential grammar in Use : a self-study reference and practice book for elementary students of English : with answers*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. xi, 319. ISBN 9780521675802.

SOARS, L. a J. SOARS. *New Headway English course..* Oxford: Oxford University Press, 2000. 143 s. ISBN 0194366774.

SOARS, L. a J. SOARS. *New Headway English course. [s anglicko-českým slovníčkem]*. Oxford: Oxford University Press, 2000. 96 s. ISBN 0194375722.

CUNNINGHAM, S., P. MOOR a F. EALES. *Cutting edge. [with mini-dictionary]*. Harlow: Longman, 2001. 159 s. ISBN 0582403944.

CUNNINGHAM, S. a P. MOOR. *Cutting edge : elementary : workbook : [with key]*. Harlow: Longman, 2001. 110 s. ISBN 0582403936.

VINCE, M. a K. MCNICHOLAS. *Elementary language practice with key : English grammar and vocabulary*. Oxford: Macmillan, 2003. 288 s. ISBN 9781405007641.

MCCARTHY, M. a F. O'DELL. *English vocabulary in use..* Cambridge: Cambridge University Press, 1999. 168 s. ISBN 0521599571.

SWAN, M. a C. WALTER. *The good grammar book : a grammar practice book for elementary to lower-intermediate students of English : with answers*. Oxford: Oxford University Press, 2001. 324 s. ISBN 0194315193.

Pdf:JVp011 **Angličtina pro pedagogy - A**

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. Barbora Kašpárková

Vyučující

Mgr. Barbora Kašpárková (přednášející)

Mgr. Daniela Dvořáková (přednášející)

Mgr. Radka Mlýnková (přednášející)

Mgr. Dita Trčková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

The aim of the course is to help students achieve B1 level knowledge of English by improving all language skills (listening, reading, speaking, writing) and systems of the language (grammar and vocabulary) within the given level. The course also intends to introduce and enhance academic vocabulary and skills (writing assignments, summaries, opinions, presentations, etc.).

Výukové metody

Weekly ninety-minute seminars designed for teaching English for specific and academic purposes. Activities developing students' awareness of language skills and systems within B1 level - listening and reading tasks; grammar and vocabulary practice, discussions and other speaking activities.

Metody hodnocení

Credit requirements: 1) Attendance (only 2 lessons can be missed), homework set in classes, active participation 2) Poster presentation (10 points) 3) Mid-term test (20 points) 4) Presentation in groups - summary of a text (10 points) 5) Credit test (60 points). Only students who complete all assignments can sit the final test. Pass mark: 65% (65 points out of 100).

Výstupy z učení

By the end of the course, the student will be able to: - understand spoken LSP texts at A2+ level of the CEFR; - understand written LSP texts at A2+ level of the CEFR; - produce a formal email; - successfully participate in a spoken interaction dealing with relevant LSP issues at A2+ level of the CEFR; - give a poster presentation; - use selected specialist terminology in a natural, accurate way; - show a good command of selected grammar structures at A2+ level of the CEFR.

Osnova

In-class topics: 1) Education in the Czech Republic 2) Educational systems in different countries 3) Tertiary education 4) Alternative schools and teaching methods 5) Introduction to special education 6) Current problems in Czech schools Grammar topics: 1) Present simple x continuous 2) Past simple x Past continuous 3) Present perfect 4) Expressing future 5) Revision of tenses 6) Word order 7) Adjectives - comparatives x superlatives 8) Adjectives x adverbs

Literatura

povinná literatura

In-class materials available in the IS.

doporučená literatura

SWAN, M. a C. WALTER. *The good grammar book : a grammar practice book for elementary to lower-intermediate students of English : with answers*. Oxford: Oxford University Press, 2001. 324 s. ISBN 0194315193.

GILL, N., J. VACEK, R. COUFALOVÁ, O. INGROVÁ a J. KOLLÁROVÁ. *Communicative ESP Practice for Pre-Service Teachers*. 1. vyd. Olomouc: Palacký University, Olomouc, Czech Republic, 2003. 109 s. English Texts. ISBN 80-244-0652-7.

MURPHY, R. *English grammar in use : a self-study reference and practice book for intermediate learners of English : with answers*. Fourth edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. x, 380. ISBN 9780521189064.

MURPHY, R. *Essential grammar in Use : a self-study reference and practice book for elementary students of English : with answers*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. xi, 319. ISBN 9780521675802.

OXENDEN, C. *New English File - Intermediate*. 2011. ISBN 978-0-19-451910-6.

Cambridge advanced learner's dictionary. Edited by Melisa Good. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University, 2008. xiv, 1699. ISBN 9780521674683.

PdF:JVp012 **Angličtina pro pedagogy - B**

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu Mgr. Barbora Kašpárková

Vyučující

Mgr. Daniela Dvořáková (přednášející)
Mgr. Radka Mlýnková (přednášející)
Mgr. Dita Trčková, Ph.D. (přednášející)
Mgr. et Mgr. Eva Barnová (cvičící)
Mgr. Jana Kollárová (cvičící)
Mgr. Markéta Oplatková Plocková (cvičící)
Mgr. Eva Tomašítková (cvičící)

Cíle předmětu

The aim of the course is to help students achieve B1 level knowledge of English by improving all language skills (listening, reading, speaking, writing) and systems of the language (grammar and vocabulary) within the given level. The course also intends to introduce and enhance academic vocabulary and skills (preparing and giving presentations, expressing opinions, etc.).

Výukové metody

Weekly ninety-minute seminars designed for teaching English for specific and academic purposes. Activities developing students' awareness of language skills and systems within B1 level - listening and reading tasks; grammar and vocabulary practice, discussions and other speaking activities.

Metody hodnocení

Credit requirements: 1) Attendance (only 2 lessons can be missed), homework set in classes, active participation 2) Interactive presentation in pairs 3) Exam - written + oral part. Only students who complete all assignments can take the exam. Both parts of the exam need to be passed (written part - 49/75 points, oral part - 16/25 points). Pass mark: 65% (65 points out of 100). Written part: listening, reading, grammar, vocabulary, writing. Oral part: monologue (1 minute) + dialogue (6 minutes).

Výstupy z učení

By the end of the course, the student will be able to: - understand spoken LSP texts at B1 level of the CEFR; - understand written LSP texts at B1 level of the CEFR; - produce a formal essay; - successfully participate in a spoken interaction dealing with relevant LSP issues at B1 level of the CEFR; - give an oral presentation on a specialist topic related to the student's field of study; - use selected specialist terminology in an accurate, natural way; - show a good command of selected grammar structures at B1 level of the CEFR

Osnova

In-class topics: 1) Non-verbal communication 2) Giving presentations 3) Current Issues 4) Studying abroad
Grammar topics: 1) Modal verbs 2) Conditional clauses 3) Simple passive 4) Countable x uncountable nouns, quantifiers 5) Relative pronouns, relative clauses 6) Phrasal verbs 7) Verbs - gerund x infinitive 8) Prepositions, Prepositional phrases (adjectives, verbs) 9) Determiners, Pronouns.

Literatura

povinná literatura

In-class materials available in the IS.

doporučená literatura

SWAN, M. a C. WALTER. *The good grammar book : a grammar practice book for elementary to lower-intermediate students of English : with answers*. Oxford: Oxford University Press, 2001. 324 s. ISBN 0194315193.

VACEK, J. a D. HENDY. *Analýza odborného anglického textu pro studenty společného základu PdF MU*. 1. vyd. Masarykova univerzita: Masarykova univerzita, 2006. 102 s. MU, Pedagogická fakulta, Brno 2006. ISBN 80-210-3967-1.

GILL, N., J. VACEK, R. COUFALOVÁ, O. INGROVÁ a J. KOLLÁROVÁ. *Communicative ESP Practice for Pre-Service Teachers*. 1. vyd. Olomouc: Palacký University, Olomouc, Czech Republic, 2003. 109 s. English Texts. ISBN 80-244-0652-7.

MURPHY, R. *English grammar in use : a self-study reference and practice book for intermediate learners of English : with answers*. Fourth edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. x, 380. ISBN 9780521189064.

MURPHY, R. *Essential grammar in Use : a self-study reference and practice book for elementary students of English : with answers*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. xi, 319. ISBN 9780521675802.

OXENDEN, C. *New English File - Intermediate*. 2011. ISBN 978-0-19-451910-6.

Cambridge advanced learner's dictionary. Edited by Melisa Good. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University, 2008. xiv, 1699. ISBN 9780521674683.

PdF:SPk101 **Neurologie**

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. MUDr. Radomír Šlapal, CSc.

Vyučující

doc. MUDr. Radomír Šlapal, CSc. (přednášející), Mgr. Jitka Halešová (zástupce)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je získání základních vědomostí z neurologie pro potřeby pedagogických pracovníků.

Výukové metody

Teoretická příprava doplněna dokumentárními filmy a přednáškami odborníka z praxe.

Metody hodnocení

Písemný test (40 otázek)-pro úspěšné absolvování je nutných 70 % správných odpovědí.

Výstupy z učení

Na konci tohoto kurzu bude student schopen využívat získané vědomosti a informace při výchově a vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Osnova

1. Obecná neurologie. 2. Anatomie nervového systému. 3. Neuron a reflexní činnost. 4. Motorický a senzitivní systém a jeho poruchy. 5. Periferní nervový a vegetativní autonomní systém. 6. Mozkové (hlavové) nervy. 7. Retikulární formace mozkového kmene. 8. Mozková kůra. 9. Funkční asymetrie mozkových hemisfér. 10. Symbolická funkce, fatické funkce. 11. Vědomí a spánek. 12. Speciální neurologie. 13. Dětská mozková obrna. 14. Lehké mozkové dysfunkce. 15. Epileptické syndromy. 16. Jiná záchvatová onemocnění, bolesti hlavy, dětské neurózy, úrazy CNS.

Literatura

doporučená literatura

ŠLAPAL, R. *Vybrané kapitoly z dětské neurologie pro speciální pedagogy*. první. Brno: Paido, 2002. 35 s. Edice pedagogické literatury - 128. publikace. ISBN 80-7315-017-4.

ŠLAPAL, R. *Dětská neurologie pro speciální pedagogy*. Brno: Paido, 1996. 42 s. ISBN 8085931176.

neurčeno

ŠLAPAL, R. *Dětská neurologie pro speciální pedagogy*. Brno: Paido, 1996. 42 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-85931-17-6.

VÍTKOVÁ, M. *R. Šlapal: Dětská neurologie pro speciální pedagogy. Předškolní výchova*, 1996, LI 1996/97, č. 3, s. 23. ISSN 0032-7220.

PdF:SPk103 **ORL - Foniatrie**

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu prof. MUDr. Ivo Šlapák, CSc.

Vyučující

prof. MUDr. Ivo Šlapák, CSc. (přednášející), Mgr. Jitka Halešová (zástupce)

Cíle předmětu

Hlavním cílem předmětu je získání základních informací týkajících se problematiky otolaryngologie a foniatrie.

Výukové metody

Seminář.

Metody hodnocení

Písemný test obsahuje 30 otázek. Je nutných 65 % správných odpovědí.

Výstupy z učení

- student si osvojí základní informace týkající se problematiky ORL a foniatrie;
- umí aplikovat získané poznatky při edukaci žáků s narušenou komunikační schopností a se sluchovým postižením.

Osnova

1. Otolaryngologie:

- Ucho: anatomie, fyziologie, vyšetřovací metody, nejčastější choroby a jejich léčba.
- Nos: anatomie, fyziologie, vyšetřovací metody, nejčastější choroby a jejich léčba.

- Hltan: anatomie, fyziologie, vyšetřovací metody, nejčastější choroby a jejich léčba.
- Hrtan: anatomie, fyziologie, vyšetřovací metody, nejčastější choroby a jejich léčba.
- 2. Foniatrie:
 - Sluch: anatomie, fyziologie, vyšetřovací metody, nejčastější choroby a jejich léčba.
 - Hlas: anatomie, fyziologie, vyšetřovací metody, nejčastější choroby a jejich léčba.
 - Řeč: anatomie, fyziologie, vyšetřovací metody, nejčastější choroby a jejich léčba.

Literatura

doporučená literatura

ŠLAPÁK, I. *Kapitoly z otorinolaryngologie a foniatrie*. Brno: Paido, 1995. 45 s. ISBN 8085931133.

neurčeno

Základy otorinolaryngologie a foniatrie pro studenty speciální pedagogiky. <http://is.muni.cz/do/1499/el/estud/pedf/js09/orl/web>

Šlapák, I., Floriánová, P. (1999) Kapitoly z otorinolaryngologie a foniatrie. Texty k distančnímu vzdělávání. Brno: Paido.

PdF:SPk104 Oftalmologie

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu Mgr. Martin Vrubel, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Martin Vrubel, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s odborným pojmoslovím oboru, s podrobnou anatomí a fyziologií lidského zrakového orgánu. Dále budou posluchači seznámeni s nejdůležitějšími chorobnými stavy, týkajícími se zraku, s jejich etiologií, patofysiologií, symptomy, terapií a prevencí. Kurz klade důraz na rozbor dopadu očních patologií na funkční vidění. Kurz klade významný důraz na vyšetřovací techniky funkčního vidění a seznámení s rehabilitací zrakových funkcí s důrazem na zrakovou ostrost a binokulární vidění.

Výukové metody

výkladem obtížných partií látky, teoretická příprava; doporučené literatury. Průběžné zkoušení.

Metody hodnocení

Průběžný test (10 bodů), Písemná závěrečná zkouška nebo ústní zkouška (40 bodů). Ke zvládnutí předmětu je nezbytné dosáhnout 70% celkového bodového zisku. Aktivní přístup k výuce.

Výstupy z učení

Student bude schopen vysvětlit dopadu očních patologií na funkční vidění. Student bude schopen pospat vyšetřovací techniky funkčního vidění a rehabilitaci zrakových funkcí s důrazem na zrakovou ostrost a binokulární vidění.

Osnova

Výskyt a rozšíření onemocnění zraku na Světě, podrobný rozbor problémů v Evropských zemích, hlavní příčiny ztráty zraku, dělení zrakového postižení dle WHO.

- Anatomie oka (uložení bulbu, stavba bulbu, důraz na lomivá prostředí, zásobení a inervaci bulbu), přídatné orgány oka (adnexa).
- Stavba nervové části bulbu, zrakové dráhy a zrakových center, správná funkce, patologie.
- Vývoj oka a vznik vrozených vývojových vad.
- Vývoj zrakových funkcí, identifikace problémů při předčasném narození.
- Vizus a jeho vyšetření, refrakční vady – jejich projevy, způsob vyšetření a korekce.
- Akomodace a její poruchy, Presbyopie a její možnosti korekce, způsob vyšetření.
- Základy geometrické optiky oka.
- Zorné pole a jeho vyšetření, nejčastější výpadky zorného pole, problémy sfunkčním viděním, možnosti rehabilitace.
- Adaptace na světlo a tmu, jejich poruchy, vyšetření a rehabilitace.
- Barevné vidění a jeho poruchy, vyšetření barvocitu a možnosti rehabilitace, význam barevných filtrů.
- Elektrofysiologie oka a její využití – speciální vyšetřovací metody.
- Binokulární vidění - Poruchy okohybného aparátu - vyšetřování a rehabilitace.
- Onemocnění sítnice – druhy, příčiny, terapie, léčba, možnosti vyšetření a rehabilitace.
- Katarakta - druhy, příčiny, terapie, léčba, možnosti rehabilitace.
- Glaukom - druhy, příčiny, terapie, léčba, možnosti vyšetření.
- Celková a onkologická onemocnění mající vliv na funkční vidění, možnosti rehabilitace.

Literatura

povinná literatura

BENEŠ, P. a M. VRUBEL. *Oftalmologie pro speciální pedagogy*. 1. vyd. Brno: Paido, 2017. 92 s. ISBN 978-80-7315-264-2.

doporučená literatura

VRUBEL, M. *Facilitátory a bariéry školní a sociální inkluze osob se zrakovým postižením*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 186 s. ISBN 978-80-210-8022-5.

HYCL, J. a L. TRYBUČKOVÁ. *Atlas oftalmologie*. 2. vyd. Praha: Triton, 2008. 239 s. ISBN 9788073871604.

neurčeno

ROZSÍVAL, P. *Oční lékařství*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2006. 373 s. ISBN 8024612135.

PdF:SPk105 **Internacionalizace oboru speciální pedagogika**

0 kreditů, ukončení z, garant předmětu doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D.

Vyučující

doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je podpora studentů speciální pedagogiky v rozvoji a prohlubování oborových znalostí a dovedností v mezinárodním kontextu a jazykových kompetencí se zaměřením na světové jazyky. Jeho cílem je rozvoj schopností a motivace ke studiu s využitím cizojazyčných zdrojů a aktivní odborné komunikaci v cizím jazyce. Důraz je kladen na aktivní zapojení studentů a zodpovědnost za rozvoj zvolených kompetencí.

Výukové metody

Podle zvolené aktivity (studijní pobyt, pracovní stáž, výuka atp.)

Metody hodnocení

Podle zvolené aktivity (studijní pobyt, pracovní stáž, výuka atp.)

Výstupy z učení

- Student získá odborné znalosti o situaci studovaného oboru v zahraničí;
- prohloubí si a rozšíří svou schopnost odborné komunikace v cizím jazyce;
- je schopen lépe rozumět vývoji a aktuálnímu stavu oboru v mezinárodním kontextu;
- umí studovat odborné texty v cizím jazyce a reagovat na odbornou komunikaci v mezinárodním prostředí.

Osnova

Student si ke splnění předmětu může vybrat z následujících aktivit:

- absolvování odborného studijní předmětu (nikoli jazykového kurzu), který je na PdF MU nebo na jiných fakultách MU vyučován v cizím (světovém) jazyce. Předmět musí být tematicky zaměřen na speciální pedagogiku/andragogiku, pedagogiku, psychologii, sociologii nebo příbuznou disciplínu;
- účast na zahraničním studijním pobytu (např. v rámci programu Erasmus+) v rozsahu nejméně 2 měsíce;
- odborná speciálně pedagogická praxe v zahraničí (např. v rámci pracovní stáže v programu Erasmus+) s min. dobou pobytu 1 měsíc;
- účast na mezinárodní letní škole v zahraničí se zaměřením na disciplíny vztahující se ke studovanému oboru v rozsahu nejméně 2 týdnů;
- za napsání diplomové práce v anglickém nebo německém jazyce;
- účast na nejméně osmi přednáškách nebo seminářích tematicky zaměřených
- na studovaný obor vedených v cizím jazyce hostujícími profesory na PdF MU, jiných fakultách MU či jiných vysokých školách;
- aktivní vystoupení v cizím jazyce na vědecké konferenci či odborném semináři (např. studentská vědecká konference).

Literatura

povinná literatura

Booth, T. and Mel Ainscow, & editing and production for CSIE Mark Vaughan. (2002). *Index for inclusion: developing learning and participation in schools* (Rev ed.). Bristol: CSIE.

doporučená literatura

www.european-agency.org

International classification of functioning, disability and health children and youth version : ICF-CY. Geneva: World Health Organization, 2007. xxvii, 322. ISBN 9789241547321.

PdF:SPk107 **Pediatric**

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.

Vyučující

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s okolnostmi růstu a vývoje dítěte, se základními patologickými stavy a významnými chorobami dětského věku, s jejich příznaky, etiologií, diagnostikou, možností prevence, první pomoci a terapie. Očekávané výstupy: student zná základní patologické stavy a významné choroby dítěte; umí poskytnout první pomoc; je seznámen s prevencí.

Výukové metody

Teoretická příprava z doporučených tištěných a elektronických informačních zdrojů. Zpětná vazba – studenti mohou během přednášky vznášet dotazy, připomínky, náměty na diskusi. V případě nutnosti je možno tyto podněty podrobněji rozebrat v konzultačních hodinách vyučujícího.

Metody hodnocení

K absolvování předmětu je vyžadován písemný test o 60 otázkách v rozsahu sylabu. Odpovědi jsou nabízeny uzavřenou formou, správná je právě jedna z několika uvedených. Je třeba dosáhnout nejméně 40 správných odpovědí. V případě nesouhlasu studenta či jiných překážek, jež mu brání splnit písemnou formu (test), lze vyzkoušení provést i ústně. Vyučující posluchači zadá 3 otázky vycházející ze sylabu předmětu, umožní mu písemnou přípravu.

Výstupy z učení

- student zná základní rizika, patologické stavy a významné choroby;
- umí poznat jejich příznaky;
- zná možnosti prevence, první pomoc a léčbu.

Osnova

Hlavní témata (osnova): • Zdraví, jeho definice, ovlivňující faktory, prevence, ochrana a podpora zdraví. • Základní poznatky z genetiky člověka, poruchy genotypu, geneticky podmíněné choroby, diagnostika. • Rizikový novorozenec, definice, význam, příčiny, prevence, léčba. • Nejčastější choroby, ohrožující novorozence, pre-, peri- a postnatální komplikace. • Novorozenecká žloutenka - definice, význam, etiologie, terapie. Růst a vývoj dítěte, jeho normy a poruchy. • Období dětského věku, jejich charakteristika, význačná zdravotní a sociální rizika, možnosti ochrany. • Poruchy energetického metabolismu, cukrovka, endokrinně podmíněné poruchy. • Nejčastější respirační onemocnění - obecné principy, typy, průběh, rizika, prevence a léčba. • Nejčastější onemocnění trávicího ústrojí - obecné principy, typy, průběh, rizika, prevence a léčba. • Onemocnění srdce a krevního oběhu, choroby krve - přehled, diagnostika, prevence, léčba. • Nádorová onemocnění - přehled, diagnostika, prevence, léčba. • Imunita, její funkce a poruchy, alergie - etiologie, typy, chorobné stavy, diagnostika, terapie, prevence. • Choroby vylučovací soustavy - příznaky, významné patologie, terapie, prevence. • Dětské úrazy a otravy, rizika, první pomoc, terapie, prevence. • Význam rodiny pro dítě, pediatrické aspekty náhradní rodinné péče. • Syndrom CAN, základní typy sociálních patologií, jejich včasná detekce a prevence.

Literatura**povinná literatura**

MRZENA, B. *Pediatric : vybrané kapitoly pro studující speciální pedagogiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze*. 1. vyd. Brno: Paido, 2009. 109 s. ISBN 9788073151829.

ZAHÁLKOVÁ, M. *Pediatric pro speciální pedagogy*. 3. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005. 91 s. ISBN 802103811X.

ZUCHOVÁ, B. a kol. *První pomoc*. 1. vyd. Brno: FSpS MU, 2008. Dostupné online: <https://is.muni.cz/do/1499/el/estud/fsps/ps09/>

doporučená literatura

HAJEROVÁ MÜLLEROVÁ, L. *Základy pediatrie pro studenty učitelství*. Vyd. 1. V Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, 2000. 150 s. ISBN 8070443219.

MACHOVÁ, J. *Biologie člověka pro speciální pedagogy*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 1994. 263 s. ISBN 80-7066-980-2.

MACHOVÁ, J. *Biologie člověka pro učitele*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2002. 269 s. ISBN 8071848670.

KÁBRT, J. *Lexicon medicum*. Třetí, doplněné a přepr. Praha: Galén, 2015. 917 stran. ISBN 9788074922008.

PdF:SPk108 Psychiatrie

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.

Vyučující

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s významnými patologickými stavy a duševními poruchami, s jejich příznaky, etiologií, diagnostikou, možnostmi prevence, první pomoci a terapie, podání základních informací o vyšetřovacích metodách v psychiatrii, chemismu CNS. Očekávané výstupy: student je seznámen významnými patologickými stavy a duševními poruchami; zná možnosti prevence a terapie; umí poskytnout první pomoc.

Výukové metody

Teoretická příprava z doporučených tištěných a elektronických informačních zdrojů. Zpětná vazba - studenti mohou během přednášky vznášet dotazy, připomínky, náměty na diskusi. V případě nutnosti je možno tyto podněty podrobněji rozebrat v konzultačních hodinách vyučujícího.

Metody hodnocení

K absolvování předmětu je vyžadován písemný test o 30 otázkách v rozsahu sylabu. Odpovědi jsou nabízeny uzavřenou formou, správná je právě jedna z několika uvedených. Je třeba dosáhnout nejméně 50 % správných odpovědí. V případě nesouhlasu studenta či jiných překážek, jež mu brání splnit písemnou formu (test), lze vyzkoušení provést i ústně. Vyučující posluchači zadá 3 otázky vycházející ze sylabu předmětu, umožní mu písemnou přípravu.

Výstupy z učení

- student zná základní rizika, patologické stavy a významné choroby;
- umí poznat jejich příznaky;
- zná možnosti prevence, první pomoc a léčbu.

Osnova

Hlavní témata (osnova): • Náplň a historie oboru, stručný přehled jeho vývoje. • Základy psychiatrické prope-
deutiky. • Neurobiologie v psychiatrii, přehled základních transmiterů a jejich význam v CNS. • Schizofrenie,
vymezení, primární a sekundární příznaky, hlavní formy, etiologie, genetika, léčba. • Duševní poruchy a poru-
chy chování vyvolané drogami, patická reakce. • Demence - obecný přehled, typy, etiologie, příznaky, léčba
a prevence. • Afektivní poruchy - výskyt, vymezení, etiologie, typy, příznaky, léčba a prevence. • Epilepsie -
obecná charakteristika, etiologie, klasifikace, příznaky, léčba, první pomoc, EEG v epileptologii. • Neurotické
poruchy, poruchy vyvolané stresem, fobické stavy, obsedantně kompulzivní poruchy. • Disociační a somato-
formní poruchy.

Literatura**povinná literatura**

ZVOLSKÝ, P. *Obecná psychiatrie*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 1997. 192 s. ISBN 8071844942.

ZVOLSKÝ, P. *Speciální psychiatrie*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2003. 206 s.
ISBN 8071842036.

KACHLÍK, P. *Poznámky k vybraným kapitolám z psychiatrie*. 1. vyd. Brno: PdF MU, 2010. Dostupné online:
<http://www.ped.muni.cz/wsedu/index.php?p=terminy-zima2006>

doporučená literatura

RABOCH, J. a P. ZVOLSKÝ. *Psychiatrie*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2002. xxxi, 622. ISBN 802460390X.

VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 5., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2012. 870 s.
ISBN 9788026202257.

HYNIE, S. *Psychofarmakologie v praxi : farmakologie látek ovlivňujících CNS a senzorický systém*. 1. vyd.
Praha: Galén, 1995. 320 s. ISBN 8085824175.

PdF:SPk110 Speciální pedagogika

4 kredity, ukončení zk, garant předmětu prof. PhDr. Marie Vítková, CSc.

Vyučující

PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Specifikovat proces edukace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s akcentem na základní vzdělávání.
Součástí předmětu je osvojení základní terminologie a legislativy daného předmětu.

Výukové metody

Teoretická příprava v oblasti vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Metody hodnocení

Diskuze nad specifikovanými tématy a odbornou literaturou.

Výstupy z učení

- Student získá základní teoretické poznatky v rámci jednotlivých typů postižení žáků se SVP;
- ovládá základní terminologii vztahující se k oborům speciální pedagogiky;
- orientuje se v systému péče o žáka se SVP.

Osnova

1. Inkluze, rámcové podmínky pro inkluzivní výchovu a vzdělávání (legislativní podmínky inkluze, školský zákon, vyhlášky MŠMT ČR).
2. Pedagogicko-psychologické poradenské služby (školní poradenská pracoviště, specializovaná poradenská zařízení)
3. Systém kurikulárních dokumentů (podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, RVP)
4. Speciálně pedagogická diagnostika (pojetí, diagnostika v raném a předškolním věku, diagnostika školní zra-
losti, přehled základních diagnostických metod ve speciálně pedagogické diagnostice, hlavní oblasti speciálně
pedagogické diagnostiky)
5. Logopedie (komunikace, narušená komunikační schopnost, etiologie a klasifikace vad a poruch komunikač-
ních schopností, předměty speciálně pedagogické péče)
6. Surdopedie (etiologie, klasifikace sluchových vad, komunikační systémy, sluchová protetika, předměty spe-
ciálně pedagogické péče, komunikace)
7. Specifické poruchy učení (pojetí, etiologie, klasifikace SPU, diagnostika SPU, charakteristika dyslexie, dys-
grafie, dysortografie, dyskalkulie, legislativa)
8. Somatopedie (pojetí, klasifikace, charakteristika vybraných druhů tělesného postižení, výuka žáků s tělesným
postižením na základní škole, předměty speciálně pedagogické péče, chronické nemoci a jejich vliv na edukaci
a profesní přípravu žáka)
9. Oftalmopedie (pojetí, klasifikace zrakových vad, edukace dětí/žáků s těžším zrakovým postižením, poraden-
ství dle věkových skupin, předměty speciálně pedagogické péče, vzdělávání, raná péče, služby sociální rehabi-
litace)
10. Psychopedie (pojetí, etiologie, klasifikace, charakteristika jednotlivých stupňů, edukace dětí/žáků s mentál-
ním postižením, předprofesní a profesní příprava vzdělávání, poruchy autistického spektra - PAS)

10. Souběžné postižení více vadami (pojetí, okruh osob a základní charakteristika těžkého zdravotního postižení, definice kombinovaných vad, klasifikace podle MŠMT, možnosti edukace, mozková obrna)

11. Etopedie (charakteristika poruch chování, klasifikace poruch chování, ústavní a ochranná výchova, přehled a charakteristika školských zařízení, legislativa, zákon č. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů)

Literatura

povinná literatura

BARTOŇOVÁ, M. a M. VÍTKOVÁ. *Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy. Texty k distančnímu vzdělávání*. 1. vydání. Brno: Paido Brno, 2016. 389 s. ISBN 978-80-7315-255-0.

VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Vzdělávání se zaměřením na inkluzivní didaktiku a vyučování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu*. 3. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 279 s. ISBN 978-80-210-6678-6.

doporučená literatura

VALENTA, M. a kol. *Přehled speciální pedagogiky. Rámcové kompendium oboru*. 1. vydání. Praha: Portál, s.r.o., 2014. ISBN 978-80-262-0602-6

VALENTA, M. *Slovník speciální pedagogiky*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 317 stran. ISBN 9788026209379.

POTMĚŠILOVÁ, P. *Speciální pedagogika nejen pro sociální pedagogy*. 1. vyd. Praha: Parta, 2013. 186 s. ISBN 9788073201791.

KUCHARSKÁ, A., J. MRÁZKOVÁ, R. WOLFOVÁ a V. TOMICKÁ. *Školní speciální pedagog*. Vydání první. Praha: Portál, 2013. 223 stran. ISBN 9788026204978.

ŠVAMBERK ŠAUEROVÁ, M., K. ŠPAČKOVÁ a E. NECHLEBOVÁ. *Speciální pedagogika v praxi : [komplexní péče o děti se SPUCH]*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012. 248 s. ISBN 9788024743691.

VÍTKOVÁ, M. a M. BARTOŇOVÁ. *Strategie ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a specifické poruchy učení*. 1. vyd. Brno: Paido Brno, 2007. 159 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-140-9.

PdF:SPk131 ICT - Speciální pedagogika

2 kredity, ukončení z, garant předmětu PhDr. Pavla Pitnerová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Pavla Pitnerová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s možnostmi počítačové podpory osob se zdravotním postižením s přihlédnutím k jejich specifickým potřebám podle typu jejich postižení (zrakové postižení, sluchové postižení, tělesné postižení, specifické poruchy učení,...).

Výukové metody

Studium odborného textu, diskuse nad odborným textem a praktickými ukázkami.

Metody hodnocení

Příspěvek do diskuse formou elektronických příspěvků do předmětového fóra. Rešerše odborného textu z vybrané oblasti ICT či AT v souvislosti se speciální pedagogikou. Text bude technicky i odborně správně (alespoň 10 stran, vložené objekty). Hodnocení se skládá obvykle ze 4 kritérií, každé je hodnoceno 10 body. K úspěšnému zvládnutí je potřeba dosáhnout alespoň 70 %. Kritéria hodnocení: věcná správnost, srozumitelnost textu, úprava a vzhled, vložení práce do Odevzdáárny v ISU.

Výstupy z učení

- student se orientuje v problematice asistivních, informačních a komunikačních technologií
- zná podmínky tvorby textů pro znevýhodněné čtenáře
- umí navrhnout postup výběru vhodné pomůcky či technologie

Osnova

- Asistivní technologie.
- Možnosti počítačové komunikace pro osoby se znevýhodněním (elektronická pošta, chat, blogy, Twitter, Skype, Google).
- ICT v Rámcových vzdělávacích programech.
- Počítačová, digitální, mediální a informační gramotnost.
- Příprava textů pro znevýhodněné čtenáře + základy typografie (design dokumentů, písmo, odstavce, stránky, pravidla sazby).
- Tvorba srozumitelných prezentací (úprava textu, úprava vzhledu, vkládání objektů - obrázků a zvuku, pozadí stránky, barva textu, ...).
- Web 2.0 (služby interaktivního webu).
- Problematika přístupnosti webů (obsah, formátování, ovládání, tabulky, označování obrázků, videa, pojmenování stránek,...).

- Elektronická podpora výuky (e-learning).
- Speciální kompenzační pomůcky pro práci s počítači.
- Speciální software.
- IT a zdraví člověka.

Literatura

povinná literatura

PITNEROVÁ, P. *Role Rámcových vzdělávacích programů v rozvoji digitální gramotnosti u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami*. *Media4u Magazine*, Jan Chromý, 2016, roč. 13., 3/2016, s. 1-5. ISSN 1214-9187.

ZIKL, P. *Využití ICT u dětí se speciálními potřebami*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2011. 127 s. ISBN 9788024738529.

doporučená literatura

Watkinson, A. (2013) *Informační a komunikační technologie pro inkluzi. Pokrok a příležitosti evropských zemí*. Evropská agentura pro rozvoj speciálního vzdělávání: Brusel.

Sak, P. a kol. (2007) *Člověk a vzdělávání v informační společnosti*. Praha: Portál.

DAŇOVÁ, M. *Metodika úpravy textů : pro znevýhodněné čtenáře*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008. 189 s. ISBN 9788024723891.

HORNÝ, S. *Počítačová typografie a design dokumentů*. Vyd. 1. Praha: Grada, 1997. 279 s. ISBN 8071694878.

neurčeno

Zákon č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání

Vyhláška č. 388/2011 Sb. o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením

MŠMT. (2014) *Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020*.

Zákon č. 329/2011 Sb. o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením

Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) č. 561/2004 Sb., a jeho novela č. 82/2015 Sb.

<http://www.helpnet.cz/>

PdF:SPk407 Sociologie pro speciální pedagogy-bakaláře

3 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D. (přednášející)

Mgr. Zuzana Szabó Lenhartová (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámení studentů s problematikou sociologie z hlediska speciální pedagogiky. Na konci kurzu bude student obeznámen s následujícími tématy: Historie sociologie, základní sociologické pojmy a paradigmaty, sociologie rodiny, sociologie medicíny, postmoderní společnost a její teoretikové.

Výukové metody

přednáška, diskuse

Metody hodnocení

Předmět je ukončen písemným testem (65% správných odpovědí minimum, uzavřené otázky).

Výstupy z učení

- student má znát základní poznatky z oboru sociologie
- zná různá témata, kterým se věnuje soudobé historické bádání.

Osnova

- Dějiny sociologie (sociologie jako věda o moderní společnosti, zakladatelé sociologie, významné postavy sociologických dějin)
- Základní sociologická paradigmaty (strukturalismus, interakcionismus, konstruktivismus atd.)
- Základní sociologické pojmy (norma a deviance, funkce a dysfunkce, stigma, exkluze, inkluze)
- Problematika rodiny (funkce rodiny, nukleární a rozšířená rodina, aktuální rodinné fenomény)
- Sociologie medicíny (medicinalizace, patologie, sociální obsah nemoci a postižení)
- Postmoderní společnost a její teoretikové (Bauman, Beck, Giddens).

Literatura

povinná literatura

MOŽNÝ, I. *Rodina a společnost*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2008.

KŘÍŽOVÁ, E. *Proměny lékařské profese z pohledu sociologie*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2006. 142 s. ISBN 8086429571.

GOFFMAN, E. *Stigma : poznámky k problému zvládnutí narušené identity*. Translated by Tomáš Prášek. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. 167 s. ISBN 8086429210.

GOFFMAN, E. *Stigma : poznámky k problému zvládnutí narušené identity*. Translated by Tomáš Prášek. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. 167 s. ISBN 8086429210.

WINKLER, J. a M. PETRUSEK. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum Praha, 1997. 598 s. Academia. ISBN 80-7184-164-1.

KELLER, J. *Úvod do sociologie*. In *Úvod do sociologie*. Praha: SLON, 1995. ISBN 80-85850-06-0.

doporučená literatura

SLEPIČKOVÁ, L. a H. VAĐUROVÁ. *Sociální inkluze osob s postižením*. In PANČOCHA, Karel, Lucie PROCHÁZKOVÁ a Kateřina SAYOUD SOLÁROVÁ et al. *Edukativní, intervenční a terapeutické přístupy k dospělým osobám a seniorům se zdravotním postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 23-49, 27 s. ISBN 978-80-210-6306-8.

BAUMAN, Z. a T. MAY. *Myslet sociologicky : netradiční uvedení do sociologie*. Translated by Jana Ogrocká. V tomto překladu přeprac. Praha: Sociologické nakladatelství, 2010. 239 s. ISBN 9788074190261.

BÁRTLOVÁ, S. *Sociologie medicíny a zdravotnictví*. 6., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2005. 188 s. ISBN 8024711974.

KELLER, J. *Dvanáct omylů sociologie*. In *Dvanáct omylů sociologie*. Praha: SLON, 1995. ISBN 80-85850-09-5.

GOFFMAN, E. *Asylums :essays on the social situation of mental patients and other inmates*. 1st pub. London: Penguin Books, 1991. 336 s. ISBN 0-14-013739-4.

neurčeno

PANČOCHA, K., L. PROCHÁZKOVÁ a K. SAYOUD SOLÁROVÁ. *Edukativní, intervenční a terapeutické přístupy k dospělým osobám a seniorům se zdravotním postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 272 s. ISBN 978-80-210-6306-8.

NOVOSAD, L. *Tělesné postižení jako fenomén i životní realita : diskurzivní pohledy na tělo, tělesnost, pohyb, člověka a tělesné postižení*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2011. 166 s. ISBN 9788073678739.

MURPHY, R.F. *Umlčené tělo*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001. 188 s. ISBN 8085850982.

PdF:SPk408 Základy zdravotních nauk pro bakaláře

3 kredity, ukončení k, garant předmětu doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.

Vyučující

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty se základními riziky, patologickými stavy a významnými chorobami, s nimiž se může pedagog setkat, podání přehledu jejich příznaků, vývoje, možností prevence, první pomoci a léčby.

Výukové metody

Teoretická příprava z doporučených tištěných a elektronických informačních zdrojů. Zpětná vazba - studenti mohou během přednášky vznášet dotazy, připomínky, náměty na diskusi. V případě nutnosti je možno tyto podněty podrobněji rozebrat v konzultačních hodinách vyučujícího.

Metody hodnocení

K absolvování předmětu je vyžadován písemný test o 60 otázkách v rozsahu sylabu. Odpovědi jsou nabízeny uzavřenou formou, správná je právě jedna z několika uvedených. Je třeba dosáhnout nejméně 40 správných odpovědí. V případě nesouhlasu studenta či jiných překážek, jež mu brání splnit písemnou formu (test), lze vyzkoušení provést i ústně. Vyučující posluchači zadá 3 otázky vycházející ze sylabu předmětu, umožní mu písemnou přípravu.

Výstupy z učení

- student zná základní rizika, patologické stavy a významné choroby;
- umí poznat jejich příznaky;
- zná možnosti prevence, první pomoc a léčbu;

Osnova

- Základní terminologie a vymezení oboru, zdraví a jeho determinanty.
- Dítě a prostředí, dědičnost, životní podmínky, úloha faktorů prostředí.
- Příznaky poruch zdraví dítěte školního věku, základy obecné infektologie, epidemiologický řetězec.
- Choroby přenosné vzduchem, vodou a potravinami, krví, pohlavním stykem, působená prvky, červy, členovci. Imunologické minimum, poruchy obranyschopnosti, očkování, očkovací kalendář.

- Neinfekční choroby hromadného výskytu, systém rizikových faktorů.
- Kardiovaskulární onemocnění - výskyt, etiologie, zástupci, rizikové a ochranné faktory, léčba a prevence.
- Nádorová onemocnění - výskyt, etiologie, zástupci, rizikové a ochranné faktory, léčba a prevence.
- Diabetes mellitus - výskyt, etiologie, typ I a II, rizikové a ochranné faktory, léčba a prevence, první pomoc.
- Alergie a škola - výskyt, etiologie, zástupci, rizikové a ochranné faktory, léčba a prevence, první pomoc.
- Epilepsie, neurózy v dětském věku, mozková obrna, lehká mozková dysfunkce.
- Charakteristika prostředí ve škole, únava, přetěžování, režim dne, podmínky školní práce.
- Energetická a biologická hodnoty stravy, základní živiny, pitný režim, rizikové a ochranné faktory.
- Dětské úrazy, rizikové období dětského věku, prevence úrazů a první pomoc.
- Kardiopulmocerebrální resuscitace, stavění krvácení, šok a protišoková opatření.
- Popáleniny a omrzliny, úpal, úžeh, akutní horečnaté stavy, otravy a poleptání.
- Lékárnička. Její vybavení a význam jednotlivých součástí.

Literatura

povinná literatura

KOTULÁN, J. *Zdravotní nauky pro pedagogy*. 3. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 258 stran. ISBN 9788021057630.

ZUCHOVÁ, B. *Základní postupy neodkladné resuscitace - Guidelines 2005. Elportál*, Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISSN 1802-128X. URL <http://is.muni.cz/elportal/?id=744386>

ZUCHOVÁ, B. *Základní postupy neodkladné resuscitace - Guidelines 2005. Elportál*, Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISSN 1802-128X. URL <http://is.muni.cz/elportal/?id=744386>

doporučená literatura

MACHOVÁ, J. *Biologie člověka pro učitele*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2002. 269 s. ISBN 8071848670.

SMITH, T. *Encyklopedie lidského těla : ilustrovaný průvodce jeho stavbou, funkcí a některými poruchami*. 4. vyd. Praha: Fortuna Print, 2005. 240 s. ISBN 8073093685.

KÁBRT, J. *Lexicon medicum*. Třetí, doplněné a přepr. Praha: Galén, 2015. 917 stran. ISBN 9788074922008.

neurčeno

ZUCHOVÁ, B. a kol. *První pomoc*. 1. vyd. Brno: FSpS MU, 2008. Dostupné online: <https://is.muni.cz/do/1499/el/estud/fsps/ps09/>

PdF:SPp001 Alternativní komunikace

2 kredity, ukončení z, garant předmětu prof. PhDr. Marie Vítková, CSc.

Vyučující

PhDr. Barbora Chleboradová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je studenta seznámit s problematikou alternativní a augmentativní komunikace, cílovou skupinou uživatelů a charakteristikou komunikačních systémů užívaných v naší i zahraniční praxi, včetně problematiky výběru vhodného komunikačního systému. Očekávané výstupy: □ student má přehled o možnostech využití systémů AAK a jejich klasifikaci, systémech užívaných v naší praxi; □ zná principy komunikace prostřednictvím systémů AAK, facilitačních technikách; □ orientuje se v oblastech, které je třeba zhodnotit při výběru vhodného komunikačního systému.

Výukové metody

Seminář, diskuse, praktická cvičení

Metody hodnocení

1. Písemný test (podmínkou úspěšného zvládnutí testu je 75% správných odpovědí) 2. Ústní zkouška spojená s prezentací AAK pomůcky.

Výstupy z učení

Student má přehled o možnostech využití systémů AAK a jejich klasifikaci; □ orientuje se v systémech AAK užívaných v naší speciálně pedagogické praxi; □ má přehled o principech komunikace prostřednictvím systémů AAK, facilitačních technikách; □ má praktické zkušenosti s konkrétními možnostmi využití systémů AAK; □ umí zpracovat na toto téma případovou studii.

Osnova

Vymezení problematiky AAK, dělení a klasifikace systémů. Charakteristika a cílová skupina uživatelů. □ Komunikační pas a jeho skladba. □ Charakteristika a využití systémů - piktogramy, komunikační deník a tabulka. □ Charakteristika a využití systému - Znak do řeči. □ Charakteristika a využití systémů VOKS. □ Charakteristika a využití systémů - sociální a globální čtení. □ Technické pomůcky a software užívaný v oblasti alternativní a augmentativní komunikace. □ Případové studie - ukázky aplikace systémů AAK u dětí a žáků. □ Případové studie - ukázky aplikace systémů AAK u dospělých. □ Problematika výběru vhodného komunikačního systému. Techniky facilitace - komunikace s uživatelem AAK. □ Využití simulačních pomůcek k rozvoji kompetencí studentů v oblasti logopedické intervence u dětí, žáků s narušenou komunikační schopností. □ Koncepce pomůcek AAK - komunikační deníky a tabulky. □ Prezentace pomůcek, diskuse.

Literatura

Další tituly odborné literatury jsou uvedeny níže

ŠAROUNOVÁ, J. *Metody alternativní a augmentativní komunikace*. Vydání první. Praha: Portál, 2014. 150 stran. ISBN 9788026207160.

Alternativní a augmentativní komunikace : učební text. Edited by Zora Janovcová. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2003. 48 s. ISBN 8021032049.

Pdf:SPp006 **Logopedická prevence**

2 kredity, ukončení z, garant předmětu PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Barbora Ilgnerová (cvičící)

Cíle předmětu

Na konci předmětu bude studentka/student znát podmínky správného vývoje řeči. Bude se také orientovat v problematice výběru a zařazení přípravných a průpravných cvičení nezbytných pro správnou výslovnost.

Výukové metody

seminář, diskuze, prezentace studentek a studentů

Metody hodnocení

zpracování seminární práce, vytvoření a prezentace logopedické pomůcky

Výstupy z učení

Přehled o dechových a fonačních cvičeních, cvičeních na rozvoj motoriky, fonemického sluchu, zrakového vnímání. Přehled o prevenci hlasových poruch.

Osnova

Podmínky pro správný vývoj řeči, předcházení narušené komunikační schopnosti. Orientační vyšetření. Přípravná cvičení předcházející správné výslovnosti. Dechová a fonační cvičení, cvičení na rozvoj motoriky. Rozvíjení fonemického sluchu, zrakového vnímání. Vedení ke korektní výslovnosti, průpravná artikulační cvičení vyvození a procvičení jednotlivých hlásek. Prevence hlasových poruch.

Literatura**povinná literatura**

KLENKOVÁ, J. a H. KOLBÁBKOVÁ. *Diagnostika předškoláka : správný vývoj řeči dítěte*. Brno: MC nakladatelství, 2003. 125 s. : i.

doporučená literatura

KLENKOVÁ, J. *Kapitoly z logopedie..* 2. přeprac. vyd. Brno: Paido, 2000. 94 s. ISBN 8085931885.

DVOŘÁK, J. *Slovní patlavost : verbální dyspraxie*. Illustrated by Jarmila Nedbalová. 1. vyd. Žďár nad Sázavou: Logopedické centrum, 1999. 123 s. ISBN 8090253601.

FIALOVÁ, I. *Rozumíš mi? : logopedická cvičení a hry k odstraňování špatné výslovnosti*. Illustrated by Edita Plicková. Praha: BLUG, 1998. 119 s. : i. ISBN 80-85635-81-X.

KLENKOVÁ, J. *Kapitoly z logopedie..* Brno: Paido, 1998. 93 s. ISBN 8085931621.

Pdf:SPp013 **Sociologie rodiny**

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Lucie Jarkovská, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Posluchači se v kurzu seznámí se základy sociologického bádání na poli rodiny se zřetelem k aktuálním proměnám rodinného a partnerského života a k českému kontextu. Kurz bude obsahovat také základy genderových studií nebo sociologie stratifikace, přičemž tato témata budou vztahována k problematice rodiny, vzdělávání a rovného přístupu ke vzdělání.

Výukové metody

seminář, diskuse, domácí příprava

Metody hodnocení

série domácích úkolů

Výstupy z učení

Student bude po absolvování předmětu schopen:

- popsat základy sociologického bádání na poli rodiny
- identifikovat základy genderových studií nebo sociologie stratifikace
- aplikovat rovný přístup ke vzdělání

Osnova

Tradiční, moderní a postmoderní rodina Utváření rodiny, výběrové párování, homogamie, heterogamie Rodičovství Rodina a vzdělání Rodina a genderové role Rozvod Práce a rodina Česká rodina a její specifika

Literatura**doporučená literatura**

MOŽNÝ, I. *Rodina a společnost*. Illustrated by Vladimír Jiránek. Praha: Sociologické nakladatelství, 2006. 311 s. ISBN 808642958X.

neurčeno

RABUŠIC, L. *Kde ty všechny děti jsou?*. I. Praha: SLON, 2001. 261 s. EDICE STUDIE. ISBN 80-86429-01-6.

KELLER, J. *Dvanáct omylů sociologie*. In *Dvanáct omylů sociologie*. Praha: SLON, 1995. ISBN 80-85850-09-5.

PdF:SPp101 Neurologie

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. MUDr. Radomír Šlapal, CSc.

Vyučující

doc. MUDr. Radomír Šlapal, CSc. (přednášející), Mgr. Jitka Halešová (zástupce)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty se základy oboru neurologie.

Výukové metody

Seminář.

Metody hodnocení

Písemný test. Test obsahuje 30 otázek, 70% odpovědí musí být správně.

Výstupy z učení

- Student zná základní pojmy z neurologie pro potřeby speciálních pedagogů;
- umí aplikovat získané poznatky při edukaci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Osnova

1. Obecná neurologie

- Definice a náplň oboru;
- Anatomie a fyziologie nervového systému;
- Mozková kůra a kognitivní funkce;
- Neurologická diagnostika a vyšetření včetně pomocných vyšetřovacích metod;

2. Speciální neurologie

- Neurovývojové poruchy s akcentem na problematiku ADHD a poruch autistického spektra (PAS);
- Dětské neurózy;
- Bolesti hlavy;
- Epilepsie;
- Ostatní problematika dětské neurologie.

Literatura**povinná literatura**

ŠLAPAL, R. *Dětská neurologie pro speciální pedagogy*. Brno: Paido, 1996. 42 s. ISBN 8085931176.

doporučená literatura

ŠLAPAL, R. *Vývojová neurologie pro speciální pedagogy*. Brno: Paido, 2007. 53 stran. ISBN 9788073151607.

VÍTEK, J. *Medicínská propedeutika pro speciální pedagogy. Úvod do neurologie. Úvod do oftalmologie..* 1. vyd. Brno: Paido Brno, 2007. 128 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-154-6.

ŠLAPAL, R. *Komplexní postoj k léčbě epilepsií na prahu 3. tisíciletí - obecné principy. Causa subita*, Praha: I.M.P., 2002, roč. 5, č. 5, s. 224 - 226. ISSN 1212-0197.

PdF:SPp103 ORL - Foniatrie

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu prof. MUDr. Ivo Šlapák, CSc.

Vyučující

prof. MUDr. Ivo Šlapák, CSc. (přednášející), Mgr. Jitka Halešová (zástupce)

Cíle předmětu

Hlavním cílem předmětu je získání základních informací týkajících se problematiky foniatrie.

Výukové metody

Seminář.

Metody hodnocení

Písemný test obsahuje 30 otázek. Je nutných 65 % správných odpovědí.

Výstupy z učení

- student si osvojí základní informace týkající se problematiky ORL a foniatrie;
- umí aplikovat získané poznatky při edukaci žáků s narušenou komunikační schopností a se sluchovým postižením.

Osnova

Anatomie sluchového ústrojí zevní, střední, vnitřní ucho, centrální část sluchového ústrojí, sluchová dráha, vývoj sluchového orgánu, anatomické poznámky k dýchacím cestám; horní a dolní dýchací cesty. Nos, vedlejší nosní dutiny, nosohltan, hrtan, průdušky, funkce sluchového ústrojí, periferní sluchový analyzátor, centrální sluchový analyzátor, kostní a vzdušné vedení, sluch a věk, sluch a řeč, dýchací cesty; fyziologické poznámky k řečovému ústrojí, mluvní a zvuková stránka řeči, vývoj řeči, vyšetření sluchu u dětí; hračkami, řečí a ladičkami, včasná reedukace, audiologie, audiogram, sluchové ústrojí; poruchy sluchu, řeč; příčiny nemluvnosti a poruch řeči, hlas; poruchy hlasu organického a funkčního charakteru. Hrtan ; poruchy motility hrtanu, zánět hrtanu u dětí.

Literatura

ŠLAPÁK, I. *Kapitoly z otorhinolaryngologie a foniatrie*. Brno: Paido, 1995. 45 s. ISBN 8085931133.

PdF:SPp104 Oftalmologie

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu Mgr. Martin Vrubel, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Martin Vrubel, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s odborným pojmoslovím oboru, s podrobnou anatomí a fyziologií lidského zrakového orgánu. Dále budou posluchači seznámeni s nejdůležitějšími chorobnými stavy, týkajícími se zraku, s jejich etiologií, patofysiologií, symptomy, terapií a prevencí. Kurz klade důraz na rozbor dopadu očních patologií na funkční vidění. Kurz klade významný důraz na vyšetřovací techniky funkčního vidění a seznámení s rehabilitací zrakových funkcí s důrazem na zrakovou ostrost a binokulární vidění.

Výukové metody

výkladem obtížných partií látky, teoretická příprava; doporučené literatury. Průběžné zkoušení.

Metody hodnocení

Průběžný test (10 bodů), Písemná závěrečná zkouška nebo ústní zkouška (40 bodů). Ke zvládnutí předmětu je nezbytné dosáhnout 70% celkového bodového zisku. Aktivní přístup k výuce.

Výstupy z učení

Student bude schopen vysvětlit dopadu očních patologií na funkční vidění. Student bude schopen pospat vyšetřovací techniky funkčního vidění a rehabilitaci zrakových funkcí s důrazem na zrakovou ostrost a binokulární vidění.

Osnova

Výskyt a rozšíření onemocnění zraku na Světě, podrobný rozbor problémů v Evropských zemích, hlavní příčiny ztráty zraku, dělení zrakového postižení dle WHO.

- Anatomie oka (uložení bulbu, stavba bulbu, důraz na lomivá prostředí, zásobení a inervaci bulbu), přídatné orgány oka (adnexa).
- Stavba nervové části bulbu, zrakové dráhy a zrakových center, správná funkce, patologie.
- Vývoj oka a vznik vrozených vývojových vad.
- Vývoj zrakových funkcí, identifikace problémů při předčasném narození.
- Vizus a jeho vyšetření, refrakční vady - jejich projevy, způsob vyšetření a korekce.
- Akomodace a její poruchy, Presbyopie a její možnosti korekce, způsob vyšetření.
- Základy geometrické optiky oka.
- Zorné pole a jeho vyšetření, nejčastější výpadky zorného pole, problémy sfunkčním viděním, možnosti rehabilitace.
- Adaptace na světlo a tmu, jejich poruchy, vyšetření a rehabilitace.
- Barevné vidění a jeho poruchy, vyšetření barvocitu a možnosti rehabilitace, význam barevných filtrů.
- Elektrofysiologie oka a její využití - speciální vyšetřovací metody.
- Binokulární vidění - Poruchy okohybného aparátu - vyšetřování a rehabilitace.
- Onemocnění sítnice - druhy, příčiny, terapie, léčba, možnosti vyšetření a rehabilitace.
- Katarakta - druhy, příčiny, terapie, léčba, možnosti rehabilitace.
- Glaukom - druhy, příčiny, terapie, léčba, možnosti vyšetření.
- Celková a onkologická onemocnění mající vliv na funkční vidění, možnosti rehabilitace.

Literatura**povinná literatura**

BENEŠ, P. a M. VRUBEL. *Oftalmologie pro speciální pedagogy*. 1. vyd. Brno: Paido, 2017. 92 s. ISBN 978-80-7315-264-2.

doporučená literatura

VRUBEL, M. *Facilitátory a bariéry školní a sociální inkluze osob se zrakovým postižením*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 186 s. ISBN 978-80-210-8022-5.

HYCL, J. a L. TRYBUČKOVÁ. *Atlas oftalmologie*. 2. vyd. Praha: Triton, 2008. 239 s. ISBN 9788073871604.

neurčeno

ROZSÍVAL, P. *Oční lékařství*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2006. 373 s. ISBN 8024612135.

PdF:SPp105 Internacionalizace oboru speciální pedagogika

0 kreditů, ukončení z, garant předmětu doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D.

Vyučující

doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je podpora studentů speciální pedagogiky v rozvoji a prohlubování oborových znalostí a dovedností v mezinárodním kontextu a jazykových kompetencí se zaměřením na světové jazyky. Jeho cílem je rozvoj schopností a motivace ke studiu s využitím cizojazyčných zdrojů a aktivní odborné komunikaci v cizím jazyce. Důraz je kladen na aktivní zapojení studentů a zodpovědnost za rozvoj zvolených kompetencí.

Výukové metody

Podle zvolené aktivity (studijní pobyt, pracovní stáž, výuka atp.)

Metody hodnocení

Podle zvolené aktivity (studijní pobyt, pracovní stáž, výuka atp.)

Výstupy z učení

- Student získá odborné znalosti o situaci studovaného oboru v zahraničí;
- prohloubí si a rozšíří svou schopnost odborné komunikace v cizím jazyce;
- je schopen lépe rozumět vývoji a aktuálnímu stavu oboru v mezinárodním kontextu;
- umí studovat odborné texty v cizím jazyce a reagovat na odbornou komunikaci v mezinárodním prostředí.

Osnova

Student si ke splnění předmětu může vybrat z následujících aktivit:

- absolvování odborného studijní předmětu (nikoli jazykového kurzu), který je na PdF MU nebo na jiných fakultách MU vyučován v cizím (světovém) jazyce. Předmět musí být tematicky zaměřen na speciální pedagogiku/andragogiku, pedagogiku, psychologii, sociologii nebo příbuznou disciplínu;
- účast na zahraničním studijním pobytu (např. v rámci programu Erasmus+) v rozsahu nejméně 2 měsíce;
- odborná speciálně pedagogická praxe v zahraničí (např. v rámci pracovní stáže v programu Erasmus+) s min. dobou pobytu 1 měsíc;
- účast na mezinárodní letní škole v zahraničí se zaměřením na disciplíny vztahující se ke studovanému oboru v rozsahu nejméně 2 týdnů;
- za napsání diplomové práce v anglickém nebo německém jazyce;
- účast na nejméně osmi přednáškách nebo seminářích tematicky zaměřených
- na studovaný obor vedených v cizím jazyce hostujícími profesory na PdF MU, jiných fakultách MU či jiných vysokých školách;
- aktivní vystoupení v cizím jazyce na vědecké konferenci či odborném semináři (např. studentská vědecká konference).

Literatura**povinná literatura**

Booth, T. and Mel Ainscow, & editing and production for CSIE Mark Vaughan. (2002). Index for inclusion: developing learning and participation in schools (Rev ed.). Bristol: CSIE.

doporučená literatura

www.european-agency.org

International classification of functioning, disability and health children and youth version : ICF-CY. Geneva: World Health Organization, 2007. xxvii, 322. ISBN 9789241547321.

PdF:SPp107 Pediatrie

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.

Vyučující

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s okolnostmi růstu a vývoje dítěte, se základními patologickými stavy a významnými chorobami dětského věku, s jejich příznaky, etiologií, diagnostikou, možnostmi prevence, první pomoci a terapie.

Výukové metody

Teoretická příprava z doporučených tištěných a elektronických informačních zdrojů. Zpětná vazba - studenti mohou během přednášky vznášet dotazy, připomínky, náměty na diskusi. V případě nutnosti je možno tyto podněty podrobněji rozebrat v konzultačních hodinách vyučujícího.

Metody hodnocení

K absolvování předmětu je vyžadován písemný test o 60 otázkách v rozsahu sylabu. Odpovědi jsou nabízeny uzavřenou formou, správná je právě jedna z několika uvedených. Je třeba dosáhnout nejméně 40 správných odpovědí. V případě nesouhlasu studenta či jiných překážek, jež mu brání splnit písemnou formu (test), lze vyzkoušení provést i ústně. Vyučující posluchači zadá 3 otázky vycházející ze sylabu předmětu, umožní mu písemnou přípravu.

Výstupy z učení

- student zná základní patologické stavy a významné choroby dítěte;
- umí poskytnout první pomoc;
- je seznámen s prevencí.

Osnova

- Zdraví, jeho definice, ovlivňující faktory, prevence, ochrana a podpora zdraví.
- Základní poznatky z genetiky člověka, poruchy genotypu, geneticky podmíněné choroby, diagnostika.
- Rizikový novorozenec, definice, význam, příčiny, prevence, léčba.
- Nejčastější choroby, ohrožující novorozence, pre-, peri- a postnatální komplikace.
- Novorozenecká žloutenka - definice, význam, etiologie, terapie. Růst a vývoj dítěte, jeho normy a poruchy.
- Období dětského věku, jejich charakteristika, význačná zdravotní a sociální rizika, možnosti ochrany.
- Poruchy energetického metabolismu, cukrovka, endokrinně podmíněné poruchy.
- Nejčastější respirační onemocnění - obecné principy, typy, průběh, rizika, prevence a léčba.
- Nejčastější onemocnění trávicího ústrojí - obecné principy, typy, průběh, rizika, prevence a léčba.
- Onemocnění srdce a krevního oběhu, choroby krve - přehled, diagnostika, prevence, léčba.
- Nádorová onemocnění - přehled, diagnostika, prevence, léčba.
- Imunita, její funkce a poruchy, alergie - etiologie, typy, chorobné stavy, diagnostika, terapie, prevence.
- Choroby vylučovací soustavy - příznaky, významné patologie, terapie, prevence.
- Dětské úrazy a otravy, rizika, první pomoc, terapie, prevence.
- Význam rodiny pro dítě, pediatrické aspekty náhradní rodinné péče.
- Syndrom CAN, základní typy sociálních patologií, jejich včasná detekce a prevence.

Literatura**povinná literatura**

MRZENA, B. *Pediatric : vybrané kapitoly pro studující speciální pedagogiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze*. 1. vyd. Brno: Paido, 2009. 109 s. ISBN 9788073151829.

ZAHÁLKOVÁ, M. *Pediatric pro speciální pedagogy*. 3. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005. 91 s. ISBN 802103811X.

ZUCHOVÁ, B. a kol. *První pomoc*. 1. vyd. Brno: FSpS MU, 2008. Dostupné online: <https://is.muni.cz/do/1499/el/estud/fsps/ps09/>

doporučená literatura

HAJEROVÁ MÜLLEROVÁ, L. *Základy pediatrie pro studenty učitelství*. Vyd. 1. V Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, 2000. 150 s. ISBN 8070443219.

MACHOVÁ, J. *Biologie člověka pro speciální pedagogy*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 1994. 263 s. ISBN 80-7066-980-2.

MACHOVÁ, J. *Biologie člověka pro učitele*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2002. 269 s. ISBN 8071848670.

KÁBRT, J. *Lexicon medicum*. Třetí, doplněné a přepr. Praha: Galén, 2015. 917 stran. ISBN 9788074922008.

PdF:SPp108 Psychiatrie

3 kredity, ukončení zk, garant předmětu doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.

Vyučující

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s významnými patologickými stavy a duševními poruchami, s jejich příznaky, etiologií, diagnostikou, možnostmi prevence, první pomoci a terapie, podání základních informací o vyšetřovacích metodách v psychiatrii, chemismu CNS. Očekávané výstupy: student je seznámen významnými patologickými stavy a duševními poruchami; zná možnosti prevence a terapie; umí poskytnout první pomoc.

Výukové metody

Teoretická příprava z doporučených tištěných a elektronických informačních zdrojů. Zpětná vazba - studenti mohou během přednášky vznášet dotazy, připomínky, náměty na diskusi. V případě nutnosti je možno tyto podněty podrobněji rozebrat v konzultačních hodinách vyučujícího.

Metody hodnocení

K absolvování předmětu je vyžadován písemný test o 30 otázkách v rozsahu sylabu. Odpovědi jsou nabízeny uzavřenou formou, správná je právě jedna z několika uvedených. Je třeba dosáhnout nejméně 50 % správných odpovědí. V případě nesouhlasu studenta či jiných překážek, jež mu brání splnit písemnou formu (test), lze vyzkoušení provést i ústně. Vyučující posluchači zadá 3 otázky vycházející ze sylabu předmětu, umožní mu písemnou přípravu.

Výstupy z učení

- student zná základní rizika, patologické stavy a významné choroby;
- umí poznat jejich příznaky;
- zná možnosti prevence, první pomoc a léčbu.

Osnova

Hlavní témata (osnova): • Náplň a historie oboru, stručný přehled jeho vývoje. • Základy psychiatrické prope-
deutiky. • Neurobiologie v psychiatrii, přehled základních transmiterů a jejich význam v CNS. • Schizofrenie,
vymezení, primární a sekundární příznaky, hlavní formy, etiologie, genetika, léčba. • Duševní poruchy a poru-
chy chování vyvolané drogami, patická reakce. • Demence - obecný přehled, typy, etiologie, příznaky, léčba
a prevence. • Afektivní poruchy - výskyt, vymezení, etiologie, typy, příznaky, léčba a prevence. • Epilepsie -
obecná charakteristika, etiologie, klasifikace, příznaky, léčba, první pomoc, EEG v epileptologii. • Neurotické
poruchy, poruchy vyvolané stresem, fobické stavy, obsedantně kompulzivní poruchy. • Disociační a somato-
formní poruchy.

Literatura**povinná literatura**

ZVOLSKÝ, P. *Obecná psychiatrie*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 1997. 192 s. ISBN 8071844942.

ZVOLSKÝ, P. *Speciální psychiatrie*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2003. 206 s.
ISBN 8071842036.

KACHLÍK, P. *Poznámky k vybraným kapitolám z psychiatrie*. 1. vyd. Brno: PdF MU, 2010. Dostupné online:
<http://www.ped.muni.cz/wsedu/index.php?p=termíny-zima2006>

doporučená literatura

RABOCH, J. a P. ZVOLSKÝ. *Psychiatrie*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2002. xxxi, 622. ISBN 802460390X.

VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 5., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2012. 870 s.
ISBN 9788026202257.

HYNIE, S. *Psychofarmakologie v praxi : farmakologie látek ovlivňujících CNS a senzorický systém*. 1. vyd.
Praha: Galén, 1995. 320 s. ISBN 8085824175.

PdF:SPp112 Speciálně pedagogická diagnostika

3 kredity, ukončení k, garant předmětu doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.

Vyučující

doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D. (přednášející)
Mgr. et Mgr. Jana Magerová (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s problematikou speciálněpedagogické diagnostiky u žáků se speciálními
vzdělávacími potřebami.

Výukové metody

teoretická příprava

Metody hodnocení

Písemný test, 20 otázek, úspěšnost 70 %

Výstupy z učení

Očekávané výstupy: na konci kurzu budou studenti schopni se orientovat v základní problematice spec. ped.
diagnostiky a na základě nabytých znalostí tyto aplikovat při diagnostice žáků s SVP.

Osnova

1. Pojetí, předmět a vymezení diagnostiky ve speciální pedagogice 2. Základní kategorie diagnostických pří-
stupů ve speciální pedagogice 3. Úkoly speciálně pedagogické diagnostiky v období kojeneckého a batolecího
věku 4. Diagnostika v období předškolního věku 5. Diagnostika zralosti a připravenosti pro zahájení povinné
školní docházky 6. Úkoly spec. ped. diagnostiky v období školního věku 7. Diagnostika rodinného prostředí 8.
Diagnostika profesionální orientace 9. Hlavní úkoly spec. ped. diagnostiky v období dospělosti 10. Spec. ped.
diagnostika v období stáří 11. Klasifikace diagnostických metod 12. Charakteristika klinických metod 13. Přeh-
led obecných a speciálních metod z hlediska spec. ped. diagnostiky 14. Hlavní oblasti diagnostiky ve spec.
pedagogice 15. Diagnostika vybrtaných druhů postižení v období dětství 16. Specifika procesu diagnostiky v
dětském věku

Literatura

PŘINOSILOVÁ, D. *Diagnostika ve speciální pedagogice : texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007.
178 s. ISBN 9788073151423.

MONATOVÁ, L. *Speciálně pedagogická diagnostika z hlediska vývoje dětí*. Brno: Paido, 2000. 92 s. ISBN 8085931869.

OPATŘILOVÁ, D. *Pedagogicko- psychologické poradenství a intervence v raném a předškolním věku u dětí se
speciálními vzdělávacími potřebami*. 1. vyd. Tišnov.: SURSUM, 2006. 300 s. 4313/Pd-9/06-17/99. ISBN 80-210-
3977-9.

SVOBODA, M., D. KREJČÍŘOVÁ a M. VÁGNEROVÁ. *Psychodiagnostika dětí a dospívajících..* 2. vyd. Praha: Por-
tál, 2009. 792 s. Studium. ISBN 978-80-7367-566-0.

PdF:SPp131 ICT - Speciální pedagogika

2 kredity, ukončení z, garant předmětu PhDr. Pavla Pitnerová, Ph.D.

Vyučující

PhDr. Pavla Pitnerová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty s možnostmi počítačové podpory osob se zdravotním postižením s přihlédnutím k jejich specifickým potřebám podle typu jejich postižení (zrakové postižení, sluchové postižení, tělesné postižení, specifické poruchy učení,...).

Výukové metody

Studium odborného textu, diskuse nad odborným textem a praktickými ukázkami.

Metody hodnocení

Příspěvek do diskuse formou elektronických příspěvků do předmětového fóra. Rešerše odborného textu z vybrané oblasti ICT či AT v souvislosti se speciální pedagogikou. Text bude technicky i odborně správně (alespoň 10 stran, vložené objekty). Hodnocení se skládá obvykle ze 4 kritérií, každé je hodnoceno 10 body. K úspěšnému zvládnutí je potřeba dosáhnout alespoň 70 %. Kritéria hodnocení: věcná správnost, srozumitelnost textu, úprava a vzhled, vložení práce do Odevzdávacího v ISu.

Výstupy z učení

- student se orientuje v problematice asistivních, informačních a komunikačních technologií
- zná podmínky tvorby textů pro znevýhodněné čtenáře
- umí navrhnout postup výběru vhodné pomůcky či technologie

Osnova

- Asistivní technologie.
- Možnosti počítačové komunikace pro osoby se znevýhodněním (elektronická pošta, chat, blogy, Twitter, Skype, Google).
- ICT v Rámcových vzdělávacích programech.
- Počítačová, digitální, mediální a informační gramotnost.
- Příprava textů pro znevýhodněné čtenáře + základy typografie (design dokumentů, písmo, odstavce, stránky, pravidla sazby).
- Tvorba srozumitelných prezentací (úprava textu, úprava vzhledu, vkládání objektů – obrázků a zvuku, pozadí stránky, barva textu, ...).
- Web 2.0 (služby interaktivního webu).
- Problematika přístupnosti webů (obsah, formátování, ovládání, tabulky, označování obrázků, videa, pojmenování stránek,...).
- Elektronická podpora výuky (e-learning).
- Speciální kompenzační pomůcky pro práci s počítači.
- Speciální software.
- IT a zdraví člověka.

Literatura**povinná literatura**

PITNEROVÁ, P. *Role Rámcových vzdělávacích programů v rozvoji digitální gramotnosti u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami*. *Media4u Magazine*, Jan Chromý, 2016, roč. 13., 3/2016, s. 1-5. ISSN 1214-9187.

ZIKL, P. *Využití ICT u dětí se speciálními potřebami*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2011. 127 s. ISBN 9788024738529.

doporučená literatura

Sak, P. a kol. (2007) *Člověk a vzdělávání v informační společnosti*. Praha: Portál.

Watkinson, A. (2013) *Informační a komunikační technologie pro inkluzi. Pokrok a příležitosti evropských zemí*. Evropská agentura pro rozvoj speciálního vzdělávání: Brusel.

DAŇOVÁ, M. *Metodika úpravy textů : pro znevýhodněné čtenáře*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008. 189 s. ISBN 9788024723891.

HORNÝ, S. *Počítačová typografie a design dokumentů*. Vyd. 1. Praha: Grada, 1997. 279 s. ISBN 8071694878.

neurčeno

Zákon č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání

Vyhláška č. 388/2011 Sb. o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením

MŠMT. (2014) *Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020*.

Zákon č. 329/2011 Sb. o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením

Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) č. 561/2004 Sb., a jeho novela č. 82/2015 Sb.

<http://www.helpnet.cz/>

PdF:SPp407 **Sociologie pro speciální pedagogy-bakaláře**

3 kredity, ukončení k, garant předmětu Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D. (přednášející)

Mgr. Zuzana Szabó Lenhartová (cvičící)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámení studentů s problematikou sociologie z hlediska speciální pedagogiky. Na konci kurzu bude student obeznámen s následujícími tématy: Historie sociologie, základní sociologické pojmy a paradigmaty, sociologie rodiny, sociologie medicíny, postmoderní společnost a její teoretikové.

Výukové metody

přednáška, diskuse

Metody hodnocení

Předmět je ukončen písemným testem (65% správných odpovědí minimum, uzavřené otázky).

Výstupy z učení

- student má znát základní poznatky z oboru sociologie
- zná různá témata, kterým se věnuje soudobé historické bádání.

Osnova

- Dějiny sociologie (sociologie jako věda o moderní společnosti, zakladatelé sociologie, významné postavy sociologických dějin)
- Základní sociologická paradigmaty (strukturalismus, interakcionismus, konstruktivismus atd.)
- Základní sociologické pojmy (norma a deviance, funkce a dysfunkce, stigma, exkluze, inkluze)
- Problematika rodiny (funkce rodiny, nukleární a rozšířená rodina, aktuální rodinné fenomény)
- Sociologie medicíny (medicinalizace, patologie, sociální obsah nemoci a postižení)
- Postmoderní společnost a její teoretikové (Bauman, Beck, Giddens).

Literatura

povinná literatura

MOŽNÝ, I. *Rodina a společnost*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2008.

KŘÍŽOVÁ, E. *Proměny lékařské profese z pohledu sociologie*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2006. 142 s. ISBN 8086429571.

GOFFMAN, E. *Stigma : poznámky k problému zvládnutí narušené identity*. Translated by Tomáš Prášek. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. 167 s. ISBN 8086429210.

GOFFMAN, E. *Stigma : poznámky k problému zvládnutí narušené identity*. Translated by Tomáš Prášek. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. 167 s. ISBN 8086429210.

WINKLER, J. a M. PETRUSEK. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum Praha, 1997. 598 s. Academia. ISBN 80-7184-164-1.

KELLER, J. *Úvod do sociologie*. In *Úvod do sociologie*. Praha: SLON, 1995. ISBN 80-85850-06-0.

doporučená literatura

SLEPIČKOVÁ, L. a H. VAĐUROVÁ. *Sociální inkluze osob s postižením*. In PANČOCHA, Karel, Lucie PROCHÁZKOVÁ a Kateřina SAYOUD SOLÁROVÁ et al. *Edukativní, intervenční a terapeutické přístupy k dospělým osobám a seniorům se zdravotním postižením*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 23-49, 27 s. ISBN 978-80-210-6306-8.

BAUMAN, Z. a T. MAY. *Myslet sociologicky : netradiční uvedení do sociologie*. Translated by Jana Ogrocká. V tomto překladu přeprac. Praha: Sociologické nakladatelství, 2010. 239 s. ISBN 9788074190261.

BÁRTLOVÁ, S. *Sociologie medicíny a zdravotnictví*. 6., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2005. 188 s. ISBN 8024711974.

KELLER, J. *Dvanáct omylů sociologie*. In *Dvanáct omylů sociologie*. Praha: SLON, 1995. ISBN 80-85850-09-5.

GOFFMAN, E. *Asylums : essays on the social situation of mental patients and other inmates*. 1st pub. London: Penguin Books, 1991. 336 s. ISBN 0-14-013739-4.

neurčeno

PANČOCHA, K., L. PROCHÁZKOVÁ a K. SAYOUD SOLÁROVÁ. *Edukativní, intervenční a terapeutické přístupy*

k dospělým osobám a seniorům se zdravotním postižením. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 272 s. ISBN 978-80-210-6306-8.

NOVOSAD, L. *Tělesné postižení jako fenomén i životní realita : diskurzivní pohledy na tělo, tělesnost, pohyb, člověka a tělesné postižení*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2011. 166 s. ISBN 9788073678739.

MURPHY, R.F. *Umlčené tělo*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001. 188 s. ISBN 8085850982.

PdF:SPp408 **Základy zdravotních nauk pro bakaláře**

3 kredity, ukončení k, garant předmětu doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.

Vyučující

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit studenty se základními riziky, patologickými stavy a významnými chorobami, s nimiž se může pedagog setkat, podání přehledu jejich příznaků, vývoje, možností prevence, první pomoci a léčby.

Výukové metody

Teoretická příprava z doporučených tištěných a elektronických informačních zdrojů. Zpětná vazba – studenti mohou během přednášky vznášet dotazy, připomínky, náměty na diskusi. V případě nutnosti je možno tyto podněty podrobněji rozebrat v konzultačních hodinách vyučujícího.

Metody hodnocení

K absolvování předmětu je vyžadován písemný test o 60 otázkách v rozsahu sylabu. Odpovědi jsou nabízeny uzavřenou formou, správná je právě jedna z několika uvedených. Je třeba dosáhnout nejméně 40 správných odpovědí. V případě nesouhlasu studenta či jiných překážek, jež mu brání splnit písemnou formu (test), lze vyzkoušení provést i ústně. Vyučující posluchači zadá 3 otázky vycházející ze sylabu předmětu, umožní mu písemnou přípravu.

Výstupy z učení

- student zná základní rizika, patologické stavy a významné choroby;
- umí poznat jejich příznaky;
- zná možnosti prevence, první pomoc a léčbu;

Osnova

- Základní terminologie a vymezení oboru, zdraví a jeho determinanty.
- Dítě a prostředí, dědičnost, životní podmínky, úloha faktorů prostředí.
- Příznaky poruch zdraví dítěte školního věku, základy obecné infektologie, epidemiologický řetězec.
- Choroby přenosné vzduchem, vodou a potravinami, krví, pohlavním stykem, působená prvky, červy, členovci. Imunologické minimum, poruchy obranyschopnosti, očkování, očkovací kalendář.
- Neinfekční choroby hromadného výskytu, systém rizikových faktorů.
- Kardiovaskulární onemocnění - výskyt, etiologie, zástupci, rizikové a ochranné faktory, léčba a prevence.
- Nádorová onemocnění - výskyt, etiologie, zástupci, rizikové a ochranné faktory, léčba a prevence.
- Diabetes mellitus - výskyt, etiologie, typ I a II, rizikové a ochranné faktory, léčba a prevence, první pomoc.
- Alergie a škola - výskyt, etiologie, zástupci, rizikové a ochranné faktory, léčba a prevence, první pomoc.
- Epilepsie, neurózy v dětském věku, mozková obrna, lehká mozková dysfunkce.
- Charakteristika prostředí ve škole, únava, přetěžování, režim dne, podmínky školní práce.
- Energetická a biologická hodnoty stravy, základní živiny, pitný režim, rizikové a ochranné faktory.
- Dětské úrazy, rizikové období dětského věku, prevence úrazů a první pomoc.
- Kardiopulmocerebrální resuscitace, stavění krvácení, šok a protišoková opatření.
- Popáleniny a omrzliny, úpal, úžeh, akutní horečnaté stavy, otravy a poleptání.
- Lékárnička. Její vybavení a význam jednotlivých součástí.

Literatura

povinná literatura

KOTULÁN, J. *Zdravotní nauky pro pedagogy*. 3. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 258 stran. ISBN 9788021057630.

ZUCHOVÁ, B. *Základní postupy neodkladné resuscitace - Guidelines 2005. Elportál*, Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISSN 1802-128X. URL <http://is.muni.cz/elportal/?id=744386>

ZUCHOVÁ, B. *Základní postupy neodkladné resuscitace - Guidelines 2005. Elportál*, Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISSN 1802-128X. URL <http://is.muni.cz/elportal/?id=744386>

doporučená literatura

MACHOVÁ, J. *Biologie člověka pro učitele*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2002. 269 s. ISBN 8071848670.

SMITH, T. *Encyklopedie lidského těla : ilustrovaný průvodce jeho stavbou, funkcí a některými poruchami*. 4. vyd. Praha: Fortuna Print, 2005. 240 s. ISBN 8073093685.

KÁBRT, J. *Lexicon medicum*. Třetí, doplněné a přepr. Praha: Galén, 2015. 917 stran. ISBN 9788074922008.

neurčeno

ZUCHOVÁ, B. a kol. První pomoc. 1. vyd. Brno: FSpS MU, 2008. Dostupné online: <https://is.muni.cz/do/1499/el/estud/fsps/ps09/>

PdF:SZ6013 Dramatická výchova v pedagogické praxi

2 kredity, ukončení z, garant předmětu MgA. Lenka Polánková, Ph.D.

Vyučující

Bc. Mgr. Pavla Kremserová (přednášející)
MgA. Lenka Polánková, Ph.D. (přednášející)
Mgr. Veronika Rodová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Předmět slouží studentům k základní orientaci v oblasti dramatické výchovy a jejích možnostech ve vzdělávání. Studenti se seznámí s pojmy, metodami a technikami dramatické výchovy, což by mělo přispět k jejich profesnímu rozvoji a kultivaci vlastních pedagogických dovedností. Cílem předmětu je představit dramatickou výchovu a její možnosti při výchově a vzdělávání. Studium předmětu studenty seznámí s vybranými přístupy (divadlo ve výchově, strukturované drama, výukový program), na základě své praktické zkušenosti navrhnou vlastní výukový celek a najdou optimální formu jeho záznamu. Absolvování tohoto kurzu rozšíří praktickou zkušenost studentů s důrazem na budování vlastního pedagogického stylu a pojetí výuky.

Výukové metody

přednáška, diskuse, pozorování, cvičení, metoda hry v roli, domácí příprava

Metody hodnocení

zápočet

Výstupy z učení

Na konci tohoto kurzu bude student schopen: porozumět oboru dramatická výchova v kontextu umění, pedagogiky a psychologie; vysvětlit pojem dramatická výchova; použít dramatické hry, cvičení a vybrané metody ve své pedagogické práci s žáky; vytvořit lekci/ výukový celek dramatické výchovy na zadané téma a cíl; interpretovat odbornou literaturu z dramatické výchovy

Osnova

Historie dramatické výchovy a její současné postavení v systému základního školství v ČR. Hodnoty a cíle dramatické výchovy. Pedagogicko-psychologická a umělecká východiska dramatické výchovy. Průpravné hry a cvičení. Hry na seznámení, uvolnění, rozehřátí. Hry na soustředění. Hry na rozvoj slovní a mimojazykové komunikace. Hry na rozvoj smyslového vnímání. Hry na prostorové citění. Hry na rozvoj fantazie a představitivosti. Hry na rozvoj partnerských vztahů a skupinové citlivosti. Metody a techniky v dramatické výchově. Strukturovaná dramatická hra. Stavba lekce/výukového celku dramatické výchovy.

Literatura

RODOVÁ, V. *Dramatická výchova ve službách dějepisu : vzdělávací potenciál tematické kooperativní výuky*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 179 s. ISBN 978-80-210-7593-1.

Projekty dramatické výchovy pro starší školní věk. Edited by Eva Machková. Vyd. 1. Praha: Portál, 2013. 150 s. ISBN 9788026205043.

Projekty dramatické výchovy pro mladší školní věk. Edited by Eva Machková. Vydání první. Praha: Portál, 2013. 187 stran. ISBN 9788026203742.

Projekty dramatické výchovy pro středoškoláky. Edited by Eva Machková. Vyd. 1. Praha: Portál, 2012. 149 s. ISBN 9788026200932.

MARUŠÁK, R., O. KRÁLOVÁ a V. RODRIGUEZOVÁ. *Dramatická výchova v kurikulu současné školy : využití metod a technik*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. 126 s. ISBN 9788073674724.

VALENTA, J. *Metody a techniky dramatické výchovy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008. 352 s. ISBN 9788024718651.

PAVLOVSKÁ, M. *Dramatická výchova*. In *Z reformních i současných edukačních koncepcí*. Brno: PdF MU, 2007. s. 82-101, 19 s. ISBN 978-80-86633-93-0.

MACKOVÁ, S. *Dramatická výchova*. Vyd. 1. Brno: Janáčkova akademie múzických umění v Brně, 2004. 214 s. ISBN 8085429934.

MACHKOVÁ, E. *Metodika dramatické výchovy : zásobník dramatických her a improvizací*. 9. vyd. Praha: Art-tama, 2002. 153 s. ISBN 80-7068-166-7.

MORGANOVÁ, N. a J. SAXTONOVÁ. *Vyučování dramatu : hlava plná nápadů*. Vyd. 1. Praha: Sdružení pro tvořivou dramaturgii, 2001. 250 s. ISBN 80-901660-2-4.

MACHKOVÁ, E. *Úvod do studia dramatické výchovy*. Praha: IPOS - Informační a poradenské středisko pro místní kulturu, 1998. 199 s. ISBN 8090166032.

KOŤÁTKOVÁ, S. *Vybrané kapitoly z dramatické výchovy*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1998. 222 s. ISBN 8071847569.

WAY, B. *Výchova dramatickou improvizací*. Translated by Eva Machková. Vyd. 1. Praha: ISV nakladatelství, 1996. 218 s. ISBN 8085866161.

PdF:SZ6014 **Globální rozvojové vzdělávání v přípravě učitele**

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. et Mgr. Martina Kurowski, Ph.D.

Vyučující

Mgr. et Mgr. Martina Kurowski, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Seminář nabídne tematický a metodický vhled do oblasti globálního rozvojového vzdělávání (GRV). Studenti získají přehled o konceptu a aktuálních tématech globálního rozvojového vzdělávání a jeho významu ve vzdělávání pro 21. století. Zároveň bude studentům představena možnost jak problematiku GRV začlenit do výuky na ZŠ i SŠ. Osvojí si základní kompetence spojené s metodickými přístupy kritického myšlení a filozofie pro děti. Důraz bude kladen především na interaktivní metody výuky a metody aktivizující studenty ke spolupráci, neboť semináře poskytnou prostor modelovým lekcím, které si studenti budou moci zažít v roli účastníků. Studenti se budou orientovat v existujících materiálech pro praxi GRV, porozumí cílům a koncepci GRV, budou schopni posuzovat různé zdroje informací o GRV a kriticky je reflektovat. Po absolvování předmětu bude student umět:

- popsat sociální, kulturní a ekonomické procesy utvářející současný svět, hlavní aktéry globalizace; • nejzávažnější globální témata současnosti a možnosti jejich řešení; • orientovat se v trendech současné pedagogiky a v interaktivních metodách výuky; • charakterizovat instituce a organizace, které se zabývají problematikou rozvojové spolupráce; • aplikovat metody při přípravě vlastní GRV výukové aktivity; • pracovat s principy kritického myšlení a filozofie pro děti; • aktivně využívat podpůrné informační a metodické materiály.

Výukové metody

workshop, zážitková pedagogika, model výuky E-U-R

Metody hodnocení

aktivní účast

Výstupy z učení

Po absolvování kurzu bude student schopen: • Popisat sociální, kulturní a ekonomické procesy, které formují současný svět, hlavní aktéry globalizace; • popsat nejdůležitější globální témata současnosti a jejich možné řešení; • mít přehled o trendech v současné pedagogice a interaktivních metodách výuky; • charakterizovat instituce a organizace zabývající se otázkami rozvojové spolupráce; • aplikovat metody na přípravu vlastní výukové aktivity GDE; • pracovat se zásadami kritického myšlení a filozofie pro děti; • aktivně využívat podpůrné informační a metodické materiály.

Osnova

1. Ekonomická provázanost světa, rozmanitost perspektiv, vzájemná propojenost světa v 21. století. 2. Globální rozvojové vzdělávání - východiska a cíle; globální dimenze ve výuce (národní strategie GRV). 3. Globální odpovědnost a aktivní občanství. 4. Co je to rozvoj: chudoba a nerovnost ve světovém měřítku. 5. Základní metody aktivního učení (třífázový model učení, učení prožitkem, atd.). 6. Evokační otázky a vztah k výukovým cílům.

Literatura

povinná literatura

MZV ČR. (rok neuveden). Národní strategie globálního rozvojového vzdělávání ČR pro 2011-2015. Dostupné z <http://www.globalnirozvojovozvdelavani.cz/co-je-grv/oficialni-dokumenty-cr.html>

Hicks, D. (2008). Ways of seeing: The origins of global education in the UK. Background paper for: UK ITE network inaugural conference on education for sustainable development/global citizenship. London. <http://www.teaching4abetter.com>

de Oliveira Andreotti, V. (2014). Soft versus critical global citizenship education. *Development Education in Policy and Practice*, 21(3), 40-51.

BIOLEK, J. *PodObal : příručka pro výuku o globálních souvislostech našeho obchodování*. Edited by Eva Malířová. Brno: NaZemi - Společnost pro fair trade, 2011. 264 s. ISBN 9788026006923.

PdF:SZ6015 **Metodika průřezových témat v RVP**

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. Kateřina Lojďová, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Kateřina Lojďová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Předmět seznamuje studenty s průřezovými tématy v RVP. Pojmenovává hodnoty spojené s průřezovými tématy a konceptualizuje průřezová témata jako významné výchovné oblasti v současném vzdělávání. Ukazuje možnosti začlenění průřezových témat do kurikula. Studenti si poté vyberou jedno z průřezových témat, navrhnou, v seminární skupině realizují a poté vyhodnotí výchovné vzdělávací aktivitu v rámci tohoto tématu. Získají zpětnou vazbu od spolužáků a vyučujících a sami budou reflektovat tuto aktivitu, včetně návrhu možných alterací. Výstupem je také tvorba metodiky této aktivity. Nejlepší metodika bude nabídnuta k publikaci v časopisu Komenský.

Výukové metody

projekty, reflexe, diskuse

Metody hodnocení

Realizace a reflexe vybrané výchovné vzdělávací aktivity, tvorba metodiky k této aktivitě. Nejlepší metodika bude nabídnuta k publikaci v časopisu Komenský.

Výstupy z učení

Na konci kurzu bude student schopen:

- charakterizovat průřezová témata RVP jako výchovná témata v kurikulu;
- pojmenovat hodnoty spojené s průřezovými tématy;
- navrhnout začlenění průřezových témat do ŠVP;
- navrhnout, realizovat a vyhodnotit dílčí aktivitu v rámci průřezových témat;
- vytvořit metodiku dílčí výchovné aktivity v rámci průřezového tématu.

Osnova

1. Průřezová témata RVP jako odraz hodnot ve vzdělávání. Průřezová témata jako výchovná témata v současné škole. Hodnoty v průřezových tématech. Zařazení průřezových témat do kurikula.
2. Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Ukázky projektů a aktivit.
3. Průřezové téma Výchova demokratického občana. Ukázky projektů a aktivit. Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Ukázky projektů a aktivit.
4. Průřezové téma Multikulturní výchova. Ukázky projektů a aktivit.
5. Průřezové téma Environmentální výchova. Ukázky projektů a aktivit.
6. Průřezové téma Mediální výchova. Ukázky projektů a aktivit. 7. Realizace výchovně vzdělávací aktivity v rámci průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova. Zpětná vazba, reflexe k aktivitě a k vytvořené metodice.
8. Realizace výchovně vzdělávací aktivity v rámci průřezového tématu Výchova demokratického občana. Zpětná vazba, reflexe k aktivitě a k vytvořené metodice.
9. Realizace výchovně vzdělávací aktivity v rámci průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Zpětná vazba, reflexe k aktivitě a k vytvořené metodice.
10. Realizace výchovně vzdělávací aktivity v rámci průřezového tématu Multikulturní výchova. Zpětná vazba, reflexe k aktivitě a k vytvořené metodice.
11. Realizace výchovně vzdělávací aktivity v rámci průřezového tématu Environmentální výchova. Zpětná vazba, reflexe k aktivitě a k vytvořené metodice.
12. Realizace výchovně vzdělávací aktivity v rámci průřezového tématu Mediální výchova. Zpětná vazba, reflexe k aktivitě a k vytvořené metodice. Shrnutí, reflexe semináře, sebereflexe.

Literatura**povinná literatura**

Gulová, L. (2012). Kompendium multikulturní výchovy: výukové materiály. Brno: Masarykova univerzita.

Demokracie versus extremismus: výchova k aktivnímu občanství. (2013). Praha: Asi-milování.

Šišková, T. (1998). Výchova k toleranci a proti rasismu: hry a cvičení pro žáky a studenty. Praha: Portál.

Valenta, J. (2006). Osobnostní a sociální výchova a její cesty k žákovi. Kladno: Aisis.

Šmajš, J. (2014). O smiřování kultury s přírodou: čtyři rozhovory a tři dokumenty. Brno: Miloš Vávrů.

ŠEĎOVÁ, K. *Děti a rodiče před televizí. Rodinná socializace dětského televizního diváctví..* Brno: Paido, 2007. 157 s. edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-7315-149-2.

doporučená literatura

Hudson, R. A. (Ed.). (1999). The sociology and psychology of terrorism: Who becomes a terrorist and why? Washington: Library of Congress.

Binka, B. (2008). Environmentální etika. Brno: Masarykova univerzita.

Šalamounová, Z. (2015). Když to bylo ve zprávách, musí to být pravda: jak ve výuce interpretovat novinové zprávy. *Komenský*, 140(4), 55–57.

Lojdrová, K. (2013). Třídíme s krysou Belisou aneb Environmentální výchova v 1. třídě. *Komenský*, 137(3), 34–37.

Vidláková, J. (2011). Hlas žáků jako součást jejich participace na životě školy (Disertační práce). Dostupné z http://is.muni.cz/th/40185/ff_d/

Charvát, J. (2007). Současný politický extremismus a radikalismus. Praha: Portál.

LOJDOVÁ, K. *Socializace do subkultury skinheads. Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity, Studia Paedagogica, U13*, Brno: Masarykova univerzita, 2008, roč. 13, 1., s. 141-150. ISSN 1211-6971. <http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/studia-paedagogica/article/view/200/315>

Vyučující

Mgr. Bc. Jan Nehyba, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Seminář se zaměřuje na praktické seznámení s nejrůznějšími koncepty respektující výchovy. Jde v něm o vyzvednutí praktických nástrojů pro výchovnou činnost, které jsou často opřeny o nejrůznější (teoreticky ukotvené) převážně komunikační modely a koncepty (já-výrok, přirozené a umělé důsledky, metoda bez poražených, a podobně). Zároveň v semináři bude každý student mít možnost zaujmout kritické stanovisko k představovaným metodám a konceptům respektující výchovy. Jádrem semináře leží v zprostředkování sebezkušenosti s těmito technikami.

Výukové metody

Metody: Hraní rolí, komunikační nácvik jednotlivých technik respektující výchovy, skupinová diskuze nad technikami a filozofií respektující výchovy.

Metody hodnocení

Dvě možnosti ukončení: reflexe nad jednou z knih z literatury (co mi kniha přinesla, s čím souhlasím, co vidím jinak a proč) nebo rozbor jedné své aplikované techniky respektující výchovy. Doporučený návod pro rozbor: 1. Popsat situaci: jak to probíhalo 2. Analýza situace, kde je vidět předkládaný přístup 3. Co si z toho odnáším. Rozsah minimálně 3 strany. Odevzdávání průběžných úkolů do odevzdávacího informačního systému (cca 3 až 5 úkolů).

Výstupy z učení

Výstupy předmětu: - Studenti znají nejdůležitější koncepty respektující výchovy (Indikátor: ověření bude probíhat v každé hodině, kde budeme reflektovat minulou hodinu) - Studenti mají reálnou zkušenost na sobě s jednotlivými technikami respektující výchovy (Indikátor: aktivní účast na seminářích). - Aplikují vybrané techniky respektující výchovy ve svém životě mimo kontext semináře (Indikátor: Pozorování při reflexi o průběžných praktických úkolech mezi semináři) - Mají utvořený postoj k tématu respektující výchovy (Indikátor: pozorování při závěrečné reflexi v semináři)

Osnova

Osnova: 1. Hranice ve výchově (nastavování pravidel, hranic) - J. Rogge 2. Škola bez poražených - T. Gordon: Komu náleží problém, seznámení s třemi metodami řešení konfliktů. 3. Respektovat a být respektován - česká verze respektující výchovy (P. Kopřiva) 4. Nenásilná komunikace ve výchově: Já-výrok jako forma efektivní komunikace v konfliktní situaci a i jako forma ocenění, identifikace potřeb učitele a žáka 5. Nerespektující komunikace ve výchově (No Excuses Charter Schools (školy bez výmluv), kazuistika A. Chua a jejího přístupu „tygří výchova“) 6. Jak na disciplínu pomocí klidné výchovy - sociální neurověda ve výchově (D. Siegel) 7. Summerhill - radikální demokracie ve škole 8. Rozdíl mezi umělými a přirozenými důsledky výchovy, základní potřeby dětí - výchova dle R. Dreikurse 9. Teorie solení - konfúzní a provokativní techniky ve výchově (inspirace od F. Farrelly, M. H. Ericksona) 10. Psychoterapeutické inspirace pro řešení výchovných problémů: jak budovat dětské dovednosti (B. Furman) jak k výchově přistupovat kolaborativně (M. Selekman)

Literatura**povinná literatura**

• GORDON, Thomas. Škola bez poražených: řešení konfliktů mezi rodiči a dětmi. Praha: Malvern, 2015. ISBN: 978-80-7530-006-5.

ROSENBERG, M.B. *Nenásilná komunikace - řeč života*. Translated by Norma Garciová. Vyd. 2. Praha: Portál, 2012. 221 s. ISBN 9788026201410.

neurčeno

• FURMAN, B. (ed.) Kids' skills in Action: Stories of playful and practical solution-finding with children. Bendigo: St. Luke's Innovative Resources, 2010.

• CHUA, Amy. *Bojová píseň tigrej matky*. Bratislava: Premedia, 2013. ISBN: 9788089594528

Siegel, D. J., & Bryson, T. P. (2015). *Klidná výchova k disciplíně*. V Praze: Triton.

• DREIKURS, Rudolf a Vicki SOLTZ. *Deti ako výzva*. 2. vyd. Bratislava: Adlerovská psychoterapeutická spoločnosť, 2012, 293 s. ISBN 9788097086909.

• ALDORT, Naomi. *Vychováváme děti a rosteme s nimi*. Vyd. 1. Praha: Práh, 2010. 227 s. ISBN 978-80-7252-287-3.

Duckworth, A. (2017). *Grit: The power of passion and perseverance*. New York: Scribner

• DREIKURS, Rudolf a Loren GREY. *Logické důsledky: praktická příručka ako učít deti a dospievajúcu mládež zodpovednému správaniu*. 1. vyd. Nové Zámky: Psychprof, spol. s.r.o., 1997, 171 s. ISBN 80-967148-7-2.

NEILL, A.S. *Summerhill : příběh první demokratické školy na světě*. Edited by Albert Lamb, Translated by Viktor Jurek. 1. vyd. Praha: PeopleComm, 2013. 348 s. ISBN 9788090489059.

KOPŘIVA, P., J. NOVÁČKOVÁ, D. NEVOLOVÁ a T. KOPŘIVOVÁ. *Respektovat a být respektován*. 3. vydání. Bystřice pod Hostýnem: P. Kopřiva - Spirála, 2008. 286 stran. ISBN 9788090403000.

ROGGE, J. *Děti potřebují hranice*. Translated by Alžběta Sirovátková. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. 131 s. ISBN 9788073673307.

FRANKE-GRICKSCH, M. "*Patříš k nám!*" : *rodinné konstelace s dětmi*. Translated by Marcela Freyová. 1. vyd. Praha: Shambhala, 2006. 163 s. ISBN 9788023969542.

PdF:SZ6017 **Multikulturní lekce na základních školách**

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. Lenka Gulová, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Lenka Gulová, Ph.D. (přednášející)
Mgr. et Mgr. Martina Kurowski, Ph.D. (přednášející)
Mgr. František Trapl (přednášející)

Cíle předmětu

Cílem předmětu je příprava a realizace multikulturní lekce, kterou studenti zpracují v malých týmech pod vedením garanta předmětu. Studenti si vytvoří týmy, osloví vybranou školu, které nabídnou multikulturní lekci. Po dohodě se zástupci školy (učitelem) si zvolí téma lekce, které postupně zpracují v rámci práce v seminářích i na odborných konzultacích s garantem. Výsledkem je nejméně 2hodinová multikulturní lekce směřovaná k žákům a studentům SŠ. V rámci semináře budou studenti prezentovat dílčí výsledky tvorby lekce a tyto budou konzultovat s garantem předmětu. Na závěr semináře proběhne veřejná prezentace průběhu lekce a studenti lekci zpracují do metodického materiálu. Při vytváření lekce lze pracovat s řadou technik od metod dramatické výchovy, před různé typy aktivit a případně s pomocí různých didaktických metod.

Výukové metody

Studenti pracují v týmu (každý tým bude mít tři a více členů), budou kontaktovat konkrétní školu a společně s vyučujícími ve třídě si domluví téma multikulturní lekce, kterou zpracují pro vedením garanta nebo vyučujícího a budou ji realizovat na konkrétní škole. Tým studentů aktivitu zpracuje do prezentace a do metodického materiálu. Na závěr semestru studenti aktivity prezentují na závěrečném semináři.

Metody hodnocení

společný projekt

Výstupy z učení

Po ukončení předmětu bude student schopen: - Kontaktovat pracovníky školy a domluvit se na realizaci lekce pro konkrétní skupinu žáků (nejlépe třídu) - Připravit a zpracovat vybrané téma z multikulturní výchovy v rámci teoretické přípravy (např. rasismu, předsudky, diskriminace, uprchlictví, menšiny, holocaust, světová náboženství, atd.) - Pomocí různých metod a aktivit vytvořit multikulturní lekci pro konkrétní skupinu žáků - V rámci týmu studentů zrealizovat multikulturní lekci na konkrétní škole - Zpracovat metodický materiál k multikulturní lekci - Prezentovat výsledek společné pedagogické práce

Osnova

Témata multikulturní lekcí Význam multikulturní výchovy, témata MV (diskriminace, rasismus, xenofobie, kultura, diverzita aj.) Vybraná témata MV - migrace - historie a současnost, přistěhovalectví v našich podmínkách, azylová politika ČR Národnostní menšiny u nás, aspekty vzájemného soužití. Napříč kulturami, co nás spojuje a rozděluje. Diverzita ve společnosti, diverzita ve školním prostředí. Kontroverzní témata společnosti - Romové a většinová společnost, vzájemné soužití, vybrané oblasti. Vytváření předsudků a postojů, příčiny, zdroje, hledání řešení. Stále živý antisemitismus; nejvytrvalejší zášť v dějinách lidstva v historii i současnosti. Světová náboženství a nová náboženská hnutí - základní vhled, možná ohniska střetů. Diskriminace vybraných skupin ve společnosti, lidé s odlišnou sexuální orientací, téma genderu, ageismus Extremismus a jeho projevy ve společnosti.

Literatura

povinná literatura

GULOVÁ, L. *Studentské profesní praxe - multikulturní lekce ve školách a dalších institucích*. první. Brno: MUNIPRESS, 2015. 305 s. ISBN 978-80-210-8119-2.

doporučená literatura

GULOVÁ, L. *Multikulturní výchova jako přirozená součást vzdělávání*. In Preissová Krejčí, A. - Cichá, M.. *Jinakost, předsudky, multikulturalismus: Možnosti a limity multikulturní výchovy*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. s. 83-99, 17 s. ISBN 978-80-244-3287-8.

GULOVÁ, L. *Sociální pedagogika a multikulturní výchova v otázkách..* Brno: Masarykova univerzita, 2008. 212 s. 1.vydání. ISBN 978-80-210-4724-2.

PRŮCHA, J. *Multikulturní výchova :teorie - praxe - výzkum*. Vyd. 1. Praha: ISV nakladatelství, 2001. 211 s. ISBN 80-85866-72-2.

Výchova k toleranci a proti rasismu : [multikulturní výchova v praxi]. Edited by Tatjana Šišková. Vyd. 2., aktualiz. Praha: Portál, 2008. 273 s. ISBN 9788073671822.

PdF:SZ6018 **Osobnostní a sociální příprava**

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. Petr Soják, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Petr Soják, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

V rámci předmětu student: Nalezne prostřednictvím detekce svých silných a slabých stránek svou pozici ve výchovně vzdělávacím procesu. Nejprve v rovině ryze individuální (Já ve skupině) a posléze v sociálním kontextu (Já jako součást skupiny a částečně rovina Já jako pozorovatel skupinového dění), a to především prostřednictvím řízené skupinové dynamiky. Rozvine schopnost své sebereflexe důrazem na rovinu Já jako účastník skupinového dění a především rovinu Já jako supervizor. Seznámí se s technikami a nástroji pro sebepoznání, seberozvoj, rozvoj profesionální spolupráce, reflexi praxe apod. Rozvine svou osobnostní a sociální kompetenci v souvislosti se svou budoucí pomáhající profesí, důraz je kladen na rozvoj facilitujících vlastností, skupinovou práci, zlepšení soc. dovedností jako komunikace, kooperace, já jazyk, tady a teď, skupinová dynamika, koheze, interakce a další. Získá specifické dovednosti podporující výchovně vzdělávací cíle, a to především v oblasti komunikace, podpory kooperace (jak v rámci kontaktů mezi pedagogy navzájem, tak směřované ke skupinám studentů, klientů), sebe prezentace, kreativity, pedagogické improvizace apod. Dostane možnost v rámci nácviku dovedností studentů uchopit sama sebe. První seminář je primárně zaměřen na sebezkušenost. Druhý seminář je v rovině tzv. interakčním výcviku. Třetím seminář je nácvikem vedení skupiny pod přímou supervizí ostatních kolegů a lektorů.

Výukové metody

Praktická výuka, presentace, diskuse, skupinové projekty, samostudium

Metody hodnocení

Seminář (workshop – pracovní dílna) Ukončení: kolokvium Požadavky k získání kolokvia: 1. seminární práce 1.: Esejistické zpracování knihy na libovolné téma týkající se rozvoje osobnostní a sociální kompetence 2. seminární práce 2.: Sebereflexe (získaná sebepoznání a sebezkušenost). 3. pohovor s lektory:

Výstupy z učení

Student:

- se orientuje v současných metodách a technikách osobnostního a sociálního rozvoje směrem k sobě, k druhým, k profesi
- interpretuje pojetí osobnosti člověka v kontextu OSP směrem k sobě, k druhým, k profesi a prakticky dokáže svou osobnost v této oblasti rozvíjet
- má jasnou úroveň vlastní sebezkušenosti pro oblast vedení lidí ve skupinové práci
- dokáže pracovat s dynamikou, kohezí a atmosférou skupiny klientů
- posuzuje své chování a jednání vůči sobě, druhým a vůči skupině, ve které "vyrůstá"

Osnova

Studenti se seznámí s technikami a nástroji pro sebepoznání, seberozvoj, rozvoj profesionální spolupráce, reflexi praxe apod. Semináře budou mít sebezkušenostní charakter (diskuse, psychohry, autodiagnostika, skupinová práce apod.). Rozvoj osobnostních kompetencí studentů jde v souvislosti s jejich budoucí pomáhající profesí, důraz je kladen na rozvoj facilitujících vlastností, skupinovou práci, zlepšení soc. dovedností jako komunikace, kooperace, já jazyk, tady a teď, skupinová dynamika, koheze a interakce a další. Jde o ochutnávku technik vycházejících z oborů skupinové psychoterapie, gestalt terapie, dramatické výchovy a dramaterapie transakční analýzy, analytické psychoterapie, Rogerovské psychoterapie, koncentrativní pohybové terapie, body terapie, arteterapie, muzikoterapie. Nejde o nácvik terapie ale možnou aplikaci terapeutických technik v návaznosti na současné edukační problémy.

Seminář je zaměřen zejména na oblasti:

- Efektivní péče o sebe Self-monitoring (techniky sebepozorování, zpracování zpětné vazby od druhých, sebedovědomí a sebehodnocení), self-management (zvládání harmonického působení nároků na profesi pedagoga, prevence syndromu burnout, organizace času v každodenních procesech, sebestimulační techniky), sebe prezentace (prezentace sebe, vhodných pedagogických postojů, role pozitivní autority u žáků)
- Efektivita vnitřních psychických funkcí, nácvik žádoucího druhu koncentrace při různých druzích učení (percepční kanály, hladina alfa, vrcholové zážitky), zacházení s emocionálními stavy (druhy žádoucích a nežádoucích stavů pro učební a výchovný proces, techniky zvyšování motivace, zkvalitňování morálního a etického vývoje v jeho jednotlivých fázích.
- Efektivita interpersonálních dovedností. Komunikace (asertivita, aktivní naslouchání, jednání, projednávání, vhodné strategie u problémových osob). Zásady zacházení s vnitřními a interpersonálními problémy a konflikty, typické vzorce jejich řešení. Intervence u problémového žáka a jeho rodičů.

Literatura

Teorie a praxe skupinové psychoterapie (Variant.) : Teorie & praxe skupinové psychoterapie.

VALENTA, J. *Dramatická výchova a rozvoj sebedovědomí : děti a dospělých (Obsaž.) : Kapitoly z teorie výchovné dramatiky.*

ŠICKOVÁ-FABRICI, J. *Základy arteterapie.* Vyd. 1. Praha: Portál, 2002. 167 s. ISBN 80-7178-616-0.

ŠIMANOVSKÝ, Z. *Hry pro zvládání agresivity a neklidu.* Vyd. 1. Praha: Portál, 2002. 175 s. ISBN 80-7178-689-6.

KRATOCHVÍL, S. *Základy psychoterapie.* 4., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2002. 392 s. ISBN 80-7178-657-8.

ŠIMANOVSKÝ, Z. *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie ve výchově, sociální práci a klinické praxi.* Vyd. 2. Praha: Portál, 2001. 246 s. ISBN 80-7178-557-1.

KRATOCHVÍL, S. *Skupinová psychoterapie v praxi.* 2. dopl. vyd. Praha: Galén, 2001. 285 s. ISBN 8072620967.

- VALENTA, M. *Dramaterapie*. Vyd. 2., v nakl. Portál 1. Praha: Portál, 2001. 150 s. ISBN 80-7178-586-5.
- BELZ, H. a M. SIEGRIST. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení : východiska, metody, cvičení a hry*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2001. 375 s. ISBN 80-7178-479-6.
- KOPŘIVA, K. *Lidský vztah jako součást profese : psychotherapeutické kapitoly pro sociální, pedagogické a zdravotnické profese [Kopřiva, 2000]*. 4. vyd. Praha: Portál, 2000. 147 s. ISBN 80-7178-429-X.
- YALOM, I.D. *Teorie & praxe skupinové psychoterapie*. Vyd. 1. Hradec Králové: Konfrontace, 1999. 704 s. ISBN 80-86088-05-7.
- KNOBLOCH, F. a J. KNOBLOCHOVÁ. *Integrovaná psychoterapie v akci*. Vyd. 1. Praha: Grada, 1999. 322 s. ISBN 807169679X.
- FREUD, S. *Výklad snů : o snu*. Vyd. 1. Praha: Jiří Kocourek, 1998. 711 s. ISBN 80-86123-07-3.
- ROGERS, C.R. *Způsob bytí : klíčová témata humanistické psychologie z pohledu jejího zakladatele*. Translated by Jiří Krejčí. Vyd. 1. Praha: Portál, 1998. 292 s. ISBN 80-7178-233-5.
- ROBERTS, J. a M. PINES. *Skupinová analýza v praxi*. Translated by David Holub. Vyd. 1. Praha: Psychoanalytické nakladatelství J. Kocourek, 1998. 183 s. ISBN 80-86123-04-9.
- FRANKL, V.E. *Psychoterapie pro laiky*. Translated by Vladimír Smékal. Brno: Cesta, 1998. 158 s. ISBN 8085319802.
- RIEGER, Z. *Lod' skupiny : inspirace pro současné i budoucí lodivody ve skupinové terapii*. Vyd. 1. Hradec Králové: Konfrontace, 1998. 192 s. ISBN 80-86088-03-0.
- CAMPBELL, J. *Techniky arteterapie ve výchově, sociální práci a klinické praxi*. Vyd. 1. Praha: Portál, 1998. 199 s. ISBN 80-7178-204-1.
- FINCHER, S.F. *Vytváření mandaly : cesta poznání léčení a sebevyjádření : [praktická kniha pro vytváření a výklad léčivých kruhových obrazců]*. V Praze: Pragma, 1997. 204 s. ISBN 8072053949.
- Potřebujete psychoterapii?*. Edited by Oldřich Matoušek. 1. vyd. Praha: Portál, 1995. 103 s. ISBN 80-7178-036-7.
- MASTERS, R. a J. HOUSTON. *Naslouchejte svému tělu : psychofyzická cesta ke zdraví a vědomí sebe sama*. Praha: Pragma, 1994. 253 s. ISBN 80-85213-43-5.
- MÁTEJOVÁ, Z. *Základy teorie a praxe muzikoterapie*. 1. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského, 1993. 138 s. ISBN 80-223-0401-8.
- SVOBODA, M. *Metody psychologické diagnostiky dospělých*. Praha: CAPA, 1992. ISBN 80-7064-036-5.
- FREUD, S. *Vybrané spisy. 2. Nová řada přednášek k úvodu do psychoanalýzy*. 2. vyd., v Avicenu. Praha: Avicenum, 1991. 464 s. ISBN 80-201-0182-9.
- FREUD, S. *O člověku a kultuře*. Edited by Jiří Stromšík, Translated by Ludvík Hošek - Jiří Pechar. Vyd. 1. Praha: Odeon, 1990. 444 s. ISBN 8020701095.
- ŘÍČAN, P. a J. ŽENATÝ. *K teorii a praxi projektivních technik*. Vyd. 1. Bratislava: Psychodiagnostické a didaktické testy, 1988. 206 s.
- FREUD, S. *Vybrané spisy. II., 1. Studie o hysterii, 2. Zlomek analýzy případu hysterie*. Vyd. 1. Praha: Státní zdravotnické nakladatelství, 1969. 269 s.
- FREUD, S. *Vybrané spisy II : 1. Studie o hysterii : 2. Zlomek analýzy případu hysterie : Gesammelte Werke (Orig.)*. Translated by Bohodar Dosužkov. 1. vyd. Praha: Státní zdravotnické nakladatelství, 1969. 269 s.
- FREUD, S. *Vybrané spisy I : 1. Přednášky k úvodu do psychoanalýzy : 2. Nová řada přednášek k úvodu do psychoanalýzy : Gesammelte Werke (Orig.)*. Translated by Jiří Pechar - Eugen Wiškovský. 1. vyd. Praha: Státní zdravotnické nakladatelství, 1969. 498 s.
- FREUD, S. *Přednášky k úvodu do psychoanalýzy ; Nová řada přednášek k úvodu do psychoanalýzy [Freud, 1969] : Nová řada přednášek k úvodu do psychoanalýzy (Přít.)*. Vyd. 1. Praha: Státní zdravotnické nakladatelství, 1969. 498 s.

Vyučující

Mgr. Petr Svojanovský, Ph.D. (cvičící)

Cíle předmětu

Činnost asistenta vyžaduje při komunikaci se žákem (či žáky) vstupovat do specifických rolí (např. mentor, poradce, kritický přítel aj.), vč. role kouče. Tento způsob interakce umožňuje asistentovi mj. kultivovat reflektivní myšlení žáků, pomoci žákům ozřejmovat jejich místo v kolektivu či vztah k předmětu nebo pojmenovávat svoje osobní cíle a konkrétní kroky vedoucí k jejich dosažení. Smyslem předmětu je pomoci studentům osvojit si techniky, které takový seberozvoj žáka umožňují. Studenti se seznámí se základními principy koučování (např. princip důvěry a diskretnosti ve vztahu s žákem) a vybranými znalostmi (např. typologie otázek či podstata modelu GROW) nezbytnými pro praktické vedení rozhovoru s prvky koučování. Studenti si dále prostřednictvím praktického nácviku osvojí základní dovednosti (např. naslouchání, cílené kladení otázek, provázení reflektivním procesem aj.) a postoje (především tzv. postoj zvědavosti, tedy přijetí individuality a tvůrčího potenciálu každého žáka), které jim umožní pozitivně ovlivňovat vývoj žáka prostřednictvím rozhovoru s prvky koučování.

Výukové metody

Facilitace zkušenostního učení ve skupině s důrazem na reflexi pomocí vybraných metod, které berou v potaz celou osobu učícího (kognitivní, afektivní a konativní aspekty; explicitní i tacitní dimenzi znalostí). Jedná se např. o metody systemické modelování, koučování aj.

Metody hodnocení

Udělení zápočtu je podmíněno aktivní účastí studenta na seminářích spočívající především v nácviku koučovací techniky.

Výstupy z učení

Na konci kurzu student: • demonstruje osvojené znalosti, dovednosti a postoje při vedení rozhovoru zaměřeném na seberozvoj s jedním ze svých spolužáků; • bude schopen vysvětlit, jak lze účinně podporovat seberozvoj žáků pomocí koučovací techniky – především při individuální práci se žákem, případně také při práci se skupinou (třídou), či v jiných kontextech edukační reality (např. při komunikaci s rodiči žáků).

Osnova

1. Seberozvoj žáka, koučování ve školní praxi, rozlišení koučování od jiných typů podpory, jako je např. mentoring či terapie. 2. Seznámení s modelem GROW, naslouchání, postoj zvědavosti. 3. Práce s cíli (model SMARTER), kontraktování, typy otázek. 4. Provázení reflektivním procesem pomocí modelu GROW. 5. Nácvik rozhovoru zaměřeného na seberozvoj žáka. 6. Demonstrování osvojených znalostí, dovedností a postojů při vedení koučovacího rozhovoru.

Literatura

HORSKÁ, V. *Koučování ve školní praxi*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 174 s. ISBN 9788024724508.

GALLWEY, W.T. *Tajemství vysoké pracovní výkonnosti : metoda Inner Game*. Translated by Aleš Lisa. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004. 255 s. ISBN 8072611151.

WHITMORE, J. *Koučování : rozvoj osobnosti a zvyšování výkonnosti*. Translated by Aleš Lisa. 2. rozš. vyd. Praha: Management Press, 2004. 185 s. ISBN 8072611011.

PdF:SZ6020 Práce se žáky s odlišným mateřským jazykem

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. et Mgr. Martina Kurowski, Ph.D.

Vyučující

Mgr. et Mgr. Martina Kurowski, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Cíle předmětu: Seminář nabídne teoretický a metodický vhled do problematiky vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (dále jen OMJ). Studenti získají přehled o možnostech zapojení žáků s OMJ do běžné výuky a pochopí principy podpůrných opatření, která dává česká školská legislativa k dispozici. Osvojí si i základní kompetence spojené s metodickými přístupy umožňujícími toto zapojení žáků s OMJ. Důraz bude kladen především na interaktivní metody výuky a metody aktivizující studenty ke spolupráci. Studenti se budou orientovat v existujících materiálech pro praxi, budou schopni využívat různé zdroje informací a kriticky je reflektovat.

Výukové metody

workshop

Metody hodnocení

aktivní účast

Výstupy z učení

Po absolvování předmětu bude student umět: • popsat cílové skupiny žáků s OMJ a představit tuto problematiku v kontextu České republiky • orientovat v základních principech inkluzivního vzdělávání a tyto principy kriticky reflektovat • orientovat se v systému podpůrných opatření, v alternativních přístupech podpory žáků s OMJ (popř. v alternativách klasifikace žáků s OMJ) • charakterizovat instituce a organizace, které se zabývají problematikou vzdělávání žáků s OMJ • aktivně využívat podpůrné informační a metodické materiály

Osnova

1. Migrace, cizinci v České republice 2. Inkluze ve vzdělávání: cizinci a vzdělávání v ČR 3. Začlenění žáka s OMJ do vzdělávacího systému v ČR (zařazení do ročníku, IVP, podpora asistenta) 4. Multikulturní výchova aneb začlenění žáka s OMJ do třídního kolektivu 5. Čeština jako druhý jazyk 6. Principy práce s žáky s odlišným mateřským jazykem (praktické tipy ke konkrétním předmětům) 7. Příklady dobré praxe, odborná literatura a metodické materiály

Literatura

- KOSTELECKÁ, Yvona a kol. Žáci-cizinci v základních školách - Fakta, analýzy, diagnostika. Praha: Univerzita Karlova, 2013.
- Kolektiv autorů. Vzdělávání a začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem. Systémová doporučení. Praha: META, o.p.s., 2014. (dostupné zde: http://meta-ops.cz/sites/default/files/pp_blok_web_final_1.pdf)
- Jazyková a kulturní rozmanitost. Goethe-Institut, Praha 2012.
- ŠINDELÁŘOVÁ, Jaromíra; ŠKODOVÁ, Svatava.: Metodika práce s žáky-cizinci v základní škole. MŠMT, Praha 2012. Dostupné z .

Pdf:SZ6022 **Výchova k hodnotám jako součást pedagogické profese**

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. Lenka Gulová, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Lenka Gulová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Výchova k hodnotám jako nedílná součást výchovy člověka, prostřednictvím aktivního vystoupení v seminářích si studenti uvědomují vlastní hodnoty a hodnoty svých kolegů, tématem je rovněž hodnotová orientace dospívající generace v kontextu současného světa. V rámci seminářů si studenti osvojí různé přístupy k tématu hodnot a jejich možné implementace do pedagogických činností.

Výukové metody

Podmínkou pro úspěšné ukončení předmětu je aktivní vystoupení v semináři. Předmět je ukončen závěrečnou rozpravou; studenti si připraví na předposlední seminář krátký vstup, zamyšlení, případně přinesou „předmět, myšlenku, nápad“, o kterém se domnívají, že by mohl přispět ke „zlepšení světa“.

Metody hodnocení

final (group) project

Výstupy z učení

Každý student si zpracuje svoje vidění světa prostřednictvím vlastních hodnot nebo hodnoty a v libovolné formě nebo metodě s těmito hodnotami pracuje v rámci svého vystoupení v semináři. Součástí je diskuse k tématům. Po absolvování předmětu bude student schopen pracovat s tématem hodnot v kontextu pedagogické práce.

Osnova

I. Každý student si zpracuje svoje vidění světa prostřednictvím vlastních hodnot nebo hodnoty a v libovolné formě nebo metodě s těmito hodnotami pracuje v rámci svého vystoupení v semináři. Součástí je diskuse k tématům. II. Práce ve skupinách - studenti se rozdělí do skupin a zpracují výzkumné šetření na téma hodnot vybrané skupiny lidí - prezentace v semináři podle dohody. Analýza drobného výzkumného šetření bude vložena do moodlinky. III. Výstupem z předmětu je esej zaměřená na témata, která se vztahují k hodnotám, k vlastnímu žebříčku hodnot, případně se lze na pěti a více stranách zamýšlet nad hodnotami v kontextu současné doby. Dalším úkolem je recenze na jakékoliv dílo, které řeší téma vztahující se k hodnotám, ke smyslu života; rozbor recenzí bude součástí semináře.

Literatura**doporučená literatura**

VALACH, M. *Sociální spravedlnost*. ČR: OSBL, 2010. 8 s. ISSN 1213-1792. <http://www.blisty.cz/art/51258.html>

DOROTÍKOVÁ, S. *Filosofie hodnot : problémy lidské existence, poznání a hodnocení*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, 1998. 162 s. ISBN 808603979X.

BREZINKA, W. *Filozofické základy výchovy*. 1. vyd. Praha: Zvon, 1996. 213 s. ISBN 8071131695.

VELEHRADSKÝ, A. *Hodnocení a hodnoty v činnosti člověka*. Vyd. 1. Praha: Svoboda, 1978. 182 s.

Pdf:SZ6023 **Výchova nadaných žáků**

2 kredity, ukončení z, garant předmětu RNDr. Eva Trnová, PhD.

Vyučující

RNDr. Eva Trnová, PhD. (přednášející)

Cíle předmětu

Vědomosti: vymezení pojmů nadání, talent a inteligence; modely nadání; psychologická podstata nadání; projevy nadání a druhy nadání; charakteristika nadaných dětí, aktuální typologie nadaných žáků; charakteristika nadaných žáků, mýty o nadání; rozdíl mezi nadaným a chytrým žákem; latentní nadání a underachievement.

Dovednosti: aplikovat vhodné metody pro výchovu nadaných, sestavit vhodný program pro výchovu nadaných, diagnostikovat projevy nadání, rozpoznat nadané a chytré dítě.

Postoje: akceptovat odlišnosti projevů chování nadaných, osvojit si hodnoty objektivity a spravedlnosti v hodnocení chování nadaných žáků.

Výukové metody

Výuka se bude skládat z případových studií nadaných žáků, sledování souvisejících filmů, studování odpovídající literatury.

Metody hodnocení

Poskytování zpětné vazby na hodinách.

Výstupy z učení

Výstupy: • Student chápe podstatu nadání. • Student dokáže identifikovat nadání pomocí jeho charakteristik. • Student vybere a implikuje metody vhodné pro rozvoj nadaných žáků do výuky. • Student aplikuje při práci s nadanými aspekty individualizace a diferenciaci ve vzdělávání. • Student aplikuje individuální přístup při hodnocení nadaných žáků. • Student je schopen vytvořit výukové materiály pro nadané.

Osnova

Sylabus seminářů (po týdnech): 1. - 2. Úvod – základní pojmy; psychologická podstata nadání – základní linie úvah o nadání; nadání – talent; typy inteligence a vztah inteligence a nadání; modely nadání jako východisko pohledů na edukaci nadaných žáků. 3. - 4. Diagnostika nadání – nominace, identifikace a diagnostika nadaného žáka; projevy nadání; aktuální typologie nadaných žáků; charakteristika nadaných žáků, mýty o nadání; rozdíl mezi nadaným a chytrým žákem. 5. Zákonné normy pro vzdělávání nadaných – zákonný rámec pro vzdělávání nadaných; péče o nadané v RVP; úpravy vzdělávání pro nadané žáky. 6. Nadání jako jedinci se specifickými vzdělávacími potřebami – implementace aspektu individualizace a diferenciaci do vzdělávání nadaných; role učitele při integraci/inkluzi nadaných žáků do školní třídy; tvorba individuálního studijního plánu; dvojí výjimečnost. 7. Rozvoj nadaných žáků – problematika latentního nadání; underachievement jako nebezpečí omezení rozvoje nadaných; strategie vhodné pro rozvoj nadání. 8. -9. Speciální metody rozvoje nadání - akcelerace a obohacení – jejich výhody a nevýhody, doporučení pro jejich použití, návrhy konkrétních materiálů pro obohacení. 10. Motivace nadaných žáků - motivace jako součást modelů nadání, problematika motivování nadaných; strategie motivování nadaných; jak hodnotit nadaného žáka. 11. Základní způsoby práce s nadanými žáky - model logické struktury edukačního procesu pro nadaného žáka; výuka nadaných a řešení jejich vzdělávacích problémů; vytváření materiálů pro výuku nadaných žáků. 12. Spolupráce učitele s rodinou nadaného žáka - rodinné prostředí nadaných žáků; specifika komunikace učitele s nadanými žáky a jejich rodiči; sociální a emocionální přizpůsobivost nadaných.

Literatura**povinná literatura**

PORTEŠOVÁ, Š., M. BUDÍKOVÁ a H. KOUTKOVÁ. *Kontakt s nadáním jako jedna z důležitých proměnných ovlivňujících postoj pedagogů a rodičů k mimořádně nadaným žákům a k jejich vzdělávání*. Pedagogika, Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, 2009, LVIV, č. 1, s. 38-53. ISSN 0031-3815.

HŘÍBKOVÁ, L. *Nadání a nadaní : pedagogicko-psychologické přístupy, modely, výzkumy a jejich vztah ke školní praxi*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 255 s. ISBN 9788024719986.

PORTEŠOVÁ, Š. *Nadání jako předmět výzkumu a vzdělávání na MU Brno*. 128.klinicko-psychologický den, přednáška. 2005. <http://www.ssp-pedagog.cz/klinikopsychden.htm>

doporučená literatura

Freeman, J. (1998). *Educating the very able: Current international research*. London: Stationery Office.

PORTEŠOVÁ, Š. *Rozumově nadané děti s dyslexií*. 1. vyd. Praha: Portál, 2011. 216 s. Speciální pedagogika. ISBN 978-80-7367-990-3. <http://obchod.portal.cz/produkt/rozumove-nadane-deti-s-dyslexii/>

PORTEŠOVÁ, Š. *Skryté nadání. Psychologická specifika rozumově nadaných žáků s dyslexií*. 1. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 166 s. ISBN 978-80-210-5014-3.

PORTEŠOVÁ, Š. *Nadaný? Vždyť neumí číst ani počítat!*. *Psychologie DNES*, Praha: Portál, 2010, roč. 16, č. 6, s. 57-59. ISSN 1212-9607.

PORTEŠOVÁ, Š. a J. ČIHOUNKOVÁ. *Diagnostics of Czech intellectually gifted children with dyslexia via WISC-III method*. In *From giftedness in childhood to successful intelligence in adulthood*. Praha: The center of giftedness, 2008. s. 108-119, 12 s. ISBN 978-80-7387-172-7.

LAZNIBATOVÁ, J. *Nadané dieťa : jeho vývin, vzdelávanie a podporovanie*. Bratislava: Iris, 2001. 394 s. ISBN 8088778328.

PdF:SZ6024 Výchova v práci učitele

2 kredity, ukončení z, garant předmětu

Vyučující

Žádné informace.

Cíle předmětu

Cílem předmětu je propojit zkušenosti, které studenti doposud získali v oblasti výchovy, s teoretickými koncepty, s výsledky výzkumů, i s kurikulárními dokumenty vztahujícími se k výchovné složce práce učitele. Práce v semináři se zaměřuje na rozvoj studentova profesního myšlení a utváření studentova pojetí výchovy, které koresponduje s vnímáním sebe sama v roli budoucího učitele a současně akcentuje současnou situaci jak v českém, tak v zahraničním školství.

Výukové metody

skupinová diskuse; práce ve dvojicích; práce ve skupině; práce s odbornou literaturou; rozbor kazuistik; řešení modelové situace

Metody hodnocení

Metody hodnocení:

- minimálně 80% účast v semináři;
- pravidelná příprava na výuku: (a) studium doporučené literatury a vypracování s tím spojených úkolů;
- (b) zpracování a odevzdání reflexe vztahující se k vlastním zkušenostem s probíranou problematikou;
- (c) odevzdání úkolů dokládajících porozumění a schopnost aplikovat tvůrčím způsobem probíraná témata.

Výstupy z učení

Výstupy z učení:

Student po absolvování předmětu:

- reflektuje vlastní zkušenosti získané v oblasti výchovné práce;
- charakterizuje význam výchovné složky práce učitele;
- hodnotí a srovnává výchovné strategie využívané učiteli;
- navrhne a zdůvodní činnosti, jimiž může (jako učitel konkrétního oboru) rozvíjet klíčové kompetence žáků;
- posoudí kazuistiku žáka a navrhne možné výchovné přístupy a řešení, která dokáže podložit relevantními argumenty;
- využívá ve své práci RVP ZV a další kurikulární dokumenty; přistupuje k nim kriticky;
- ve spolupráci s kolegou navrhne činnosti, jimiž by v rámci svého předmětu, žáky směřoval k naplnění očekávaných výstupů dramatické a etické výchovy;
- vytvoří „databázi“ nástrojů, jimiž jako (třídní) učitel může ovlivňovat klima třídy a školy;
- formuluje vlastní pojetí výchovy, které by rád uplatňoval ve své budoucí profesi; toto pojetí podloží argumenty, z nichž je patrný kritický přístup k nastudovaným odborným zdrojům.

Osnova

- 1.-2. Výchova a vzdělávání v práci učitele – jejich vztah a význam.
- 3.-4. Rodinná výchova a její vliv na žáka i na práci učitele.
- 5.-6. Profil absolventa základní školy – od znalostí ke kompetencím.
- 7.-8. Průřezová témata RVP ZV jako nástroj k rozvíjení hodnot.
- 9.-10. Klima třídy a klima školy – význam, aktéři, nástroje a strategie.
- 11.-12. Dramatická a etická výchova v kurikulu základní školy.

Literatura**povinná literatura**

Rodriguezová, V. (2014). S Jaroslavem Provažníkem o umění ve výchově a bezpečí dramatické hry. *Komenský*, 139(3), 6–9.

Šalamounová, Z. (2013). V kůži někoho jiného. *Komenský*, 138(4), 32–35. Doporučená

Rigel, M. (2012). Vývoj kázeňských postihů na školách v českých zemích aneb Vyhání metla děti z pekla? *Komenský*, 137(2), 12–16.

Bradová, J. (2013). Hledání logiky ve výchově bez trestů. S Václavem Mertinem o školní nekázni a nelogičnosti trestání. *Komenský*, 138(1), 5–10.

Chládková, A. (2013). Jak na problémové chování žáků? Nechme se inspirovat Finskem. *Komenský*, 138(1), 24–27.

CANGELOSI, J.S. *Strategie řízení třídy : jak získat a udržet spolupráci žáků při výuce*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2000. 289 s. ISBN 8071784060.

DUNOVSKÝ, J. *Sociální pediatrie : vybrané kapitoly*. Vyd. 1. Praha: Grada, 1999. 279 s. ISBN 8071692549.

doporučená literatura

Demokracie versus extremismus: výchova k aktivnímu občanství. (2013). Praha: Asi-milování.

Neil, A. S. (1995). *Summerhill school: A new view of childhood*. New York: St. Martin's Press.

Paksuniemi, M. (2013). *The historical background of school system and teacher image in Finland*. New York: Peter Lang AG.

Valenta, J. (2006). *Osobnostní a sociální výchova a její cesty k žákovi*. Kladno: Aisis.

Šalamounová, Z. (2015). Když to bylo ve zprávách, musí to být pravda: jak ve výuce interpretovat novinové zprávy. *Komenský*, 140(4), 55–57.

Lojďová, K. (2013). Třídíme s krysou Belisou aneb Environmentální výchova v 1. třídě. *Komenský*, 137(3), 34–37.

Mičienka, M., & Jiráček, J. (2007). *Základy mediální výchovy*. Praha: Portál.

PdF:SZ6025 Výchovné situace ve škole: analýza a interpretace

2 kredity, ukončení z, garant předmětu Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D. (přednášející)

Cíle předmětu

Předmět seznamuje studenty s výchovnými aspekty školního vzdělávání. Studenti se seznámí s aktuálními výzkumy zaměřenými na výchovné situace ve škole. Na základě práce s kvalitativními daty z těchto studií budou studenti analyzovat a interpretovat vybrané jevy. V rámci seminárních úkolů studenti napíšou vlastní příběh na téma „Můj největší průšvih ve škole“. V druhém kroku přepíše příběh z pohledu učitele a ve třetím kroku srovnají perspektivu obou aktérů. Učí se tak chápat výchovné situace v různých kontextech, přecházejí z žákovské do učitelské/asistentké perspektivy.

Výukové metody

lekce, diskuse na základě kvalitativních dat, psaní příběhů

Metody hodnocení

Ukončení semináře:

- 1) Splnění seminárního úkolu ve třech postupných krocích.
- 2) Příprava na seminář: četba.
- 3) Aktivní účast na semináři.

Výstupy z učení

Výstupy z učení:

Student po absolvování předmětu:

- chápe výchovnou funkci školy, umí uvést příklady rozmanitých výchovných situací ve škole;
- dokáže kriticky diskutovat o vybraných konceptech, uvést příklady realizovaných výzkumů;
- dokáže na základní úrovni interpretovat kvalitativní data vztahující se k výchovným situacím ve škole;
- je schopen uvažovat o různých perspektivách aktérů výchovných situací.

Osnova

Hlavní témata (osnova):

1. Socializace, výchova a vzdělávání ve škole. Hodnoty v kurikulu ZŠ. Analýza průřezových témat v RVP.
2. Škola ve společnosti: reprodukce sociálních (ne)rovností ve škole. Analýza a interpretace dat z publikace Katriňák, T. (2004). Odsouzení k manuální práci: vzdělanostní reprodukce v dělnické rodině. Praha: Sociologické nakladatelství.
3. Autorita, kázeň a moc. Moc ve školní třídě: báze moci (legitimní, donucovací, odměňovací, referenční, expertní). Analýza a interpretace dat z publikace Vlčková, K., & Lojdová, K. (2015). Z posluchárny za katedru: mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství. Brno: MuniPress.
4. Moc ve školní třídě: mocenské konstelace. Analýza a interpretace dat z publikace Šedová, K. (2011). Mocenské konstelace ve výukové komunikaci. *Studia paedagogica*, 16(1), 89–118.
5. Nekázeň, nespolupráce a rezistence žáků. Analýza a interpretace dat z publikace Lojdová, K. (2015). Není nekázeň jako nekázeň: rezistentní chování žáků jako projev moci ve školní třídě. *Orbis scholae*, 9(1), 113–117.
6. Agresivita a šikana. Analýza a interpretace příběhů o agresivitě a šikaně ve škole. Analýza a interpretace dat z publikace Bittnerová, D. (2002). Rvačka jako kulturní forma. In Pražská skupina školní etnografie, 1.–8. třída: příloha závěrečné zprávy o řešení grantového projektu GA ČR 406/00/0470 „Žák v měnících se podmínkách současné školy“. Dostupné z <http://userweb.pedf.cuni.cz/kpsp/psse/pdf/tridy/7/bittner.pdf>
7. Skryté kurikulum. Analýza a interpretace dat z publikací: Kašćák, O., & Filagová, M. (2007). Javisko a zákulisie školy. O materskej škole a skrytom kurikule. Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis. Lojdová K. (2015). Skryté kurikulum, žité příběhy, narativy studentů učitelství o škole. *Pedagogická orientace*, 25(5), 649–670.
8. Genderová výchova ve škole. Analýza a interpretace dat z publikace Jarkovská, L. (2013). Gender před tabulí: etnografický výzkum genderové reprodukce v každodennosti školní třídy. Praha: Slon. Seminární úkol 1: Tvorba narativu na téma „Můj největší průšvih ve škole“
9. Seminární úkol 2: Převyprávění vlastního příběhu z pohledu učitele
10. Seminární úkol 3: Srovnávání perspektivy žáka a učitele v příběhu. Tvorba doporučení pro vlastní pedagogickou praxi.
11. Analýza narativů „Můj největší průšvih ve škole“ všech účastníků v seminární skupině (anonymizovaně). Tvorba typologie žakovské nonkonformity a problémového chování. Interpretace příčin nonkonformity a problémového chování. Hledání možných řešení.
12. Shrnutí a reflexe semináře.

Literatura

Odsouzení k manuální práci: vzdělanostní reprodukce v dělnické rodině.

Bittnerová, D. (2002). Rvačka jako kulturní forma. In Pražská skupina školní etnografie, 1.–8. třída: příloha závěrečné zprávy o řešení grantového projektu GA ČR 406/00/0470 „Žák v měnících se podmínkách současné školy“. Dostupné z <http://userweb.pedf.cu>

Kašćák, O., & Filagová, M. (2007). Javisko a zákulisie školy: o materskej škole a skrytom kurikule. Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis.

LOJDOVÁ, K. *Skryté kurikulum, žité příběhy. Narativy studentů učitelství o škole. Pedagogická orientace*, Česká pedagogická společnost o.s., 2015, roč. 25, č. 5, s. 649-670. ISSN 1211-4669. doi:10.5817/PedOr2015-5-649.

<https://journals.muni.cz/pedor/article/view/4380/pdf2>

LOJDOVÁ, K. *Není nekázeň jako nekázeň: Rezistentní chování žáků jako projev moci ve školní třídě*. *Orbis Scholae*, Karolinum, 2015, roč. 9, č. 1, s. 103-117. ISSN 1802-4637. doi:10.14712/23363177.2015.74. http://www.orbisscholae.cz/archiv/2015/2015_1_05.pdf

VLČKOVÁ, K., K. LOJDOVÁ, J. LUKAS, J. MAREŠ, Z. ŠALAMOUNOVÁ, T. KOHOUTEK, J. BRADOVÁ a S. JEŽEK. *Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství*. 1., elektronické vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 237 s. ISBN 978-80-210-8097-3. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-8097-2015. Čítárna Munispace <https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/book/800>

JARCOVSKÁ, L. *Gender před tabulí: Etnografický výzkum genderové reprodukce v každodennosti školní třídy*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2013. 250 s. Edice Studie. ISBN 978-80-7419-119-0.

ŠEĐOVÁ, K. *Mocenské konstelace ve výukové komunikaci*. *Studia paedagogica*, Brno: Masarykova univerzita, 2011, roč. 16, č. 1, s. 89-118. ISSN 1803-7437.

KATRŇÁK, T. *Odsouzení k manuální práci: Vzdělanostní reprodukce v dělnické rodině*. Praha: Slon, 2004. 190 s. Studie. ISBN 80-86429-29-6. www.fss.muni.cz/~katrnak

FSpS:P925 **Tělesná výchova - Sporty v přírodě**

1 kredit, ukončení z, garant předmětu PaedDr. Zdeněk Zítka

Vyučující

Mgr. Jan Došla, Ph.D. (cvičící)
PaedDr. Zdeněk Zítka (cvičící)

Cíle předmětu

Hlavní cíl výuky: - zlepšení úrovně pohybových dovedností a fyzické úrovně - ovlivnění kladného přístupu ke sportovním aktivitám chápaným jako obranu proti konfliktům, civilizačním chorobám a stresu - podpora zdravého životního stylu studentů

Výukové metody

Praktická cvičení Metoda skupinová

Metody hodnocení

- cvičení, zápočet - zápočet je studentům udělen za docházku - 3x možná absence bez omluvy - nahrazování dalších absencí nebude umožněno

Výstupy z učení

Na konci tohoto kurzu bude student schopen: - porozumět a vysvětlit pojem a obsah některých outdoorových aktivit ; - použít informace o outdooru k vlastní pohybové aktivitě ; - vytvořit si pohybový program v přírodě ; - předkládat odůvodněná (argumentačně promyšlená, racionální) rozhodnutí jak se pohybovat v terénu ; - na základě nabytých znalostí odvodit i neznámé skutečnosti v neznámém prostředí ; - interpretovat nabyté zkušenosti a vědomosti ;

Osnova

Tématické celky pro výuku: - základy orientace v terénu, neznámém prostředí - orientace za jednoduchých podmínek na mapách pro OB - nízké lanové překážky - základy kanoistiky na kanoích - zdokonalování techniky ovládnání kanoje - základy pohybu na Boulderingové stěně - severská chůze

Literatura

NEUMAN, J. *Turistika a sporty v přírodě :[přehled základních znalostí a dovedností pro výchovu v přírodě]*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000. 197 s. ISBN 80-7178-391-9.

FSpS:p991 **Tělesná výchova - Posilovny**

1 kredit, ukončení z, garant předmětu Mgr. Alena Pokorná, Ph.D.

Vyučující

Mgr. Miloslava Urbanovská (cvičící)
Mgr. Alena Pokorná, Ph.D. (cvičící)
Mgr. Renáta Vychodilová (cvičící)
Mgr. Jan Došla, Ph.D. (cvičící)
Mgr. Pavel Kapoun (cvičící)
Mgr. Alexandra Malá (cvičící)
Mgr. Radka Střeštíková, Ph.D. (cvičící)
Mgr. Zora Svobodová, Ph.D. (cvičící)
Mgr. Pavel Vacenovský, Ph.D. (cvičící)
PaedDr. Hana Vrtělová (cvičící)

Cíle předmětu

Hlavní cíl výuky: - zlepšení úrovně pohybových dovedností, celkové tělesné kondice a zdatnosti, držení těla - pomocí cvičebního programu v posilovně dosáhnout zlepšení rovnováhy mezi svalovými systémy posturálních a fázických svalů při současném působení na upevňování zdraví a rozvoj síly - ovlivnění kladného přístupu k pohybovým aktivitám a správnému životnímu stylu chápaným jako obrany proti konfliktům, civilizačním chorobám a stresu - osvojení si správné techniky a zásad cvičení na posilovacích strojích i mimo ně. --

Výukové metody

praktická cvičení

Metody hodnocení

- cvičení, zápočet - zápočet je studentům udělen za docházku - 3x možná absence bez omluvy - nahrazování dalších absencí nebude umožněno

Výstupy z učení

Po ukončení předmětu bude student schopen: - samostatného cvičení v posilovně, při dodržení správné techniky provádění jednotlivých cviků na strojích i při cvičení s vlastní vahou

Osnova

V prvních hodinách bude vysvětlena a předvedena správná technika cvičení v posilovně, včetně strečinku, studenti pak cvičí samostatně, podle individuálních cvičebních programů.

Literatura**doporučená literatura**

TLAPÁK, P. *Tvarování těla pro muže i ženy* [3. vyd.]. 3. vyd. Praha: Arsco, 2003. 264 s. : f. ISBN 80-86078-00-01.

STACKEOVÁ, D. *Fitness : metodika cvičení ve fitness centrech*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2004. 82 s. ISBN 8024608405.

STACKEOVÁ, D. *Fitness programy - teorie a praxe : metodika cvičení ve fitness centrech*. 2., dopl. a přeprac. vyd.,. Praha: Galén, 2008. 209 s. ISBN 9788072625413.

neurčeno

BLAHUŠOVÁ, E. *Posilovací programy pro fitness*. Praha: Eva Blahušová, 1998. 30 s.

HOJDA, M. *Poprvé ve fitness centru*. 1. Vyd. Praha: Grada, 2007. 188 s. ISBN 9788024721521.

STACKEOVÁ, D. *Fitness programy - teorie a praxe : metodika cvičení ve fitness centrech*. 2., dopl. a přeprac. vyd.,. Praha: Galén, 2008. 209 s. ISBN 9788072625413.

HEYWARD, V.H. *Advanced fitness assessment and exercise prescription*. 5th ed. Champaign, IL: Human Kinetics, 2006. xiii, 425. ISBN 0736057323.

Fitness začínáme : s Radkem Hadrovským, trojnásobným mistrem světa!. [Praha]: [Victory entertainment], 2002. 1 videoekaz.

3 Personální zabezpečení

Personální obsazení povinných a povinně-volitelných předmětů studijních plánů včetně vedení závěrečných prací. Údaje o vedení závěrečných prací jsou uvedeny ve tvaru počet aktuálně vedených prací / celkový počet i v minulosti vedených prací (jde o práce na MU od roku 2000). V kapitole je autorem vybráno jeho až pět nejvýznamnějších publikací za posledních pět let.

3.1 Garanti profilujících předmětů

Mgr. et Mgr. Karel Červenka, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SPK406 Obor: Etopedie (přednášející, garant)

PdF: SPP406 Obor: Etopedie (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 14 / 94

Diplomové práce: 16 / 65

PhDr. Mgr. Ilona Fialová, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - Z

PdF: SP_BP Bakalářská práce (přednášející)

PdF: SP_BPD Bakalářská práce - Dokončení (přednášející)

PdF: SP_BPP Bakalářská práce - Projekt (přednášející)

PdF: SPK400 Inkluzivní vzdělávání (přednášející, garant)

PdF: SPP400 Inkluzivní vzdělávání (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 8 / 179

Diplomové práce: 21 / 151

Disertační práce: 1 / 0

PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - Z

PdF: SPK102 Inkluzivní speciální pedagogika (přednášející, garant)

PdF: SPK110 Speciální pedagogika (přednášející)

PdF: SPP102 Inkluzivní speciální pedagogika (přednášející, garant)

PdF: SPP110 Speciální pedagogika (cvičící, garant)

PdF: SZ6030 Speciální a inkluzivní pedagogika (přednášející)

Bakalářské práce: 1 / 7

Diplomové práce: 0 / 7

Mgr. Tomáš Kohoutek, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - Z

PdF: SZ6028 Vývojová psychologie (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 1 / 13

Diplomové práce: 2 / 6

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SPK402 Obor: Logopedie (přednášející, garant)

PdF: SPP006 Logopedická prevence (přednášející, garant)

PdF: SPP402 Obor: Logopedie (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 7 / 85

Diplomové práce: 10 / 78

Mgr. Jan Krása, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - Z

PdF: SZ6034 Sociální psychologie (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 5 / 14

Celoživotní vzdělávání: 1 / 0

Diplomové práce: 2 / 3

Disertační práce: 1 / 0

doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - Z

PdF: SZ6008 Sebezkušenostní příprava na profesi I (přednášející)

PdF: SZ6011 Sebezkušenostní příprava na profesi II (přednášející)

PdF: SZ6026 Úvod do pedagogiky a psychologie (přednášející)

PdF: SZ6031 Výzkum v pedagogické praxi (přednášející)

PdF: SZ6035 Základy pedagogické diagnostiky (přednášející, garant)

PdF: SZ6055 Asistentská praxe - asistent pedagoga 1 (přednášející)

PdF: SZ6084 Asistentská praxe - asistent pedagoga 3 (přednášející)

PdF: SZ6085 Asistentská praxe - asistent pedagoga 2 (přednášející)

Bakalářské práce: 1 / 7

Celoživotní vzdělávání: 2 / 0

Diplomové práce: 7 / 50

Disertační práce: 7 / 0

Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - Z

PdF: SZ6015 Metodika průřezových témat v RVP (přednášející, garant)

PdF: SZ6025 Výchovné situace ve škole: analýza a interpretace (přednášející, garant)

PdF: SZ6026 Úvod do pedagogiky a psychologie (přednášející, garant)

PdF: SZ6029 Teorie a metodika výchovy (přednášející)

PdF: SZ6038 Pedagogická komunikace (přednášející)

Bakalářské práce: 7 / 35

Diplomové práce: 2 / 14

Mgr. et Mgr. Jana Magerová

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SPK106 Patopsychologie 1 (přednášející, garant)

PdF: SPP106 Patopsychologie 1 (přednášející)

PdF: SPP112 Speciálně pedagogická diagnostika (cvičící)

Bakalářské práce: 3 / 1

Mgr. Bc. Jan Nehyba, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SZ6008 Sebezkušenostní příprava na profesi I (přednášející, garant)

PdF: SZ6011 Sebezkušenostní příprava na profesi II (přednášející, garant)

PdF: SZ6016 Metodika respektující výchovy (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 5 / 18

Celoživotní vzdělávání: 1 / 0

Diplomové práce: 2 / 2

doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - Z

PdF: SZ6029 Teorie a metodika výchovy (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 3 / 81

Celoživotní vzdělávání: 1 / 0

Diplomové práce: 1 / 63

Disertační práce: 4 / 7

doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P, Z

PdF: SP_BP Bakalářská práce (přednášející, garant)

PdF: SP_BPD Bakalářská práce - Dokončení (přednášející, garant)

PdF: SP_BPP Bakalářská práce - Projekt (přednášející, garant)

PdF: SPK112 Speciálně pedagogická diagnostika (přednášející, garant)

PdF: SPP112 Speciálně pedagogická diagnostika (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 5 / 104

Diplomové práce: 11 / 157

Disertační práce: 1 / 2

doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P, Z

PdF: SPK126 Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1 (přednášející, garant)

PdF: SPP126 Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1 (přednášející, garant)

PdF: SZ6030 Speciální a inkluzivní pedagogika (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 0 / 11

Diplomové práce: 4 / 48

Disertační práce: 5 / 1

doc. PhDr. Mgr. Jarmila Pipeková, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SPK401 Obor: Psychopedie (přednášející, garant)

PdF: SPP401 Obor: Psychopedie (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 5 / 166

Celoživotní vzdělávání: 2 / 0

Diplomové práce: 16 / 202

Disertační práce: 1 / 3

PhDr. Pavla Pitnerová, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SPK131 ICT - Speciální pedagogika (přednášející, garant)

PdF: SPK404 Obor: Surdopedie (přednášející, garant)

PdF: SPP131 ICT - Speciální pedagogika (přednášející, garant)

PdF: SPP404 Obor: Surdopedie (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 3 / 50

Diplomové práce: 2 / 29

PhDr. Petra Röderová, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SPK405 Obor: Oftalmopedie (přednášející, garant)

PdF: SPP405 Obor: Oftalmopedie (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 4 / 52

Diplomové práce: 3 / 64

prof. PhDr. Evžen Řehulka, CSc.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SPP106 Patopsychologie 1 (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 0 / 32

Diplomové práce: 2 / 57

Disertační práce: 4 / 6

Mgr. Lucie Škarková, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P, Z

PdF: SZ6008 Sebezkušenostní příprava na profesi I (přednášející)

PdF: SZ6011 Sebezkušenostní příprava na profesi II (přednášející)

PdF: SZ6038 Pedagogická komunikace (přednášející, garant)

PdF: SZ6055 Asistentská praxe - asistent pedagoga 1 (přednášející, garant)

PdF: SZ6084 Asistentská praxe - asistent pedagoga 3 (cvičící, garant)

PdF: SZ6085 Asistentská praxe - asistent pedagoga 2 (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 7 / 32

Diplomové práce: 4 / 4

Mgr. Ema Štěpařová, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SZ6007 Asistentská praxe - doučování 1 (přednášející, garant)

PdF: SZ6086 Asistentská praxe - doučování 2 (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 0 / 112

Diplomové práce: 1 / 62

RNDr. Eva Trnová, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - Z

PdF: SZ6023 Výchova nadaných žáků (přednášející, garant)

PdF: SZ6035 Základy pedagogické diagnostiky (přednášející)

PdF: SZ6090 Výchova nadaných žáků (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 3 / 15

Diplomové práce: 2 / 28

Disertační práce: 1 / 0

doc. Mgr. et Mgr. Kateřina Vlčková, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - Z

PdF: SZ6031 Výzkum v pedagogické praxi (přednášející, garant)

Diplomové práce: 0 / 14

Disertační práce: 7 / 2

PhDr. Mgr. Dana Zámečnicková, Ph.D.

Garant profilujícího předmětu - P

PdF: SPK403 Obor: Somatopedie (přednášející, garant)

PdF: SPP403 Obor: Somatopedie (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 12 / 100

Diplomové práce: 10 / 65

3.2 Vyučující a cvičící

Mgr. et Mgr. Eva Barnová

V personálním listu nevyplněno: nejvyšší dosažené vzdělání na VŠ, údaje o odborném působení od absolvování VŠ, nemá publikační činnost, seznam publikací.

PdF: JVP012 Angličtina pro pedagogy - B (cvičící)

Nevedla kvalifikační práce na MU od roku 2000.

Mgr. Pavel Beneš, Ph.D.

PdF: SPK104 Oftalmologie (přednášející)

Bakalářské práce: 1 / 16

Diplomové práce: 3 / 7

Disertační práce: 2 / 0

Mgr. Jarmila Bradová

PdF: SZ6035 Základy pedagogické diagnostiky (přednášející)

Bakalářské práce: 1 / 10

Diplomové práce: 1 / 2

Mgr. Daniela Dvořáková

PdF: JVK001 Vstupní test A2 - AJk (přednášející, garant)

PdF: JVP001 Vstupní test A2 - AJ (přednášející)

PdF: JVP011 Angličtina pro pedagogy - A (přednášející)

PdF: JVP012 Angličtina pro pedagogy - B (přednášející)

Nevedla kvalifikační práce na MU od roku 2000.

Mgr. Lenka Gulová, Ph.D.

PdF: SZ6007 Asistentká praxe - doučování 1 (přednášející)

PdF: SZ6017 Multikulturní lekce na základních školách (přednášející, garant)

PdF: SZ6022 Výchova k hodnotám jako součást pedagogické profese (přednášející, garant)

PdF: SZ6029 Teorie a metodika výchovy (přednášející)

PdF: SZ6086 Asistentká praxe - doučování 2 (přednášející)

Bakalářské práce: 1 / 156

Diplomové práce: 12 / 185

Disertační práce: 1 / 0

doc. PaedDr. Hana Horká, CSc.

PdF: SZ6026 Úvod do pedagogiky a psychologie (přednášející)

Bakalářské práce: 7 / 36

Diplomové práce: 3 / 81

Disertační práce: 6 / 6

Mgr. Gabriela Hublová, Ph.D.

PdF: JVK001 Vstupní test A2 - AJk (přednášející)

PdF: JVP001 Vstupní test A2 - AJ (přednášející)

Nevedla kvalifikační práce na MU od roku 2000.

PhDr. Barbora Chleboradová, Ph.D.

PdF: SPP001 Alternativní komunikace (přednášející)

Bakalářské práce: 31 / 261

Diplomové práce: 28 / 220

Mgr. Lucie Jarkovská, Ph.D.

PdF: SPK126 Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1 (přednášející)

PdF: SPP013 Sociologie rodiny (přednášející)

PdF: SPP126 Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1 (přednášející)

Bakalářské práce: 0 / 37
Diplomové práce: 0 / 4

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.

PdF: SPK107 Pediatrie (přednášející, garant)
PdF: SPK108 Psychiatrie (přednášející, garant)
PdF: SPK408 Základy zdravotních nauk pro bakaláře (přednášející, garant)
PdF: SPP107 Pediatrie (přednášející, garant)
PdF: SPP108 Psychiatrie (přednášející, garant)
PdF: SPP408 Základy zdravotních nauk pro bakaláře (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 7 / 126
Celoživotní vzdělávání: 1 / 0
Diplomové práce: 12 / 142
Disertační práce: 2 / 0

Mgr. Pavel Kapoun

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 2 / 8
Diplomové práce: 0 / 1

Mgr. Barbora Kašpárková

PdF: JVK011 Angličtina pro pedagogy I (garant)
PdF: JVP001 Vstupní test A2 - AJ (garant)
PdF: JVP011 Angličtina pro pedagogy - A (přednášející, garant)
PdF: JVP012 Angličtina pro pedagogy - B (garant)

Bakalářské práce: 1 / 0

Mgr. et Mgr. Martina Kurowski, Ph.D.

PdF: SZ6014 Globální rozvojové vzdělávání v přípravě učitele (přednášející, garant)
PdF: SZ6017 Multikulturní lekce na základních školách (přednášející)
PdF: SZ6020 Práce se žáky s odlišným mateřským jazykem (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 0 / 31
Diplomové práce: 4 / 13

PhDr. Josef Lukas, Ph.D.

PdF: SZ6026 Úvod do pedagogiky a psychologie (přednášející)

Bakalářské práce: 1 / 13
Diplomové práce: 0 / 4
Disertační práce: 1 / 0

Mgr. Alexandra Malá

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (přednášející)

Bakalářské práce: 0 / 3

Mgr. Radka Mlýnková

V personálním listu nevyplněno: údaje o odborném působení od absolvování VŠ.

PdF: JVK001 Vstupní test A2 - Ajk (přednášející)
PdF: JVP001 Vstupní test A2 - AJ (přednášející)
PdF: JVP011 Angličtina pro pedagogy - A (přednášející)
PdF: JVP012 Angličtina pro pedagogy - B (přednášející)

Nevedla kvalifikační práce na MU od roku 2000.

Mgr. Pavel Mudra

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 1 / 12
Diplomové práce: 0 / 4

Mgr. Jana Obrovská, Ph.D.

PdF: SZ6035 Základy pedagogické diagnostiky (přednášející)

Bakalářské práce: 3 / 1

Mgr. Markéta Oplatková Pločková

V personálním listu nevyplněno: nejvyšší dosažené vzdělání na VŠ, údaje o odborném působení od absolvování VŠ, nemá publikační činnost, seznam publikací.

PdF: JVP012 Angličtina pro pedagogy - B (cvičící)

Nevedla kvalifikační práce na MU od roku 2000.

Mgr. Alena Pokorná, Ph.D.

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící, garant)

Bakalářské práce: 4 / 44

Diplomové práce: 10 / 14

MgA. Lenka Polánková, Ph.D.

PdF: SZ6013 Dramatická výchova v pedagogické praxi (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 0 / 33

Diplomové práce: 0 / 17

Mgr. Radek Pospíšil

V personálním listu nevyplněno: nemá publikační činnost, seznam publikací.

PdF: SZ6008 Sebezkušenostní příprava na profesi I (přednášející)

PdF: SZ6011 Sebezkušenostní příprava na profesi II (přednášející)

PdF: SZ6026 Úvod do pedagogiky a psychologie (přednášející)

Bakalářské práce: 5 / 62

Diplomové práce: 2 / 67

Mgr. Veronika Rodová, Ph.D.

PdF: SZ6013 Dramatická výchova v pedagogické praxi (přednášející)

Bakalářské práce: 1 / 16

Diplomové práce: 4 / 13

Mgr. et Mgr. Markéta Sedláková

PdF: SZ6007 Asistentická praxe - doučování 1 (přednášející)

PdF: SZ6008 Sebezkušenostní příprava na profesi I (cvičící)

PdF: SZ6086 Asistentická praxe - doučování 2 (přednášející)

Bakalářské práce: 3 / 27

Celoživotní vzdělávání: 2 / 0

Diplomové práce: 1 / 8

Mgr. Marcela Sekanina Vavřínová

V personálním listu nevyplněno: nejvyšší dosažené vzdělání na VŠ, údaje o odborném působení od absolvování VŠ, nemá publikační činnost, seznam publikací.

PdF: JVK001 Vstupní test A2 - Ajk (cvičící)

Nevedla kvalifikační práce na MU od roku 2000.

Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D.

PdF: SPK126 Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1 (přednášející)

PdF: SPK407 Sociologie pro speciální pedagogy-bakaláře (přednášející, garant)

PdF: SPP013 Sociologie rodiny (přednášející, garant)

PdF: SPP126 Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1 (přednášející)

PdF: SPP407 Sociologie pro speciální pedagogy-bakaláře (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 0 / 21

Diplomové práce: 1 / 21

Mgr. Petr Soják, Ph.D.

PdF: SZ6018 Osobnostní a sociální příprava (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 0 / 39

Diplomové práce: 1 / 20

doc. PhDr. Stanislav Střelec, CSc.

PdF: SZ6026 Úvod do pedagogiky a psychologie (přednášející)

Bakalářské práce: 0 / 45

Diplomové práce: 1 / 75

Disertační práce: 5 / 11

Mgr. Radka Střeščíková, Ph.D.

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 10 / 14

Diplomové práce: 0 / 4

Mgr. Zora Svobodová, Ph.D.

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 0 / 5

Diplomové práce: 0 / 7

Mgr. Petr Svojanovský, Ph.D.

PdF: SZ6008 Sebezkušenostní příprava na profesi I (přednášející)

PdF: SZ6011 Sebezkušenostní příprava na profesi II (přednášející)

PdF: SZ6019 Podpora sebezrovoje žáka skrze koučovací techniky (cvičící, garant)

PdF: SZ6055 Asistentská praxe - asistent pedagoga 1 (cvičící)

PdF: SZ6084 Asistentská praxe - asistent pedagoga 3 (cvičící)

PdF: SZ6085 Asistentská praxe - asistent pedagoga 2 (cvičící)

Bakalářské práce: 2 / 5

Diplomové práce: 0 / 3

Mgr. Zuzana Szabó Lenhartová

PdF: SPK407 Sociologie pro speciální pedagogy-bakaláře (cvičící)

PdF: SPP407 Sociologie pro speciální pedagogy-bakaláře (cvičící)

Bakalářské práce: 1 / 0

Diplomové práce: 1 / 0

doc. Mgr. Radim Šíp, Ph.D.

PdF: SZ6029 Teorie a metodika výchovy (přednášející)

Bakalářské práce: 2 / 27

Diplomové práce: 2 / 32

Disertační práce: 8 / 0

Mgr. Jan Škoda

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 3 / 3

prof. MUDr. Ivo Šlapák, CSc.

PdF: SPK103 ORL - Foniatrie (přednášející, garant)

PdF: SPP103 ORL - Foniatrie (přednášející, garant)

Disertační práce: 3 / 11

Mgr. František Trapl

PdF: SZ6007 Asistentická praxe - doučování 1 (přednášející)
PdF: SZ6017 Multikulturní lekce na základních školách (přednášející)
PdF: SZ6086 Asistentická praxe - doučování 2 (přednášející)

Bakalářské práce: 0 / 1

Mgr. Dita Trčková, Ph.D.

PdF: JVK011 Angličtina pro pedagogy I (přednášející)
PdF: JVP001 Vstupní test A2 - AJ (přednášející)
PdF: JVP011 Angličtina pro pedagogy - A (přednášející)
PdF: JVP012 Angličtina pro pedagogy - B (přednášející)

Nevedla kvalifikační práce na MU od roku 2000.

Mgr. Miloslava Urbanovská

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 2 / 7

Mgr. Pavel Vacenovský, Ph.D.

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 11 / 41

Diplomové práce: 5 / 25

PhDr. Mgr. Helena Vaňurová, Ph.D.

PdF: SZ6030 Speciální a inkluzivní pedagogika (přednášející)

Bakalářské práce: 0 / 10

Diplomové práce: 11 / 24

PhDr. Mgr. Jan Viktorin

PdF: SPK401 Obor: Psychopedie (přednášející)
PdF: SPP401 Obor: Psychopedie (přednášející)

Bakalářské práce: 13 / 6

Diplomové práce: 1 / 0

prof. PhDr. Marie Vítková, CSc.

PdF: SPK110 Speciální pedagogika (garant)
PdF: SPP001 Alternativní komunikace (garant)

Bakalářské práce: 3 / 139

Celoživotní vzdělávání: 1 / 0

Diplomové práce: 10 / 261

Disertační práce: 10 / 27

doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D.

PdF: SPK105 Internacionalizace oboru speciální pedagogika (přednášející, garant)
PdF: SPP105 Internacionalizace oboru speciální pedagogika (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 13 / 204

Diplomové práce: 16 / 246

Disertační práce: 8 / 6

PaedDr. Hana Vrtělová

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 3 / 15

Diplomové práce: 0 / 4

Mgr. Martin Vrubel, Ph.D.

PřF: SPK104 Oftalmologie (přednášející, garant)

PřF: SPP104 Oftalmologie (přednášející, garant)

Bakalářské práce: 3 / 12

Diplomové práce: 4 / 9

Mgr. Renáta Vychodilová

FSpS: P991 Tělesná výchova - Posilovny (cvičící)

Bakalářské práce: 7 / 37

Diplomové práce: 0 / 9

PaedDr. Zdeněk Zítka

FSpS: P925 Tělesná výchova - Sporty v přírodě (cvičící, garant)

Bakalářské práce: 7 / 34

Diplomové práce: 0 / 6

3.3 Struktura pedagogických pracovníků dle věku

Pracovní pozice	Do 35 let	36-55 let	56-70 let	71 a více let
Profesor	0	0	1	2
Docent	0	6	4	1
Odborný asistent	8	20	2	0
Asistent	3	5	0	0
Lektor	0	11	3	0
Jiná (není akademický pracovník)	3	0	0	0

3.4 Počet zahraničních pedagogických pracovníků

	Počet
Celkový počet pedagogických pracovníků	69
Z toho ze Slovenské republiky	1
Z toho z ostatních zemí	0
Celkový počet pracovníků ze zahraničí	1

3.5 Publikační činnost**Mgr. et Mgr. Karel Červenka, Ph.D.****Sud, který nemá dno? Potřeby dětí s poruchami emocí a chování očima výchovných profesionálů**

ČERVENKA, K. Sud, který nemá dno? Potřeby dětí s poruchami emocí a chování očima výchovných profesionálů. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 139 s. ISBN 978-80-210-8138-3.

Zdroje a bariéry sociální inkluze dětí s poruchami chování z hlediska výchovných profesionálů

ČERVENKA, K. Zdroje a bariéry sociální inkluze dětí s poruchami chování z hlediska výchovných profesionálů. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 109 s. ISBN 978-80-210-7562-7.

Plánování etopedické intervence jako průsečík představ o minulosti, současnosti a budoucnosti

ČERVENKA, K. Plánování etopedické intervence jako průsečík představ o minulosti, současnosti a budoucnosti. In Červenka, Karel a Věra Vojtová et al. Východiska pro speciálněpedagogické intervence v etopedii. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 43-52, 10 s. ISBN 978-80-210-6617-5.

Intervence jako restrikce nebo jako posilování?

ČERVENKA, K. a V. VOJTOVÁ. Intervence jako restrikce nebo jako posilování? In Bartoňová, M., Vítková, M. et al. Vzdělávání žáků se vzdělávacími potřebami VI. Education of Pupils with Special Educational Needs VI. Brno: Paido, 2012. s. 285-294, 10 s. ISBN 978-80-7315-235-2.

Potřeba jako zdroj edukačních strategií u dětí s problémy v chování nebo s poruchami chování

ČERVENKA, K. a V. VOJTOVÁ. Potřeba jako zdroj edukačních strategií u dětí s problémy v chování nebo s poruchami chování. In VOJTOVÁ, Věra a Karel ČERVENKA. Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování. 1. vyd. Brno: MUNI PRESS, 2012. s. 27-34, 8 s. ISBN 978-80-210-6134-7.

PhDr. Mgr. Ilona Fialová, Ph.D.**Inkluzivní vzdělávání žáků s chronickým onemocněním na základních školách**

FIALOVÁ, I. Inkluzivní vzdělávání žáků s chronickým onemocněním na základních školách. In OPATŘILOVÁ, D. et al. Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním v základních školách Students with Disabilities and Health Disadvantages in Primary Schools. 1. vydání. Brno: MU, 2013. s. 53-78, 26 s. ISBN 978-80-210-6304-4.

Připravenost učitelů základních škol a jejich postoje k edukaci žáků s epilepsií v podmínkách inkluze

FIALOVÁ, I. Připravenost učitelů základních škol a jejich postoje k edukaci žáků s epilepsií v podmínkách inkluze. In BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. et al. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami VII. Education of Pupils with Special Educational Needs VII. 1. vyd. Brno: Paido, 2013. s. 269-280, 12 s. ISBN 978-80-7315-246-8.

Inkluzivní vzdělávání žáků s chronickým onemocněním v prostředí základní školy

FIALOVÁ, I. Inkluzivní vzdělávání žáků s chronickým onemocněním v prostředí základní školy. In Potměšil Miloš. Sborník textů z XII. mezinárodní konference k problematice osob se specifickými potřebami a VII. mezinárodní dramaterapeutické konference pořádané na téma: „TEORIE PRAXI - PRAXE TEORIE.“. 1.vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. s. 373-390, 18 s. ISBN 978-80-244-2966-3.

Přístup k inkluzivnímu vzdělávání žáků s chronickým onemocněním ve školách hlavního vzdělávacího proudu v České republice

FIALOVÁ, I. Přístup k inkluzivnímu vzdělávání žáků s chronickým onemocněním ve školách hlavního vzdělávacího proudu v České republice. In Gabarík, M., Melikant, M., Slovák, T. Speciálna pedagogika na Slovensku v kontexte rokov 1967 - 2012. Zborník k medzinárodnej vedeckej konferencie. 1.vydání. Bratislava: Pedagogická fakulta UK Bratislava, 2012. s. 105-120, 15 s. ISBN 978-80-89256-94-5.

Specifika přístupu k dětem se zdravotním znevýhodněním

FIALOVÁ, I. Specifika přístupu k dětem se zdravotním znevýhodněním. In Bartoňová, M., Bytešnicková, I. et al. Předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Preschool Education of Children with Special Educational Needs. první. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 199-211, 13 s. ISBN 978-80-210-6044-9.

PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D.**Support Measures for Students with Special Education Needs in Mainstream Schools in the Czech Republic and Abroad**

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, L. GAJZLEROVÁ, D. OPATŘILOVÁ a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. Support Measures for Students with Special Education Needs in Mainstream Schools in the Czech Republic and Abroad. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 198 s. ISBN 978-80-210-8504-6.

Současné trendy v inkluzivním vzdělávání se zaměřením na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ČR a v zahraničí - teorie, výzkum, praxe

ZÁMEČNÍKOVÁ, D., M. VÍTKOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, D. ĎÁSKOVÁ, I. FIALOVÁ, R. HORÁKOVÁ, T. CHITORELIDZE, L. GAJZLEROVÁ, K. GRUBEROVÁ, J. HRČOVÁ, S. CHALOUPKOVÁ, G.J.U. IROKABA, N. JÁGEROVÁ, K. KEHAROVÁ, P. KOPEČNÝ, I. MÁROVÁ, P. ODEHNALOVÁ, D. OPATŘILOVÁ, J. PIPEKOVÁ, P. PISKOVÁ, L. PLEVOVÁ, L. PROCHÁZKOVÁ, D. PŘINOSILOVÁ, A. FRANKOVÁ, L. SLEPIČKOVÁ, K. ŠIMČÍKOVÁ, H. VAĐUROVÁ a P. WINKLEROVÁ. Současné trendy v inkluzivním vzdělávání se zaměřením na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ČR a v zahraničí - teorie, výzkum, praxe. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 367 s. ISBN 978-80-210-8098-0.

Multimediální technologie a jejich využití u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí školy

GAJZLEROVÁ, L. Multimediální technologie a jejich využití u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí školy. první. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 283 s. ISBN 978-80-210-7608-2.

Inkluze a informační a komunikační technologie

GAJZLEROVÁ, L. Inkluze a informační a komunikační technologie. In BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. et al. Intervence v inkluzivní edukaci dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a jejich pracovní uplatnění. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 304-311, 8 s. ISBN 978-80-210-6515-4.

Analýza pohledu učitelů na digitální technologie ve vzdělávání

GAJZLEROVÁ, L. Analýza pohledu učitelů na digitální technologie ve vzdělávání. In Opatřilová, D., Vítková, M. et al. Faktory úspěchu ve vztahu k inkluzivnímu vzdělávání u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami II. Factors of success in context with inclusive education of pupils with special educational needs II. první. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 229-238, 10 s. ISBN 978-80-210-5996-2.

Mgr. Tomáš Kohoutek, Ph.D.**Referenční báze moci aneb dobrý učitel jako dobrý člověk**

KOHOUTEK, T. a J. MAREŠ. Referenční báze moci aneb dobrý učitel jako dobrý člověk. In Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství. 1. vyd. Brno: MuniPress, 2015. s. 157-177, 20 s. verze 1. ISBN 978-80-210-8096-6.

Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství

VLČKOVÁ, K., K. LOJDOVÁ, J. LUKAS, J. MAREŠ, Z. ŠALAMOUNOVÁ, T. KOHOUTEK, J. BRADOVÁ a S. JEŽEK. Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství. 1. vyd. Brno: MuniPress, 2015. 238 s. verze 1. ISBN 978-80-210-8096-6.

Anketa pro učitele. Anketa škoie na míru.

KOHOUTEK, T. a J. MAREŠ. Anketa pro učitele. Anketa škoie na míru. Praha: NÚV, 2012. ISBN 978-80-87063-73-6.

Anketa pro žáky. Anketa škoie na míru.

KOHOUTEK, T. a J. MAREŠ. Anketa pro žáky. Anketa škoie na míru. Praha: NÚV, 2012. ISBN 978-80-87652-94-7.

Ankety pro žáky, učitele a rodiče: zkušenosti s přípravou autoevaluačního nástroje pro potřeby základních a středních škol

MAREŠ, J. a T. KOHOUTEK. Ankety pro žáky, učitele a rodiče: zkušenosti s přípravou autoevaluačního nástroje pro potřeby základních a středních škol. In Věra Ježková. Kvalita ve vzdělávání: Sborník příspěvků z XX. výroční konference České asociace pedagogického výzkumu. Praha: Univerzita Karlova, 2012. s. 48-57, 10 s. ISBN 978-80-7290-620-8.

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.**Logopedická intervence u osob se zdravotním postižením ve věku mladé dospělosti**

KOPEČNÝ, P. Logopedická intervence u osob se zdravotním postižením ve věku mladé dospělosti. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 210 s. ISBN 978-80-210-7339-5.

Pracovník v sociálních službách v domově pro osoby se zdravotním postižením v procesu rozvoje komunikačních schopností uživatelů z pohledu logopedů

KOPEČNÝ, P. a J. KLENKOVÁ. Pracovník v sociálních službách v domově pro osoby se zdravotním postižením v procesu rozvoje komunikačních schopností uživatelů z pohledu logopedů. Speciální pedagogika, Praha: Univerzita Karlova, 2014, roč. 24, č. 3, s. 183-193. ISSN 1211-2720.

Socioprofesionální status logopeda působícího v rezortu práce a sociálních věcí v České republice

KOPEČNÝ, P. Socioprofesionální status logopeda působícího v rezortu práce a sociálních věcí v České republice. Speciální pedagog : časopis pre speciálnopedagogickú teóriu a prax, Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2014, roč. 3, č. 2, s. 17-29. ISSN 1338-6670.

Strategies in the Education of Students with Severe Disabilities Extending Into Young Adulthood

VÍTKOVÁ, M. a P. KOPEČNÝ. Strategies in the Education of Students with Severe Disabilities Extending Into Young Adulthood. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 192 s. ISBN 978-80-210-7194-0.

Podpora sociální inkluze jedinců se symptomatickou poruchou řeči ve věku mladší dospělosti

KOPEČNÝ, P. Podpora sociální inkluze jedinců se symptomatickou poruchou řeči ve věku mladší dospělosti. In HUTYROVÁ, M. a kol.. Možnosti a limity výzkumu ve speciální pedagogice. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. s. 19-30, 12 s. ISBN 978-80-244-3930-3.

Mgr. Jan Krása, Ph.D.**Ořechov IV : Nová lokalita bohunicenu nad údolím Bobravy**

ŠKRDLA, P., T. RYCHTAŘÍKOVÁ, L. NEJMAN, J. BARTÍK, A. HRUŠKOVÁ a J. KRÁSA. Ořechov IV : Nová lokalita bohunicenu nad údolím Bobravy. Přehled výzkumů, Brno: AV ČR, Archeologický ústav, 2016, roč. 57, č. 1, s. 11-32. ISSN 1211-7250.

Role pohádky v kognitivním vývoji

KRÁSA, J. a M. ŠVANDA. Role pohádky v kognitivním vývoji. 2016.

Vyprávění pohádky jako ukazatel kognitivního vývoje

KRÁSA, J. a M. ŠVANDA. Vyprávění pohádky jako ukazatel kognitivního vývoje. In PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA A EVALUACE 2016 - Ostravice. 2016.

Vývoj narativní struktury

KRÁSA, J. a M. ŠVANDA. Vývoj narativní struktury. In XXIV. výroční konferenci České asociace pedagogického výzkumu s tématem "Síťování (networking) v pedagogickém výzkumu". 2016.

Jak moc je lidská řeč stará?

KRÁSA, J. Jak moc je lidská řeč stará? In Mezinárodní konference sociální procesy a osobnost 2015. 2015.

doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D.**Terms of Inclusive Education in Primary Schools - National and School Curriculum**

KRATOCHVÍLOVÁ, J. a J. HAVEL. Terms of Inclusive Education in Primary Schools - National and School Curriculum. In Jesus Garcia Laborda. Procedia Social and Behavioral Sciences, Volume 141. Amsterdam: Elsevier Ltd, 2014. s. 337-341, 5 s. ISSN 1877-0428. doi:10.1016/j.sbspro.2014.05.058.

Application of Individualization and Differentiation in Czech primary Schools - one of the Characteristic Features of Inclusion

KRATOCHVÍLOVÁ, J. a J. HAVEL. Application of Individualization and Differentiation in Czech primary Schools - one of the Characteristic Features of Inclusion. In Hatice Ferhan Odabasi. Procedia Social and Behavioral Sciences, Volume 93. Amsterdam: Elsevier Ltd, 2013. s. 1521-1525, 5 s. ISSN 1877-0428. doi:10.1016/j.sbspro.2013.10.075.

Inkluzivní vzdělávání v české primární škole: teorie, praxe, výzkum

KRATOCHVÍLOVÁ, J. Inkluzivní vzdělávání v české primární škole: teorie, praxe, výzkum. první. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 207 s. ISBN 978-80-210-6527-7.

Respect between Pupils and School Staff - One of the Characteristic Features of Inclusion

KRATOCHVÍLOVÁ, J. a J. HAVEL. Respect between Pupils and School Staff - One of the Characteristic Features of Inclusion. The New Educational Review, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2013, roč. 32, č. 2, s. 131-140. ISSN 1732-6729.

Proměny pojetí vzdělávání a školního hodnocení: filozofická východiska a pedagogické souvislosti

HELUS, Z., H. LUKÁŠOVÁ, J. KRATOCHVÍLOVÁ, K. RÝDL, V. SPILKOVÁ a T. ZDRAŽIL. Proměny pojetí vzdělávání a školního hodnocení: filozofická východiska a pedagogické souvislosti. 1. vyd. Praha: Asociace waldorfských škol ČR, 2012. 230 s. ISBN 978-80-905222-0-6.

Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D.**Když čísla a slova spolupracují: smíšený design v ukázkách z výzkumu moci ve školní třídě**

VLČKOVÁ, K. a K. LOJDOVÁ. Když čísla a slova spolupracují: smíšený design v ukázkách z výzkumu moci ve školní třídě. Pedagogická orientace, Brno: ČPdS, 2016, roč. 26, č. 3, s. 482-511. ISSN 1211-4669. doi:10.5817/PedOr2016-3-482.

Sňatek z rozumu? Výzkum a výuka v pregraduální přípravě učitelů na příkladu kvalitativního výzkumu

LOJDOVÁ, K. Sňatek z rozumu? Výzkum a výuka v pregraduální přípravě učitelů na příkladu kvalitativního výzkumu. Pedagogická orientace, Brno: Česká pedagogická společnost, 2016, roč. 26, č. 1, s. 51-75. ISSN 1211-4669.

Student Nonconformity at School

LOJDOVÁ, K. Student Nonconformity at School. Studia paedagogica, Brno: Masarykova univerzita, 2016, roč. 21, č. 4, s. 53-76. ISSN 1803-7437.

The End of Academic Freedom in the Era of Neoliberalism?

LOJDOVÁ, K. The End of Academic Freedom in the Era of Neoliberalism? Pedagogická orientace, Česká pedagogická společnost o.s., 2016, roč. 26, č. 4, s. 605-630. ISSN 1211-4669.

Zvol si mou cestu! Edukační aktivity subkultury freeganů ve veřejném prostoru

LOJDOVÁ, K. Zvol si mou cestu! Edukační aktivity subkultury freeganů ve veřejném prostoru. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 132 s. Spisy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně ; 425. ISBN 978-80-210-7478-1.

Mgr. et Mgr. Jana Magerová**Salesiánská pedagogika a problém inkluze**

MAGEROVÁ, J. Salesiánská pedagogika a problém inkluze. In Škola a zdraví v 21. století. 2015.

Salesiánská pedagogika a problém inkluze

MAGEROVÁ, J. Salesiánská pedagogika a problém inkluze. In ŘEHULKA, E., REISSMANNOVÁ, J., GAJZLEROVÁ, L. (eds.). ŠKOLA A ZDRAVÍ V 21. STOLETÍ: sborník za roky 2014 a 2015. první. Brno: MU, 2015. s. 308-317, 10 s. ISBN 978-80-210-8139-0.

Mgr. Bc. Jan Nehyba, Ph.D.**Group reflection in lecturers of personal and social development**

KOLÁŘ, J. a J. NEHYBA. Group reflection in lecturers of personal and social development. The Journal of sports medicine and physical fitness, Italy (Torino): International Federation of Sports Medic, 2012, roč. 52, 6, Suppl 1, s. 7-8. ISSN 0022-4707.

Becoming a teacher: The dance between tacit and explicit knowledge

ŠVEC, V., J. NEHYBA, P. SVOJANOVSKÝ, J. LAWLEY, R. ŠÍP, E. MINAŘÍKOVÁ, B. PRAVDOVÁ, B. ŠIMŮNKOVÁ a J. SLAVÍK. Becoming a teacher: The dance between tacit and explicit knowledge. 1., elektronické vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. Pedagogika v teorii a praxi, sv. č. 4. ISBN 978-80-210-8605-0. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-8605-2017.

Tacitní znalosti v metaforách studentky učitelství

NEHYBA, J. a P. SVOJANOVSKÝ. Tacitní znalosti v metaforách studentky učitelství. Studia paedagogica, Brno: Masarykova univerzita, 2016, roč. 21, č. 1, s. 57-85. ISSN 1803-7437. doi:10.5817/SP2016-1-4.

Teaching teacher educators: A self-study of our learning from experience

SVOJANOVSKÝ, P. a J. NEHYBA. Teaching teacher educators: A self-study of our learning from experience. In Dawn Garbett and Alan Ovens. Enacting self-study as methodology for professional inquiry. Herstmonceux, UK: Self-Study of Teacher Education Practices (S-STEP) community, 2016. s. 249-255, 7 s. ISBN 978-0-473-35893-8.

Reflexe mezi lavicemi a katedrou

NEHYBA, J., J. KOLÁŘ, M. DUBEC, V. SMÉKAL, K. BRÜCKNEROVÁ, L. MUCHOVÁ, D. MOREE, J. VANĚK, P. SVOJANOVSKÝ, K. LOJDOVÁ a J. MAREŠ. Reflexe mezi lavicemi a katedrou. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 117 s. ISBN 978-80-210-6703-5.

doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D.**Inclusive Education and Special Needs Education changes in Czech**

VOJTOVÁ, V. a J. NĚMEC. Inclusive Education and Special Needs Education changes in Czech. In Mezinárodní konference Association for International Affairs. 2014.

Standardy závěrečných prací pedagogických oborů

NĚMEC, J. Standardy závěrečných prací pedagogických oborů. Pedagogická orientace, 2013, roč. 23, č. 4, s. 535-553. ISSN 1211-4669. doi:10.5817/PedOr2013-4-535.

Edukace romských žáků - od reflexe reality k teorii vícečetných faktorů

NĚMEC, J. Edukace romských žáků - od reflexe reality k teorii vícečetných faktorů. In Jiří Němec (ed.). Výzkum a edukace sociálně znevýhodněných žáků. Romští žáci, děti cizinců (uprchlíků), teorie, výzkum, edukační strategie. 1. vyd. Brno: Paido, 2012. s. 23-49, 27 s. Sociálně pedagogický výzkum. ISBN 978-80-7315-224-6.

The Integration of Socially Disadvantaged Pupils in the Czech Republic: A Qualitative View on Quantitative Pphenomenon

NĚMEC, J. a L. GULOVÁ. The Integration of Socially Disadvantaged Pupils in the Czech Republic: A Qualitative View on Quantitative Pphenomenon. In Visser, J; Daniels, H.; Cole, T.. Transforming Troubled Lives: Strategies and Interventions for Children with Social, Emotional and Behavioural Difficulties. International Perspectives on Inclusive Education. 1. vyd. Bingley, United Kingdom: Emerald Group Publishing Limited, 2012. s. 161-173, 13 s. ISBN 978-1-78052-710-9. doi:10.1108/S1479-3636(2012)0000002013.

Výzkum a edukace sociálně znevýhodněných žáků. Romští žáci, děti cizinců (uprchlíků), teorie, výzkum, edukační strategie.

NĚMEC, J. Výzkum a edukace sociálně znevýhodněných žáků. Romští žáci, děti cizinců (uprchlíků), teorie, výzkum, edukační strategie. 1. vyd. Brno: Paido, 2012. 221 s. Sociálně pedagogický výzkum. ISBN 978-80-7315-224-6.

doc. PhDr. Mgr. Dagmar Opatřilová, Ph.D.**Edukace osob s těžkým postižením a souběžným postižením více vadami**

OPATŘILOVÁ, D. Edukace osob s těžkým postižením a souběžným postižením více vadami. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 186 s. ISBN 978-80-210-6221-4.

Inkluzivní vzdělávání žáků s tělesným postižením v základních školách.

OPATŘILOVÁ, D. Inkluzivní vzdělávání žáků s tělesným postižením v základních školách. In Opatřilová Dagmar. Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním v základních školách. Pupils with Health Disabilities and Health Disadvantages in nprimary schools. první. Brno: MU, 2013. s. 31-52, 22 s. ISBN 978-80-210-6304-4.

Komparativní analýza inkluzivního vzdělávání žáků s tělesným postižením v základních školách

OPATŘILOVÁ, D. Komparativní analýza inkluzivního vzdělávání žáků s tělesným postižením v základních školách. In BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. et al. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami VII. Education of Pupils with Special Educational Needs VII. 1. vyd. Brno: Paido, 2013. s. 249-268, 20 s. ISBN 978-80-7315-246-8.

Integrative/ inclusive education of pupils with physical disabilities in primary school

OPATŘILOVÁ, D. Integrative/ inclusive education of pupils with physical disabilities in primary school. In Procházková, Lucie a Karel Pančocha et al. Towards Inclusive Society through Education and Support. Durch Bildung und Förderung zu einer inklusiven Gesellschaft. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 117-125, 9 s. ISBN 978-80-210-6107-1.

Základní charakteristika podmínek inkluzivní školy

OPATŘILOVÁ, D. Základní charakteristika podmínek inkluzivní školy. In Opatřilová, D., Vítková, M. et al. Faktory úspěchu ve vztahu k inkluzivnímu vzdělávání u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami I. Factors of success in context with inclusive education of pupils with special educational needs I. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 15-25, 11 s. ISBN 978-80-210-5995-5.

doc. PhDr. Karel Pančocha, Ph.D.**Building the Czechoslovak nation and sacralizing peoples' health: the vicissitudes of disability discourse during the 1920s**

SHMIDT, V. a K. PANČOCHA. Building the Czechoslovak nation and sacralizing peoples' health: the vicissitudes of disability discourse during the 1920s. Journal of Contemporary Central and Eastern Europe, Routledge, 2017, roč. 25, č. 3, s. 307-329. ISSN 0965-156X. doi:10.1080/25739638.2017.1400215.

Syndrom vyhoření u pedagogických pracovníků základních škol speciálních

MÁROVÁ, I., K. PANČOCHA a D. PŘINOSILOVÁ. Syndrom vyhoření u pedagogických pracovníků základních škol speciálních. Speciální pedagogika, Praha: Univerzita Karlova, 2015, roč. 25, č. 2, s. 123-134. ISSN 1211-2720.

Akteři školní inkluze. Actors of School Inclusion.

PANČOCHA, K. a L. SLEPIČKOVÁ. Akteři školní inkluze. Actors of School Inclusion. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 156 s. ISBN 978-80-210-6688-5.

Postižení jako axiologická kategorie sociální participace

PANČOCHA, K. Postižení jako axiologická kategorie sociální participace. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 219 s. ISBN 978-80-210-6344-0.

doc. PhDr. Mgr. Jarmila Pipeková, Ph.D.**Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení**

PIPEKOVÁ, J., M. VÍTKOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, B. BAZALOVÁ, L. DŽAMBIKOVÁ, H. OŠLEJŠKOVÁ, K. PANČOCHA, L. SLEPIČKOVÁ, E. ŘEHULKA, I. ŠLAPÁK a H. VAĐUROVÁ. Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení. první. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 322 s. ISBN 978-80-210-7581-8.

Integrácia, inklúzia versus rezidenciálna starostlivosť

KLEMPOVÁ, S. a J. PIPEKOVÁ. Integrácia, inklúzia versus rezidenciálna starostlivosť. In Opatřilová, D., Vítková, M. et al.. Faktory úspěchu ve vztahu k inkluzivnímu vzdělávání u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami I. Factors of success in context with inclusive education of pupils with special educational needs I. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 55-63, 9 s. ISBN 978-80-210-5995-5.

Neue Trends in der beruflichen Vorbereitung von behinderten Menschen in Tschechien

BARTOŇOVÁ, M., J. PIPEKOVÁ a L. PROCHÁZKOVÁ. Neue Trends in der beruflichen Vorbereitung von behinderten Menschen in Tschechien. In Erdélyi, A., Schmidtke H.-P., Sehrbrock, P. (Hrsg.) International vergleichende Heil- und

Sonderpädagogik weltweit. Grundlagen-Migration-"Dritte Welt"-Europa. Bad Heilbrunn: Verlag Julius Klinkhardt, 2012. s. 295-305, 11 s. ISBN 978-3-7815-1832-2.

Social rehabilitation as a possibility of employment preparation of people with intellectual disabilities

PIPEKOVÁ, J. Social rehabilitation as a possibility of employment preparation of people with intellectual disabilities. In Procházková, Lucie a Karel Pančocha et al.. Towards Inclusive Society through Education and Support. Durch Bildung und Förderung zu einer inklusiven Gesellschaft. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 137-142, 6 s. ISBN 978-80-210-6107-1.

Zaměstnávání osob s mentálním postižením

PIPEKOVÁ, J. Zaměstnávání osob s mentálním postižením. In Friedmann, Z. et al.. Specifika profesní orientace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich pracovní uplatnění. Brno: Paido, 2012. s. 95-104, 10 s. ISBN 978-80-7315-236-9.

PhDr. Pavla Pitnerová, Ph.D.

Role Rámcových vzdělávacích programů v rozvoji digitální gramotnosti u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

PITNEROVÁ, P. Role Rámcových vzdělávacích programů v rozvoji digitální gramotnosti u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Media4u Magazine, Jan Chromý, 2016, roč. 13., 3/2016, s. 1-5. ISSN 1214-9187.

Proces hledání zaměstnání osobami se sluchovým postižením

PITNEROVÁ, P. a M. SOLDÁNOVÁ. Proces hledání zaměstnání osobami se sluchovým postižením. Špeciálny pedagóg : časopis pre špeciálnopedagogickú teóriu a prax, Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2015, roč. 4, č. 2, s. 40-51. ISSN 1338-6670.

Možnosti podpory žáka se sluchovým postižením v podmínkách běžné základní školy

PITNEROVÁ, P. Možnosti podpory žáka se sluchovým postižením v podmínkách běžné základní školy. In HUTYROVÁ, M., SOURALOVÁ, E., CHRASTINA, J., MOUDRÁ, L. Interdisciplinární pohledy na jinakost. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. s. 247-253, 7 s. ISBN 978-80-244-4483-3.

Role komunikace v procesu integrace žáka se sluchovým postižením

PITNEROVÁ, P. Role komunikace v procesu integrace žáka se sluchovým postižením. 1. vydání. Brno: MSD s.r.o., 2014. 171 s. ISBN 978-80-210-7596-2.

Význam komunikace v rámci inkluze žáka se sluchovým postižením

PITNEROVÁ, P. Význam komunikace v rámci inkluze žáka se sluchovým postižením. In BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. et al. Intervence v inkluzivní edukaci dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a jejich pracovní uplatnění. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 112-121, 10 s. ISBN 978-80-210-6515-4.

PhDr. Petra Röderová, Ph.D.

Education, Support and Rehabilitation for People with Visual Impairments

VRUBEL, M., P. RÖDEROVÁ a N. JÁGEROVÁ. Education, Support and Rehabilitation for People with Visual Impairments. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 140 s. ISBN 978-80-210-8456-8.

Edukace osob se zrakovým postižením v osobnostním pojetí

RÖDEROVÁ, P. Edukace osob se zrakovým postižením v osobnostním pojetí. 1. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 203 s. ISBN 978-80-210-8091-1.

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v kontextu inkluzivního vzdělávání

BOČKOVÁ, B., M. VÍTKOVÁ, M. AUGUSTINOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, D. BUČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, A. ĎÁSKOVÁ, L. DOLEŽALOVÁ, I. FIALOVÁ, H. GAJDOŠÍKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, M. HYNŠTOVÁ, S. CHALOUPKOVÁ, T. CHITORELIDZE, B. ILGNEROVÁ, G.J.U. IROKABA, P. KOPEČNÝ, E. MINÁŘOVÁ, D. NOVÁ, D. OPATŘILOVÁ, Z. PAŽITNÁ, J. PIPEKOVÁ, P. PITNEROVÁ, P. RÖDEROVÁ, K. ŠIMČÍKOVÁ, K. ŠIMEČKOVÁ, P. ŠEVČÍKOVÁ, V. UHROVÁ, J. VIKTORIN a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v kontextu inkluzivního vzdělávání. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 338 s. ISBN 978-80-210-8508-4.

Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy. Texty k distančnímu vzdělávání

VÍTKOVÁ, M., D. PŘINOSILOVÁ, L. GAJZLEROVÁ, J. KLENKOVÁ, P. KOPEČNÝ, L. DOLEŽALOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, P. RÖDEROVÁ, I. FIALOVÁ a B. BAZALOVÁ. Strategie vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy. Texty k distančnímu vzdělávání. první. Brno: Paido, 2014.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve středním školství. Texty k distančnímu vzdělávání.

BARTOŇOVÁ, M., P. PITNEROVÁ, M. VÍTKOVÁ, L. PROCHÁZKOVÁ, D. PŘINOSILOVÁ, P. RÖDEROVÁ, B. BOČKOVÁ, J. KLENKOVÁ a L. DOLEŽALOVÁ. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve středním školství. Texty k distančnímu vzdělávání. Brno: Paido, 2013. 259 s. ISBN 978-80-7315-243-7.

prof. PhDr. Evžen Řehulka, CSc.

Zdraví - učitelé - škola

ŘEHULKA, E. Zdraví - učitelé - škola. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 211 s. ISBN 978-80-210-8254-0.

Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, L. HLOUŠKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, I. JEDLIČKOVÁ, G. PALOVČÍKOVÁ, P. KOPEČNÝ, B. LAZAROVÁ, D. OPATŘILOVÁ, H. OŠLEJŠKOVÁ, K. PANČOCHA, J. PIPEKOVÁ, M. POL, L. PROCHÁZKOVÁ, E. ŘEHULKA, L. SLEPIČKOVÁ, I. ŠLAPÁK, K. TRNKOVÁ, M. VRUBEL a D. ZÁMEČNÍKOVÁ.

Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 363 s. ISBN 978-80-210-8093-5.

Koncepce a výsledky projektu ŠKOLA A ZDRAVÍ PRO 21. STOLETÍ

ŘEHULKA, E. Koncepce a výsledky projektu ŠKOLA A ZDRAVÍ PRO 21. STOLETÍ. In ŘEHULKA, E., REISSMANNOVÁ, J., GAJZLEROVÁ, L. (eds.). ŠKOLA A ZDRAVÍ V 21. STOLETÍ: sborník za roky 2014 a 2015. první. Brno: MU, 2015. s. 432-443, 12 s. ISBN 978-80-210-8139-0.

Inkluze žáků s narušenou komunikační schopností a žáků se sluchovým postižením. Psychologické, medicínské a speciálněpedagogické souvislosti.

KLENKOVÁ, J., B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, L. HRICOVÁ, P. KOPEČNÝ, H. OŠLEJŠKOVÁ, J. PAVELKOVÁ, E. ŘEHULKA a I. ŠLAPÁK. Inkluze žáků s narušenou komunikační schopností a žáků se sluchovým postižením. Psychologické, medicínské a speciálněpedagogické souvislosti. první. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 156 s. ISBN 978-80-210-7487-3.

Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení

PIPEKOVÁ, J., M. VÍTKOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, B. BAZALOVÁ, L. DŽAMBIKOVÁ, H. OŠLEJŠKOVÁ, K. PANČOCHA, L. SLEPIČKOVÁ, E. ŘEHULKA, I. ŠLAPÁK a H. VAĐUROVÁ. Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení. první. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 322 s. ISBN 978-80-210-7581-8.

Mgr. Lucie Škarková, Ph.D.

Podpora učitelek v profesním rozvoji prostřednictvím mentoringu

CHALOUPKOVÁ, L. a A. DOBROVOLNÁ. Podpora učitelek v profesním rozvoji prostřednictvím mentoringu. In Dobrý začátek. Ověřené postupy pro učitelky mateřských škol. : Schola empirica, z.s., 2015. s. 81-93. ISBN 978-80-905748-2-3.

Rámec profesních kvalit učitele mateřské školy

SYSLOVÁ, Z. a L. CHALOUPKOVÁ. Rámec profesních kvalit učitele mateřské školy. první. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 77 s. ISBN 978-80-210-7885-7.

Rozvoj osobnostních a profesních kompetencí učitele 1. stupně základní školy

KRATOCHVÍLOVÁ, J., H. HORKÁ a L. CHALOUPKOVÁ. Rozvoj osobnostních a profesních kompetencí učitele 1. stupně základní školy. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 177 s. ISBN 978-80-210-7894-9.

Rozvoj profesních a mentorských dovedností učitelů mateřských škol

SYSLOVÁ, Z., A. DOBROVOLNÁ, L. GRŮZOVÁ, E. HAVRDOVÁ, L. CHALOUPKOVÁ, D. KOSTRUB, J. KRATOCHVÍLOVÁ, V. NAJVAROVÁ a L. PARMOVÁ. Rozvoj profesních a mentorských dovedností učitelů mateřských škol. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 130 s. ISBN 978-80-210-7881-9.

Mgr. Ema Štěpařová, Ph.D.

Prezentace Dennyho metody

ŠTĚPAŘOVÁ, E. a K. ŠTĚPAŘOVÁ. Prezentace Dennyho metody. CEITEC: Business Research Forum 2017, 2017.

Aplikace mechanismů sociální pedagogiky do sociální a pedagogické práce - praxe a výzkum

GULOVÁ, L., M. SEDLÁKOVÁ, V. NÝDRLOVÁ, J. BUCHTA, V. KOLARÍKOVÁ, M. RÁCOVÁ, R. ŠÍP, E. ŠTĚPAŘOVÁ, L. ČECHOVSKÁ, L. MUSIL a M. SCHMIDT. Aplikace mechanismů sociální pedagogiky do sociální a pedagogické práce - praxe a výzkum. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 154 s. ISBN 978-80-210-8159-8.

Od výzkumu k praxi a teorii - Sociálně znevýhodněné skupiny v centru výzkumných šetření

GULOVÁ, L., J. NĚMEC, E. ŠTĚPAŘOVÁ a M. VODIČKOVÁ. Od výzkumu k praxi a teorii - Sociálně znevýhodněné skupiny v centru výzkumných šetření. In PANČOCHA, K., VÍTKOVÁ, M. et al. Analýza sociálních determinantů inkluzivního vzdělávání. Analysis of Social Determinants of Inclusive Education. 1. vyd. Brno: Paido, 2013. s. 79-96, 18 s. ISBN 978-80-7315-245-1.

Asistenti pedagoga jako významná podpora romských dětí ve školním vzdělávání

GULOVÁ, L., E. ŠTĚPAŘOVÁ a M. GÁBOR. Asistenti pedagoga jako významná podpora romských dětí ve školním vzdělávání. : Prevence, Praha: Život bez závislostí, Coolish Press, 2012, roč. 9, č. 4, 2012. ISSN 1214-8717.

Doučování romských dětí z pohledu studentů Masarykovy univerzity

ŠTĚPAŘOVÁ, E. Doučování romských dětí z pohledu studentů Masarykovy univerzity. Prevence, Praha: Život bez závislostí, Coolish Press, 2012, roč. 9, č. 6, s. 15 - 18. ISSN 1214-8717.

RNDr. Eva Trnová, Ph.D.

Úroveň vybraných chemických dovedností žáků základních škol a gymnázií

ČTRNÁCTOVÁ, H., H. CÍDLOVÁ, E. TRNOVÁ, A. BAYEROVÁ a G. KUBĚNOVÁ. Úroveň vybraných chemických dovedností žáků základních škol a gymnázií. Chemické listy, Praha: Česká společnost chemická, 2013, roč. 107, č. 11, s. 897-905. ISSN 0009-2770.

The Relevance of Health and Environmental Education in Chemistry for Pupils of Czech Secondary Schools and School-leavers

CÍDLOVÁ, H., A. BAYEROVÁ a E. TRNOVÁ. The Relevance of Health and Environmental Education in Chemistry for Pupils of Czech Secondary Schools and School-leavers. The Anthropologist, Kamla-Raj, 2013, roč. 16, 1-2, s. 111-115. ISSN 0972-0073.

IBSE and Creativity Development

TRNOVÁ, E. IBSE and Creativity Development. Science Education International, ICASTE, 2014, roč. 25, č. 1, s. 8-18. ISSN 2077-2327.

Dovednosti žáků ve výuce biologie, geografie a chemie

ŘEZNÍČKOVÁ, D., H. CÍDLOVÁ, V. ČÍŽKOVÁ, H. ČTRNÁCTOVÁ, R. ČUDOVÁ, M. HANUS, M. KUBIATKO, M. MARADA, T. MATĚJČEK a E. TRNOVÁ. Dovednosti žáků ve výuce biologie, geografie a chemie. Praha: Nakladatelství P3K, 2013. 288 s. ISBN 978-80-87343-24-1.

Rozvoj dovedností žáků ve výuce chemie se zaměřením na nadané

TRNOVÁ, E. Rozvoj dovedností žáků ve výuce chemie se zaměřením na nadané. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 153 s. ISBN 978-80-210-6136-1.

doc. Mgr. et Mgr. Kateřina Vlčková, Ph.D.

Báze moci učitele: česká adaptace dotazníku Teacher Power Use Scale

VLČKOVÁ, K., J. MAREŠ, S. JEŽEK a Z. ŠALAMOUNOVÁ. Báze moci učitele: česká adaptace dotazníku Teacher Power Use Scale. Studia Paedagogica, FF MU Brno: ÚVP FF MU, 2017, roč. 22, č. 1, s. 87-112. ISSN 1803-7437. doi:10.5817/SP2017-1-6.

Když čísla a slova spolupracují: smíšený design v ukázkách z výzkumu moci ve školní třídě

VLČKOVÁ, K. a K. LOJDOVÁ. Když čísla a slova spolupracují: smíšený design v ukázkách z výzkumu moci ve školní třídě. Pedagogická orientace, Brno: ČPDS, 2016, roč. 26, č. 3, s. 482-511. ISSN 1211-4669. doi:10.5817/PedOr2016-3-482.

Adaptation of Teacher Power Use Scale to Lower Secondary Students and Student Teachers

VLČKOVÁ, K., J. MAREŠ a S. JEŽEK. Adaptation of Teacher Power Use Scale to Lower Secondary Students and Student Teachers. Pedagogická orientace, Brno: Česká pedagogická společnost, 2015, roč. 25, č. 6, s. 798-821. ISSN 1211-4669. doi:10.5817/PedOr2015-6-798.

Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství

VLČKOVÁ, K., K. LOJDOVÁ, J. LUKAS, J. MAREŠ, Z. ŠALAMOUNOVÁ, T. KOHOUTEK, J. BRADOVÁ a S. JEŽEK. Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství. 1., elektronické vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 237 s. ISBN 978-80-210-8097-3. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-8097-2015.

Classification Theories of Foreign Language Learning Strategies: An Exploratory Analysis

VLČKOVÁ, K., J. BERGER a M. VÖLKLE. Classification Theories of Foreign Language Learning Strategies: An Exploratory Analysis. Studia paedagogica, Brno: Masarykova univerzita, 2013, roč. 18, č. 4, s. 93-113. ISSN 1803-7437. doi:10.5817/SP2013-4-6.

PhDr. Mgr. Dana Zámečnicková, Ph.D.

Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, L. HLOUŠKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, P. KOPEČNÝ, B. LAZAROVÁ, D. OPATŘILOVÁ, K. PANČOCHA, J. PIPEKOVÁ, M. POL, L. SLEPIČKOVÁ, K. TRNKOVÁ a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma. 1. dotisk 2., uprav. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 270 s. ISBN 978-80-210-8140-6.

Inclusion as an interdisciplinary topic with a focus on supporting pupils with special educational needs at the secondary school in the Czech Republic

ZÁMEČNÍKOVÁ, D., M. VÍTKOVÁ a M. BARTOŇOVÁ. Inclusion as an interdisciplinary topic with a focus on supporting pupils with special educational needs at the secondary school in the Czech Republic. In EAPRIL 2016, conference. 2016.

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v kontextu inkluzivního vzdělávání

BOČKOVÁ, B., M. VÍTKOVÁ, M. AUGUSTINOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, D. BUČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, A. ĎÁSKOVÁ, L. DOLEŽALOVÁ, I. FIALOVÁ, H. GAJDOŠÍKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, M. HYNŠTOVÁ, S. CHALOUPKOVÁ, T. CHITORELIDZE, B. ILGNEROVÁ, G.J.U. IROKABA, P. KOPEČNÝ, E. MINÁŘOVÁ, D. NOVÁ, D. OPATŘILOVÁ, Z. PAŽITNÁ, J. PIPEKOVÁ, P. PITNEROVÁ, P. RÓDEROVÁ, K. ŠIMČÍKOVÁ, K. ŠIMEČKOVÁ, P. ŠEVČÍKOVÁ, V. UHROVÁ, J. VIKTORIN a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v kontextu inkluzivního vzdělávání. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 338 s. ISBN 978-80-210-8508-4.

Současné trendy v inkluzivním vzdělávání se zaměřením na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ČR a v zahraničí - teorie, výzkum, praxe

ZÁMEČNÍKOVÁ, D., M. VÍTKOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, D. ĎÁSKOVÁ, I. FIALOVÁ, R. HORÁKOVÁ, T. CHITORELIDZE, L. GAJZLEROVÁ, K. GRUBEROVÁ, J. HRČOVÁ, S. CHALOUPKOVÁ, G.J.U. IROKABA, N. JÁGEROVÁ, K. KEHAROVÁ, P. KOPEČNÝ, I. MÁROVÁ, P. ODEHNALOVÁ, D. OPATŘILOVÁ, J. PIPEKOVÁ, P. PISKOVÁ, L. PLEVOVÁ, L. PROCHÁZKOVÁ, D. PŘINOSILOVÁ, A. FRANKOVÁ, L. SLEPIČKOVÁ, K. ŠIMČÍKOVÁ, H. VAĐUROVÁ a P. WINKLEROVÁ. Současné trendy v inkluzivním vzdělávání se zaměřením na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ČR a v zahraničí - teorie, výzkum, praxe. první. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 367 s. ISBN 978-80-210-8098-0.

Podpora rozvoje hybnosti osob s tělesným postižením

OPATŘILOVÁ, D. a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. Podpora rozvoje hybnosti osob s tělesným postižením. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. Elportál. ISBN 978-80-210-7611-2.

Mgr. et Mgr. Eva Barnová

Nemá publikační činnost v posledních 5 letech nebo publikace nevybrány v IS MU.

Mgr. Pavel Beneš, Ph.D.**Visual field**

SOKOLOVÁ ŠIDLOVÁ, J., P. BENEŠ a Z. HOLOUBKOVÁ. Visual field. Collegium Antropologicum, Zagreb: Croatian Anthropological Society, 2013, roč. 37, Suppl.1, s. 111-115. ISSN 0350-6134.

CORNEAL SHAPE AND ECCENTRICITY IN POLULATION

BENEŠ, P., S. SYNEK a S. PETROVÁ. CORNEAL SHAPE AND ECCENTRICITY IN POLULATION. Collegium Antropologicum, Zagreb: Croatian Anthropological Society, 2013, roč. 37, Suppl.1, s. 117-120. ISSN 0350-6134.

COMPARISON OF KERATOMETRIC VALUES AND CORNEAL ECCENTRICITY

BENEŠ, P., S. SYNEK a S. PETROVÁ. COMPARISON OF KERATOMETRIC VALUES AND CORNEAL ECCENTRICITY. Collegium Antropologicum, Zagreb: Croatian Anthropological Society, 2013, roč. 37, Suppl. 1, s. 31-36. ISSN 0350-6134.

Porovnání keratometrických hodnot a excentricit rohovky u myopie, hypermetropie a emetropie

BENEŠ, P., S. SYNEK a S. PETROVÁ. Porovnání keratometrických hodnot a excentricit rohovky u myopie, hypermetropie a emetropie. Česká a slovenská oftalmologie, Praha: Česká lékařská společnost J. E. Purkyně, 2012, roč. 2011(67), 5-6, s. 181-186. ISSN 1211-9059.

Výskyt refrakčních vad s následnou volbou korekční pomůcky

BENEŠ, P., S. SYNEK, S. PETROVÁ, J. SOKOLOVÁ ŠIDLOVÁ, L. FORÝTKOVÁ a Z. HOLOUBKOVÁ. Výskyt refrakčních vad s následnou volbou korekční pomůcky. Česká a slovenská oftalmologie, Praha: Česká lékařská společnost J.E. Purkyně, 2012, roč. 2012(68), č. 1, s. 11-16. ISSN 1211-9059.

Mgr. Jarmila Bradová**Učitel v teorii a praxi**

ŠVEC, V., J. BRADOVÁ, H. HORKÁ, J. JAŠKOVÁ, P. VYSTRČIL MARKOVÁ, H. MEDVEDOVÁ, E. MINAŘÍKOVÁ, J. MORAVEC a B. PRAVDOVÁ. Učitel v teorii a praxi. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 163 s. ISBN 978-80-210-8087-4. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-8087-2015.

Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství

VLČKOVÁ, K., K. LOJDOVÁ, J. LUKAS, J. MAREŠ, Z. ŠALAMOUNOVÁ, T. KOHOUTEK, J. BRADOVÁ a S. JEŽEK. Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství. 1. vyd. Brno: Munipress, 2015. 238 s. verze 1. ISBN 978-80-210-8096-6.

Mocenské vztahy mezi začínajícími učiteli a jejich žáky

ŠALAMOUNOVÁ, Z., J. BRADOVÁ a K. LOJDOVÁ. Mocenské vztahy mezi začínajícími učiteli a jejich žáky. Pedagogická orientace, Brno: Česká pedagogická společnost o.s., 2014, roč. 24, č. 3, s. 375-393. ISSN 1211-4669.

Slabý vztah strategií učení a výsledků vzdělávání: problém operacionalizace a měření?

VLČKOVÁ, K. a J. BRADOVÁ. Slabý vztah strategií učení a výsledků vzdělávání: problém operacionalizace a měření? Studia paedagogica, Brno: Masarykova univerzita, 2014, roč. 19, č. 3, s. 9-28. ISSN 1803-7437. doi:10.5817/SP2014-3-2.

Keď zasadačí poriadok funguje alebo Učiteľsko-žiacke preferencie pri obsadzovaní priestoru školskej triedy

BRADOVÁ, J. Keď zasadačí poriadok funguje alebo Učiteľsko-žiacke preferencie pri obsadzovaní priestoru školskej triedy. Studia paedagogica, Brno: Masarykova univerzita, 2012, roč. 17, č. 2, s. 71-92. ISSN 1803-7437. doi:10.5817/SP2012-2-5.

Mgr. Daniela Dvořáková**Computer-Based Testing in A Course of English for Specific Purposes**

DVOŘÁKOVÁ, D. Computer-Based Testing in A Course of English for Specific Purposes. In the SIG meeting on Writing Assessment and Assessment for Academic Purposes, prior to the 11th annual EALTA conference. 2014.

ESAP and EGAP as a Part of Pre-Service Teacher Training

DVOŘÁKOVÁ, D. a R. MLÝNKOVÁ. ESAP and EGAP as a Part of Pre-Service Teacher Training. Banská Bystrica, Slovensko: Depart. of Language Communication in Business, Fac. of Economics, Matej Bel University, Banská Bystrica, 2012. ISBN 978-80-557-0411-1.

Mgr. Lenka Gulová, Ph.D.**Programmes Supporting the Educational Needs of Romani Pupils in the Czech Republic**

GULOVÁ, L. a S. STŘELEČ. Programmes Supporting the Educational Needs of Romani Pupils in the Czech Republic. CZECH-POLISH HISTORICAL AND PEDAGOGICAL JOURNAL, 2016, roč. 8, č. 1, s. 125-135. ISSN 1803-6546.

Výzkumné metody v pedagogické praxi

GULOVÁ, L. a R. ŠÍP. Výzkumné metody v pedagogické praxi. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2013. 245 s. pedagogika. ISBN 978-80-247-4368-4.

Aktivizace sociálně znevýhodněných skupin v pedagogické praxi a výzkumu

GULOVÁ, L. Aktivizace sociálně znevýhodněných skupin v pedagogické praxi a výzkumu. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 225 s. ISBN 978-80-210-6030-2.

Analýza prostředí rozvíjející se společnosti jako východisko pedagogické intervence. ANGOLA 2008-2012

GULOVÁ, L. Analýza prostředí rozvíjející se společnosti jako východisko pedagogické intervence. ANGOLA 2008-2012. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 194 s. ISBN 978-80-210-6092-0.

Multikulturní výchova jako přirozená součást vzdělávání

GULOVÁ, L. Multikulturní výchova jako přirozená součást vzdělávání. In Preissová Krejčí, A. - Cichá, M.. Jinakost, předsudky, multikulturalismus: Možnosti a limity multikulturní výchovy. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. s. 83-99, 17 s. ISBN 978-80-244-3287-8.

doc. PaedDr. Hana Horká, CSc.**Od teorie předškolního vzdělávání k praxi v mateřské škole**

SYSLOVÁ, Z., H. HORKÁ a B. LAZAROVÁ. Od teorie předškolního vzdělávání k praxi v mateřské škole. První. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 137 s. ISBN 978-80-210-7542-9.

Krajinou zkušenostně reflektivního učení

MOON, J.A., M. DIVIŠ, J. KOLÁŘ, V. DOČEKAL, J. VALENTA, H. KASÍKOVÁ, H. HORKÁ, V. RODRIGUEZOVÁ, K. BRŮCKNEROVÁ a M. DUBEC. Krajinou zkušenostně reflektivního učení. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 118 s. ISBN 978-80-210-6296-2.

Subjektivní teorie učitele o biofilní orientaci vzdělávání: ověřování výzkumného nástroje a ukázka z výzkumného šetření

VYSTRČIL MARKOVÁ, P. a H. HORKÁ. Subjektivní teorie učitele o biofilní orientaci vzdělávání: ověřování výzkumného nástroje a ukázka z výzkumného šetření. In Švec V., Bradová J. et al.. Učitel v teorii a praxi. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 36-59, 24 s. ISBN 978-80-210-6620-5.

Vzděláváním k překonávání narušené reciprocity mezi člověkem a přírodou

HORKÁ, H. Vzděláváním k překonávání narušené reciprocity mezi člověkem a přírodou. In Danielová, L.; Horáčková, M.; Skalická, I.; Vylefal, P. (eds.). Celoživotní učení v podmínkách středních a vysokých škol. první. Brno: Mendelova univerzita, 2013. s. 41-46, 6 s. ISBN 978-80-7375-918-6.

Edukačné rámce prírodovedného poznávania v kurikule školy

SZIMETHOVÁ, M., A. WIEGEROVÁ a H. HORKÁ. Edukačné rámce prírodovedného poznávania v kurikule školy. 1. vyd. Bratislava: OZ V4, 2012. 78 s. pedagogické monografie. ISBN 978-80-89443-12-3.

Mgr. Gabriela Hublová, Ph.D.**Reiteration relations in EFL student academic writing and the effects of online learning**

HUBLOVÁ, G. Reiteration relations in EFL student academic writing and the effects of online learning. Discourse and Interaction, Masarykova univerzita, 2017, roč. 10, č. 1, s. 71-88. ISSN 1802-9930. doi:10.5817/DI2017-1-71.

Developing Discourse Competence in EFL Academic Writing through an Online Course

HUBLOVÁ, G. Developing Discourse Competence in EFL Academic Writing through an Online Course. In Emerging Researchers' Conference: ECER 2015 Budapest - European Conference on Educational Research. 2015.

Aktuální témata výzkumu učení a vyučování cizím jazykům III

JANÍKOVÁ, V., J. JAŠKOVÁ, J. CHOCHOLATÁ, M. STODOLOVÁ, P. ZLATNÍČEK, M. ČEŘOVSKÁ, M. JANÍK, E. DUNOWSKI, I. HOVOŘKOVÁ, J. SEDLÁČKOVÁ, G. HUBLOVÁ, P. JAHODOVÁ, A. STRAKOVÁ, V. TOMÁNKOVÁ, M. ŠAMALOVÁ a S. KLIMSZOVÁ. Aktuální témata výzkumu učení a vyučování cizím jazykům III. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 379 s. Spisy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity 171. ISBN 978-80-210-7568-9.

Profesní vidění u učitelů: pokus o zmapování výzkumného pole

JANÍK, T., E. MINAŘÍKOVÁ, M. PÍŠOVÁ, K. KOSTKOVÁ, M. JANÍK a G. HUBLOVÁ. Profesní vidění u učitelů: pokus o zmapování výzkumného pole. Pedagogika, 2014, roč. 64, č. 2, s. 151-176. ISSN 0031-3815.

Výzkum využívání e-learningu v oblasti rozvíjení řečové dovednosti psaní v anglickém jazyce v terciálním vzdělání

HUBLOVÁ, G. Výzkum využívání e-learningu v oblasti rozvíjení řečové dovednosti psaní v anglickém jazyce v terciálním vzdělání. In Janíková, V., Píšová, M., Hanušová, S. (Eds.). Aktuální témata výzkumu učení a vyučování cizím jazykům II. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 173-188, 16 s. Spisy Pedagogické fakulty MU 165. ISBN 978-80-210-6682-3.

PhDr. Barbora Chleboradová, Ph.D.**Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma**

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ, B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, L. HLOUŠKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, I. JEDLIČKOVÁ, G. PALOVČIKOVÁ, P. KOPEČNÝ, B. LAZAROVÁ, D. OPATŘILOVÁ, H. OŠLEJŠKOVÁ, K. PANČOCHA, J. PIPEKOVÁ, M. POL, L. PROCHÁZKOVÁ, E. ŘEHULKA, L. SLEPIČKOVÁ, I. ŠLAPÁK, K. TRNKOVÁ, M. VRUBEL a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma. 1. dotisk 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 363 s. ISBN 978-80-210-8093-5.

Options in speech therapy intervention from an early age to adulthood

BOČKOVÁ, B., I. BYTEŠNÍKOVÁ, R. HORÁKOVÁ a P. KOPEČNÝ. Options in speech therapy intervention from an early age to adulthood. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 187 s. ISBN 978-80-210-8411-7.

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v kontextu inkluzivního vzdělávání

BOČKOVÁ, B., M. VÍTKOVÁ, M. AUGUSTINOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, D. BUČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, A. ĎÁSKOVÁ, L. DOLEŽALOVÁ, I. FIALOVÁ, H. GAJDOŠÍKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, M. HYNŠTOVÁ, S. CHALOUPKOVÁ, T. CHITORELIDZE, B. ILGNEROVÁ, G.J.U. IROKABA, P. KOPEČNÝ, E. MINÁŘOVÁ, D. NOVÁ, D. OPATŘILOVÁ, Z. PAŽITNÁ, J. PIPEKOVÁ, P. PITNEROVÁ, P. RÖDEROVÁ, K. ŠIMČÍKOVÁ, K. ŠIMEČKOVÁ, P. ŠEVČÍKOVÁ, V. UHROVÁ, J. VIKTORIN a D. ZÁMEČNÍKOVÁ. Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v kontextu inkluzivního vzdělávání. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 338 s. ISBN 978-80-210-8508-4.

Vybrané kapitoly z alternativní a augmentativní komunikace : Učební text

BOČKOVÁ, B. Vybrané kapitoly z alternativní a augmentativní komunikace : Učební text. 1., elektronické vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. ISBN 978-80-210-7896-3.

Inkluze žáků s narušenou komunikační schopností a žáků se sluchovým postižením. Psychologické, medicínské a speciálněpedagogické souvislosti.

KLENKOVÁ, J., B. BOČKOVÁ, I. BYTEŠNÍKOVÁ, R. HORÁKOVÁ, L. HRICOVÁ, P. KOPEČNÝ, H. OŠLEJŠKOVÁ, J. PAVELKOVÁ, E. ŘEHULKA a I. ŠLAPÁK. Inkluze žáků s narušenou komunikační schopností a žáků se sluchovým postižením. Psychologické, medicínské a speciálněpedagogické souvislosti. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 156 s. ISBN 978-80-210-7487-3.

Mgr. Lucie Jarkovská, Ph.D.**"We treat them all the same, but...". Disappearing ethnic homogeneity in Czech classrooms and teachers' responses**

JAROVSKÁ, L., K. LIŠKOVÁ a J. OBROVSKÁ. "We treat them all the same, but...". Disappearing ethnic homogeneity in Czech classrooms and teachers' responses. Race Ethnicity and Education, 2015, roč. 18, č. 5, s. 632-654. ISSN 1361-3324. doi:10.1080/13613324.2015.1013457.

Tradice, její rozpad a záchrana skrze sex: Diskurzivní strategie odpůrců sexuální výchovy

JAROVSKÁ, L. a K. LIŠKOVÁ. Tradice, její rozpad a záchrana skrze sex: Diskurzivní strategie odpůrců sexuální výchovy. Sociologický časopis / Czech Sociological Review, Praha: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., 2013, roč. 49, č. 2, s. 269-290. ISSN 0038-0288.

Etnická rozmanitost ve škole. Stejnost v různosti

JAROVSKÁ, L., K. LIŠKOVÁ, J. OBROVSKÁ a A. SOURALOVÁ. Etnická rozmanitost ve škole. Stejnost v různosti. 1. vyd. Praha: Portál, 2015. 256 s. ISBN 978-80-262-0792-4.

Gender před tabulí: Etnografický výzkum genderové reprodukce v každodennosti školní třídy

JAROVSKÁ, L. Gender před tabulí: Etnografický výzkum genderové reprodukce v každodennosti školní třídy. Praha: Sociologické nakladatelství, 2013. 250 s. Edice Studie. ISBN 978-80-7419-119-0.

Nejdřív byli dinosauři a pak se narodila prababička aneb Chvála etnografie ve výzkumu dětí

JAROVSKÁ, L. Nejdřív byli dinosauři a pak se narodila prababička aneb Chvála etnografie ve výzkumu dětí. Sociální studia, Katedra sociologie FSS MU, 2012, roč. 9, 2/2012, s. 31-42. ISSN 1214-813X.

doc. MUDr. Petr Kachlík, Ph.D.**Addictive Behavior of Full-time Students at Masaryk University and Options in its Prevention**

KACHLÍK, P. Addictive Behavior of Full-time Students at Masaryk University and Options in its Prevention. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 186 s. ISBN 978-80-210-8514-5.

Možné ohrožení virtuálními drogami a jinými nelátkovými závislostmi ve vysokoškolském prostředí - ohlédnutí

KACHLÍK, P. Možné ohrožení virtuálními drogami a jinými nelátkovými závislostmi ve vysokoškolském prostředí - ohlédnutí. In ŘEHULKA, E., REISSMANNOVÁ, J., GAJZLEROVÁ, L. (eds.). ŠKOLA A ZDRAVÍ V 21. STOLETÍ: sborník za roky 2014 a 2015. první. Brno: MU, 2015. s. 166-213, 48 s. ISBN 978-80-210-8139-0.

Potenciálně rizikové chování studentů Masarykovy univerzity a jeho prevence

KACHLÍK, P. Potenciálně rizikové chování studentů Masarykovy univerzity a jeho prevence. In KOZONĚ, A. et al. (eds.). Sociálne zdravie jedinca a spoločnosti. 1. vyd. Trenčín: Spoločnosť pre sociálnu integráciu v SR, 2014. s. 271-292, 22 s. ISBN 978-80-89533-12-1.

Problematika patologických závislostí a jejich primární prevence v univerzitním prostředí

KACHLÍK, P. Problematika patologických závislostí a jejich primární prevence v univerzitním prostředí. In ŘEHULKA, E., REISSMANNOVÁ, J.. Současné trendy výchovy ke zdraví. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 295-326, 32 s. ISBN 978-80-210-6316-7.

Možnosti prevence závislostního chování ve školním prostředí

KACHLÍK, P. Možnosti prevence závislostního chování ve školním prostředí. In VOJTOVÁ, V., ČERVENKA, K. et al.. Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování. Educational Needs of Children at Risk for and with Behavioural Disorders. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 139-160, 22 s. ISBN 978-80-210-6134-7.

Mgr. Pavel Kapoun**Analysis of dancers' rhythmic skills.**

KAPOUN, P. Analysis of dancers' rhythmic skills. Luxenbourg: Logos Verlag Berlin, 2017. s. 216-217, 2 s. ISBN 978-3-8325-4538-3. doi:.

Ability of reproduction rhythm and sustain it in dancers

KAPOUN, P. a M. ZVONARĚ. Ability of reproduction rhythm and sustain it in dancers. Studia Sportiva, Brno: Masarykova univerzita, 2016, roč. 10, č. 2, s. 101-109. ISSN 1802-7679.

Mgr. Barbora Kašpárková**A Shadow of Truth : Honor Klein in Iris Murdoch's A Severed Head**

KAŠPÁRKOVÁ, B. A Shadow of Truth : Honor Klein in Iris Murdoch's A Severed Head. In 'Gender and Trauma' : The Eighth International Conference on Iris Murdoch, 1-2 September, 2017, Chichester University, UK. 2017.

Anagnorisis as a Guide to Morals

KAŠPÁRKOVÁ, B. Anagnorisis as a Guide to Morals. In Recognition : Continuity/Discontinuity. 2017 Salzburg Easter School - PhD-Forum in the context of the Salzburg Easter Festival 2017, 3-7 April, Salzburg University. 2017.

Making Connections : Psychology and the Environment in two Iris Murdoch's Novels

KAŠPÁRKOVÁ, B. Making Connections : Psychology and the Environment in two Iris Murdoch's Novels. In The Literary London Society Annual Conference. London and the Globe, 6.-8.7. 2016, Senate House, London. 2016.

Mirroring Hamlet in Iris Murdoch's The Black Prince

KAŠPÁRKOVÁ, B. Mirroring Hamlet in Iris Murdoch's The Black Prince. In 2016 Salzburg Easter School - PhD-Forum in the context of the Salzburg Easter Festival 2016: Doubles & Mirrors: Aesthetics and Festival Futures, 14.-18. 3. 2016, Salzburg, Austria. 2016.

Iris Murdoch : Decapitating as Spiritual Exercise in A Severed Head

KAŠPÁRKOVÁ, B. Iris Murdoch : Decapitating as Spiritual Exercise in A Severed Head. In Archives and Afterlife - The 7th International Conference on Iris Murdoch, Kingston University, 12.-13. 9. 2014, Surrey, United Kingdom. 2014.

Mgr. et Mgr. Martina Kurowski, Ph.D.**Žák-uprchlík v českém systému vzdělávání: případová studie**

KUROWSKI, M. Žák-uprchlík v českém systému vzdělávání: případová studie. Sociální pedagogika. Časopis pro vědu a praxi., Zlín: Univerzita Tomáše Bati, Zlín, 2013, roč. 1, č. 1, s. 48-63. ISSN 1805-8825.

Aktivizace sociálně znevýhodněných skupin prostřednictvím vzdělávacích programů

GULOVÁ, L., E. ŠTĚPAŘOVÁ a M. VODIČKOVÁ. Aktivizace sociálně znevýhodněných skupin prostřednictvím vzdělávacích programů. In Lenka Gulová et al.. Aktivizace sociálně znevýhodněných skupin v pedagogické praxi a výzkumu. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 196-209, 14 s. Sociálně pedagogický výzkum. ISBN 978-80-210-6030-2.

Volný čas dětí v Kuitu

VODIČKOVÁ, M. Volný čas dětí v Kuitu. In Lenka Gulová. Analýza prostředí rozvíjející se společnosti jako východisko pedagogické intervence. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 46-51, 6 s. ISBN 978-80-210-6092-0.

Vzdělávání žáků cizinců - Edukační bariéry specifické skupiny uprchlíků v České republice

VODIČKOVÁ, M. Vzdělávání žáků cizinců - Edukační bariéry specifické skupiny uprchlíků v České republice. In Jiří Němec (ed.). Výzkum a edukace sociálně znevýhodněných žáků. Romští žáci, děti cizinců (uprchlíků), teorie, výzkum, edukační strategie. 1. vyd. Brno: Paido, 2012. s. 141-150, 10 s. Sociálně pedagogický výzkum. ISBN 978-80-7315-224-6.

Vzdělávání žáků-cizinců, konkrétní příklad žadatelů o mezinárodní ochranu

VODIČKOVÁ, M. a M. TANNENBERGEROVÁ. Vzdělávání žáků-cizinců, konkrétní příklad žadatelů o mezinárodní ochranu. In Lenka Gulová et al.. Aktivizace sociálně znevýhodněných skupin v pedagogickém výzkumu a praxi. 1. vyd. Brno: MuniPress, 2012. s. 47-54, 8 s. Sociálněpedagogický výzkum. ISBN 978-80-210-6030-2.

PhDr. Josef Lukas, Ph.D.**Inkluzivní vzdělávání v pregraduální přípravě učitelů**

HAVEL, J., J. KRATOCHVÍLOVÁ, O. KUSÁ, J. LUKAS a M. NAJMONOVÁ. Inkluzivní vzdělávání v pregraduální přípravě učitelů. Brno: Liga lidských práv, 2016. 61 s. ISBN 978-80-87414-30-9.

Řízení inkluze ve škole

LAZAROVÁ, B., L. HLOUŠKOVÁ, K. TRNKOVÁ, M. POL a J. LUKAS. Řízení inkluze ve škole. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 179 s. ISBN 978-80-210-8037-9.

Scénáře donucovací moci u studentů učitelství na praxi: Studentka Alice

LOJDOVÁ, K. a J. LUKAS. Scénáře donucovací moci u studentů učitelství na praxi: Studentka Alice. Studia paedagogica, Brno: Masarykova univerzita, 2015, roč. 20, č. 3, s. 113-130. ISSN 1803-7437.

Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství

VLČKOVÁ, K., K. LOJDOVÁ, J. LUKAS, J. MAREŠ, Z. ŠALAMOUNOVÁ, T. KOHOUTEK, J. BRADOVÁ a S. JEŽEK. Z posluchárny za katedru: Mocenské vztahy ve výuce studentů učitelství. 1. vyd. Brno: MuniPress, 2015. 238 s. verze 1. ISBN 978-80-210-8096-6.

Připravenost školy k inkluzivnímu vzdělávání.

LUKAS, J. Připravenost školy k inkluzivnímu vzdělávání. Praha: NÚV, 2012. ISBN 978-80-87063-82-8.

Mgr. Alexandra Malá**Examination of Autonomic Nervous System Activity in Hematooncological Patients**

HRNČIŘÍKOVÁ, I., K. KAPOUNKOVÁ, I. STRUHÁR, A. JANÍKOVÁ, A. MALÁ, Z. SVOBODOVÁ, L. DOVRTĚLOVÁ, P. STEJSKAL a A. RAŠOVSKÝ. Examination of Autonomic Nervous System Activity in Hematooncological Patients. 2017. ISBN 978-80-210-8816-0.

INFLUENCE OF PHYSICAL ACTIVITY ON SELECTED PHYSIOLOGICAL VARIABLES IN A PATIENT AFTER BONE MARROW TRANSPLANTATION - A CASE STUDY

DOVRTĚLOVÁ, L., P. STEJSKAL, T. MORAVCOVÁ, K. KAPOUNKOVÁ, A. MALÁ a I. TOMÁŠKOVÁ. INFLUENCE OF PHYSICAL ACTIVITY ON SELECTED PHYSIOLOGICAL VARIABLES IN A PATIENT AFTER BONE MARROW TRANSPLANTATION - A CASE STUDY. In Dragan Milanović, Goran Sporiš, Sanja Šalaj and Dario Škegro. 8th International

Scientific Conference on Kinesiology. 1st ed. Zagreb: UNIV ZAGREB, FAC KINESIOLOGY, 2017. s. 78-81, 4 s. ISBN 978-953-317-049-7.

The Possibilities of Movement Therapy with Oncological Patients

SVOBODOVÁ, Z., A. MALÁ, A. POKORNÁ, R. STŘEŠTIKOVÁ, M. URBANOVSKÁ a R. VYCHODILOVÁ. The Possibilities of Movement Therapy with Oncological Patients. In Milanovic, D Sporis, G Salaj, S Skegro, D. 8TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE ON KINESIOLOGY. ZAGREB: UNIV ZAGREB, FAC KINESIOLOGY, 2017. s. 59-62, 4 s. ISBN 978-953-317-049-7.

AUTONOMIC DYSFUNCTION IS AUGMENTED DURING THERAPY, BUT CAN BE IMPROVED BY PHYSICAL EXERCISE IN PATIENTS WITH HEMATOLOGICAL MALIGNANCY. RESULTS OF A PILOT TRIAL.

JANÍKOVÁ, A., I. HRNČIŘÍKOVÁ, L. DOVRTĚLOVÁ, M. ZVONAŘ, M. HROUZEK, T. VODIČKA, P. SEMAN, Z. SVOBODOVÁ, A. MALÁ, Z. RÁČIL, D. ŽÁČKOVÁ, M. PRAŠKOVÁ a J. MAYER. AUTONOMIC DYSFUNCTION IS AUGMENTED DURING THERAPY, BUT CAN BE IMPROVED BY PHYSICAL EXERCISE IN PATIENTS WITH HEMATOLOGICAL MALIGNANCY. RESULTS OF A PILOT TRIAL. In HAEMATOLOGICA. 2014. ISSN 0390-6078.

PHYSICAL ACTIVITIES PROGRAM SUITABLE FOR HEMATO-ONCOLOGICAL PATIENTS - A PILOT STUDY

SVOBODOVÁ, Z., A. MALÁ, R. ADÁMKOVÁ, L. DOVRTĚLOVÁ, M. HROUZEK, A. JANÍKOVÁ, K. KAPOUNKOVÁ, J. KOHOUT, P. SEMAN, P. STEJSKAL a T. VODIČKA. PHYSICAL ACTIVITIES PROGRAM SUITABLE FOR HEMATO-ONCOLOGICAL PATIENTS - A PILOT STUDY. In Dragan Milanović, Goran Sporiš. 7th International Scientific Conference on Kinesiology, 2014, Opatija, Croatia. Opatija: University of Zagreb, Faculty of Kinesiology, Croatia, 2014. s. 107-110, 4 s. ISBN 978-953-317-027-5.

Mgr. Radka Mlýnková

Průzkum a zhodnocení postojů studentů učitelských oborů k romským studentům: první krok k zlepšení

MLÝNKOVÁ, R. Průzkum a zhodnocení postojů studentů učitelských oborů k romským studentům: první krok k zlepšení. In Mezinárodní vědecká konference ICOLLE 2015. 2015.

Surveying and Assessing Pre-Service Teachers' Attitudes to Roma Students: The First Step in Improving

MLÝNKOVÁ, R. a M. BENEDETTI. Surveying and Assessing Pre-Service Teachers' Attitudes to Roma Students: The First Step in Improving. In Danielová, L., Schmied, J.. Sborník z mezinárodní vědecké konference ICOLLE 2015. Brno. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2015. s. 51-61, 11 s. ISBN 978-80-7509-287-8.

Mgr. Pavel Mudra

COMPARISON OF CENTER OF GRAVITY MOVEMENT IN SELECTED TENNIS PLAYERS

MUDRA, P. a V. PSALMAN. COMPARISON OF CENTER OF GRAVITY MOVEMENT IN SELECTED TENNIS PLAYERS. STUDIA KINANTROPOLOGICA, České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2017, roč. 2/2016, XVII, s. 123-129. ISSN 1213-2101.

KVALITA TENISOVÉHO ÚDERU A POHYB TELA TENISTU

MUDRA, P. KVALITA TENISOVÉHO ÚDERU A POHYB TELA TENISTU. In Katolícká univerzita v Ružomberku, Pedagogická fakulta. Aktuálne problémy telesnej výchovy a športu VI. Ružomberok: VERBUM - vydavateľstvo Katolíckej univerzity v Ružomberku, 2017. s. 84-103, 172 s. ISBN 978-80-561-0434-7.

Analýza úrovně antropometrických a silových charakteristik tenistů a tenistek věku 11-12 let

PAČES, J., J. ZHÁNĚL, T. VODIČKA, P. MUDRA, M. VILÍM a O. HUBÁČEK. Analýza úrovně antropometrických a silových charakteristik tenistů a tenistek věku 11-12 let. Studia Sportiva, Masarykova univerzita, 2016, roč. 10., č. 1, s. 129-134. ISSN 1802-7679.

EVALUATION OF SPORT TECHNIQUE IN TENNIS BASED ON 3D KINEMATIC ANALYSIS

MUDRA, P. a V. PSALMAN. EVALUATION OF SPORT TECHNIQUE IN TENNIS BASED ON 3D KINEMATIC ANALYSIS. In Martin Zvonař, Zuzana Sajdlová. 10th INTERNATIONAL CONFERENCE ON KINANTHROPOLOGY "Sport and Quality of Life". Brno: Masaryk University, 2016. s. 406-414, 9 s. ISBN 978-80-210-8129-1.

Sportovní terminologie - Deutsch

VYCHODILOVÁ, R., V. VEČEŘOVÁ, J. CACEK, D. HLAVOŇOVÁ, E. HRAZDÍRA, J. CHVÁTALOVÁ, P. MUDRA, A. ONDRÁK, T. STRAKOVÁ, R. STŘEŠTIKOVÁ, Z. SVOBODOVÁ, K. VEČEŘA, K. JANA a J. DOŠLA. Sportovní terminologie - Deutsch. první vydání. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií, 2016. 234 s. ISBN 978-80-210-8421-6.

Mgr. Jana Obrovská, Ph.D.

"We treat them all the same, but...". Disappearing ethnic homogeneity in Czech classrooms and teachers' responses

JARKOVSKÁ, L., K. LIŠKOVÁ a J. OBROVSKÁ. "We treat them all the same, but...". Disappearing ethnic homogeneity in Czech classrooms and teachers' responses. Race Ethnicity and Education, 2015, roč. 18, č. 5, s. 632-654. ISSN 1361-3324. doi:10.1080/13613324.2015.1013457.

Frajeři, rapeři a propadlíci: Etnografie etnicity a etnizace v desegregované školní třídě

OBROVSKÁ, J. Frajeři, rapeři a propadlíci: Etnografie etnicity a etnizace v desegregované školní třídě. Sociologický časopis, AV ČR, Sociologický ústav, 2016, roč. 52, č. 1, s. 53-78. ISSN 0038-0288. doi:10.13060/00380288.2016.52.1.242.

Rituály s "těmi druhými": Perspektiva interakčních rituálů ve školní etnografii etnicky různorodých třídních kolektivů

OBROVSKÁ, J. Rituály s "těmi druhými": Perspektiva interakčních rituálů ve školní etnografii etnicky různorodých třídních kolektivů. Sociální studia, Masarykova univerzita, 2014, roč. 11, 2/2014, s. 51-74. ISSN 1214-813X.

Spiritualita v nových sociálních hnutích: Případová studie neziskové organizace Embercombe

OBROVSKÁ, J. Spiritualita v nových sociálních hnutích: Případová studie neziskové organizace Embercombe. Sociální studia, Masarykova univerzita, 2014, roč. 11, 1/2014, s. 131-150. ISSN 1214-813X.

Žádná různost není, všichni jsme tu stejní. Děti migrantů, jejich spolužáci a vyučující na českých základních školách

JAROVSKÁ, L., K. LIŠKOVÁ a J. OBROVSKÁ. Žádná různost není, všichni jsme tu stejní. Děti migrantů, jejich spolužáci a vyučující na českých základních školách. Orbis Scholae, Praha: Karolinum, 2014, roč. 8, č. 1, s. 97-110. ISSN 1802-4637.

Mgr. Markéta Oplatková Pločková

Nemá publikační činnost v posledních 5 letech nebo publikace nevybrány v IS MU.

Mgr. Alena Pokorná, Ph.D.**Bodystyling**

STŘEŠTÍKOVÁ, R. a A. POKORNÁ. Bodystyling. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. Elportál. ISBN 978-80-210-8657-9.

Intervenční cvičební program pro onkologické pacientky s karcinomem prsu

POKORNÁ, A. a R. STŘEŠTÍKOVÁ. Intervenční cvičební program pro onkologické pacientky s karcinomem prsu. Klinická onkologie, Ambit Media a.s., 2016, roč. 29/2016, č. 6, s. 461-462. ISSN 0862-495X.

Rollpilates

VYCHODILOVÁ, R., H. VRTĚLOVÁ a A. POKORNÁ. Rollpilates. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. Elportál. ISBN 978-80-210-8052-2.

The Fusion of Fascia-Oriented Exercise and Pilates in Rollpilates Course at Masaryk University

VYCHODILOVÁ, R., A. POKORNÁ a H. VRTĚLOVÁ. The Fusion of Fascia-Oriented Exercise and Pilates in Rollpilates Course at Masaryk University. Quality in Sport, Publisher IKFInstytut Kultury Fizycznej Wydział Kultury Fizycznej, Promocji Zdrowia i Turystyki Uniwers, 2016, roč. 1/2016, č. 5, s. 63-69. ISSN 2450-3118. doi:10.5281/zenodo.49385.

PHYSICAL ACTIVITY AS A MEANS OF IMPROVING THE QUALITY OF LIFE IN CANCER PATIENTS - A PILOT STUDY

DOVRTĚLOVÁ, L., P. STEJSKAL, I. HRNČIŘÍKOVÁ, J. ŘEZANINOVÁ, J. KOPŘIVOVÁ, D. MOC KRÁLOVÁ, A. POKORNÁ, R. STŘEŠTÍKOVÁ a M. HROUZEK. PHYSICAL ACTIVITY AS A MEANS OF IMPROVING THE QUALITY OF LIFE IN CANCER PATIENTS - A PILOT STUDY. In 10th International Conference on Kinanthropology - books of abstract. 2015. ISBN 978-80-210-8029-4.

MgA. Lenka Polánková, Ph.D.**Ženy na cestě**

REMSOVÁ, L., D. KRIŠOVÁ a E. ČERNÁ. Ženy na cestě. Ostrava: Aslido o.p.s., 2016.

Constructing the Education Path of Roma Children

KLAPKO, D. a L. REMSOVÁ. Constructing the Education Path of Roma Children. In SGEM. 2nd International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Science and Arts SGEM 2015 - Conference Proceedings, Volume II, Education and Educational Research. 2015.

Výzkumný exkurz do diskursů o Romech

KLAPKO, D., L. REMSOVÁ, V. KOLAŘÍKOVÁ, M. SEDLÁKOVÁ a L. ŽÁKOVSKÝ. Výzkumný exkurz do diskursů o Romech. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 330 s. Edice diskursy v sociální pedagogice. ISBN 978-80-210-7547-4.

Odchod z ústavní péče v kontextu metody divadla utlačovaných a kritického participačního akčního výzkumu

REMSOVÁ, L. Odchod z ústavní péče v kontextu metody divadla utlačovaných a kritického participačního akčního výzkumu. In Remsová Lenka, Dušan Klapko et al. Výzkumný exkurz do dramatické výchovy. 1. vyd. Brno: PdF MU, 2013. s. 95-117, 23 s. dramatická výchova. ISBN 978-80-210-6651-9.

Výzkumná studie jako podklad pro tvorbu intervenčního nástroje legislativního divadla

REMSOVÁ, L. Výzkumná studie jako podklad pro tvorbu intervenčního nástroje legislativního divadla. In Remsová Lenka, Dušan Klapko et al. Výzkumný exkurz do dramatické výchovy. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 119-141, 23 s. dramatická výchova. ISBN 978-80-210-6651-9.

Mgr. Radek Pospíšil

Nemá publikační činnost v posledních 5 letech nebo publikace nevybrány v IS MU.

Mgr. Veronika Rodová, Ph.D.**Dramatická výchova v muzeu. Náměty pro práci muzejního pedagoga.**

RODOVÁ, V. Dramatická výchova v muzeu. Náměty pro práci muzejního pedagoga. 1. vyd. Brno: Moravské zemské muzeum Brno, 2016. 37 s. ISBN 978-80-7028-468-1.

Still Pictures as a Form of Learning

RODOVÁ, V. Still Pictures as a Form of Learning. New Zealand Journal of Research in Performing Arts and Educations: Nga mahi a Rehia no Aotearoa, Canterbury: University of Canterbury, 2016, Volume 6, podzim 2016, s. 59-67. ISSN 1178-7708.

Šéfredaktorka časopisu Komenský

RODOVÁ, V. Šéfredaktorka časopisu Komenský. : Komenský, 2016. ISSN 0323-0449.

Nová kultura vyučování a učení v primární škole na příkladech.

HORKÁ, H. a V. RODOVÁ. Nová kultura vyučování a učení v primární škole na příkladech. In Porubský, Š., Lynch, Z. (eds.). Kurikulárna reforma a perspektívy základnej školy. 1. vyd. Banská Bystrica: Banská Bystrica: PF UMB, 2015. s. 22-40, 19 s. ISBN 978-80-557-1024-2.

Dramatická výchova ve službách dějepisu : vzdělávací potenciál tematické kooperativní výuky

RODOVÁ, V. Dramatická výchova ve službách dějepisu : vzdělávací potenciál tematické kooperativní výuky. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 179 s. ISBN 978-80-210-7593-1.

Mgr. et Mgr. Markéta Sedláková**Discourse Analysis and Visual Methods in Social Educational Research**

SEDLÁKOVÁ, M. Discourse Analysis and Visual Methods in Social Educational Research. In The European Conference on Educational Research, Dublin 2016. 2016.

Qualitative research, methods and analysis in education research

SEDLÁKOVÁ, M. a L. GULOVÁ. Qualitative research, methods and analysis in education research. 2016.

Aplikace mechanismů sociální pedagogiky do sociální a pedagogické práce - praxe a výzkum

GULOVÁ, L., M. SEDLÁKOVÁ, V. NÝDRLOVÁ, J. BUCHTA, V. KOLAŘÍKOVÁ, M. RÁCOVÁ, R. ŠÍP, E. ŠTĚPAŘOVÁ, L. ČECHOVSKÁ, L. MUSIL a M. SCHMIDT. Aplikace mechanismů sociální pedagogiky do sociální a pedagogické práce - praxe a výzkum. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 154 s. ISBN 978-80-210-8159-8.

Konstruování identity ženy v kontextu konverze k islámu

SEDLÁKOVÁ, M. Konstruování identity ženy v kontextu konverze k islámu. Sociální pedagogika/Social education, Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2014, roč. 2, č. 2, s. 22-37. ISSN 1805-8825.

Výzkumný exkurz do diskursů o Romech

KLAPKO, D., L. REMSOVÁ, V. KOLAŘÍKOVÁ, M. SEDLÁKOVÁ a L. ŽÁKOVSKÝ. Výzkumný exkurz do diskursů o Romech. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 330 s. Edice diskursy v sociální pedagogice. ISBN 978-80-210-7547-4.

Mgr. Marcela Sekanina Vavřinová

Nemá publikační činnost v posledních 5 letech nebo publikace nevybrány v IS MU.

Mgr. Lenka Slepíčková, Ph.D.**Biomoc a reprodukční biomedicína: konceptuální inspirace pro český kontext**

SLEPIČKOVÁ, L., E. ŠLESINGEROVÁ a I. ŠMÍDOVÁ. Biomoc a reprodukční biomedicína: konceptuální inspirace pro český kontext. Sociologický časopis/ Czech Sociological Review, Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2012, roč. 48, č. 1, s. 85-106. ISSN 0038-0288.

„Líbí se mi řešit věci jako dospělý“ - Global Storylines jako forma globálního vzdělávání

MÁROVÁ, I. a L. SLEPIČKOVÁ. „Líbí se mi řešit věci jako dospělý“ - Global Storylines jako forma globálního vzdělávání. LIFELONG LEARNING- CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, Mendelova univerzita v Brně, 2016, roč. 6, č. 1, s. 9-25. ISSN 1804-526X. doi:10.11118/lifele201606019.

Diagnóza neplodnost. Sociologický pohled na zkušenost nedobrovolné bezdětnosti

SLEPIČKOVÁ, L. Diagnóza neplodnost. Sociologický pohled na zkušenost nedobrovolné bezdětnosti. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2014. 166 s. Studie, 104. svazek. ISBN 978-80-7419-140-4.

Ethical and Methodological Associations in Doing Research on Children in a School Environment

KVAPILOVÁ BARTOŠOVÁ, M. a L. SLEPIČKOVÁ. Ethical and Methodological Associations in Doing Research on Children in a School Environment. The New Educational Review, Toruň: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2014, roč. 38, č. 4, s. 84-93. ISSN 1732-6729.

Aktéři školní inkluze. Actors of School Inclusion.

PANČOCHA, K. a L. SLEPIČKOVÁ. Aktéři školní inkluze. Actors of School Inclusion. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 156 s. ISBN 978-80-210-6688-5.

Mgr. Petr Soják, Ph.D.**Vyžádaný workshop - „Láska k sobě“**

SOJÁK, P. Vyžádaný workshop - „Láska k sobě“. In XIII. konference ČASP - „Láska ve 21. století“. 2016.

Kuchařka pro lektory zážitkově orientovaných kurzů aneb (Ne)vaříme z vody

SOJÁK, P., V. NÝDRLOVÁ, M. SEDLÁKOVÁ a D. KLAPKO. Kuchařka pro lektory zážitkově orientovaných kurzů aneb (Ne)vaříme z vody. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 150 s. ISBN 978-80-210-8149-9. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-8149-2015.

Metodika č.4: Plán osobnostního rozvoje

SOJÁK, P. Metodika č.4: Plán osobnostního rozvoje. In NIDV. Metodika - Kompetence, Kvalita, Kvalifikace, (Sebe)Koncepce pro neformální vzdělávání. 2015. ISBN 978-80-87449-50-9.

Learning by experience in the context of child development in leisure in the Czech Republic

SOJÁK, P. a T. ČECH. Learning by experience in the context of child development in leisure in the Czech Republic. 2014.

Sociální pedagog se zaměřením na pedagogiku volného času jako odborná podpora učitele ve škole

SOJÁK, P. a T. ČECH. Sociální pedagog se zaměřením na pedagogiku volného času jako odborná podpora učitele ve škole. In Malach, J.; Knejzlíková, O. (ed.) Pedagogická diagnostika a evaluace. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 2014. s. 84-92, 9 s. ISBN 978-80-7464-651-5.

Sedmero jevů, které ovlivňují sebe/reflexi prožité zkušenosti

SOJÁK, P. Sedmero jevů, které ovlivňují sebe/reflexi prožité zkušenosti. In Konference Zkušenost-reflexe-učení. 2013.

Výzkumný pohled na potřeby základních škol z hlediska možného uplatnění sociálního pedagoga

SOJÁK, P. a T. ČECH. Výzkumný pohled na potřeby základních škol z hlediska možného uplatnění sociálního pedagoga. 2013.

doc. PhDr. Stanislav Střelec, CSc.

Programmes Supporting the Educational Needs of Romani Pupils in the Czech Republic

GULOVÁ, L. a S. STŘELEEC. Programmes Supporting the Educational Needs of Romani Pupils in the Czech Republic. CZECH-POLISH HISTORICAL AND PEDAGOGICAL JOURNAL, 2016, roč. 8, č. 1, s. 125-135. ISSN 1803-6546.

Rodiče nadaných dětí v situacích pedagogického rozhodování

STŘELEEC, S. a L. FRIMLOVÁ. Rodiče nadaných dětí v situacích pedagogického rozhodování. In Josef Malach, Gabriela Matysková. Sborník příspěvků XII. ročníku mezinárodní konference Pedagogická diagnostika a evaluace 2016. Ostrava: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2016. s. 73-83, 11 s. ISBN 978-80-7464-863-2.

Tendencies Influencing the Education Environment of a Child in the Contemporary Czech Family

STŘELEEC, S. Tendencies Influencing the Education Environment of a Child in the Contemporary Czech Family. CZECH-POLISH HISTORICAL AND PEDAGOGICAL JOURNAL, 2016, roč. 8/2016, č. 2, s. 79-89. ISSN 1803-6546.

K podpoře zdravého sociálního vývoje nadaných žáků

STŘELEEC, S. K podpoře zdravého sociálního vývoje nadaných žáků. In ŘEHULKA, E., REISSMANNOVÁ, J., GAJZLE-ROVÁ, L. (eds.). ŠKOLA A ZDRAVÍ V 21. STOLETÍ: sborník za roky 2014 a 2015. první. Brno: MU, 2015. s. 456-467, 12 s. ISBN 978-80-210-8139-0.

Rodiče nadaného dítěte jako víceúrovňoví prostředníci jeho edukace

STŘELEEC, S. Rodiče nadaného dítěte jako víceúrovňoví prostředníci jeho edukace. In Malach, Josef - Chmura, Milan. Diagnostika a evaluace ve vzdělávání a učení dospělých. První. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2014. s. 75-86, 12 s. ISBN 978-80-7464-654-6.

Mgr. Radka Střeščíková, Ph.D.

The Possibilities of Movement Therapy with Oncological Patients

SVOBODOVÁ, Z., A. MALÁ, A. POKORNÁ, R. STŘEŠČÍKOVÁ, M. URBANOVSKÁ a R. VYCHODILOVÁ. The Possibilities of Movement Therapy with Oncological Patients. In Milanovic, D Sporis, G Salaj, S Skegro, D. 8TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE ON KINESIOLOGY. ZAGREB: UNIV ZAGREB, FAC KINESIOLOGY, 2017. s. 59-62, 4 s. ISBN 978-953-317-049-7.

Intervenční cvičební program pro onkologické pacientky s karcinomem prsu

POKORNÁ, A. a R. STŘEŠČÍKOVÁ. Intervenční cvičební program pro onkologické pacientky s karcinomem prsu. Klinická onkologie, Ambit Media a.s., 2016, roč. 29/2016, č. 6, s. 461-462. ISSN 0862-495X.

Methodical Materials for Elimination of Language Barriers in Sports Environment: Sports Terimology

VYCHODILOVÁ, R., V. VEČEŘOVÁ, Z. SVOBODOVÁ a R. STŘEŠČÍKOVÁ. Methodical Materials for Elimination of Language Barriers in Sports Environment: Sports Terimology. In Martin Zvonaf, Zuzana Sajdlová. Proceedings of the 9th International Conference Sport and Quality of Life 2013. 2013. vyd. Brno: Faculty of Sports Studies, 2013. s. 146-154, 9 s. ISBN 978-80-210-6640-3.

SROVNÁNÍ MOTIVACE VYSOKOŠKOLSKÝCH STUDENTEK A ŽEN VE VĚKU 30-45 LET K POHYBOVÝM AKTIVITÁM A JEJICH POSTOJE KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU

STŘEŠČÍKOVÁ, R. a Z. SVOBODOVÁ. SROVNÁNÍ MOTIVACE VYSOKOŠKOLSKÝCH STUDENTEK A ŽEN VE VĚKU 30-45 LET K POHYBOVÝM AKTIVITÁM A JEJICH POSTOJE KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU. In Mgr. Zora Svobodová, Ph.D.. Výzkum v sociologii sportu II. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 79 - 102, 24 s. ISBN 978-80-210-6540-6. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-6541-2013.

VLIV RODINY NA POSTOJE VYSOKOŠKOLSKÝCH STUDENTŮ KE SPORTOVNĚ POHYBOVÝM AKTIVITÁM

SVOBODOVÁ, Z. a R. STŘEŠČÍKOVÁ. VLIV RODINY NA POSTOJE VYSOKOŠKOLSKÝCH STUDENTŮ KE SPORTOVNĚ POHYBOVÝM AKTIVITÁM. In Mgr. Zora Svobodová, Ph.D.. Výzkum v sociologii sportu II. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 103 - 129, 27 s. ISBN 978-80-210-6540-6. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-6541-2013.

Mgr. Zora Svobodová, Ph.D.

A LIFE STORY OF A PROFESSIONAL FOOTBALL PLAYER AT THE END OF HIS CAREER

BOKŮVKA, D., K. VEČEŘA, H. VÁLKOVÁ a Z. SVOBODOVÁ. A LIFE STORY OF A PROFESSIONAL FOOTBALL PLAYER AT THE END OF HIS CAREER. In Dragan Milanović, Goran Sporis, Sanja Šalaj, Dario Škegro. 8TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE ON KINESIOLOGY. ZAGREB: Faculty of Kinesiology, University of Zagreb, Croatia, 2017. s. 495-498, 4 s. ISBN 978-953-317-049-7.

Historie výuky tělesné výchovy na Masarykově univerzitě 1919-1989

SVOBODOVÁ, Z. a V. VEČEŘOVÁ. Historie výuky tělesné výchovy na Masarykově univerzitě 1919-1989. In *Studia sportiva*. Brno: Fakulta sportovních studií Masarykovy univerzity, 2016. s. 172 - 173, 2 s. ISSN 1802-7679.

History of physical education instruction at Masaryk University 1919 -1989, PE historical development as reflection of socio-historical development of society

SVOBODOVÁ, Z., V. VEČEŘOVÁ a R. VYCHODILOVÁ. History of physical education instruction at Masaryk University 1919 -1989, PE historical development as reflection of socio-historical development of society. In Martin Zvonař, Zuzana Sajdllová. 10th International conference on Kinanthropology, Brno, Czech Republic. First Edition. Brno, Czech Republic, Masaryk University: Masaryk University, 2016. s. 61 -70, 10 s. ISBN 978-80-210-8129-1.

PHYSICAL ACTIVITIES PROGRAM SUITABLE FOR HEMATO-ONCOLOGICAL PATIENTS - A PILOT STUDY

SVOBODOVÁ, Z., A. MALÁ, R. ADÁMKOVÁ, L. DOVRTĚLOVÁ, M. HROUZEK, A. JANÍKOVÁ, K. KAPOUNKOVÁ, J. KOHOUT, P. SEMAN, P. STEJSKAL a T. VODIČKA. PHYSICAL ACTIVITIES PROGRAM SUITABLE FOR HEMATO-ONCOLOGICAL PATIENTS - A PILOT STUDY. In Dragan Milanović, Goran Sporiš. 7th International Scientific Conference on Kinesiology, 2014, Opatija, Croatia. Opatija: University of Zagreb, Faculty of Kinesiology, Croatia, 2014. s. 107-110, 4 s. ISBN 978-953-317-027-5.

VLIV RODINY NA POSTOJE VYSOKOŠKOLSKÝCH STUDENTŮ KE SPORTOVNĚ POHYBOVÝM AKTIVITÁM

SVOBODOVÁ, Z. a R. STŘEŠTIKOVÁ. VLIV RODINY NA POSTOJE VYSOKOŠKOLSKÝCH STUDENTŮ KE SPORTOVNĚ POHYBOVÝM AKTIVITÁM. In Mgr. Zora Svobodová, Ph.D.. Výzkum v sociologii sportu II. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 103 - 129, 27 s. ISBN 978-80-210-6540-6. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-6541-2013.

Mgr. Petr Svojanovský, Ph.D.

Supporting student teachers' reflection as a paradigm shift process

SVOJANOVSKÝ, P. Supporting student teachers' reflection as a paradigm shift process. *Teaching and Teacher Education*, Oxford, England: Pergamon Press, 2017, roč. 66, AUG 2017, s. 338-348. ISSN 0742-051X. doi:10.1016/j.tate.2017.05.001.

Becoming a teacher: The dance between tacit and explicit knowledge

ŠVEC, V., J. NEHYBA, P. SVOJANOVSKÝ, J. LAWLEY, R. ŠÍP, E. MINAŘÍKOVÁ, B. PRAVDOVÁ, B. ŠIMŮNKOVÁ a J. SLAVÍK. Becoming a teacher: The dance between tacit and explicit knowledge. 1., elektronické vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. *Pedagogika v teorii a praxi*, sv. č. 4. ISBN 978-80-210-8605-0. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-8605-2017.

Determinanty účinnosti učitelských praxí

ŠVEC, V., P. SVOJANOVSKÝ, B. PRAVDOVÁ, K. LOJDOVÁ, B. ŠIMŮNKOVÁ, M. ONDRÁČKOVÁ a S. TREBULOVÁ. Determinanty účinnosti učitelských praxí. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 143 s. *Pedagogika v teorii a praxi* (Svazek 3). ISBN 978-80-210-8132-1. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-8133-2016.

Teaching teacher educators: A self-study of our learning from experience

SVOJANOVSKÝ, P. a J. NEHYBA. Teaching teacher educators: A self-study of our learning from experience. In Dawn Garbett and Alan Ovens. *Enacting self-study as methodology for professional inquiry*. Herstmonceux, UK: Self-Study of Teacher Education Practices (S-STEP) community, 2016. s. 249-255, 7 s. ISBN 978-0-473-35893-8.

What Is the Goal of Reflective Practice in Teacher Education: Social Justice or Personal Development?

SVOJANOVSKÝ, P. What Is the Goal of Reflective Practice in Teacher Education: Social Justice or Personal Development? In Mészáros, György, and Franciska Körtvélyesi, eds.. Brussels - Budapest, *Social Justice and Diversity in Teacher Education*. Proceedings of the ATEE Winter Conference 15-17 April, Budapest, Hungary. : Association for Teacher Education in Europe - Magyar Pedagógiai Társaság, 2015. s. 207-222, 16 s. ISBN 978-963-7123-38-2.

Mgr. Zuzana Szabó Lenhartová

Jak rozpoznat "dobrou praxi": Přehled používaných praxí v práci s dětmi a rodinami se sociálním znevýhodněním v ČR a ve světě

LENHARTOVÁ, Z., J. OBROVSKÁ a L. SLEPIČKOVÁ. Jak rozpoznat "dobrou praxi": Přehled používaných praxí v práci s dětmi a rodinami se sociálním znevýhodněním v ČR a ve světě. In 25. konference ČAPV: "Vliv technologií v oblasti vzdělávání a pedagogického výzkumu." 13.9.-14.9.2017 v Hradci Králové na PDF UHK. 2017.

doc. Mgr. Radim Šíp, Ph.D.

Becoming a teacher: The dance between tacit and explicit knowledge

ŠVEC, V., J. NEHYBA, P. SVOJANOVSKÝ, J. LAWLEY, R. ŠÍP, E. MINAŘÍKOVÁ, B. PRAVDOVÁ, B. ŠIMŮNKOVÁ a J. SLAVÍK. Becoming a teacher: The dance between tacit and explicit knowledge. 1., elektronické vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. *Pedagogika v teorii a praxi*, sv. č. 4. ISBN 978-80-210-8605-0. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-8605-2017.

Dewey a "český Dewey", pedagogika a ideologie

ŠÍP, R. Dewey a "český Dewey", pedagogika a ideologie. *Pedagogika*, Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2016, roč. 66, č. 2, s. 134-153. ISSN 0031-3815. doi:10.14712/23362189.2015.723.

Současný extremismus: Nevládnutý přechod k modernitě

ŠÍP, R. Současný extremismus: Nevládnutý přechod k modernitě. In Irina Dudinská - Vladislav Dudinský - Anna Poláčková. *Extrémismus a radikalismus - staré fenomény v nových kontextoch*. 1. vyd. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2016. s. 49-63, 15 s. ISBN 978-80-555-1765-0.

Pedagogika a paradigmatický obrat v metodologii a teorii

ŠÍP, R. Pedagogika a paradigmatický obrat v metodologii a teorii. *Pedagogická orientace*, Brno: Česká pedagogická společnost o.s., 2015, roč. 25, č. 5, s. 671-699. ISSN 1211-4669. doi:10.5817/PedOr2015-5-671.

Globalization, Nationalism and Europe: The Need for Trans-National Perspectives in Education

ŠÍP, R. Globalization, Nationalism and Europe: The Need for Trans-National Perspectives in Education. Human affairs, Bratislava: Slovenská akadémia vied, 2014, roč. 24, č. 2, s. 248-257. ISSN 1210-3055. doi:10.2478/s13374-014-0223-z.

Mgr. Jan Škoda**Influence of Long-Distance Bicycle Riding on Serum/Urinary Biomarkers of Prostate Cancer**

HEGER, Z., J. GUMULEC, A. ONDRÁK, J. ŠKODA, Z. ZÍTKA, N. CERNEI, M. MASARÍK, O. ZITKA a V. ADAM. Influence of Long-Distance Bicycle Riding on Serum/Urinary Biomarkers of Prostate Cancer. International Journal of Molecular Sciences, Basel: Multidisciplinary Digital Publishing Institute (MDPI), 2016, roč. 17, č. 3, s. 1-12. ISSN 1422-0067. doi:10.3390/ijms17030377.

prof. MUDr. Ivo Šlapák, CSc.**Non food foreign body injuries**

ŠLAPÁK, I., F.M. PASSALI a A. GULATI. Non food foreign body injuries. International journal of pediatric otorhinolaryngology, Amsterdam: Elsevier, 2012, roč. 76, č. 1, s. S26-S32. ISSN 0165-5876. doi:10.1016/j.ijporl.2012.02.006.

Toys in the upper aerodigestive tract: New evidence on their risk as emerging from the Susy Safe Study

FOLTRAN, F., F.M. PASSALI, P. BERCHIALLA, D. GREGORI, A. PITKARANTA, I. ŠLAPÁK, J. JAKUBÍKOVÁ, L. FRAN-CHIN, S. BALLALI, G.C. PASSALI, L. BELLUSSI a D. PASSALI. Toys in the upper aerodigestive tract: New evidence on their risk as emerging from the Susy Safe Study. International journal of pediatric otorhinolaryngology, Amsterdam: Elsevier, 2012, roč. 76, č. 1, s. S61-S66. ISSN 0165-5876. doi:10.1016/j.ijporl.2012.02.015.

Dětská otorinolaryngologie

ŠLAPÁK, I., K. BARTOŇKOVÁ, L. FLORIANOVÁ, G. FORSTOVÁ, A. FRYČKOVÁ, D. HOŠNOVÁ, J. MACHAČ, M. MÁ-CHALOVÁ, K. MALINOVÁ, M. ONDROVÁ, K. SOBOTKOVÁ a M. URÍK. Dětská otorinolaryngologie. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2013. 333 s. Aeskulap. ISBN 978-80-204-2900-1.

Nezbytné funkční podmínky komunikace: sluch, řeč, hlas

ŠLAPÁK, I. Nezbytné funkční podmínky komunikace: sluch, řeč, hlas. In BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. et al. Vzdělávání se zaměřením na inkluzivní didaktiku a vyučování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu. Education Focusing on Inclusive Didactics and Teaching Pupils with Special Educational Needs in Mainstream Schools. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 61-75, 15 s. ISBN 978-80-210-6678-6.

Wnt-PCP pathway driving pathogenesis of chronic lymphocytic leukemia participates on normal B-cell development

MÁDROVÁ, H., L. POPPOVÁ, K. PLEVOVÁ, P. JANOVSKÁ, M. KAUCKÁ, M. BORSKÝ, J. MACHAČ, I. ŠLAPÁK, V. BRYJA, Š. PAVLOVÁ a Š. POSPÍŠILOVÁ. Wnt-PCP pathway driving pathogenesis of chronic lymphocytic leukemia participates on normal B-cell development. In The Student Scientific Conference on Biotechnology a Biomedicine. 2013.

Mgr. František Trapl**Rozvoj multikulturní výchovy v prostředí školy**

GULOVÁ, L., F. TRAPL a M. PAVLOVSKÁ. Rozvoj multikulturní výchovy v prostředí školy. 2016.

Symposium katedry sociální pedagogiky

ŠPOKOVÁ, A., M. SEDLÁKOVÁ, V. NÝDRLOVÁ, F. TRAPL, P. KREMSEROVÁ, J. BUCHTA a R. DAČEVOVÁ. Symposium katedry sociální pedagogiky. 2016.

Diverzita v prostředí školy, workshop pro učitele a další pedagogické pracovníky

GULOVÁ, L., L. REMSOVÁ a F. TRAPL. Diverzita v prostředí školy, workshop pro učitele a další pedagogické pracovníky. 2013.

Příběh ne-souladu osobní a objektivní roviny : Krize subjektivního přístupu

TRAPL, F. Příběh ne-souladu osobní a objektivní roviny : Krize subjektivního přístupu. In Radim Šíp a kol. Příběh první vědecké práce : od thrilleru k happyendu. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 79-90, 12 s. Sociálně-pedagogický výzkum. ISBN 978-80-210-6731-8.

Rozvojová pomoc v Angole

TRAPL, F. Rozvojová pomoc v Angole. 2013.

Mgr. Dita Trčková, Ph.D.**Representation of Natural Catastrophes in Newspaper Discourse**

TRČKOVÁ, D. Representation of Natural Catastrophes in Newspaper Discourse. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 106 s. Spisy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně ; 426. ISBN 978-80-210-7414-9.

Representation of Natural Catastrophes in Newspaper Discourse

TRČKOVÁ, D. Representation of Natural Catastrophes in Newspaper Discourse. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 106 s. ISBN 978-80-210-7414-9.

Metaphorical Representation of a Natural Phenomenon in Newspaper Discourse on Natural Catastrophes

TRČKOVÁ, D. Metaphorical Representation of a Natural Phenomenon in Newspaper Discourse on Natural Catastrophes. CADAAD Journal, 2012, roč. 5, č. 2, s. 137-151. ISSN 1752-3079.

Mgr. Miloslava Urbanovská**The Possibilities of Movement Therapy with Oncological Patients**

SVOBODOVÁ, Z., A. MALÁ, A. POKORNÁ, R. STŘEŠTÍKOVÁ, M. URBANOVSKÁ a R. VYCHODILOVÁ. The Possibilities of Movement Therapy with Oncological Patients. In Milanovic, D Sporis, G Salaj, S Skegro, D. 8TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE ON KINESIOLOGY. ZAGREB: UNIV ZAGREB, FAC KINESIOLOGY, 2017. s. 59-62, 4 s. ISBN 978-953-317-049-7.

Mgr. Pavel Vacenovský, Ph.D.**THE EFFECT OF THE IMMEDIATE APPLICATION OF DIFFERENT KINDS OF STRETCHING ON VERTICAL JUMP IN THE ATHLETES - JUMPERS**

HLAVOŇOVÁ, Z., J. CACEK, P. VACENOVSKÝ a T. KALINA. THE EFFECT OF THE IMMEDIATE APPLICATION OF DIFFERENT KINDS OF STRETCHING ON VERTICAL JUMP IN THE ATHLETES - JUMPERS. In Milanovic, D Sporis, G Salaj, S Skegro, D. 8TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE ON KINESIOLOGY. ZAGREB: UNIV ZAGREB, FAC KINESIOLOGY, 2017. s. 598-602, 5 s. ISBN 978-953-317-049-7.

Heart Rate Analysis of Semi-elite Female Basketball Players during Competitive Games

VENCŮRIK, T., J. NYKODÝM a P. VACENOVSKÝ. Heart Rate Analysis of Semi-elite Female Basketball Players during Competitive Games. Studia Sportiva, Masarykova univerzita, 2016, roč. 10, č. 2, s. 55-60. ISSN 1802-7679.

Reaktivní agilita před a po sportovně-specifickém rozcvičení u hráčů stolního tenisu

VACENOVSKÝ, P., T. VENCŮRIK a M. SEBERA. Reaktivní agilita před a po sportovně-specifickém rozcvičení u hráčů stolního tenisu. Studia Sportiva, Masarykova univerzita, 2015, roč. 2015, č. 1, s. 38-44. ISSN 1802-7679.

THE EFFECT OF SPECIFIC WARM-UP ON REACTIVE AGILITY IN TABLE TENNIS

VACENOVSKÝ, P. a T. VENCŮRIK. THE EFFECT OF SPECIFIC WARM-UP ON REACTIVE AGILITY IN TABLE TENNIS. In Dragan Milanović, Goran Sporiš. 7th International Scientific Conference on Kinesiology, 2014, Opatija, Croatia. Opatija: University of Zagreb, Faculty of Kinesiology, Croatia, 2014. s. 646-649, 4 s. ISBN 978-953-317-027-5.

Improvement of reaction time through the one semester course of table tennis for nonathlete students

VACENOVSKÝ, P. a T. VENCŮRIK. Improvement of reaction time through the one semester course of table tennis for nonathlete students. In Zuzana Sajdlová, Martin Zvonař. Sport and Quality of Life 2013. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 200-207, 8 s. ISBN 978-80-210-6640-3.

PhDr. Mgr. Helena Vaďurová, Ph.D.**Social Inclusion of People with Intellectual Disabilities**

PIPEKOVÁ, J., M. VÍTKOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, K. PANČOCHA, L. SLEPIČKOVÁ, E. ŘEHULKA a H. VAĐUROVÁ. Social Inclusion of People with Intellectual Disabilities. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 217 s. ISBN 978-80-210-7726-3.

Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení

PIPEKOVÁ, J., M. VÍTKOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, B. BAZALOVÁ, L. DŽAMBIKOVÁ, H. OŠLEJŠKOVÁ, K. PANČOCHA, L. SLEPIČKOVÁ, E. ŘEHULKA, I. ŠLAPÁK a H. VAĐUROVÁ. Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení. první. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 322 s. ISBN 978-80-210-7581-8.

The inclusion of students with special educational needs in vocational education and training: a comparative study of the changing role of SEN teachers in the European context (Finland, England, The Czech Republic and Estonia)

BELL, S., M. HIRVONEN, H. KUKEMELK, K. PANČOCHA, H. VAĐUROVÁ a P. HION. The inclusion of students with special educational needs in vocational education and training: a comparative study of the changing role of SEN teachers in the European context (Finland, England, The Czech Republic and Estonia). Socialiniai Tyrimai/Social Research, Vilnius (Lithuania): Faculty of Social Sciences, Siauliai university, 2014, roč. 35, č. 2, s. 42-52. ISSN 1392-3110.

Inclusive Education - How to Understand it Today?

VAĐUROVÁ, H. Inclusive Education - How to Understand it Today? Eisenstadt: Weber verlag Eisenstadt in Verlagsgemeinschaft mit der Pädagogischen Hochschule Burgenland, 2013. s. 69-78, 10 s. ISBN 978-3-85253-456-5.

Průvodce inkluzivním vzděláváním pro střední odborné školy

VAĐUROVÁ, H., K. PANČOCHA a L. PROCHÁZKOVÁ. Průvodce inkluzivním vzděláváním pro střední odborné školy. In konference Speciální potřeby žáků v kontextu RVP pro ZV rok výzkumu 2012. 2012.

PhDr. Mgr. Jan Viktorin**Analýza podpůrných opatření u žáků s lehkým mentálním postižením v inkluzivním prostředí základních škol**

VIKTORIN, J. Analýza podpůrných opatření u žáků s lehkým mentálním postižením v inkluzivním prostředí základních škol. In Speciální a inkluzivní pedagogika, XI. ročník konference studentů doktorského studijního programu Speciální pedagogika. 2017.

The Activity of Staff of the School Counseling Centre in Inclusive Environment of Mainstream Schools

VIKTORIN, J. The Activity of Staff of the School Counseling Centre in Inclusive Environment of Mainstream Schools. In 9th International Conference for Theory and Practice in Education. 2017.

Asistent pedagoga v inkluzivním prostředí školy

VIKTORIN, J. a M. VRUBEL. Asistent pedagoga v inkluzivním prostředí školy. In Vrubel, M. a kol. Speciální a inkluzivní vzdělávání v přehledových studiích II. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2016. s. 7-20, 14 s. ISBN 978-80-210-8468-1.

Využití mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví pro děti a mládež ve speciální pedagogice

VIKTORIN, J. Využití mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví pro děti a mládež ve speciální pedagogice. In Bočková, B., Vítková, M. et al. Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v kontextu inkluzivního vzdělávání. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2016. s. 71-77, 7 s. ISBN 978-80-210-8508-4.

Podpůrná opatření u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu

ŠIMČÍKOVÁ, K. a J. VIKTORIN. Podpůrná opatření u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu. In Vrabel, M. a kol. Speciální a inkluzivní vzdělávání v přehledových studiích. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2015. s. 19-29, 11 s. ISBN 978-80-210-8107-9.

prof. PhDr. Marie Vítková, CSc.**Inclusion in Education for Students with Special Educational Needs from the Perspective of Research**

BARTOŇOVÁ, M., M. VÍTKOVÁ a M. VRUBEL. Inclusion in Education for Students with Special Educational Needs from the Perspective of Research. Petr Kovařík. 1st Edition. Brno: Masaryk University, 2014. 161 s. ISBN 978-80-210-7152-0.

Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení

PIPEKOVÁ, J., M. VÍTKOVÁ, M. BARTOŇOVÁ, B. BAZALOVÁ, L. DŽAMBIKOVÁ, H. OŠLEJŠKOVÁ, K. PANČOCHA, L. SLEPIČKOVÁ, E. ŘEHULKA, I. ŠLAPÁK a H. VAĐUROVÁ. Od edukace k sociální inkluzi osob se zdravotním postižením se zaměřením na mentální postižení. první. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 322 s. ISBN 978-80-210-7581-8.

Strategies in the Education of Students with Severe Disabilities Extending Into Young Adulthood

VÍTKOVÁ, M. a P. KOPEČNÝ. Strategies in the Education of Students with Severe Disabilities Extending Into Young Adulthood. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 192 s. ISBN 978-80-210-7194-0.

Inkluzivní vyučování a inkluzivní didaktika se zřetelem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu

VÍTKOVÁ, M. Inkluzivní vyučování a inkluzivní didaktika se zřetelem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu. In BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. et al. Vzdělávání se zaměřením na inkluzivní didaktiku a vyučování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole hlavního vzdělávacího proudu. Education Focusing on Inclusive Didactics and Teaching Pupils with Special Educational Needs in Mainstream Schools. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 31-44, 14 s. ISBN 978-80-210-6678-6.

Analyse der sozioedukativen Kompetenzen in der prägraduellen Bildung der Studierenden der Sonderpädagogik im Fach Neurologie in Tschechien

VÍTEK, J. a M. VÍTKOVÁ. Analyse der sozioedukativen Kompetenzen in der prägraduellen Bildung der Studierenden der Sonderpädagogik im Fach Neurologie in Tschechien. In Erdélyi, A., Schmidtke, H.-P., Sehrbrock, P. (Hrsg.) International vergleichende Heil - und Sonderpädagogik weltweit. Grundlagen - Migration - "Dritte Welt" - Europa. Bad Heilbrunn: Verlag Julius Klinkhardt, 2012. s. 323-338, 16 s. ISBN 978-3-7815-1832-2.

doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D.**Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder Through Sri Lankan Primary School Teachers' Eyes**

MENIKDIWELA, K.R. a V. VOJTOVÁ. Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder Through Sri Lankan Primary School Teachers' Eyes. Journal of Education and Practice, USA: IISTE Journal Publishing, 2017, Vol 8/2017, č. 2, s. 4-10. ISSN 2222-1735.

Intervence pro inkluzi

VOJTOVÁ, V. a K. ČERVENKA. Intervence pro inkluzi. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 256 s. ISBN 978-80-210-6645-8.

Kapitoly z etopedie I. Přístupy k poruchám emocí a chování v současnosti.

VOJTOVÁ, V. Kapitoly z etopedie I. Přístupy k poruchám emocí a chování v současnosti. 3. vyd. Brno: MuniPress, 2013. 136 s. ISBN 978-80-210-6311-2.

Včasná intervence jako zdroj inkluzivních přístupů k dětem v riziku poruch chování

VOJTOVÁ, V. a M. PAVLOVSKÁ. Včasná intervence jako zdroj inkluzivních přístupů k dětem v riziku poruch chování. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 179 s. ISBN 978-80-210-6518-5.

At-Risk Children's Attitudes Towards the Quality of School Life

VOJTOVÁ, V. a P. FUČÍK. At-Risk Children's Attitudes Towards the Quality of School Life. In Visser, J., Daniels, H., Cole, T. Transforming Troubled Lives: Strategies and Interventions for Children with Social, Emotional and Behavioural Difficulties. International Perspectives on Inclusive Education. 1. vyd. Bingley: Emerald Group Publishing Limited, 2012. s. 19-37, 19 s. ISBN 978-1-78052-710-9. doi:10.1108/S1479-3636(2012)0000002005.

PaedDr. Hana Vrtělová**Rollpilates**

VYCHODILOVÁ, R., H. VRTĚLOVÁ a A. POKORNÁ. Rollpilates. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. Elportál. ISBN 978-80-210-8052-2.

Rollpilates

VYCHODILOVÁ, R., H. VRTĚLOVÁ a A. POKORNÁ. Rollpilates. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. Elportál. ISBN 978-80-210-8180-2.

Rollpilates

VYCHODILOVÁ, R., H. VRTĚLOVÁ a A. POKORNÁ. Rollpilates. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. Elportál. ISBN 978-80-210-8181-9.

The Fusion of Fascia-Oriented Exercise and Pilates in Rollpilates Course at Masaryk University

VYCHODILOVÁ, R., A. POKORNÁ a H. VRTĚLOVÁ. The Fusion of Fascia-Oriented Exercise and Pilates in Rollpilates Course at Masaryk University. Quality in Sport, Publisher IKFInstytut Kultury Fizycznej Wydział Kultury Fizycznej, Promocji Zdrowia i Turystyki Uniwers, 2016, roč. 1/2016, č. 5, s. 63-69. ISSN 2450-3118. doi:10.5281/zenodo.49385.

Rollfit aneb rolujeme a cvičíme s pěnovými válci

VYCHODILOVÁ, R., H. VRTĚLOVÁ a L. ANDROVÁ. Rollfit aneb rolujeme a cvičíme s pěnovými válci. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2015. 112 s. ISBN 978-80-247-5673-8.

Mgr. Martin Vrabel, Ph.D.

Education, Support and Rehabilitation for People with Visual Impairments

VRUBEL, M., P. RÖDEROVÁ a N. JÁGEROVÁ. Education, Support and Rehabilitation for People with Visual Impairments. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 140 s. ISBN 978-80-210-8456-8.

Individuals with a high refractive error and the learning with an appropriate type of optical corrective aid

BENEŠ, P. a M. VRUBEL. Individuals with a high refractive error and the learning with an appropriate type of optical corrective aid. Journal of Exceptional People, Olomouc: Palacký University, 2017, roč. 10, č. 1, s. 7-14. ISSN 1805-4978.

Inkluzivní vzdělávání v přehledových studiích

VRUBEL, M., K. PANČOCHA, R. GREJAROVÁ, R. HORÁK, N. JÁGEROVÁ, S. KLEMPPOVÁ, M. KOZDAS, P. GRÁC LIVŇANSKÁ, I. MÁROVÁ, J. MATOCHOVÁ, J. PAVELKOVÁ, P. SEGEŤOVÁ, Z. ŠIRMEROVÁ, M. VÍTKOVÁ a P. VYBÍRAL. Inkluzivní vzdělávání v přehledových studiích. první. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 167 s. ISBN 978-80-210-7541-2.

Bariéry školní inkluze osob se zrakovým postižením na středních školách

VRUBEL, M. a K. SAYOUD SOLÁROVÁ. Bariéry školní inkluze osob se zrakovým postižením na středních školách. In SAYOUD SOLÁROVÁ, Kateřina a Martin VRUBEL a kolektiv. Facilitátory a bariéry v inkluzivním vzdělávání. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 129-142, 14 s. ISBN 978-80-210-6674-8.

Odstraňování bariér veřejného prostoru jako předpoklad bezpečného pohybu osob se zrakovým postižením

VRUBEL, M., F. CHVÁTAL a K. PANČOCHA. Odstraňování bariér veřejného prostoru jako předpoklad bezpečného pohybu osob se zrakovým postižením. Speciální pedagogika, Praha: Univerzita Karlova, 2013, roč. 23, č. 3, s. 229-242. ISSN 1211-2720.

Mgr. Renáta Vychodilová

Rollpilates

VYCHODILOVÁ, R., H. VRTĚLOVÁ a A. POKORNÁ. Rollpilates. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2016. Elportál. ISBN 978-80-210-8181-9.

Sportovní terminologie - English

VYCHODILOVÁ, R., V. VEČEŘOVÁ, J. CACEK, D. HLAVOŇOVÁ, E. HRAZDÍRA, J. CHVÁTALOVÁ, P. MUDRA, A. ONDRÁK, T. STRAKOVÁ, R. STŘEŠŤÍKOVÁ, Z. SVOBODOVÁ, K. VEČEŘA a J. DOŠLA. Sportovní terminologie - English. první vydání/ Brno. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií, 2016. ISBN 978-80-210-8420-9.

The perspective of functional fascial network as an inevitable part of healthy movement

VYCHODILOVÁ, R. The perspective of functional fascial network as an inevitable part of healthy movement. In Anita Hökelmann, Notger Müller, Kerstin Witte, Thomas Wolbers. Active healthy aging : proceedings of the International Conference of Sports and Neuroscience „Active Healthy Aging, AHA 2015“, 2nd-5th September, Magdeburg, Germany. 2016. vyd. Německo, Magdeburg: Otto von Guericke University Magdeburg, 2016. s. 64-71, 8 s. ISBN 978-3-8300-9124-0.

Rollfit aneb rolujeme a cvičíme s pěnovými válci

VYCHODILOVÁ, R., H. VRTĚLOVÁ a L. ANDROVÁ. Rollfit aneb rolujeme a cvičíme s pěnovými válci. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2015. 112 s. ISBN 978-80-247-5673-8.

Methodical Materials for Elimination of Language Barriers in Sports Environment: Sports Terminology

VYCHODILOVÁ, R., V. VEČEŘOVÁ, Z. SVOBODOVÁ a R. STŘEŠŤÍKOVÁ. Methodical Materials for Elimination of Language Barriers in Sports Environment: Sports Terminology. In Martin Zvonař, Zuzana Sajdlová. Proceedings of the 9th International Conference Sport and Quality of Life 2013. 2013. vyd. Brno: Faculty of Sports Studies, 2013. s. 146-154, 9 s. ISBN 978-80-210-6640-3.

PaedDr. Zdeněk Zítka

Influence of Long-Distance Bicycle Riding on Serum/Urinary Biomarkers of Prostate Cancer

HEGER, Z., J. GUMULEC, A. ONDRÁK, J. ŠKODA, Z. ZÍTKA, N. CERNEI, M. MASARIK, O. ZITKA a V. ADAM. Influence of Long-Distance Bicycle Riding on Serum/Urinary Biomarkers of Prostate Cancer. International Journal of Molecular Sciences, Basel: Multidisciplinary Digital Publishing Institute (MDPI), 2016, roč. 17, č. 3, s. 1-12. ISSN 1422-0067. doi:10.3390/ijms17030377.